

T.C.
KIRŞEHİR AHİ EVRAN ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRKÇE VE SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
TÜRKÇE EĞİTİMİ BİLİM DALI

AYTÜL AKAL'IN ÇOCUK ROMANLARININ SÖZ VARLIĞI
AÇISINDAN İNCELENMESİ

Merve AY

YÜKSEK LİSANS TEZİ

KIRŞEHİR-2021

©2021- Merve AY

T.C.
KIRŞEHİR AHİ EVRAN ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRKÇE VE SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
TÜRKÇE EĞİTİMİ BİLİM DALI

AYTÜL AKAL'IN ÇOCUK ROMANLARININ SÖZ VARLIĞI
AÇISINDAN İNCELENMESİ

EXAMINING AYTÜL AKAL'S CHILDREN'S NOVELS IN
TERMS OF VOCABULARY

Hazırlayan

Merve AY

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Danışman

Dr. Öğr. Üyesi Umay ÇAKIR

KIRŞEHİR-2021

KABUL VE ONAY

Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı Türkçe Eğitimi Bilim Dalı yüksek lisans öğrencisi, Merve AY tarafından hazırlanan “*Aytül Akal’ın Çocuk Romanlarının Söz Varlığı Açısından İncelenmesi*” adlı tez çalışması 24.06.2021 tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda başarılı bulunarak jürimiz tarafından oybirliği ile **YÜKSEK LİSANS TEZİ** olarak kabul edilmiştir.

Danışman(İmza)

Dr. Öğr. Üyesi Umay ÇAKIR

Üye.....(İmza)

Prof. Dr. Sevim Nilay IŞIKSALAN

Üye.....(İmza)

Doç. Dr. Okan Celal GÜNGÖR

Yukarıdaki imzaların, adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

24/06/2021

(İmza)

Prof. Dr. Hüseyin Şimşek

Enstitü Müdürü

BİLDİRİM

Hazırladığım tezin tamamen kendi çalışmam olduğunu ve her alıntıya kaynak gösterdiğimi taahhüt eder, tezimin kâğıt ve elektronik kopyalarının Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü arşivlerinde aşağıda belirttiğim koşullarda saklanmasına izin verdiğimi onaylarım:

- Tezimin tamamı her yerden erişime açılabilir.
- Tezim sadece Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi yerleşkelerinden erişime açılabilir.
- Tezimin ... yıl süreyle erişime açılmasını istemiyorum. Bu sürenin sonunda uzatma için başvuruda bulunmadığım takdirde, tezimin/raporumun tamamı her yerden erişime açılabilir.

24/06/2021

Merve Ay

İmza

ÖZET

AYTÜL AKAL'IN ÇOCUK ROMANLARININ SÖZ VARLIĞI AÇISINDAN İNCELENMESİ

YÜKSEK LİSANS

Hazırlayan: Merve AY

Danışman: Dr. Öğr. Üyesi Umay ÇAKIR

2021 – (ccclx+360)

Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimleri Enstitüsü

Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Ana Bilim Dalı

Türkçe Eğitimi Bilim Dalı

Jüri

Dr. Öğr. Üyesi Umay ÇAKIR

Prof. Dr. Sevim Nilay IŞIKSALAN

Doç. Dr. Okan Celal GÜNGÖR

AYTÜL AKAL'IN ÇOCUK ROMANLARININ SÖZ VARLIĞI AÇISINDAN İNCELENMESİ

Dil, toplumların geçmiş ile geleceklerini birbirine bağlayan bir köprü, yazılı ve sözlü kültürün taşıyıcısı ve aynası, insanoğlunun duygu ve düşüncelerini ifade etme ihtiyacını gideren önemli bir vasıta. Bireylerin kendini doğru ifade etmesinde, çevresiyle sağlıklı ilişkiler kurmasında en önemli faktör ana dilidir. Ana dilini iyi kullanabilen bireyler toplumla da sağlıklı iletişim kurarlar. Ana dilini iyi kullanmak, dilin gramerini, telaffuzunu doğru bilmek ve uygulamakla birlikte bireyin kişisel sözcük dağarcığının zengin olması ile de mümkündür. Dil felsefesine önemli katkıları bulunan Ludwig Wittgenstein'in da dediği gibi, “Dilimin sınırları dünyanın sınırlarıdır.”

Kişisel sözcük dağarcığını geliştirmek için başta “okuma” eylemi olmak üzere eğitimciler tarafından pek çok teklif sıralanmaktadır. Ancak sıralanan bütün tekliflerin hayata geçirileceği iki yer okul ve ailedir. Okul ve aile öğrencinin sözcük dağarcığının gelişmesi için kitap okuma alışkanlığını ona kazandırmakla birlikte aynı zamanda hangi kitapları okuyacağı konusunda da bilinçli olmalıdır. Seçilen kitaplarda geçen deyimler, atasözleri vb. dil kullanımlarının öğrencinin sözcük dağarcığını geliştirmesine katkıda bulunup bulunmayacağına dikkat etmeli, buna göre kitaplar seçmelidir. Özellikle de okul yaşantısında bireylerin kelime hazineleri/söz varlıklarını geliştirmesinde Türkçe dersine büyük görev düşmektedir. Gerek Türkçe ders kitapları gerekse öğrencilere önerilen okuma kaynaklarının söz varlığı açısından zengin olmaları gerekmektedir. Yapılan araştırmalar da Türkiye’de ortaokulu bitiren çocukların sözcük dağarcığının diğer ülkelerde anaokulunu bitiren çocukların söz dağarcığıyla sayısal eşitliğe sahip olduğunu göstermektedir. Bu durum onlara okutulan ders kitaplarının da sınırlı bir söz varlığıyla yazıldığı anlamına gelmektedir. Bütün bu sebeplerden dolayı söz varlığı ile ilgili güncel durum tespiti yapan daha çok araştırma yapılmalı; öğrencilerin ders kitapları, bu kitapların içindeki okuma parçaları, evde ve okulda okutulan hikâye, roman vb. edebiyat ürünlerinin seçimi onların gelişim düzeylerine göre sözcük dağarcıklarını geliştirebilecekleri yönde yapılmalıdır.

Bu çalışmada bir ocuk edebiyatı yazarı olan Aytül Akal'ın Süper Gazeteciler Serisi'nden seçilen Süper Gazeteciler 1 ve Süper Gazeteciler 2 Parktaki Esrar adlı ocuk romanlarının söz varlığı argo ve kaba sözler, atasözleri, deyimler, doldurma sözler, ikilemeler, kalıp sözler, lakaplar, terimler, yabancı sözcükler başlıkları altında doküman analizi yoluyla incelendi. Serinin Türkçe öğretiminde söz varlığını geliştirici materyal olarak kullanılabilir olup olmadığı konusu sayısal veriler ve içerik analiziyle yorumlandı. Çalışmada bir ocuk edebiyatı yazarının ocuk romanı serisinin söz varlığı ortaya konularak söz konusu yazarın eserlerinin öğrencilerin söz varlığına katkıda bulunup bulunmayacağına tespit edilmesi hedeflendi.

Anahtar Kelimeler: Aytül Akal, ocuk edebiyatı, sözcük dağarcığı, Süper Gazeteciler

ABSTRACT

EXAMINING AYTÜL AKAL’S CHILDREN’S NOVELS IN TERMS OF VOCABULARY

M.Sc.Thesis

Preparer: Merve AY of thesis’ preparer

Advisor : Dr. Teach. Member Of Umay ÇAKIR

2021 - (ccclx+360)

Kırşehir Ahi Evran University, Graduate School Of Social Sciences

Turkish And Social Studies Education Department

Turkish Education Branch Of Science

Jury

Dr. Teach. Member Of Umay ÇAKIR

Prof. Dr. Sevim Nilay IŞIKSALAN

Assoc. Dr. Okan Celal GÜNGÖR

EXAMINING AYTÜL AKAL’S CHILDREN’S NOVELS IN TERMS OF VOCABULARY

Language is a bridge that connects the past and future of societies, the bearer and mirror of the written and verbal culture, and an important means that satisfies the need for human being to express their feelings and thoughts. The most important factor for individuals to express themselves correctly and to establish healthy relationships with their environment is their native language. Individuals who can use their native language well establish a healthy communication with the society. Using the native language well means knowing and applying the grammar and pronunciation of the language correctly, as well as having a rich personal vocabulary. As Ludwig Wittgenstein said, who made important contributions to the philosophy of language, “The limits of my language are the limits of my world.”

Many proposals are listed by educators, especially the act of “reading”, to improve personal vocabulary. However, the two places where all the listed proposals will be implemented are school and family. The school and the family should be aware of which books to read, as well as gaining the habit of reading books for the development of the student’s vocabulary. Idioms, proverbs etc. In selected books. Should pay attention to whether their use of language will contribute to the development of the student’s vocabulary and select books accordingly. Especially in school life, the Turkish lesson has a great role in improving the vocabulary/ vocabulary of individuals. Both Turkish textbooks and reading resources suggested to students should be rich in vocabulary. Research in other countries of the kindergarten children who finish secondary school graduates in Turkey with the children’s vocabulary shows that have numerical equality. This means that the textbooks that are taught to them are also written with a limited vocabulary. For all these reasons, more research should be done to determine the current status of vocabulary, students textbooks, the readings in these books, stories, novels etc. used at home and at school. The selection of literary products should be made in a way that they can improve their vocabulary according to their level of development.

In this study, the vocabulary of the childrens novels Super Journalists 1 and Super Journalists 2 selected from the Super Journalists Series of Aytül Akal, a childrens literature writer, were slang and vulgar words, proverbs, idioms, stuffed word, dilemmas, phrases, nicknames, the terms were analyzed under the headings of foreign word through document analysis. The issue of whether the series can be used as a material to improve vocabulary in Turkish teaching was

interpreted with numerical data and content analysis. In the study, it was aimed to determine whether the works of the writer in question would contribute to the vocabulary of the students by presenting the vocabulary of a childrens novel series of a childrens literature writer.

Keywords: Aytül Akal, Super Journalists, childrens literature, vocabulary

ÖN SÖZ

Söz varlığı dilin kelimesi kadrosunda bulunan unsurlardan atasözleri, deyimler, kalıp sözler, ikilemeler vb. ifadeleri kapsar. Bu ifadeler dilin zenginliğini ortaya koymanın yanında toplumun kültürünü, düşüncesini, tarihini ve daha birçok yanını ortaya koyar.

Söz varlığı unsurlarına eserlerde olabildiğince çok yer verilmelidir. Özellikle çocuk edebiyatı eserlerinde söz varlığı unsurlarına çok yer vermek çocukların gelişmekte olan sözcük dağarcıklarına önemli katkılarda bulunmak demektir.

Sözcük dağarcığı gelişmiş bireyler kendilerini daha rahat ifade ederler. Bu nedenle konuşma ve dinleme becerilerini geliştirmenin en etkili yolu söz dağarcığını geliştirmekten geçer. Sözcüklerin ve onların oluşturduğu yapıların bütünü anlamına gelen söz varlığı, insanlara algılama, düşünce oluşturma, anlama, anlamlandırma, yorumlama ve aktarma yetisi kazandırma sürecinde önemli bir etkidir. Sözcük dağarcığı ise bir çeşit kişisel söz varlığı olarak değerlendirilmektedir. Sözcük dağarcığı ne kadar zengin olursa duygu, düşünce, izlenim ve tasarıların ifadesi de o kadar iyi olmaktadır. Sözcük dağarcığı gelişmiş bireyler kavram karmaşası yaşamamaktadır. (Turhan, 2010:4).

Bireylerde sözcük dağarcığının gelişimi çocuk yaşlardan başlayan bir süreçtir. Bu sürecin sağlıklı ve olumlu yönde ilerlemesi için çocuklara okutulan kitapların söz varlığının onların gelişim düzeylerine uygun, dil becerilerini ve sözcük dağarcıklarını geliştirici olması gerekir. Bu nedenle çalışmada çocuk edebiyatı eserleri yazan Aytül Akal'ın Süper Gazeteciler adlı çocuk romanı serisinde yer alan Süper Gazeteciler 1 ve Süper Gazeteciler 2 Parktaki Esrar adlı romanlar seçildi ve belirlenen söz varlığı başlıkları açısından Türkçe eğitiminde söz varlığını geliştirici materyal olarak kullanılabilir olup olmadığı ve söz konusu eserlerin söz varlığının yeterli düzeyde olup olmadığı incelendi. Dört romandan oluşan serinin sadece ilk ikisinin incelenme sebebi ise ortalama söz varlığını veriyor olması oldu. Bu durum, taranan malzemeyi çalışma boyunca sürekli ve gereksiz bir şekilde tekrar etmekten kurtardı. Aksi hâlde –dört kitabın birden malzemesinin verilmesi- çalışmaya gereksiz bir hacim verdiği görüldü.

Bu çalışma ile çocuk edebiyatı eserlerinde söz varlığı konusuna dikkat edilmesi ve söz varlığı çalışmalarına katkı sağlanmak hedeflendi.

Çalışma beş bölümden oluşmaktadır. Birinci bölüm olan giriş bölümünde söz varlığı alanında yapılan çalışmalara atıfta bulunuldu, araştırmanın problemine, amacına, önemine, sınırlıklarına, varsayımlara, tanımlara ve yazar hakkında bilgiye yer verildi.

İkinci bölümde kuramsal ve kavramsal açıklamalar ve ilgili literatür araştırması yapıldı ve alanda yapılmış olan çalışmalara yer verildi. Üçüncü bölümde yöntem başlığı yer aldı. Araştırmanın modeli, evreni ve örneklemini, veri toplama araçları ve verilerin analizine yer verildi. Dördüncü bölümde incelenen eserlerden elde edilen bulgular yorumlandı. Beşinci bölümde ise elde bulgulardan bir sonuca ulaşıldı.

Lisansüstü eğitimime başladığım ilk günden bugüne kadar her zaman yanımda olan değerli aileme ve yüksek lisans tez çalışmamı başından sonuna kadar titizlikle izleyen, sorularımı sabırla cevaplayan, bilgilerini hiçbir zaman esirgemeyen değerli danışman hocam Dr. Öğr. Üyesi Umay ÇAKIR'a, tez çalışmama değer katan Prof. Dr. Sevim Nilay Işıksalan ve Doç. Dr. Okan Celal Güngör'e sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

İÇİNDEKİLER

KABUL VE ONAY.....	i
BİLDİRİM.....	ii
ÖZET.....	iii
ABSTRACT.....	v
ÖN SÖZ.....	vii
İÇİNDEKİLER.....	ix
SİMGELER VE KISALTMALAR.....	xiii
BÖLÜM I.....	1
1.GİRİŞ.....	1
ÇOCUK EDEBİYATI ROMANLARI.....	4
AYTÜL AKAL.....	8
1.1. ARAŞTIRMANIN PROBLEMİ.....	11
1.2. ARAŞTIRMANIN AMACI VE ÖNEMİ.....	12
1.3. ARAŞTIRMANIN SINIRLILIKLARI.....	12
1.4. VARSAYIMLAR.....	13
1.5. TANIMLAR.....	13
BÖLÜM II.....	16
2. KAVRAMSAL/KURAMSAL AÇIKLAMALAR VE İLGİLİ LİTERATÜR.....	16
2.1. KONU İLE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR.....	16
BÖLÜM III.....	19

3. YÖNTEM.....	19
3.1. ARAŞTIRMA MODELİ.....	19
3.2. ARAŞTIRMA EVREN VE ÖRNEKLEMİ.....	19
3.3. VERİ TOPLAMA ARACI.....	19
3.4. VERİLERİN ANALİZİ.....	19
BÖLÜM IV.....	21
4. BULGULAR.....	21
4.1. ARGO VE KABA SÖZLER.....	21
4.2. ATASÖZLERİ.....	33
4.3. DEYİMLER.....	33
4.4. DOLDURMA SÖZLER.....	148
4.5. İKİLEMELER.....	175
4.6. KALIP SÖZLER.....	211
SÜPER GAZETECİLER 1	211
CEVAPLAMA BİLDİREN İFADELER.....	211
DUYGUSAL TEPKİLER DİLE GETİREN İFADELER.....	211
HAYIFLANMA- KUTLAMA BİLDİREN İFADELER.....	213
HİTAP BİLDİREN İFADELER.....	213
İYİ DİLEK BİLDİREN İFADELER.....	217
NEZAKET BİLDİREN İFADELER.....	218
ONAYLAMA- REDDETME BİLDİREN İFADELER.....	220

SELAMLAMA- ESENLEME BİLDİREN İFADELER.....	230
SEMBOLİK ÖDÜLLENDİRME BİLDİREN İFADELER.....	231
SİTEM BİLDİREN İFADELER.....	233
YEMİN BİLDİREN İFADELER.....	233
DİĞERLERİ.....	234
SÜPER GAZETECİLER 2 PARKTAKİ ESRAR.....	235
CEVAPLAMA BİLDİREN İFADELER.....	235
DUYGUSAL TEPKİLER DİLE GETİREN İFADELER.....	235
HAYIFLANMA- KUTLAMA BİLDİREN İFADELER.....	237
HİTAP BİLDİREN İFADELER.....	237
İYİ DİLEK BİLDİREN İFADELER.....	240
NEZAKET BİLDİREN İFADELER.....	240
ONAYLAMA- REDDETME BİLDİREN İFADELER.....	243
SELAMLAMA- ESENLEME BİLDİREN İFADELER.....	250
SEMBOLİK ÖDÜLLENDİRME BİLDİREN İFADELER.....	251
SİTEM BİLDİREN İFADELER.....	252
YEMİN BİLDİREN İFADELER.....	253
DİĞERLERİ.....	253
4.7. LAKAPLAR.....	254
4.8. TERİMLER.....	256
4.9. YABANCI SÖZCÜKLER.....	258

BÖLÜM V.....	260
5. SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER.....	260
5.1. SONUÇ VE TARTIŞMA.....	260
5.2. ÖNERİLER.....	263
KAYNAKÇA.....	264
ÖZGEÇMİŞ.....	268

SİMGELER VE KISALTMALAR

Bu çalışmada kullanılmış kısaltmalar, açıklamaları ile birlikte aşağıda sunulmuştur.

Kısaltmalar	Açıklamalar
bk.	Bakınız
vb.	Ve benzeri
vd.	Ve diğerleri
vs.	Vesaire

BÖLÜM I

1.GİRİŞ

Dil bir ulusun en değerli hazinesidir. Uluslar kendi benliklerini en önce dil ile kazanır ve yine kendi benliklerini en önce dil ile kaybederler. Çünkü ulusu oluşturan bireylerin kendilerini ifade etmeleri ve kültürlerini yaşatmalarının biricik vasıtası dildir ve nesiller yine dil vasıtasıyla geçmiş ve gelecek kuşaklar arasında köprü kurarak kültürlerini bir sonraki nesle aktarırlar.

İnsan, doğduğunda kendisini bir “iletişim sistemi” ve bir “kültür muhiti” içerisinde bulur. Gelişmesinde ve biçimlenmesinde hiçbir itirazın veya kabulün tarafı olmamasına rağmen, bu iletişim sistemini öğrenmek ve kullanmak durumunda kalır. Ancak bu dil ona sosyal ve kişisel hayatındaki tüm gereksinimleri karşılayacak zengin bir birikim sunar. Bu birikim; tarihin derinliklerinden yüzlerce, binlerce yıl sürüp gelen kültürel hayatın ortak bir tecrübeyi, bir korkuyu, bir memnuniyeti, bir endişeyi, bir reddi, bir kabulü... Geçmişten günümüze taşıyarak tüm nesilleri aynı noktalarda buluşturur. Bu nedenle bir kişi ne kadar zengin bir söz varlığına sahip olursa bu millî birikimden yararlanma imkânını o kadar artırmış olur. (Demir, 2006:141).

Söz varlığı çalışmaları, bireylerin dünyayı anlamaları ve dünyaya kendilerini anlatmalarında yardımcı olan en önemli çalışmalardır. Bu nedenle özellikle de çocuk edebiyatı eserlerinde söz varlığı çalışmalarına ayrılan dilim daha büyük olmalıdır. Çünkü bireyler küçük yaşlardan itibaren söz varlığı açısından ne kadar zengin kaynaklarla karşılaşır o denli zengin bir kelime hazinesi, düşünceleri, dili vb. olur. Bu nedenle ebeveynlere ve öğretmenlere zengin söz varlığına sahip olan eserler sunulmalıdır.

Bireyin dünya ile ilgili bilgisi kelime hazinesi ve aktif anlama yeteneği ile ölçülebilir. Bireyin kelime hazinesinin sürekli ve planlı olarak gelişimi okul ortamında gerçekleştirilen ana dili eğitimi ile mümkün olmaktadır. Okul öncesi dönemde aile ve çevrenin etkisiyle gelişmeye başlayan kelime hazinesi, zihinsel gelişime paralel olarak okul döneminde hızlanır. İlköğretimde öğrencilerin kelime hazinesinin gelişimine en çok katkısı olan ders Türkçe dersidir. Hazırlanan Türkçe Öğretimi Programı kelime hazinesinin gelişimine Türkçe dersinin genel ve özel amaçları arasında yer verilmiştir. Türkçe dersi Öğretim Programında (Millî Eğitim Bakanlığı, 2006:4) Türkçe dersinin genel amaçları arasında “Okuduğu, dinlediği ve

izlediğinden hareketle söz varlığını zenginleştirerek dil zevki ve bilincine ulaşmaları; duygu, düşünce ve hayal dünyalarını geliştirilmeleri” ifadesinin yer alması dil eğitiminde kelime hazinesin gelişimine verilen önemi ortaya koymaktadır. (Öz, 2012:1).

Sözcük dağarcığı gelişmiş bireyler kendilerini daha rahat ifade etmektedirler. Bu nedenle konuşma ve dinleme becerilerini geliştirmenin en etkili yolu söz dağarcığını geliştirmekten geçmektedir. Sözcüklerin ve onların oluşturduğu yapıların bütünü anlamına gelen söz varlığı, insanlara algılama, düşünce oluşturma, anlama, anlamlandırma, yorumlama ve aktarma yetisi kazandırma sürecinde önemli bir etkidir. Sözcük dağarcığı ise bir çeşit kişisel söz varlığı olarak değerlendirilmektedir. Sözcük dağarcığı ne kadar zengin olursa duygu, düşünce, izlenim ve tasarıların ifadesi de o kadar iyi olmaktadır. Sözcük dağarcığı gelişmiş bireyler kavram karmaşası yaşamamaktadır. (Turhan, 2010:4).

Ludwing Wittgenstein'in da dediği gibi, “Dilimin sınırları dünyamın sınırlarıdır.” Bu nedenle söz varlığı çalışmalarına fazla yer verilmelidir. Ancak yapılan çalışmalar incelendiğinde ülkemizde söz varlığı çalışmalarının istenilen sayıda olduğu görülmemektedir.

Ülkemizde yapılan söz varlığı çalışmalarının yetersiz olduğu düşünülmektedir. Nitekim Bayram Baş ve Özay Karadağ'ın yapmış oldukları Söz Varlığı Üzerine Yurt Dışında Ve Türkiye’de Yapılan Temel Araştırmalar (2012) adlı çalışmada da “Yurt dışında doksan yıl önceye giden söz varlığı araştırmaları, ülkemizde de yaklaşık aynı geçmişe sahiptir. Batı’da Thorndike ile başlayan söz varlığı araştırmaları, günümüzde iki koldan ilerlemektedir. Birincisi, söz varlığı kelime, deyim, atasözü vb. unsurları üzerine farklı hedef kitlelerine yönelik yapılan özel amaçlı çalışmalardır. Diğeri ise derlem adı verilen, sözlü ya da yazılı dilden parçalar hâlinde toplanıp bir araya getirilmiş büyük malzeme üzerinde yapılan bütüncül araştırmalardır. Dünyanın birçok ülkesinde özellikle devlet projesi biçiminde yapılmış derlem çalışmaları mevcuttur. Ülkemizdeki derlem çalışmalarının, diğer ülkelere oranla arzu edilen düzeyde olduğunu söylemek güçtür.” denilerek dile getirilmiştir. (Baş, Karadağ, 2012: 100).

Çocukların da düşünen, kendini ifade edebilen ve zengin kelime hazinelerine sahip olmalarına katkıda bulunan en önemli paylardan biri de çocuk edebiyatı eserlerine aittir. Çocuk edebiyatı eserlerinin söz varlığı ne kadar zengin olursa kelime hazinesine katkısı da o derecede büyük olur.

Bu nedenle bu çalışmada, çokça eserleri bulunan bir çocuk edebiyatı yazarı Aytül Akal'ın Süper Gazeteciler çocuk romanı serisinde yer alan Süper Gazeteciler 1 ve Süper Gazeteciler 2 Parktaki Esrar adlı eserlerin söz varlığı açısından Türkçe öğretimi bağlamında incelenmesi hedeflendi.

ÇOCUK EDEBİYATI ROMANLARI

Çocuk edebiyatı (yazını), erken çocukluk dönemini de kapsayan bir yaşam evresinde, çocukların dil gelişimi ve anlama düzeylerine uygun olarak duygu ve düşünce dünyalarını sanatsal niteliği olan dilsel ve görsel iletilerle zenginleştiren, beğeni düzeylerini yükselten ürünlerin genel adıdır. (Sever, 2015:17).

Sedat Sever'in bu tanımından yola çıkarak şöyle bir tanım yapılabilir: Çocuğun duygu dünyasını yansıtan, kendini değerli hissettiren, çocukların yaş ve gelişim özellikleri dikkate alınarak verilen eserlerin tümüne çocuk edebiyatı denir.

Türkiye'de çocuk edebiyatının gelişimi, dünyadaki edebiyatın gelişimiyle yakından ilgilidir. Tanzimat dönemi Türk çocuk edebiyatının da başlangıcı sayılabilir (1839). Tanzimat'tan önce sözlü edebiyat türü hâkimdi. Bunlardan masal, bilmece, tekerleme, atasözleri, Nasreddin Hoca fıkraları daha çok evlerde, Gölge Oyunu biçimleri de kamusal alanlarda çocukların eğitim ve eğlencesine sunulurdu.

Tanzimat döneminde Kayserili Dr. Rüştü'nün 1859 yılında yazmış olduğu "Nuhbetül Eftâl" isimli Arapça alfabe kitabının arkasında çocukları eğlendirmek amacıyla yazılmış olan çocuk hikâyeleri, fabl çevirileri, kısa hayvan öyküleri vardı.

1869 yılında Mümeyyiz adlı derginin her sayısı ayrı renk kâğıt üzerine basılmıştır. Bu dergide çocuklar için bilmeceler ve dizi romanlar mevcuttu. Türkiye'nin ilk çocuk kitapları Tanzimat dönemi yazarlarından Şinasi, Recaiâde Mahmut Ekrem ve Ahmet Mithat tarafından Fransızcadan çevrilen kısa şiirler ve hayvan hikâyeleridir. Ziya Paşa, J.J. Rousseau'nun "Emile" isimli eserini çocuklar için tercüme etmiştir. Recaiâde Mahmut Ekrem ve Muallim Naci sırasıyla "Tefekkür" ve Ömer'in Çocukluğu" isimli özgün eserleri çocuklar için yayınlamışlardır. Daha sonra pek çok yazar ve şair de çocuklar için kitap yazmaya başladılar. Bunlar arasında Ahmet Rasim, Ahmet Mithat, Ziya Gökalp, Ömer Seyfettin, Tevfik Fikret, Ali Ekrem Bolayır, İbrahim Alâattin Gövsa, Ali Ulvi Elöve ve Aka Gündüz sayılabilir. Cumhuriyetin ilanından sonra harf devrimi ile yeni bir dönem başlamış ve kitaplar yeni harfler ile tekrar basılmıştır. Çocuk kitaplarında önde gelen isimler Reşat Nuri Güntekin, Mahmut Yesari, Peyami Safa, Abdullah Ziya Kazanoğlu, Ragıp Çalapala, Kemalettin Tuğcu gibi yazarlardır.

Tanzimattan sonra 1940 yılına kadar çocuk kitapları sayısında fazla bir artış görülmez.

Çocuk Esirgeme Kurumu, 1943-1946 yılları arasında çoğu çeviri olmak üzere yüzden fazla değişik kitap bastırtmıştır.

1952'den sonra yazılan eserlerde toplumsal içerikli hikâye ve romanların yer aldığı görülür.

1950 yılında itibaren bazı okul ve kütüphanelerde çocuk kitabı haftaları ve sergiler düzenlenmeye başlandı.

1960 yılında Türk Dil Kurumu ve Kültür Bakanlığı çeşitli yarışmalar düzenledi. Rıfat Ilgaz "Hababam Sınıfı" , "Küçük Çekmece Okyanusu" ve "Cankurtaran Yılmaz"ı yazmıştır. Mehmet Seyda, roman ve hikâye türünde "Bir gün Büyüyeceksin", "Şeytan Çekiçleri", "Çikolata" ve "Düşleme Oyunu"nu yazmıştır. Yazarlarımız bu yıllarda çocuk kitapları alanına önem verip öykü, roman, şiir yazmaya başlamışlarsa da pek azı başarılı olmuştur.

1966'da başlayarak çocuk kitaplarında gelişme görülür. Talip Apaydın "Toprağa Basınca", "Dağdaki Kaynak", "Elif Kızın Elleri", Gülten Dayıoğlu "Fadiş", "Dört Kardeşiler", "Suna'nın Serçeleri" ve "Yurdumu Özledim"i yazmıştır.

1970'lerden sonra çocuk edebiyatı hareketlenmiş ve çeviriler artmıştır.

1966-1967 yıllarında "Ayşegül ve Ayşecik" dizisi Fransızca olarak Belçika'da yayımlanmıştır. Türkiye'ye gelene kadar resimli kitap hiç yoktu. Sadece Amerikan Board Neşriyat Dairesi (Red House) 1961 yayımları ile bu türde eserler veriyordu. İçerik açısından başarılı olanlar fiziksel ve resimleme yönünden başarılı olamıyorlardı. Bu tercümelemlerin çoğu toplumumuza uymuyordu. Can Göknil'in "Kirpi Masalı" ilk resimli çocuk kitabımızdır. Ülkemizde Aytül Akal, Sevim Ak, Muzaffer İzgü, Eflatun Cem Güney, Fatih Erdoğan, Gülten Dayıoğlu, İpek Ongun, Kemalettin Tuğcu, Mavisel Yener, Seza Kutlar Aksoy gibi çocuk edebiyatı eserleri veren yazarlarımız bulunmaktadır. (www.türkiye'de çocuk edebiyatı.com).

Çocuk edebiyatı eserlerinde bulunması gereken birtakım özellikler vardır. Eserler kaleme alınırken bu özellikler göz önüne alınmalıdır.

Bu özelliklerden biri çoğuça görelilik ilkesidir. Sedat Sever'e göre çocuğa görelilik şöyledir: Çocuğa görelilik onun ilgilerini, gereksinimlerini, dil evrenini göz önünde tutmayı, hazırlanacak okuma metnini bunlarla örtüşmeyi zorlar. (Sever, 2015:17).

Dilidüzgün'e göre çocuk edebiyatı, bir edebiyat türüdür ve çocuk gerçekliği ya da "çocuğa göre"lik ilkesi göz önüne alınarak yapılmalıdır. Çocuğa görelilik, çocuğun düşlem

gücüne seslenen, onun rahatça ve tat alarak okuyup anlayabileceği dili ve anlatımı içinde barındıran, ilgi duyabileceği konuları işleyen, onu duygu ve düşünce yönünden besleyen, kurgusu ve olay örgüsü karmaşık olmayıp onun kavrayabileceği bir düzeyde olan, dikkat dağıtıcı ayrıntılardan arındırılmış olan demektir (Yurttaş, 1995:3). Çocuğa görelık ilkesinin temel alt değişkeni “çocuk gerçekliği”ni gözetmektir. (Dilidüzgün, Sever, Öztürk, Adıgüzel, 2002).

Çocuk edebiyatı eserlerinin bir diğer özelliği de çocukların dil becerilerini geliştirmelerine yardımcı olmaktır. Bu nedenle de eserlerde kelime hazinesini zenginleştiren söz varlığı unsurlarına yaş ve gelişim özelliklerine dikkat edilerek zengin bir şekilde yer verilmelidir.

Çocuk edebiyatının en temel işlevlerinden biri, çocuklara okuma sevgisi ve alışkanlığı kazandırmaktır. Çocuk edebiyatı ürünleri, çocukları nitelikli metinlere yöneltmeyi başarabilen, onlara zamanla okuma kültürü kazandırabilen bir sorumluluk üstlenmelidir. (Sever, 2015:19).

Çocuk kitapları, okul öncesi dönemden başlayarak dilsel becerilerin edinilmesi sürecinde çocuklara “zenginleştirilmiş bir dil çevresi” yaratan önemli araçlar olarak değerlendirilebilir. (Sever, 2015:36).

Nitelikli eserler seçmek ve çocuk edebiyatı alanında yapılan araştırmaları takip etmek için bir kurum yardımına gereksinim duyulmaktadır. Ülkemizde bu görevi Ankara Üniversitesi'nin 28 Aralık 2009 tarihinde kurmuş olduğu Ankara Üniversitesi Çocuk ve Gençlik Edebiyatı Uygulama ve Araştırma Merkezi (ÇOGEM) üstlenmiştir.

ÇOGEM amaçlarını şu şekilde sıralamıştır:

Ankara Üniversitesi Çocuk Ve Gençlik Edebiyatı Uygulama ve Araştırma amaçlarına, faaliyet alanlarına, yönetim organlarına, bunların görevlerine ve çalışma şekline ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Yurtiçinde ve yurtdışında çocuk ve gençlik edebiyatıyla ilgili her konuda araştırma, inceleme yapmak, yaptırmak, bilimsel ve sanatsal etkinlikler düzenlemek, bu tür faaliyetlere katılmak ve desteklemek,

Nitelikli çocuk ve gençlik edebiyatı eserlerinin, çocuk ve gençlerin duygu ve düşünce eğitimindeki önemi konusunda kamuoyunu bilgilendirmek,

Türkiye’deki çocuk ve gençlerin, okul öncesi dönemden başlayarak nitelikli kitaplarla buluşabilmesi ve ilköğretim sürecinde okuma kültürü edinebilmeleri için aileye, okula ve kitle iletişim araçlarına düşen sorumlulukları bilimsel bir yaklaşımla belirlemek; elde edilen sonuçları kamuoyuna açıklamak,

Amaçları doğrultusunda yayınlar yapmak, yaptırmak,

Çocuk ve gençlik edebiyatıyla ilgili kitaplık, arşiv oluşturmak,

Amaçları doğrultusunda, ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapmak, bunların çalışmalarına katılmak, danışmanlık yapmak, bilgi alışverişinde bulunmak.
(www.cogem.com).

AYTÜL AKAL

Aytül Akal 1952 yılında İzmir’de dünyaya geldi. 1971’de İzmir Amerikan Kız Koleji’nden, 1999 yılında uzaktan eğitimle Washington International University’den mezun oldu. Aynı üniversitede eğitim alanında yüksek lisans yaptı. Küçük yaşlarda yazı yazmaya başladı. Yazıları çeşitli dergi ve gazetelerde yayınlandı.1973 yılından sonra Hayat Mecmuası’nda yazıları çıktı.

Yetişkinler için şiirler içeren ve artık yayında olmayan ilk kitabı Kent Duygusu kitabını yayınladı. 1976 yılından 1980 yılına kadar Elele dergisinde Bindallı ismi ile 16 sayfalık bir ek dergi hazırladı. Çocuklar için yazmaya ise 1980’li yıllarda başladı. “Geceyi Sevmeyen Çocuk” kitabı 1991 yılında yayınladı. Daha sonra Günaydın gazetesinin Sobe dergisinde masalları yayınlanmaya başladı. Aytül Akal, konferansları ile kitapları için imza günlerine katıldı. Çocuklarda okuma alışkanlığı hakkında çalışmalar yaptı.

130’un üzerinde yayımlanmış kitabının 30’dan fazlası farklı dillere çevrildi. Aytül Akal, iki yazar arkadaşı ile Uçanbalık Yayınlarını kurdu.

Aytül Akal, 25 kitapla, TEDA Projesi kapsamında Türkiye’den kitapları çevrilen çocuk kitabı yazarları arasında birinci sıradadır. (www.aytulakal.com).

Yazarın, yazarlık ve yazmanın kendisinde nasıl bir tutku olduğunu anlatan duygu ve düşünceleri şöyledir:

“Yazdığım her şeye sevdiğim renkleri katmaya bayılırım. Ne yapar eder masalın, öykünün, şiirin bir yerlerine sıkıştırıveririm. Uçan daireler, uzaylı çocuklar, yıldızlı gökyüzü, gülümseyen aydede, çocuklupumun yıldızlı gecelerine özlemimi yansıtır biraz da. Belki de bu yüzden gelip yerleşir gökyüzü, yazıya dönüşe düşlerimin sayfalarına. Ağaçlara tırmanmayı sevdiğimden, ağaç masalları...Çikolataya, şekere olan tutkumdan, çikolata masalları... çocukluğum hiç ayrılmadı yanımdan, çocuk omaktan hiç vazgeçemedim... tıpkı çocukluğum gibi, yazma tutkum da beni terketmedi. O kızdım, küstüm, kayboldum; yazmayacağım bir daha diye kendi kendime yeminler ettim; yetmedi, arşivimde ne varsa yerlere saçıp da, kaç öyküyü, kaç masalı, şiiri parça parça ettim... Yine de kaçıp gitmedi. Öylesine yayılmış yüreğime, tüm bedenimi sarmış bu aşk; boyun eğmekten başka çarar bulamadım. 1967 yılında günlüğüme, ‘ben büyüdüğümde ünlü bir şair ya da yazar olacağım, ülkeme yararlı olacağım’ diye

yazmışım! O zamanlar, 15 yaşındaydım... Günlüğüm hâlâ saklıdır kitaplığımda.”
(www.aytulakal.com).

Eserleri

Resimli Kitapları

Yatağın Altında Kim Var, Kardeşimin Sihirli Okulu, Saray Horozu'nun Doğum Günü, Dedemin Sihirli Dolabı, Mevsimler Kralı'nın Doğum Günü, Açıl Kapı Kapı, Açıl Bahçe Açıl, Pamuk Büyükanne'nin Doğum Günü, Tonton Dedemin Doğum Günü, Kraliçe'nin Doğum Günü, Canım Annemin Doğum Günü, Canım Babamın Doğum Günü, Yakışıklı Ağabeyimin Doğum Günü, Güzel Ablamın Doğum Günü, Tatlı Kardeşimin Doğum Günü, Öğretmenimin Sihirli Şapkası, Sıska Kedimin Doğum Günü, Kardeşimin Sihirli Okulu, Küçük Prens'in Doğum Günü, Şeker Canavarı, Kitap Canavarı, Uyku Canavarı, Ben Minicik Bir Bebeğim 2, Atatürk Olmak/ Becoming Atatürk, Sanatçının Sihirli Odası, Sarayın Süslü Kedisi, Kardeşimin Garip Arkadaşları, Sevgili Öğretmenimin Doğum Günü, Can Arkadaşımın Doğum Günü, Açıl Maske Açıl, Ben Minicik Bir Bebeğim 1, Sokakta Kediler, Moko İle Dinozo 1, Moko İle Dinozo 2, Moko İle Dinozo 3, Moko İle Dinozo 4, Kediş'in Armağanı, Dedemin Sihirli Mutfağı, Bu Ne Biçim Sunum, Bu Ne Biçim Kardeş, Babaannemin Perili Odası, Ne Yiyelim, Ne Oynayalım, Ne Boyayalım, Mıymıy Teyze 1, Mıymıy Teyze 2, Mıymıy Teyze 3, Mıymıy Teyze 4, Mıymıy Teyze 5, Bu Ne Biçim Armağan, Sevimli Beyaz, Oyuncu Susam, Pufi Yumak Peşinde, Hastanede Şenlik Var, Söz Vermiştin Ama Anne, Söz Vermiştin Ama Baba, Ne Anlatalım.

Masal Kitapları

Bana Bir Rüya Ver, Ben Büyüküm, Ben Ne Olacağım, Ben Ne Zaman Büyüyeceğim, Bu Dünya Kimin, Bütün Oyuncaklar Benim, Büyük Yatakta Kim Yatacak, Cadı Burunlu Fabrika, Canı Sıkılan Aydede, Canı Sıkılan Çocuk, Çikolata Çocuk, Çöp Kafalı Çocuk, Dağınık Çocuk, Denizin Altını Merak Eden Vapur, Dünyanın En Güzel Ağacı, Eğlence Ülkesini Arayan Dinazor, Fasulye Motorlu Uçan Daire, Geceyi Sevmeyen Çocuk, Geceyi Unutan Fil, Gezmeyi Seven Ağaç, Işığını Yitiren Yıldız, Işıkları Dolaşan Çocuk, İki Kavgacı Ağaç, İnatçı Çocuk, İp Bacaklı Uzaylı Çocuk, Karanlıktan Korkan Çocuk, Kardeş İsteyen Çocuk, Kızamık Olan Fil, Kimin Yatağı Uçuyor, Kitap Perisi, Küçük Anne, Küçük Kertenkele, Masal Masal, Masalımı Arayan Ejderha, Masalları Arayan Çocuk, Meraklı Uzay

Çocuğu, Nerden Çıktı Bu Kardeş, Ormandaki Apartman, Ormanın Renkleri Kimde, Ormanın Yeni Komşuları, Reklamları Çizen Çocuk, Rengini Arayan Top, Sabahı Boyayan Çocuk, Sinderalla Olmak İsteyen Çocuk, Soru Balonları, Suda Oynamayı Kim Sevmez, Şımarık Fil, Terklikleri Kim Giyecek, Uyumak İstemeyen Zürafa, Uzaylı Çocuğun Ödevi, Üç Gözlu Çocuk, Üç Sihirli Öpücük, Üç Uçan Çocuk, Yaramaz Trafik Lambası, Yaşlı Çocuk, Yatağın Altındaki Harfler, Buruşuk Kâğıt Parçası.

Şiir Kitapları

Şaşkın Şiirler (Mavisel Yener- Aytül Akal), Kent Duygusu, Şiirimi Kedi Kaptı (Mavisel Yener- Aytül Akal), Kuş Uçtu Şiir Kaldı (Mavisel Yener- Aytül Akal), Ay Kaç Yaşında? (Mavisel Yener- Aytül Akal), Kar Sesi (Mavisel Yener- Aytül Akal), Denizin Büyüsü (Mavisel Yener- Aytül Akal), Kaç Güneş Var (Mavisel Yener- Aytül Akal), Reçelli Şiirler (Mavisel Yener- Aytül Akal), Uçan Şiirler (Mavisel Yener- Aytül Akal, 2013), Uçan Şiirler (2017), Balığım Şiir Yazdı (Mavisel Yener- Aytül Akal), Zıplayan Şiirler (Mavisel Yener- Aytül Akal), Bir Ayağı Yerde, Bir Ayağı Gökte.

Hikâye Kitapları

Öğretmenin Sürprizi, Babam Duymasın, Gökyüzünde Balonlar, İkiz Arkadaşlar, Oğlum, Oğlum Nerdesin, Benim Babam Sihirbaz, Öykü Yazmayı Seviyorum, Çok Uslu Yaramazlar 1, Çok Uslu Yaramazlar 2, Çok Uslu Yaramazlar 3, Kırmızı Şemsiye, Ben Çocukken, Okumak mı, Yazmak mı?, Tak Tak Tak Şans Geldi!, Annem Neden Çıldırıldı, Babamın Sihirli Küresi, Kızım, Kızım Nerdesin?.

Roman Kitapları

Süper Gazeteciler 1, Süper Gazeteciler 2 Parktaki Esrar, Süper Gazeteciler 3 Likörlü Çikolata, Süper Gazeteciler 4 Belalı Davetiye, Esrarerengiz Duman, Kayıp Kitaptaki İskelet 1 (Mavisel Yener- Aytül Akal), Kayıp Kitaptaki İskelet 2 (Mavisel Yener- Aytül Akal), Kayıp Kitaptaki İskelet 3 (Mavisel Yener- Aytül Akal), Zombili Mombili Roman, Odamdaki Hayalet, Çılgın Uzay Planı, Biri Uzaylı mı Dedi?, Gökten Üç Uzaylı Düştü, Kırmızı Arabanı Hayaleti, Yine mi Uzaylı?, İmdaat! Uzaylı Yağıyor, Sihirbazın Kuyruğu, Kiralık Evde Bir Gün İki Gece, Abur Cubur Canavarı, Çılgın Uzay Planı 3, Süper Çocuklar Renk Delisi, Süper Çocuklar Ses Delisi, Süper Çocuklar Koku Delisi, Süper Çocuklar Süs Delisi.

Oyunları

Mor Gece Mavi Gündüz (Mavisel Yener- Aytül Akal- Nilay Yılmaz), Aç Perdeyi Ben Geldim, Kırmızı Şemsiye (Mavisel Yener- Aytül Akal- Nilay Yılmaz).

Yetişkinlere Yazdığı Öyküleri

İki Ucu Yolculuk, Beni bırakma Hayat.

Derlemeleri

Kadından Sakıncalı Öyküler, Alliano'i'e Mektuplar, Hani Her Şey Oyundu, Âşık Oldum, Sevinci Eksik Şiirler, Kanatlı Sözler Bahçesi.

1.1. ARAŞTIRMANIN PROBLEMİ

Bir toplumda bireylerin sözcük dağarcığının gelişmişliği ile toplumun gelişmişliği doğru orantılıdır. Zengin bir söz varlığına sahip bireylerden oluşan toplumlarda iletişimden mesleki başarılarla kadar her şey sağlıklıdır. Böyle bir toplumun oluşması için bireylerin küçük yaşlardan itibaren, ilk ve orta öğrenimde sözcük dağarcıklarının gelişimine katkıda bulunacak bir eğitim politikası izlenmelidir. Bu eğitim politikasında gerek ders kitabı gerekse okuma kitaplarının öğrencinin sözcük dağarcığına katkıda bulunacak nitelikte olmasına dikkat edilmelidir. Çalışmada bu yüzden çocuk edebiyatı ürünlerinden biri seçildi. Seçilen eserdeki söz varlığının gerek ders kitaplarında okuma metni olarak gerekse serbest kitap okuma çalışmalarında okutulabilecek bir kaynak olarak kullanılabilirliği incelendi.

Çalışmada şu sorulara da cevap arandı:

“Aytül Akal’ın çocuk romanlarının, çocukların söz varlıklarının zenginleşmesine katkıda bulunup bulunmadığı,”

“Aytül Akal’ın çocuk romanlarının, Türkçe öğretiminde söz varlığını geliştirici materyal olarak kullanılabilir olup olmadığı.”

Çalışmada elde edilen bulgular neticesinde çocuk edebiyatı eserlerinin söz varlığının bireylerin gelişimi açısından ne denli önemli olduğuna ve bu bağlamda çocuk edebiyatı yazarlarının çocukların söz varlığı gelişimini olumlu yönde etkileyen eserler yazmalarının önemine dikkat çekmek hedeflendi.

Çalışmanın konusu olan çocuk romanlarının seçilmesinin iki sebebi vardır: Birincisi, eserlerin yazarı olan Aytül Akal’ın Çogem (Ankara Üniversitesi Çocuk ve Gençlik Edebiyatı Uygulama ve Araştırma Merkezi) tarafından ortaokul öğrencilerine tavsiye edilen yazarlar arasında gösterilmesidir. Uzman kişilerin tavsiyesi üzerinden yapılan bu seçimin çalışmaya

bilimsellik ve güvenilirlik noktasında sağlam bir zemin oluşturacağı düşünöldü. İkinci sebep ise, Aytöl Akal'ın çok sayıda çocuk edebiyatı eseri vermesi ve geniş bir okuyucu kitlesine sahip olması oldu.

1.2. ARAŞTIRMANIN AMACI VE ÖNEMİ

Çocuk edebiyatı eserleri çocuğun küçük yaşlardan itibaren sözcük dağarcığına olumlu ya da olumsuz yönde etkileri bulunur. Bu eserlerde deyim, atasözü, kalıp sözler vs. gibi dilin söz varlığı unsurları ne kadar çok bulunur ve eser boyunca tekrarlanırsa çocuğun sözcük dağarcığına olumlu katkı sağlar. Ancak söz varlığı açısından hitap ettiğı çocuk kitlesinin seviyesinin altında olan eserler de bir katkı sağlamaz. Bu nedenle çalışma, çocuk edebiyatı eserlerinden biri olan Aytöl Akal'ın kaleme aldığı Süper Gazeteciler çocuk romanı serisinden seçilen Süper Gazeteciler 1 ve süper Gazeteciler 2 Parktaki Esrar adlı eserlerin söz varlığı üzerinde yapıldı. Çalışmada, söz konusu eserler üzerinde tespit edilen söz varlığı örneklerinin Türkçe öğretiminde ve Türkçe ders kitaplarında kullanılması noktasında sağlayacağı katkılar ortaya konmaya çalışıldı. Aynı zamanda Türkçenin söz varlığı ile ilgili yapılan çalışmalara katkıda bulunmak amaçlandı.

1.3. ARAŞTIRMANIN SINIRLILIKLARI

Aytöl Akal'ın Süper Gazeteciler adlı çocuk romanı serisinden seçilen Süper Gazeteciler 1 ve Süper Gazeteciler 2 Parktaki Esrar adlı eserlerin söz varlıklarının anlamları için büyük ölçüde Türk Dil Kurumunun Türkçe Sözlük'ü, Ömer Asım Aksoy'un Atasözü ve Deyimler Sözlüğü I ve Ömer Asım Aksoy'un Atasözü ve Deyimler Sözlüğü II, Yusuf Çotuksöken'in Türkçe Atasözleri ve Deyimler Sözlüğü kullanılırken bu sözlüklerde bulunamayan sözcük ve sözcük grupları için diğere sözlükler kullanıldı.

Çalışmada, yazarın TUDEM yayınevinden yayımlanan serinin ilk iki romanı Süper Gazeteciler 1, Süper Gazeteciler 2 Parktaki Esrar adlı romanlar incelendi. Dört romandan oluşan serinin sadece ilk ikisinin incelenme sebebi ise ortalama söz varlığını veriyor olması oldu. Bu durum, taranan malzemeyi çalışma boyunca sürekli ve gereksiz bir şekilde tekrar etmekten kurtardı. Aksi hâlde –dört kitabın birden malzemesinin verilmesi- çalışmaya gereksiz bir hacim verdiği göröldü.

Araştırma, söz varlığı başlığı altındaki “argo ve kaba sözler, atasözleri, deyimler, doldurma sözler, ikilemeler, kalıp sözler, lakaplar, terimler ve yabancı sözcükler” başlıklarıyla

ve seriden seçilmiş olan Süper Gazeteciler 1 ve Süper Gazeteciler 2 Parktaki Esrar adlı eserlerle sınırlıdır.

1.4. VARSAYIMLAR

Aytül Akal'ın Süper Gazeteciler adlı çocuk romanı serisinin 10-14 yaş grupları için uygun olduğu,

Aytül Akal'ın söz konusu çocuk romanı serisinde kullandığı söz varlığının, bunları okuyan hedef kitlenin -çocuklar- sözcük dağarcığına katkı sağlayacağı varsayım olarak kabul edildi.

1.5. TANIMLAR

Argo: Hulki Aktunç'un, Büyük Argo Sözlüğü adlı eserinde argo iki tanımla ele alınmıştır.

Alan Argosu: Kendi sosyal çevreleriyle sınırlı yaşayan ve genel olarak toplumun, özel olarak da içinde buldukları topluluğun geri kalan kesiminden ayrılmak ve/ya ya korunmak isteyen, yaşama ortam ve biçimleri birbirine yakın kişilerce yaratılıp benimsenmiş sözcükler, deyimler bütünü; bu sözcükler bütününe dayalı konuşma biçimi.

Genel Argo: Alan argolarındaki sözcük dağarcığının, zaman içinde oluşturduğu toplam sözcük ve deyim dağarcığı ile, bu dağarcığa dayalı konuşma biçimi. (Aktunç, 1998:16).

Atasözü: Atalarımızın, uzun denemelere dayanan yargılarını genel kural, bilgece düşünce ya da öğüt olarak düsturlaştıran ve kalıplaşmış biçimleri bulunan benimsenmiş özsözler. (Aksoy, 1988:37).

Çocuk edebiyatı: Çocuk edebiyatı (yazını), erken çocukluk dönemini de kapsayan bir yaşam evresinde, çocukların dil gelişimi ve anlama düzeylerine uygun olarak duygu ve düşünce dünyalarını sanatsal niteliği olan dilsel ve görsel iletilerle zenginleştiren, beğeni düzeylerini yükselten ürünlerin genel adıdır. (Sever, 2015:17).

Deyim: Bir kavramı, bir durumu, ya çekici bir anlatımla ya da özel bir yapı içinde belirten ve çoğunun gerçek anlamlarından ayrı bir anlamı bulunan kalıplaşmış sözcük topluluğu ya da tümce. (Aksoy, 1988:52).

Doldurma söz: Konuşma sırasında hatırlanamayan zaman kazanma veya söyleneni pekiştirme amacıyla kullanılan sözcüklere doldurma sözler denir. Bunlar genellikle cümle içinde gereksiz yere kullanılan sözcüklerdir. (Erol, 2007:12).

İkileme: İkileme, anlatım gücünü artırmak, anlamı pekiştirmek, kavramı zenginleştirmek amacıyla, aynı sözcüğün tekrar edilmesi veya anlamları birbirine yakın yahut karşıt olan ya da sesleri birbirini andıran iki sözcüğün yan yana kullanılmasıdır. (Hatipoğlu, 1981).

Kalıp söz: Bu sözler, önceden belirli bir biçime girip öylece hafızada saklanan, söyleneceği sırada yeniden türetilmeyip olduğu gibi hatırlanarak ve eğer gerekiyorsa bazı ekleme ve çıkarmalar yapılarak kullanılan, tek bir sözcükten, ardışık veya aralı sözcüklerden oluşabilen, belirli durumlarda toplumun benimsendiği sözleri sunarak iletişimin kurulmasına veya devamına yardım eden ve kullanım yerleri çok sınırlı olan kalıplaşmış dil birimleridir. (Gökdayı, 2008:106).

Lakap: Bir kimseye, bir aileye kendi adından ayrı olarak sonradan takılan, o kimsenin veya o ailenin bir özelliğinden kaynaklanan ad. (Türkçe Sözlük, 2011).

Roman: İnsanın veya çevrenin karakterlerini, göreneklerini inceleyen, serüvenlerini anlatan, duygu ve tutkularını çözümleyen, kurmaca veya gerçek olaylara dayanan uzun edebî tür. Bu türde yazılmış eser. (Türkçe Sözlük, 2011).

Söz varlığı: Bir dilin bütün kelimeleri; bir kişinin veya bir topluluğun söz dağarcığında yer alan kelimeler toplamı: *İngilizcenin kelime hazinesi, üniversite öğrencilerinin kelime hazinesi, aydınlar kesiminin kelime hazinesi vb.* (Korkmaz, 1992).

Söz: Bir maksadı anlatmak üzere söylenen kelime veya kelimelerden oluşan dizi; toplumsal bir kurum olan dilin kişi tarafından özel olarak kullanılması. (Korkmaz, 1992).

Sözcük (kelime): Anamlı ses veya ses birliği, söz, sözcük. (Türkçe Sözlük, 2011).

Terim: Bilim, teknik, sanat, spor, zanaat gibi çeşitli uzmanlık alanlarının kavramlarına verilen sınırlı ve özel anlamdaki ad: *radio, televizyon, bilgisayar, dil bilimi, yüklem, benzeşme, özgül ağırlık, dörtgen, atardamar, yer çekimi vb.* (Korkmaz, 1992).

Yabancı Sözcük: Bir dilin kendi kökünden gelmeyen ve yabancı dillerden alınmış olan kelime: *adalet, inkılâp, asalet, estetik, karne, psikoloji, spor, jartiyer, ekose, enflasyon, envanter, kredi, sektör, jüri, rapor, kontrol, kontenjan, iskele, iskarpin, fındık vb.*

Bunlardan bir kısmı Türkçeleşerek artık alıntı kelime (Lehnwort) durumuna geçmişse de bir kısmı daha yabancılik özelliğinden kurtulamamıştır. Bu nedenle yabancı kelimeleri

alıntı kelimeler (buna bk.) ve gerek yabancı kelimeler olarak ikiye ayırmak gerekir. (Korkmaz, 1992).

BÖLÜM II

2. KAVRAMSAL/KURAMSAL AÇIKLAMALAR VE İLGİLİ LİTERATÜR

Söz varlığı bireyin kendisini en iyi şekilde ifade etmesini sağlayan en önemli unsur. Bu nedenle söz varlığı ile ilgili yapılan araştırmalar büyük önem taşımaktadır. Yapılan araştırmalar söz varlığının birey ve toplum bazında ne kadar önemli olduğunu vurgulamaktadır. Ülkemizde de bu alanda çok çeşitli çalışmalar yapılmıştır. Bu başlıkta ülkemizde yapılan bazı çalışmalara yer verilmiştir.

2.1. KONU İLE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Maksut Yıldırım'ın "H. Nihal Atsız'ın Sözlüğü ve Söz Varlığı" adlı doktora tezi çalışmasında Atsız'ın eserlerinin sözlüğü ve söz varlığı ortaya konulmak istenilmiştir. Birçok yöntem kullanılmıştır. Yayıncılık tekniği, konu alanında kaleme alınan eserlerin incelenmesi kullanılan yöntem ve tekniklerden birkaçıdır. Çalışmanın sonucunda ise Atsız'ın söz varlığı sayısal verilerle ortaya konulmuş ve sözlüğü oluşturulmuştur.

Sıerane Kendzhaliyeva'nın "İsmail Gaspıralı'nın Eserlerinin Kavramlar Tasnifi ve Söz Varlığı" adlı doktora çalışmasında 4 ciltlik kitabı taranarak İsmail Gaspıralı'nın söz varlığı ortaya konulmuştur. Sonuç olarak İsmail Gaspıralı'nın zengin bir kelimesi hazine olduğu tespit edilmiştir.

Ayşegül Sekman, yüksek lisans tezi olan "Orhan Veli Kanık'ın Öykülerinin Söz Varlığı Açısından İncelenmesi" adlı yüksek lisans tez çalışmasında Orhan Veli Kanık'ın sanat anlayışı ile söz varlığı arasındaki bağı incelenmek istenmiştir. Kaynak tarama yöntemiyle kelime gruplarını ve söz varlığı unsurlarını incelemiş, fişleme yöntemiyle ise sınıflandırma yapılmış ve Orhan Veli Kanık'ın öyküleri söz varlığı ve kelime grupları açısından zengin olduğu tespit edilmiştir.

Duygu Öksüz, "Hakkas Türkçesine Ait Altın Arığ Destanı'nın Söz Varlığı" adlı yüksek lisans çalışmasında fişleme yöntemiyle Hakkas Türklerinin dilsel yönden zengin olduklarını ortaya koymaya çalışılmış. Sonuç olarakta Hakkas Türklerinin kelime hazinelerinin zengin olduğuna ulaşılmıştır.

Hatice Turhan, Türkçe ders kitaplarındaki söz varlığını incelemek amacıyla yapmış olduğu "8. Sınıf Türkçe Ders Kitaplarındaki Metinlerin Söz Varlığı Açısından İncelenmesi" adlı yüksek lisans çalışmasında seçilen dört Türkçe ders kitabının sözcük sayısı dağılımına yer

verilmiştir. Kitaplar sözcük sayısı olarak yeterli düzeyde görülmüş fakat birbirleri arasında sözcük dağılımı olarak çok fazla farkın bulunduğu ortaya konulmuştur.

Hilâl Arslan Kutlu'nun yüksek lisans tezi olan “MEB İlköğretim 6, 7. ve 8. Sınıf Türkçe Ders Kitaplarında Yer Alan Metinlerin Söz Varlığı Açısından Değerlendirilmesi” adlı çalışmasında Türkçe ders kitaplarında yer alan okuma parçalarının söz varlığı açısından incelemesini yapmıştır. Sonuç olarak ders kitaplarının bazı söz varlığı başlıkları açısından sınıf seviyesiyle birlikte arttığı fakat bazı ders kitaplarında söz varlığının sınıf seviyesinin altında olduğu sonucuna varılmıştır.

Mahmut Akkuş'un “Seza Kutlar Aksoy'un Öykülerinde Söz Varlığı” adlı yüksek lisans tezinde de söz varlığı şöyle ele alınmıştır: Türkçenin söz varlığını yansıtmada öykülerin ne derecede etkili olduğu tartışılmaz gerçektir. Bu nedenle Akkuş yüksek lisans tezinde söz varlığını aktarmada öykülerin değerlendirilmesini amaçlamış ve seçilen sekiz hikâye kitabının belirlenmiş olan söz varlığı başlıkları açısından incelemiş ve Seza Kutlar Aksoy'un öykülerinin deyim ve atasözü öğretiminde kullanılabileceği sonucuna varılmıştır.

Şeyma Buse Kalaçay, “Aka Gündüz'ün TürkKalbi Adlı Eserinin Harf Aktarımı ve Söz Varlığı İncelemesi” adlı yüksek lisans çalışmasında eserdeki harf aktarımını yapmak, söz varlığını inceleyerek yazın üslubuyla ilgili yorumda bulunabilmek amacıyla transkript yapılmış ve tarama yöntemiyle eser incelenilmiştir. Çalışmanın sonunda eserden harf aktarımı yapılabileceği, eserden hareketle yazarın üslubu hakkında bilgi edinilebileceği ve söz varlığı çalışmalarına katkı sağlayabileceği önerilerinde bulunulmuştur.

Ufuk Yiğit, “Yaşar Kemal'in ‘Çakırcalı Efe’ romanındaki Söz Varlığı” adlı yüksek lisans çalışmasında tarama yöntemiyle Yaşar Kemal'in Çakırcalı Efe adlı romanının söz varlığı incelenmiştir. Sonuç olarak Yaşar Kemal'in Çakırcalı Efe adlı romanında Türkçenin söz varlığını zengin bir biçimde ortaya koyduğu sonucuna varılmıştır.

Bayram Baş, “Söz Varlığı İle İlgili Çalışmalarda Kullanılacak Ölçütler” adlı makalesinde bu alanda yapılan çalışmaları kısaca değerlendirmiş, yazı dili ve konuşma dili üzerine yapılan çalışmaları inceleyerek söz varlığı incelemelerinde kullanılacak yöntemleri belirlemede çalışma yapacak bireylere önerilerde bulunmuştur.

Celal Demir, “Kişisel Kelime Serveti” makalesinde gelişmiş ülkelerin eğitim programlarında uygulanan söz varlığını geliştirici çalışmalardan bahsetmiş ve bizim

ülkemizde böyle bir uygulamanın olmamasından yakınmıştır. Bu nedenle çalışmasında kişisel kelime hazine ile ilgili yapılan çalışmaları ve Türkçe Müfredat Programlarını incelemiştir ve bu incelemeleri sonunda kişisel kelime hazinesini geliştirmede müfredat programlarının yetersiz olduğunu ortaya koymuş ve bu yetersizliği gidermek için birtakım önerilerde bulunmuştur.

Celal Demir, “Türkçe Eğitim- Öğretim Programları ve Kişisel Söz Varlığı” adlı makalesinde öğretim programlarının kişisel söz varlığına etkileri diğer ülkelerde yapılan çalışmalar incelenerek ortaya konulmuş ve eğitim söz varlığı ve öğretim programları, Türkçe ders saatlerinin öğrenme alanlarına tahsisi, ders kitaplarının hazırlanması ve kullanımı, okul sözlüklerinin hazırlanması konularında önerilerde bulunulmuştur.

Talat Aytan ve Özge Özcan’ın “Ortaöğretim Öğrencilerinin Sözvarlığını Geliştirmede Çevresel Öğrenmenin Etkisi” adlı makalesinde öğrencilerin sözvarlığı zenginliklerini geliştirmede çevresel unsurların etkili olduğu ortaya koymak için tek gruplu öntest- sontest modeli kullanılarak yapılmıştır. Veriler sonucunda çevresel etkenlerin öğrencilerin söz varlıklarını geliştirmede etkili olduğu kanısına ulaşılmıştır.

Tuncay Türkben, “Söz Varlığını Belirlemeye ve Geliştirmeye Yönelik Araştırmaların Değerlendirilmesi” adlı makalesinde lisans üstü çalışmaları ve Türkçe, Türk Dili ve Edebiyatı ders kitaplarının değerlendirilmesini amaçlayarak incelemiştir. Bu incelemenin sonunda lisans üstü çalışmaların sayı bakımından yetersiz olduğu; Türkçe, Türk Dili ve Edebiyatı ders kitaplarının da hem söz varlığını geliştirmeleri açısından hem de yaş ve gelişimleri açısından öğrencilerin seviyelerinden alt seviyede olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

BÖLÜM III

3. YÖNTEM

3.1. ARAŞTIRMANIN DESENİ/MODELİ

Araştırmada, Aytül Akal'ın “Süper Gazeteciler 1, Süper Gazeteciler 2 Parktaki Esrar” adlı romanlarındaki söz varlıklarının belirlenmesi için “argo ve kaba sözler, atasözleri, deyimler, doldurma sözler, ikilemeler, kalıp sözler, lakaplar, terimler, yabancı sözcükler” alt başlıkları altında doküman incelemesi yapıldı.

Serinin Türkçe öğretiminde söz varlığını geliştirici materyal olarak kullanılabilir olup olmadığı konusu sayısal verilerle ve içerik analiziyle yorumlandı.

3.2. ARAŞTIRMANIN EVREN VE ÖRNEKLEMİ/ÇALIŞMA GRUBU

Çalışmanın evreni Aytül Akal'ın Süper Gazeteciler adlı çocuk romanı serisidir. Bu seriyi, *Süper Gazeteciler 1, Süper Gazeteciler 2 Parktaki Esrar, Süper Gazeteciler 3 Likörlü Çikolata, Süper Gazeteciler 4 Belalı Davetiye* adlı kitaplar oluşturmaktadır. Çalışmanın örnekleme ise bu serinin *Süper Gazeteciler 1 ve Süper Gazeteciler 2 Parktaki Esrar* adlı çocuk romanları oluşturmaktadır. Örneklem seçilirken üzerinde hiç çalışma yapılmamış olmasına, evreni en iyi derecede temsil etmesine ve 10-14 yaş grubu çocuklara (ortaokul öğrencilerine) hitap etmesine dikkat edildi.

3.3. VERİ TOPLAMA ARACI

Bu çalışmada Aytül Akal'ın *Süper Gazeteciler* adlı çocuk romanı serisi (*Süper Gazeteciler 1, Süper Gazeteciler 2 Parktaki Esrar*) nitel araştırma yöntemlerinden doküman incelemesi yoluyla incelendi. Seride yer alan kitaplarda geçen kelimeler belirlenen söz varlığı başlıkları (argo ve kaba sözler, atasözü, deyimler, doldurma sözler, ikilemeler, kalıp sözler, lakaplar, terimler, yabancı sözcükler) altında fişleme yoluyla sınıflandırıldı ve çalışmada bu başlıklara açılan bölümlere fişleme yoluyla elde edilen sözcükler, sözcük grupları ve cümleler sayfa numaraları da belirtilerek yazıldı.

3.4. VERİLERİN ANALİZİ

Bu çalışmada Aytül Akal'ın Süper Gazeteciler adlı çocuk romanı serisinden seçilen Süper Gazeteciler 1, Süper Gazeteciler 2 Parktaki Esrar adlı kitaplar söz varlığı açısından belirlenen argo ve kaba sözler, atasözü, deyimler, doldurma sözler, ikilemeler, kalıp sözler, lakaplar, terimler, yabancı sözcükler başlıklar fişleme yoluyla kelimeler tek tek belirlendi.

Belirlenen bu kelimeler, tez çalışmasında kendilerine açılan başlıkların altlarına tek tek sayfa numaraları da belirtilerek yazıldı.

Çalışmada söz varlığı incelemesi yapılırken Türkçe Dil Kurumu Türkçe Sözlük, çeşitli atasözleri ve deyimler sözlükleri ve alanda yapılan çalışmalardan yararlanıldı. Çalışmanın sonunda Aytül Akal'ın Süper Gazeteciler adlı çocuk romanı serisinin belirlenen söz varlığı başlıkları açısından Türkçe öğretiminde söz varlığını geliştirici materyal olarak kullanılabilir olup olmadığı içerik analizi yapılarak sayısal veriler üzerinden yorumlandı. Çalışmada, Aytül Akal'ın Süper Gazeteciler adlı çocuk romanı serisinin ilk iki kitabı Süper Gazeteciler 1 ve Süper Gazeteciler 2 Parktaki Esrar romanlarındaki kelimeler tek tek incelendi, tespit edilen söz varlığı fişleme yoluyla kaydedildi. Elde edilen malzeme eserin adı ve söz varlığının türüne göre gruplandırıldı. Gruplandırılan malzeme alfabetik sıraya göre dizildi ve romandaki örnek cümleler aynen yazıldı, romanda cümlelerin geçtiği sayfa numaraları parantez içinde verildi.

BÖLÜM IV

4. BULGULAR

Söz varlığı açısından incelenen Süper Gazeteciler 1 ve Süper Gazeteciler 2 Parktaki Esrar adlı eserlerde elde edilen bulgular şöyledir:

4.1. Söz Varlığı

4.1.1. Argo ve Kaba Sözcükler

4.1.1.1. Süper Gazeteciler 1

adi

“ ‘*Adi* herifler! Demek arabada konuştukları buydu. Benim yerime geçip bankadaki hesabımı boşaltmayı planladılar.’ ” (Akal, 2020:191).

ahmak

“ ‘Sen zaten kelsin *ahmak* herif!’ ” (Akal, 2020:79).

alçak

“Konuşmanın bu noktasında, o ana kadar bir köşede elleri ayakları sıkıcı da bağlı, hiç konuşmadan oturan cırlak sesli kadın söze karıştı: ‘Vay *alçak* vay! Kendime ne zaman güzel bir şey almak istesem parasızlıktan yakınıp dururdu.’ ” (Akal, 2020:193).

aptal - aptalca

“ ‘İyi! *Aptalca* bir şeylerle karşılaşmak istemem.’ ” (Akal, 2020:52).

“ ‘O şarkının adı ‘Kuşlar Gibi Âşık’ değil, *aptal*, ‘Kuşlar Gibi Özgür.’ ” (Akal, 2020:57).

“Bir şey söylemeden, *aptal aptal* birbirlerine bakakaldılar.” (Akal, 2020:61).

“İçlerinden biri, ‘Çekil kenara *aptal* çocuk,’ diyerek Selin’i duvara doğru itti.” (Akal, 2020:76).

“Selin’in bu sözleri üzerine Yener’le Evren kendilerine geldiler. Ne *aptallıktı* onların bu yaptığı!” (Akal, 2020:99).

“Spreyin bayılıcı etkisi derhal kendini gösterdi; Altay Şen, yüzünde az önceki aynı *aptal* ve şaşkın ifadeyle, baygın yere yuvarlandı.” (Akal, 2020:114-116).

“ ‘Ne *aptal* çocuklarsınız siz! Kaçırılma olayını görüp de insan hemen koşup polise haber vermez mi?’ ” (Akal, 2020:117).

“ ‘Haydutlar kapı çalmaz, *aptal kız.*’ ” (Akal, 2020:117).

“Fotoğraf makinesini çok *aptalca* yitirdiğini düşünüyordu.” (Akal, 2020:137).

“ ‘Ne yapmamışız?’ Selin biraz durdu ve kelimeleri hatırlamaya çalışarak cırlak sesli kadının sözlerini tekrarladı: ‘Ne *aptal* çocuklarsınız siz! Kaçırılma olayını görüp de insan hemen koşup polise haber vermez mi?’ ” (Akal, 2020:138).

“ ‘*Aptal* Suat! Bugün de banka işini halledemezsen seni geberteceğim.’ ” (Akal, 2020:165).

“Gökhan *aptal aptal* Selin’in yüzüne bakakaldı.” (Akal, 2020:172).

“Selin, Gökhan’ın tavrına iyice sinirlendi. Alaylı bir tavırla onu yanıtladı: ‘Ay ne *aptal* şeysiniz siz!’ ” (Akal, 2020:172).

“ ‘Ne *aptal* şeysin! Para bölünmesin diye sana öyle davranıyor.’ ” (Akal, 2020:188).

“ ‘Bir *aptallığa* kalkışırsanız mahkemeye siz değil cesediniz çıkar, haberiniz olsun.’ ” (Akal, 2020:189).

“ ‘Üç *aptal* çocuğun heyecan ve korku içinde tanık olduğu bir olayı polise aktardığımı gözünüzün önüne getirebiliyor musunuz?’ ” (Akal, 2020:197).

“ ‘Siz *aptal* ifadelerle polisi oyalarken biz de işimizi halletmiş olacaktık!’ ” (Akal, 2020:198).

“ ‘Parmak çocuklara yakalanacak kadar *aptalsınız* madem, o zaman öyle bağlı kalın.’ ” (Akal, 2020:199).

böcek

“Salondaki adamlardan biri olduğu yerde donup kalmış olan Evren’e yaklaştı, elindeki teybe işaret ederek söylendi: ‘Kapat şu teybi sersem. Şeytan diyor ki, bu *böceğin* teybini kır da akli başına gelsin. Sesimizi kasete alıyor uyanık.’ ” (Akal, 2020:78).

cadı

“Adam da uzanıp ona vurmak istedi, ama dengesini kaybedip bulunduğu yerden yuvarlandı. ‘Seni geberteceğim, *cadı!*’ ” (Akal, 2020:194).

cırlak ses

“Yeşil bereli adamla *cırlak sesli* kadın, sıralardan fırlayan çocuklar daha sınıf kapısına bile ulaşmadan hızla ortalıktan kayboluverdiler.” (Akal, 2020:55).

“ ‘Ne yapmamışız?’ Selin biraz durdu ve kelimeleri hatırlamaya çalışarak *cırlak sesli* kadının sözlerini tekrarladı: ‘Ne aptal çocuklarsınız siz! Kaçırılma olayını görüp de insan hemen koşup polise haber vermez mi?’ ” (Akal, 2020:138).

“Tarihçi mi, Oğuzcan Selimoğlu mu, yoksa Altay Şen mi? ‘Umarım karşıma çıkan yeşil bereli adamla *cırlak sesli* kadın olmaz,’ diye düşündü.” (Akal, 2020:152).

“Ama onu yanıtlayan şu *cırlak* kadın *sesiydi*: ‘Aa, şekerim, onun ne suçu var? O geri zekâlı banka müdürü dün zorluk çıkarmasaydı işimiz çoktan biterdi.’ ” (Akal, 2020:165).

“ ‘Bu o *cırlak sesli* kadın olmasın?’ ‘Keşke olsa... Böylece zaman kaybetmeden onları bulmuş olurduk.’ ” (Akal, 2020:184).

“Kapıda, *cırlak sesli* kadınla, az önce pencereden bilgisayarın karşısında oyun oynarken gördüğü adam vardı.” (Akal, 2020:187).

“Konuşmanın bu noktasında, o ana kadar bir köşede elleri ayakları sıkıcı da bağlı, hiç konuşmadan oturan *cırlak sesli* kadın söze karıştı: ‘Vay alçak vay! Kendime ne zaman güzel bir şey almak istesem parasızlıktan yakınıp dururdu.’ ” (Akal, 2020:193).

“Selin *cırlak sesli* kadının sözlerini hatırlattı: ‘Haklısın, asıl amaçlarının bizim olayı görüp polise bildirmemiz olduğunu buradaki güzel sesli bayan bize söylemişti! Bize bu yüzden dokunmadılar.’ ” (Akal, 2020:196).

“ ‘*Cırlak sesli* kadın dayanamayıp araya girdi.’ ” (Akal, 2020:197).

“*Cırlak sesli* kadın Oğuzcan Selimoğlu’nu görünce sevinçle bağırdı: ‘Sevgilim, gel çabuk şu iplerimden kurtar beni!’ ” (Akal, 2020:199).

civciv

“Kadın ise Evren’in kolundan yakalamış, dik dik bakışlarıyla onu korkutarak konuşturmaya çalışıyordu. ‘Öt bakalım *civciv*.’ ” (Akal, 2020:54).

ciyak ciyak/ ciyakla-

“Evren’i görür görmez, kaçmasına fırsat vermeden, ‘Aaa! Ne kadar büyümüşsün!’, Ooo! Kocaman delikanlı olmuşsun!’ gibi abartılı tezahüratlarla, seslerini salonda konuklarına çay ikram etmekte olan Nermin Hanım’a duyurana kadar *ciyak ciyak* bağırırmışlardı.” (Akal, 2020:30-31).

“Bu çocuklar da kim? diye şaşkınlıkla *ciyakladı* kadın.” (Akal, 2020:53).

dengesiz

“ ‘Bu kızları da anlamak mümkün değil. Ne *dengesiz* şeyler!’ ” (Akal, 2020:173).

dil çıkar-

“Yener altta kalmamıştı tabii. O da ‘nanik’ yapmış, bir yandan yüzünü buruşturup *dilini çıkartmıştı.*” (Akal, 2020:16).

“Bu kez Yener gülmeye başlamıştı. İki elini birden göğsüne sürerek, ‘oh olsun’ işareti yapmış, bir yandan da *dilini çıkartmıştı.*” (Akal, 2020:16).

ek-

“ ‘Parayı alıp sensiz kaçacak. Ama bu kez ikimizi de *ekecek* galiba.’ ” (Akal, 2020:199).

eşek cenneti

“ ‘Gelir gelmez bu söylediklerini ona anlatacağım, bu üçüyle birlikte seni de *eşek cennetine* göndersin.’ ” (Akal, 2020:188).

geri zekâlı

“Ama onu yanıtlayan şu cırlak kadın sesiydi: ‘Aa, şekerim, onun ne suçu var? O *geri zekâlı* banka müdürü dün zorluk çıkarmasaydı işimiz çoktan biterdi.’ ” (Akal, 2020:165).

geveze

“ ‘Seni *geveze!*’ Sinirlenen adam bu kez silahını kadına doğrulttu.” (Akal, 2020:188).

halt karıştır-

“ ‘Meğer ne *haltlar karıştırıyorlarmış* da benim haberim yokmuş!’ ” (Akal, 2020:195).

hayvan benzetmeleri

“Evren’in en nefret ettiği anlardan biri, üzerine dikilmiş onlarca göz onu izlerken, o gözlerin sahipleriyle el sıkışmak ve kimsenin anlayamacağı kadar yavaş, ancak iyi bir şeyler söylediği izlenimi bırakan bir sesle birkaç sözcük gevelemek zorunda kaldığı böyle zamanlardı. Renk renk boyalı *şahin, atmaca, güvercin, ispinoz* bakışlarının sahipleriyle el sıkışırken, tüm bakışların aynı anda Evren’in üzerinde kilitlenmesine neden olan cümlelerinden birini kullanmıştı annesi: ‘Bu yıl inşallah sınıfında ilk üçe gireceksin , öyle değil mi Evrenciğim?’ kendisini aynı anda onlarca kuşun hedefi olan bir *tarla faresi* gibi hissetmiş, sıkıntıyla, en yakınında duranın bile duyamayacağı bir ses tonuyla yine anlaşılmaz bir şeyler mırıldanmıştı.” (Akal, 2020:31).

“Salona dolmuş olan *kuş gözlü kadınlar* teker teker *kanatlarını* uzatıp Evren’in elini sıkmış, *sivri ve ıslak gagalarıyla* iki yanağına öpücükler kondurmuşlardı.” (Akal, 2020:31).

“Evren o an kendini çiftlikte damgalanan *sığırlara* benzetmişti. *Gagaların* her biri onun yanağına iri bir damga bırakıyordu.” (Akal, 2020:32).

“ ‘Bu *tavuşu* kim saldı bu servise yahu? Atın aşağıya kümesine yürüreyerek gitsin!’ ” Servistekiler Selin’e bağırıp dururken, Yener, Selin’in bunca patırdısını ettiği kafeyi görebilmek için pencereye yapıştı.” (Akal, 2020:66).

“ ‘Tamam tamam, öyle kırmızı kurdeleli bayram *koyunları* gibi üzgün bakmayın.’ ‘ Yaş Sedat Amca!’ diye hep birlikte el çırpıp tezahürat yaptılar.” (Akal, 2020:72).

“ ‘Her yerde karşımıza çıkıyorlar. *Lağım farelerinden beter...*’ ” (Akal, 2020:114).

herif

“ ‘Sen zaten kelsin ahmak *herif!*’ ” (Akal, 2020:79).

“ ‘Ne oluyor burada uyuz *herifler?*’ ” (Akal, 2020:79).

“ ‘Beni nasıl bulduğunu sorunca ‘sizi izledim’ dedi. Salak *herif!* Bari daha doğru dürüst bir masal uydursaydı.’ ” (Akal, 2020:157).

“ ‘Bu *herif* nerden izimi buldu bilmiyorum, ama bu işe çok kıl oldum.’ ” (Akal, 2020:157).

“ ‘Öbür *herifle* aynı anda ortadan kaldıracam.’ ” (Akal, 2020:166).

“ ‘*Herifi* öldür ama çocuğa yazık canım.’ ” (Akal, 2020:166).

“Kadını yanıtlamak yerine arabayı kullanana seslendi: ‘Biraz hızlansana ağır *herif!* Suat’la dönüp daha para işini halledeceğiz.’ ” (Akal, 2020:167).

“ ‘Ha!..Bir de bu baş belası *herifle* çocuğu bırakıp sayın tarihçimizi evine geri götürmek zorundayız.’ ” (Akal, 2020:167).

“ ‘Adi *herifler!* Demek arabada konuştukları buydu. Benim yerime geçip bankadaki hesabımı boşaltmayı planladılar.’ ” (Akal, 2020:191).

“Evren atıldı: ‘Bu gerçekten de çok sağlıklı bir yöntem oldu, çünkü eğer parayı verseydi bu *herifler* bizi çoktan öldürürdü.’ ” (Akal, 2020:195).

iğrenç

“ ‘Bu zavallı çocuklar çocuklar, bu *iğrenç* okulda bir sürü işe yaramaz kitaplara, ıvır zıvır bilgilere nasıl dayanıyorlar acaba?’ ” (Akal, 2020:53).

“O *iğrenç* yeşil bereli adam geri dönüp onlardan intikam almak istemesiydi şimdi fotoğraf makinesi sırt çantasında olacaktı, Evren’in teybi de çantasında...” (Akal, 2020:137).

“ ‘O *iğrenç* okulda okuyup ders çalışmak zorunda olduğuna göre zaten çok eziyet çekiyor olmalı.’ ” (Akal, 2020:166).

karı gibi

“ ‘*Karı gibi* sohbet mi daldınız yoksa?’ ” (Akal, 2020:79).

kas yap-

“ ‘Sözcük hazinen acıklı sözlerle bayağı zenginleşmiş. Senin de acıma duygun bayağı *kas yapmış* yani.’ ” (Akal, 2020:73).

kaynat-

“Sonunda Türkçe dersinde tahtaya Altay Şen’in şarkılarının sözleri yazılıp ezberlenmiş, İngilizce saatinde ise şarkı sözleri İngilizceye çevrilmeye çalışılarak yarı ders yarı eğlenceyle ders saati *kaynayıp* gitmişti.” (Akal, 2020:64).

kıl ol-

“ ‘Bu herif nerden izimi buldu bilmiyorum, ama bu işe çok *kıl oldum.*’ ” (Akal, 2020:157).

kısa kes-

“ ‘Duygusal sahneleri *kısa kesin* de ne yapacağımıza karar verelim.’ ” (Akal, 2020:81).

kuş beyinli

“ ‘Cüneyt bozulduğunu belli etmek istemedi: “ne fark eder canım! Ha âşık, ha özgür... Sonuçta *kuş beyinli* olduktan sonra hangisi olduğu önemli mi!’ ” (Akal, 2020:58).

moruk

“ ‘Ya *moruk* bunları görürse?..’ ” (Akal, 2020:167).

nanik yap-

“Büyücü elleriyle yüzünü kapamış ve bir hamlede... Elindeki beyaz maskeyi Yener’e doğru sallarken, öbür eliyle ‘*nanik*’ yapmıştı.” (Akal, 2020:16).

“Yener altta kalmamıştı tabii. O da ‘*nanik*’ yapmış, bir yandan yüzünü buruşturup *dilini çıkartmıştı.*” (Akal, 2020:16).

“Karşı evdeki oğlan, bir elinde maske olduğunu unutup iki eliyle *nanik yapmaya* kalkışınca, maske açık pencereden aşağı uçmuş, bodur ağaçların üzerine takılıp kalmıştı.” (Akal, 2020:16).

“Bu kez Yener gülmeye başlamıştı. İki elini birden göğsüne sürerek, ‘oh olsun’ işareti yapmış, bir yandan da *dilini çıkartmıştı.*” (Akal, 2020:16).

oğlum

“ ‘Ne o, yoksa aklını Oğuzcan Selimoğlu’nun evinde mi unuttun *oğlum?* Polise söylersek bizi günlerce sorguya çekeceklerdir. Tabii ailelerimiz de duyacak. Sonra ayıkla pirincin taşını.’ ” (Akal, 2020:85).

“Yener kapıdan dışarıya adımını atar atmaz kızgınlıkla Evren’e çıkıştı: ‘Neden söz verdin? Röportajı nasıl yapabiliriz ki? Adam kaçırıldı *oğlum!*’ ” (Akal, 2020:97).

öt-

“Kadın ise Evren’in kolundan yakalamış, dik dik bakışlarıyla onu korkutarak konuşurmaya çalışıyordu. ‘*Öt* bakalım civciv.’ ” (Akal, 2020:54).

salak

“ ‘Beni nasıl bulduğunu sorunca ‘sizi izledim’ dedi. *Salak* herif! Bari daha doğru dürüst bir masal uydursaydı.’ ” (Akal, 2020:157).

sersem

“Salondaki adamlardan biri olduğu yerde donup kalmış olan Evren’e yaklaştı, elindeki teybe işaret ederek söylendi: ‘Kapat şu teybi *sersem*. Şeytan diyor ki, bu böceğin teybini kır da akli başına gelsin. Sesimizi kasete alıyor uyanık.’ ” (Akal, 2020:78).

sırık

“ ‘Sahi nerden çıktı o ilaç? Zaten *sırık* gibi bir boyum var, bir de annemi dinleyip bu vitaminleri alacak olsam, basket potasını koltuk diye kullanırım artık.’ ” (Akal, 2020:52).

tıraşı kes-

“ ‘Bu resimlerle sergi mi açacaksın ufaklık? Haydi, *tıraşı kesin.*’ ” (Akal, 2020:80).

toz ol-

“Altay Şen sert bir tavırla başını sallayarak adamla kadına, ‘İşte gördünüz, *toz olun* artık!’ mesajı verdi” (Akal, 2020:55).

“ ‘Fatoş Hanım bahçivandan söz edildiğini duyunca adamdan hoşlanmadığını belirten bir ifadeyle yanıtladı: Bence o adamın bahçe işinden anladığı yok!dün bir ara geldi, çalışır gibi yaptı, sonra yine *toz oldu ortadan.*’ ” (Akal, 2020:162).

tüy-

“ ‘Bu çokbilmiş ukala, öğretmeni uyandırmadan sınıftan bir an önce *tüymeliydi.*’ ” (Akal, 2020:50).

ufaklık

“ ‘Ne yapacaksın *ufaklık?* Çok merak ettim...’ ” (Akal, 2020:79).

“ ‘Bu resimlerle sergi mi açacaksın *ufaklık?* Haydi, tıraşı kesin.’ ” (Akal, 2020:80).

ukala

“ ‘Bu çokbilmiş *ukala*, öğretmeni uyandırmadan sınıftan bir an önce *tüymeliydi.*’ ” (Akal, 2020:50).

“ ‘Gökhan aynı *ukala* tavrı sürdürerek kendinden emin bir tavırla konuştu: ‘Bilmem, kendiniz söylediniz.’ ” (Akal, 2020:108).

utanmaz

“ ‘Aldığı paraları tek başına yemiş *utanmaz yalancı!*’ ” (Akal, 2020:193).

uyuz

“ ‘Ne oluyor burada *uyuz* herifler?’ ” (Akal, 2020:79).

velet

“ ‘Yürüyün! Kızı da yanımıza alalım, bu iki *velet* bizi takip ederse kızı gebertiriz.’ ” (Akal, 2020:79).

“ ‘Yanımda bant taşımıyorum herhalde! Nereden bileyim bir tane daha *veledin* ortaya çıkacağını?’ ” (Akal, 2020:188).

yalancı

“ ‘Aldığı paraları tek başına yemiş *utanmaz yalancı!*’ ” (Akal, 2020:193).

yırtın-

“ ‘Hey şuraya bakın! Ne oluyor yahu? Yumurtlayan tavuk gibi ne *yırtınıyorsunuz?* Bakın işte orada!’ diye tiz bir sesle bağırmaya devam etti Selin.’ ” (Akal, 2020:65).

zirzop

“ ‘O kafe ben doğduğumda da oradaydı, *zirzop!*’ ” (Akal, 2020:66).

4.1.1.2. Süper Gazeteciler 2 Parktaki Esrar

aptal

“Oysa Gökhan’ın *aptalca* meydan okumasına gülümsemekle yetindi.” (Akal, 2020:51).

“ ‘Biz çok *aptalız*. Beş para etmez bir haberin peşinde koştuk.’ ” (Akal, 2020:61).

“ ‘Ne *aptalım!*’ ” (Akal, 2020:66).

“*Aptal* yerine konmaya hiç niyetleri yoktu.” (Akal, 2020:82).

“Kardeşine de ne *aptalca* bir görev vermişlerdi.” (Akal, 2020:113).

“Yener’in sözleri üzerine, Evren yüzünü *aptal* bir ifadeyle buruşturarak, tarihi eserlerin sahte olduğunu öğrendiği an Başkan’ın yüzünün alacağı şeklin taklidini yaptı.” (Akal, 2020:140).

“ ‘Ne yani çocuğu serbest bırakacak kadar *aptal* olmadığımıza göre, armağan diye evimize mi götüreceğiz?’ ” (Akal, 2020:172).

“Belediye Başkanı’nın *aptal* bir kedinin peşinden gitmeye hiç niyeti yoktu. Arif sabırsızlıkla seslendi: ‘Haydi gel buraya, bırak o kediyi.’ ” (Akal, 2011:188).

“ ‘Haydi gel buraya, bırak o kediyi. Buradan hemen çıkıyoruz. Sizin *aptallıklarınızla* yeterince vakit kaybettim.’ ” (Akal, 2020:188).

“Kapıyı gürültülü bir şekilde tekmeleyip adamı uyandırmak ya da ayağı kapıya takılmış da yanlışlıkla aralıktan içeriye yuvarlanmış gibi yapıp odaya girmek ve bunlar gibi, ürettiği birbirinden *aptalca* öneriden birini seçip uygulamaya karar vermişti ki, arkasından gelen bir sesle irkildi.” (Akal, 2020:212).

“ ‘*Aptal* herifler siz de. Sözcük dağarcığınız üç yaşında bir çocuğunkinden bile fakir.’ ” (Akal, 2020:227).

“ ‘Bırakın silahları! Bu *aptal* oyunu ne zamandan beri sürdürüyorsun sevgili kardeşim?’ ” (Akal, 2020:230).

aşağılık

“ ‘Hem senden, hem de fabrikanın *aşağılık* patronundan intikamımı almaya yemin ettim.’ ” (Akal, 2020:231).

ayı

“ ‘Nazik olun biraz, *ayılar...*’ ” (Akal, 2020:202).

bebek

“ ‘Vay be! O süslü *bebeğin* kocası bu muymuş?’ ” (Akal, 2020:205).

bombala-

“ ‘Senin Nihal Abla’yı, sevgilisiyle *bombaladık* desene!’ ” (Akal, 2020:100).

bozuntu

“ ‘Yahu bu kadın kaç gündür çalışıyor, daha beş kuruşu hak etmedi. Bekçi *bozuntusu* oğlu da bir işe yaramıyor.’ ” (Akal, 2020:222).

cazgır

“ ‘Ee, adamın spor arabalarda gezen öyle *cazgır* karısı olursa, sesi soluğu çıkmaz olur tabii.’ ” (Akal, 2020:205).

ciyakla-

“ ‘Bakarsın hepimizi aynı anda karşısında görünce *ciyaklayacağı* tutar.’ ” (Akal, 2020:153).

çuvalla-

“ ‘Yener *çuvalladığını* düşündü. Ne demeliydi şimdi?’ ” (Akal, 2020:170).

deli dana

“ ‘Kes sesini *deli dana* sen de!’ ” (Akal, 2020:172).

ek-

“ ‘Yener ve Evren, bir an göz göz gelip, bu fırsatı kullanarak Elif’i *ekmek* konusunda kısa bir tereddüt geçirdiler.’ ” (Akal, 2020:133).

ezik

“ ‘Pek *ezik* birine benziyor.’ ” (Akal, 2020:205).

geveze

“ ‘Ağlamaklı oldu. Şimdi bu *geveze* kız gidip herkese onun çamaşır yıkadığını anlatır, sınıfı kendisine güldürürdü.’ ” (Akal, 2020:19).

“ ‘Hey, çenesi düşük *gevezeler* sizi... Kesin sesinizi de dersi dinleyelim.’ ” (Akal, 2020:49).

“ ‘*Geveze* sana derler.’ ” (Akal, 2020:50).

“ ‘Bu kadar *gevezelik* yeter. Bu sorumsuz adama bu kadar açıklama çok bile.’ ” (Akal, 2020:233).

herif

“ ‘Anla işte hmbıl *herif!* Yoksa... Dükkânında satacak mal bulamazsın. Hepsi... bummmm!’ ” (Akal, 2020:178).

hmbıl

“ ‘Anla işte *hmbıl* herif! Yoksa... Dükkânında satacak mal bulamazsın. Hepsi... bummmm!’ ” (Akal, 2020:178).

hınzır

“Bir an önce, akıllarınca onlarla eğlenen iki *hınzır* kızı yakalayıp hesaplarını görmek niyetindeydiler.” (Akal, 2020:52).

“ ‘Aaa, o günü hangimiz unutabiliriz ki! Bu *hınzır* kızlar o gün bizi arkalarından az mı koşturdular!’ ” (Akal, 2020:203).

iğrenç

“Diğerleri kakhahalarla gülerken, Evren, Yener’e pis pis bakıp ‘Yalnız kaldığımızda seni öldüreceğim, *iğrenç mahlûk,*’ tehdidini ilettiler.” (Akal, 2020:101).

“Selin, adamın yüzünün aldığı *iğrenç* ifadeden ne kadar kızmış olduğunu anlayabiliyordu. Yine de çenesini tutamadı: ‘Siz Nihal Hanım’ın kocası değil misiniz?’ ” (Akal, 2020:225).

kafayı ye-

“ ‘Sen *kafayı yedin* galiba. Kediden söz ediyorum.’ ” (Akal, 2020:166).

kaybol-

“ ‘Siz hâlâ burda mısınız? Çoktan gitmeniz gerekirdi. Çabuk *kaybolun*, bir daha da karşıma çıkmayın.’ ” (Akal, 2020:87).

kaz kafalı

“ ‘Ömrün boyunca hapislerde çürürsün, anladın mı *kaz kafalı?*’ ” (Akal, 2020:110).

kazık

“ ‘Patron duysa, hem bizi sorumlu tutar, hem de gebertmeden önce şu küçük velet gibi bu *kazığıda* oradan oraya sırtımızda taşıtırdı.’ ” (Akal, 2020:172).

keriz

“ ‘Kapıyı açık bırakan sendin *keriz.*’ ” (Akal, 2020:172).

kızım

“ ‘Evren de gelecek. Arkadaşlarını atlatmaya çalışanlar biz değiliz ki *kızım*, onlar!’ ”
(Akal, 2020:34).

“ ‘Formül benim formülüm, *kızım*! Hah! Sahteymiş ha! Bir şey bildiğin yok, konuşuyorsun. Formülü hazırlayan zaten benim; istediğim gibi de kullanabilirim. Fabrikada küçük bir maaş karşılığında elimden alacaklarını sandılar. Yok öyle yağma.’ ” (Akal, 2020:225).

koca kafalı

“Göbekli, *koca kafalı*, komik bir heykeldi!” (Akal, 2020:109).

öt-

“ ‘Gir şuraya da *öt bakalım*. Buraya yalnız mı geldin? Özel araziye girmenin yasak olduğunu bilmiyor musun? Seni polise teslim edeyim de gör.’ ” (Akal, 2020:223).

“ ‘Kes sesini. Başkansın diye *ötüp durma*, yoksa ben susturmasını bilirim.’ ” (Akal, 2020:230).

pislik

“ ‘Her konuda ucuza kaçmışsın! Isacası, ürünün de senin gibi *pislikten* başka bir şey değil!’ ” (Akal, 2020:233).

sakar

“ ‘Allah belanı versin, *sakar* kadın!’ ” (Akal, 2020:221).

salak

“Hiç kuşkusuz çaycı Süleyman Efendi, hiçbir şeyden haberi olmayan bu *salak* kızıyla arkadaşını röportaj bahanesiyle kendisine yollayarak, tehditlere aldırıp aldırmadığını kontrol etmek istemişti.” (Akal, 2020:186).

sersem

“ ‘Yine mi sen? Bir işe yaramaz *sersemin* tekisin! Kaçtır malı ziyan ediyorsun?’ ”
(Akal, 2020:221).

sıvış-

“Babası içki bardağıyla Mehmet Bey’in yanına döndüğünde, Selin sessizce orada *sıvıştı*.” (Akal, 2020:191).

velet

“ ‘Patron duysa, hem bizi sorumlu tutar, hem de gebertmeden önce şu küçük *velet* gibi bu kazığıda oradan oraya sırtımızda taşıtırdı.’ ” (Akal, 2020:172).

“ ‘Ne arıyormuş bu *velet* burada?’ ” (Akal, 2020:224).

yuh

“ ‘Ayağıma bastın, *yuh!*’ ” (Akal, 2020:54).

4.1.2. Atasözleri

4.1.2.1. Süper Gazeteciler 1

azıcık aşım kaygısız başım

“Onların bu hâline bakıp, ‘Çocuk olmak ne güzel! *Sıcacık aşım, kaygısız başım*, gel keyfim gel...’ diye düşündü. Teybi açtı, neşeli bir tempo tutturdu.” (Akal, 2020:83).

4.1.2.2. Süper Gazeteciler 2 Parktaki Esrar

Veri bulunamadı.

4.1.3. Deyimler

4.1.3.1. Süper Gazeteciler 1

aceleye getir-

“Oğuzcan Selimoğlu bu teklif üzerine birkaç saniye düşündü. Kafasından neler geçiriyordu bilinmezdi ama Evren’e çok uzun gelen bir sessizlikten sonra konuştu: ‘Bakın bu röportaj işini *aceleye getirmeden*, tadıyla yapalım.’ ” (Akal, 2020:60).

adım (veya adımını) atma- (bir yere)

“Nasıl olsa annesi içerdeydi; birazdan bu evden çıkıp gidecekler, bir daha da bu mahalleye *adımlarını atamayacaklardı.*” (Akal, 2020:14).

“ ‘Seninle sinemaya *adımımı* bile *atmam!*’ ” (Akal, 2020:171).

ağır söz

“Mankenler kapışmış, birbirlerine *ağır sözler* söylemişler.” (Akal, 2020:29).

ağrısı tut-

“ ‘Geçen gün Yener’in karın *ağrısı tutmuştu* ya... Bu kez de benim karnım ağrıyacak, ne rastlantı değil mi?’ ” (Akal, 2020:151).

ağzı (bir karış) açık kal-

“Gökhan çikolatasından bir ısırık daha aldı ve onları *ağızları açık*, oracıkta bırakıp yürüdü.” (Akal, 2020:137).

ağı kulaklarına var-

“Sedat Amca’nın imzalı albümleri de torbadaydı! İmzalı albümler için olduğu kadar, patronundan zam alacağını duyduğu için Sedat Amca’nın *ağı kulaklarına varıyordu.*” (Akal, 2020:208).

ağızından kaçır-

“Selin *ağızından kaçırdı:* ‘Evrân’i kaçırdılar!’ ” (Akal, 2020:160).

ağızından lakırtı (veya laf) al- (veya çek-)

“Gazete yayımlamalarına sıcak bakmadığı için Evren annesine açıktan açığa değil, bir gazeteci ustalığıyla sorular sorar ve her sayıda ona belli etmeden *ağızından* konuyla ilgili ilginç öneriler *alırdı.*” (Akal, 2020:24).

“Gökhan’ın *ağızından* bildiklerini *alabilmek* için onu pohpohlamaya giriştiler.” (Akal, 2020, s. 172).

“Yener kadının *ağızından laf almaya* çalıştı.” (Akal, 2020, s. 174).

ağızını bıçak açma-

“Gökhan’ın bu sözlerinden sonra üçünün de *ağızını bıçak açmadı.*” (Akal, 2020:108).

akıl et-

“Şaşkınlık ve korkudan içerdekileri uyarımayı bile *akıl edemedi.*” (Akal, 2020:78).

“ ‘Yaşsa sen, ne iyi *akıl ettin!* Bak, Altay Şen’in imzasını aldım!’ ” (Akal, 2020:156).

akılının ucundan bile geçirme-

“ ‘Benim *akılının ucuna* bile *gelmezdi.*’ ” (Akal, 2020:143).

akla kararı seç-

“ ‘Leke kalmayacağını anlatana kadar *akla kararı seçtim.*’ ” (Akal, 2020:19).

aklı başına gel-

“Şeytan diyor ki, bu böceğin teybini kır da *aklı başına gelsin.*” (Akal, 2020:78).

aklı er-

“ ‘Öyle zekice plan yapmıştım ki, senin *aklın* böyle şeylere *ermez* tabii.’ ” (Akal, 2020:200).

aklına gel-

“ ‘Senin *aklına gelen* biri var mı?’ ” (Akal, 2020:39).

“ ‘Benim *aklıma* bir şey *gelmişti* ama, bilmem ki, nasıl olur?’ ” (Akal, 2020:39).

“O anda nasıl olduysa birden *aklına geldi*.” (Akal, 2020:51).

“Yener’le Evren göz göze geldiler. Korku ve şaşkınlıktan *akıllarına* söyleyecek bir şey *gelmiyordu*.” (Akal, 2020:54).

“ ‘Hepimiz *aklımıza gelen* soruları kâğıda yazalım, sonra da birbirimize okuyalım.’ ” (Akal, 2020:68).

“Bir süre sonra tıklandılar; *akıllarına* soracak soru *gelmiyordu*.” (Akal, 2020:68).

“İş bittikten sonra eve nasıl dönecekleri konusu *akıllarına* bile *gelmemiştir*.” (Akal, 2020:72).

“ ‘Yarın okulda bir araya gelip *aklımıza gelen* ipuçlarını değerlendirelim.’ ” (Akal, 2020:86).

“ ‘Bir dakika,’ dedi Selin. *Aklına* önemli bir şey *gelmişti*.” (Akal, 2020:86).

“Baksana, dün tarihçi hiç *aklımıza gelmedi*! Yeğenin kaçırılmasıyla ilgili bir şeyler duymuştur.” (Akal, 2020:92).

“ ‘*Aklına* önemli bir soru *gelirse* not etsin.’ ” (Akal, 2020:103).

“*Aklına* ne kötü şeyler *geliyordu* bu kızın?” (Akal, 2020:108).

“Neredeyse boş teyple yola çıkıyordum, son dakika *aklıma geldi*.” (Akal, 2020:110).

“Siz *aklınıza* önemli bir ipucu *gelirse* ilave edin.” (Akal, 2020:124).

“Süper Gazete’de ünlü bir sanatçıya röportaj yapmaya kalkışmak hangisinin *aklına gelmişti* acaba? ‘Yarın sabah ona gününü gösteririm,’ diye düşünerek rahatsız bir uykuya daldı.” (Akal, 2020:146).

“ ‘Evet evet, *aklınıza gelen* her gazeteden bir tane... Okuyacak zamanı nereden buluyorlar bilemiyorum.’ ” (Akal, 2020:155).

“Sedat Amca merak içinde onları bekliyordu;yine koşuyor olmalarıyla ilgili yeni bir espri üretmek *aklına gelmedi*.” (Akal, 2020:160).

“Sonra birden *aklına gelmiş* gibi ekledi: ‘Ama banka müdürü akıllı kadındır. Beni aramadan parayı vermez.’ ” (Akal, 2020:191).

“O akşam yemekte anne ve babalar *akıllarına gelen* her soruyu sordular, olayları en küçük ayrıntısına kadar öğreninceye değin rahat edemediler.” (Akal, 2020:208).

“Altay Şen’le röportaj yapmak nereden *akıllarına gelmiş*?” (Akal, 2020:208).

aklına getir-

“Daha sonra dersinin başına oturdu ve ertesi günkü röportajı *aklına getirmemeye* çalışarak ödevlerini yapmaya koyuldu.” (Akal, 2020:103).

“ ‘Haklısın, ama bu *aklıma* başka bir şey *getirdi.*’ ” (Akal, 2020:150).

aklından geç-

“Yener’in annesi Seher Hanım o sırada salona girmişti. Yener’in sokağa bakan pencerenin önünde durduğunu görüce, yanına gitmiş, ‘Ne düşünüyorsun canım?’ diye sormuştu. Aslında evle ilgili düşüncelerini sormuştu ama Yener’in aklı az önceki olayda olduğu için annesinin, o anda *aklından geçenleri* sorduğunu sanmış, ‘Bilmem. Karşı evi perili bir ev sanmışım,’ demişti.” (Akal, 2020:16).

“Seher Hanım şaka ediyordu, oğlunun az önceki duygularını ve *aklından geçenleri* bilemezdi tabii.” (Akal, 2020:17).

“Derece almak gibi bir sıkıntım yok, halimden memnunum, beni rahat bırakın!’ diye bağırıp odasına koşmak *geçiyordu aklından*, ama annesinin böyle bir davranışa çok kırılacağını biliyordu.” (Akal, 2020:31).

“ ‘Elbette gerçektir. Sonra senle dün akşam konuştuklarımız *geçti aklından*, hani insanların bir günden ötekine değişebileceğinden söz etmiştik ya...’ ” (Akal, 2020:142).

aklından geçir-

“Bir yandan *aklından* kötü düşünceler *geçirirken*, bir yandan karşı evin penceresinde gördüğü beyaz yüze korku dolu gözlerle bakıyordu.” (Akal, 2020:15).

“Altay Şen biraz duraladı, *aklından* hızla bir şeyler *geçirdiği* belliydi.” (Akal, 2020:56).

“Evren, Yener’in yüzündeki ifadeleri, onun da *aklından* aynı şeyleri *geçirdiğini* anladı.” (Akal, 2020:59).

“Evren, ‘Hoppala! Bu kız da Yener’le anlaşıp beni mi kızdırmaya çalışıyor acaba?’ diye *geçirdi aklından.*” (Akal, 2020:74).

“ ‘Dilerim Oğuzcan Selimoğlu henüz sağdır,’ diye *geçirdi aklından.*” (Akal, 2020:101).

“ ‘Dilerim Oğuzcan Selimoğlu henüz sağdır,’ diye *geçirdi aklından.*” (Akal, 2020:101).

“Sanki az önce *aklından geçirdiği* düşünceler telefonda geçip Altay Şen’e ulaşmış gibi bir hisse kapılıp kekelemeye başladı.” (Akal, 2020:101).

“Bundan böyle Süper Gazete için fotoğraf çekemeyeceğini, tirajı arttırma hayallerinin suya düştüğünü *geçiriyordu aklından.*” (Akal, 2020:116).

aklını kaçıır-

“ ‘Benim babam anlayışta karşılayabilir, ama annem duyarsa *aklını kaçıır.*’ ” (Akal, 2020:84).

“ ‘Yaşadığı olayların heyecan yüzünden *aklını* mı *kaçırdı* acaba?’ der gibi birbirlerine baktılar.” (Akal, 2020:85).

“Artık ne tarafa baksa altay Şen’in yüzünü görmeye başladığına göre *aklını kaçıırıyor* olmalıydı.” (Akal, 2020:146).

“ ‘Sen *aklını kaçırmış* olmalısın.’ ” (Akal, 2020:200).

alay et-

“ ‘Daha sonra hatırlarsanız, Oğuzcan Selimoğlu’nun kaçırılma olayında, adamlardan biri teybini harçlığıyla aldığından söz ettiğinde, üzüntüden saçlarının döküleceğini söyleyerek Evren’le *alay etti.*’ ” (Akal, 2020:129).

allah aşkına

“ ‘Baksana *Allah aşkına*, ben evi böyle bırakmış olabilir miyim?’ ” (Akal, 2020:177).

“ ‘Yapılacak şey mi bu, söyleyin *Allah aşkına!* Her şeyi son ana kadar benden gizlediler.’ ” (Akal, 2020:195).

alınının akıyla

“Böyle sınavlardan bütün sınıf *alınının akıyla* çıkar, herkes çok iyi notlar alırdı.” (Akal, 2020:50).

alt tarafı

“ ‘Off, bizimle ilgileneceklerine kendilerine baksalar ya. *Alt tarafı* kapının altına bir sünger yapıştırdım, günün olayı oldu.’ ” (Akal, 2020:11).

“ ‘Saçmalama. *Alt tarafı* bir röportaj. Başımıza ne gelebilir ki?’ ” (Akal, 2020:28).

altında kalma-

“Evren kıpkırmızı oldu. *Altta kalmayıp* hemen atıldı: ‘Saçmalama! Altay Şen’e yalnızca röportaj önereceğiz.’ ” (Akal, 2020:100).

apar topar

“ ‘Tam çevreye alışmaya, iyi vakit geçirmeye başlamıştım ki, bugün haber bile vermeden geldi, *apar topar* arabaya bindirip eve geri getirdi.’ ” (Akal, 2020:175).

“ ‘Ama bugün neden beni böyle *apar topar* getirip eve bıraktı anlayamadım.’ ” (Akal, 2020:177).

arada sırada (ara sıra)

“Eh, ayrıca *arada sırada* kapıcılara övgü yağdıran haberler de çıksa iyi olurdu.” (Akal, 2020:23).

“*Ara sıra* teşekkür getirdiği de olurdu ama o zaman annesi, neden takdir alamadığı konusunda onu şıkıştırırdı.” (Akal, 2020:32).

“ ‘He ya, *arada sırada* gider gelir.’ ” (Akal, 2020:174).

“Öyle ya, Oğuzcan Selimoğlu’nu tehdit ettiğine göre *ara sıra* bu eve uğruyor olabilirdi.” (Akal, 2020:174).

araya gir-

“ ‘Sen de amma yufka yüreklisin’ başka bir adamın sesi *girdi araya*: ‘Suat çocukların elinde teybini falan çekip aldığımda Selma’yı görecektin.’ ” (Akal, 2020:166).

“Evren *araya girerek* bir şeyler söylemesi gerektiğini düşündü, ama bu durumda ne söylenebilirdi bilmiyordu.” (Akal, 2020:122).

“Evren *araya girdi*: ‘Bir şey unutmuyor musun?’ ” (Akal, 2020:126).

“Elif *araya girdi*: ‘Bir şeyi unutuyorsunuz arkadaşlar!’ ” (Akal, 2020:132).

“Başka bir adamın sesi *girdi araya*: ‘Suat çocukların elinden teybini falan çekip aldığımda Selma’yı görecektin.’ ” (Akal, 2020:166).

“ ‘Yener kim bilir ne zamandır dertleşmek için birilerini arayan yaşlı adamı, sözünü kestiği için darılmaktan çekinerek *araya girdi*: Bakın, sizinle uzun uzun konuşurmak isterdim, ama vaktimiz yok. Çiftlik evinin adresini soracaktım.’ ” (Akal, 2020:176).

“Cırlak sesli kadın dayanamayıp *araya girdi*: ‘Evet ya, planımızı bozdunuz.’ ” (Akal, 2020:197).

“Selin *araya girdi*: ‘Polise gitseydik sizi bulacaklarından korkmadınız mı?’ ” (Akal, 2020:197).

ardı sıra

“Rüyasında çok ünlü birinin *ardı sıra* koşuyordu.” (Akal, 2020:34).

arka arkaya

“*Arka arkaya* flaş patlatarak adamların resimlerini çekmeye başladı.” (Akal, 2020:80).

“Yener az önceki konuya dönüp sormak istediği soruları *arka arkaya* sıraladı.” (Akal, 2020:192).

avuç içi kadar

“Geceleri penceresinin yakınındaki ağaçta tüneyen baykuşların sesini tanırdı; bir de *avuç içi kadar* gövdeleriyle bir yandan ötüşürken, bir yandan itişip oynaşan serçelerin sesini...” (Akal, 2020:22).

ayağa fırla-

“Evren yerinde duramayıp *ayağa fırladı*.” (Akal, 2020:60).

“Yener elleri serbest kalınca ayaklarını kendi çözüp *ayağa fırladı*.” (Akal, 2020:190).

ayağa kaldır-

“ ‘Çıldırдың mı sen? Kıyameti koparıp herkesi *ayağa kaldırır*, sonra söylemedi deme.’ ” (Akal, 2020:181).

“Penceresinden bakan iki yabancıyı görececek olursa haklı olarak kadın korkup çığılığı basar ve bütün çevreyi *ayağa kaldırabilirdi*.” (Akal, 2020:184).

ayağına gel-

“ ‘*Fırsat ayağımıza geldi*. Ben bir bahane bulup dışarıya çıkacağım. Altay Şen’i röportaj için razı etmeye çalışacağım.’ ” (Akal, 2020:49).

ayıkla pirincin taşını

“ ‘Tabii ailelerimiz de duyacak. Sonra *ayıkla pirincin taşını*.’ ” (Akal, 2020:85).

azar işit-

“Selin atıldı: ‘Bu çok iyi bir fikir. Böylece bizler de *azar işitmekten* kurtuluruz.’ ” (Akal, 2020:203).

bal gibi

“Hayran olduğu şarkıcıyı benzeriyle *bal gibi* karıştırmıştı.” (Akal, 2020:126).

baş belası

“Para saymayı sonraya bırakın da şu *baş belası* okuldan bir an önce çıkalım.’ ” (Akal, 2020:53).

“ ‘Ne *baş belası* şeyler! Her yerde karşımıza çıkıyorlar. Lağım farelerinden beter...’ ”
(Akal, 2020:114).

“ ‘Hey, ben bu çocuğu tanıyorum. Her kapının ardında karşıma çıkan *baş belası* bu.’ ”
(Akal, 2020:157).

“ ‘Ha!..Bir de bu *baş belası* herifle çocuğu bırakıp sayın tarihçimizi evine geri götürmek zorundayız.’ ” (Akal, 2020:167).

başı belada ol-

“Yener, ‘*Başımız belada!*’ işareti verdi Evren’e.” (Akal, 2020:119).

“ ‘*Başımız zaten beladaydı*, buna bir de Elif eklenmiş, ne fark eder!’ ” (Akal, 2020:120).

“ ‘Boşuna kendini avutma oğlum, *başımız zaten belada.*’ ” (Akal, 2020:120).

başı belaya gir- (veya uğra-)

“Delilleri bulup polise teslim edersek bizim suçsuzluğumuz da anlaşılır, *başımız belaya girmeden* eve döneriz.’ ” (Akal, 2020:85).

“Üstelik, *başına bela* olduğunu düşündüğü benzerini adamlarını gönderip kaçırmış, kim bilir nerede hapis tutuyordu.” (Akal, 2020:105).

başı derde gir-

“ ‘Tamam. Ünlü biriyle röportaj ha! Umarım *başımız derde girmez.*’ ” (Akal, 2020:28).

“Yener, ‘Umarım *başımız derde girmez,*’ demişti.” (Akal, 2020:28).

“ ‘Yutmuş görünelim de çekip gitsinler. Yoksa *başımız derde girecek.*’ ” Diye düşündü Yener.” (Akal, 2020:55).

“Birine zarar verip *başlarının derde girmesini* istemezlerdi. Hele başları zaten bunca dertteyken...” (Akal, 2020:111).

“ ‘*Başımız derde girecek* çocuklar. Burada olduğumuzu anlayacaklar.’ ” (Akal, 2020:120).

“Eğer Evren gece eve dönmezse her şey ortaya çıkacak ve hepsinin *başı derde girecekti.*” (Akal, 2020:164).

“ ‘Yoksa sizinle birlikte benim de *başım derde girecek.*’ ” (Akal, 2020:179).

“ ‘*Başın dertte* mi yoksa?’ ” (Akal, 2020:182).

başı önünde

“Üç çocuk isimlerinin okunduğunu duyunca bembeyaz kesildi. *Başları önde*, sınıftan çıktılar.” (Akal, 2020:93).

başına bir şey (bela, hâl, iş, kaza vb.) gel-

“ ‘Evren’in *başına bir şey gelmiş* olmasından korkuyorum.’ ” (Akal, 2020:158).

“ ‘Nerden çıkarıyorsun bunları? *Başına bir iş gelmiş* olsa Sedat Amca bize haber verirdi.’ ” (Akal, 2020:158).

başına dert aç-

“Kapıyı açan kişi eğer onu tanıyorsa *başına* büyük bir *dert açılabilirdi.*” (Akal, 2020:153).

başına dikil-

“O sırada garson geldi ve *başlarına dikildi.*” (Akal, 2020:131).

başına iş aç-

“Ne aptallıktı onların bu yaptığı! Hazır Selin’den kurtulmuşken *başlarına* yine *iş almışlardı.*” (Akal, 2020:99).

başından geç-

“Seher Hanım, eşiyle *başından geçen* boşanma davasının yüreğinde bıraktığı yıpratıcı izleri, bu bahçeyi seyrederek ve ağaçlara yuva yapmış kuşların sesini dinleyerek daha kolay silebileceğini düşünmüş olmalıydı.” (Akal, 2020:13).

başını belaya sok-

“Bizim de *başımızı belaya soktunuz.*” (Akal, 2020:117).

“ ‘Kaçırılma olayını görüp de insan hemen koşup polise haber vermez mi? Bizim de *başımızı belaya soktunuz.*’ ” (Akal, 2020:138).

belli belirsiz

“Elif *belli belirsiz* bir sesle fısıldadı: ‘Onu tanımayan mı var?’ ” (Akal, 2020:57).

beş para etmez

“ ‘Ben fikir üretmede iyiyim ama uygulamada sen harikasın. Sen olmasan benim fikirlerim *beş para etmezdi.*’ ” (Akal, 2020:41).

“ ‘Sonunda geriye *beş kuruşu kalmamış.*’ ” (Akal, 2020:95).

bilmezlikten gel-

“Yener *bilmezlikten geldi.*” (Akal, 2020:142).

bir ağızdan

“ ‘Evet!’ dedi Evren’le Yener *bir ağızdan*.” (Akal, 2020:44).

“Çocuklar *bir ağızdan* sordular: ‘Ne oldu?’ ” (Akal, 2020:137).

bir an evvel (önce)

“Yener gazeteyi *bir an önce* eline alabilmek için sabah onu dört gözle beklerdi.” (Akal, 2020:34).

“ ‘Bu çokbilmiş ukala, öğretmenini uyandırmadan sınıftan *bir an önce* tüymeliydi.’ ” (Akal, 2020:50).

“Para saymayı sonraya bırakın da şu baş belası okuldan *bir an önce* çıkalım.’ ” (Akal, 2020:53).

“Teneffüs zili çalar çalmaz öğrendikleri haberi diğer sınıflardaki öğrencilere *bir an önce* ulaştırmak isteyen tarih dersi öğrencileri sınıfı birkaç saniye içinde boşaltıverdiler.” (Akal, 2020:62).

“ ‘Haydi, tıraşı kesin. Çocukları öldürüp *bir an önce* burdan gidelim.’ ” (Akal, 2020:80).

“Ama ortaya çıkmadığına göre şimdi bu konuyu *bir an önce* aydınlatmak onlara düşünüyordu, buna canı sıkıldı.” (Akal, 2020:91).

“ ‘Evren’i *bir an önce* bulmalıyız. Saat beşe kadar evde olmam gerek.’ ” (Akal, 2020:172).

“ ‘Çene yaparak vakit kaybedeceğimize *bir an önce* yola çıkalım.’ ” (Akal, 2020:179).

“İçinden, ‘İnşallah Evren’i *bir an önce* buluruz,’ diye geçirdi.” (Akal, 2020:183).

bir ara

“ ‘Fatoş Hanım bahçivandan söz edildiğini duyunca adamdan hoşlanmadığını belirten bir ifadeyle yanıtladı: Bence o adamın bahçe işinden anladığı yok! Dün *bir ara* geldi, çalışır gibi yaptı, sonra yine toz oldu ortadan.’ ” (Akal, 2020:162).

bir araya gel-

“ ‘Yarın okulda *bir araya gelip* aklımıza gelen ipuçlarını değerlendirelim.’ ” (Akal, 2020:86).

“ ‘Bence bu akşam düşünelim.Yarın *bir araya gelip* tartışırız.’ ” (Akal, 2020:89).

“Süper Gazeteciler de hamen *bir araya gelip* durum dğerlendirmesi yaptı.” (Akal, 2020:149).

“Zil çaldığında *bir araya geldiler.*” (Akal, 2020:158).

“Çocukların anlattıklarını duyunca, bütün yetişkinlerin *bir araya gelince* yaptıkları gibi çocukları Altay Şen’e yana yakıla çekiştirdi: ‘Şu çocuklara bakar mısınız?’ ” (Akal, 2020:195).

bir bir

“ ‘Polise *bir bir* anlatacaktır.’ ” (Akal, 2020:139).

bir günden bir güne

“ ‘Anneciğim, boşuna endişeleniyorsun. Ben öyle kolay kolay Ben öyle kolay kolay *bir günden ertesi güne* değışecek biri değilim.’ ” (Akal, 2020:141).

“ ‘Aaa, *bir günden öbür güne* değışmekten söz ettin de... Bankada biliyor musun ne oldu bugün?’ ” (Akal, 2020:142).

“ ‘Elbette gerçektir. Sonra senle dün akşam konuştuklarımız geçti aklımdan, hani insanların *bir günden ötekine* değışebileceğinden söz etmiştik ya...’ ” (Akal, 2020:142).

bir kenara bırak- (bir şeyi)

“Yener’i uyarıp bir daha Elif’in adını ağzına almasını yasaklamalı mıydı, yoksa her an adını duyabilmek için sürekli onunla ilgili konulardan söz etmesine ses çıkarmamalı mıydı? Bu kararı şimdilik *bir kenara bıraktı.*” (Akal, 2020:39).

“ ‘Bence tanışma faslını *bir kenara bırakıp* ‘Kuşlar Gibi Âşık’ şarkısını söylese çok daha iyi olacak,’ dedi.” (Akal, 2020:57).

bir sürü

“ ‘Ben okuldan döndüğümde *bir sürü* havalı kadın bizim evde olacak. Onlara benim de gazete için çalıştığımı söylersem asla geri çevirmezler. *Bir sürü* gazete satabilirim. Ne dersiniz?’ ” (Akal, 2020:63).

“ ‘Burada *bir sürü* ev var. Hepsini tek tek aramaya kalkacak olursak çok zaman kaybederiz.’ ” (Akal, 2020:183).

bir türlü

“ ‘Nasıl olsun işte, ben banyoya doğru yürümeye çalışıyordum ama ayaklarım parkeye yapıştı kaldı, *bir türlü* kıpırdatamadım. E tabii haliyle, annemin konuşmalarını dinlemek zorunda kaldım.’ ” (Akal, 2020:11).

“Bunun için mi mutfaktan *bir türlü* çıkamamıştı?” (Akal, 2020:15).

“*Bir türlü* yerinden kıpırdayamıyordu.” (Akal, 2020:15).

“Arkadaşının son sözleri *bir türlü* aklından çıkmıyordu.” (Akal, 2020:28).

“Kendilerini *bir türlü* durduramıyor, güldükçe az önce yaşadıkları korku dolu dakikaların gerginliğini üzerlerinden biraz olsun attıklarını hissediyorlardı.” (Akal, 2020:83).

“Bu işte bir gariplik vardı ama ne olduğunu *bir türlü* anlayamıyorlardı.” (Akal, 2020:88).

“Yüreğinin çarpıntısını *bir türlü* durduramıyordu.” (Akal, 2020:90).

“Ama o yakın tarih *bir türlü* gelmek bilmiyordu!” (Akal, 2020:102).

“ ‘Ama böyle durmadan ilaveler yaparsanız konuyu *bir türlü* ortaya koyamayız ki...’ ” (Akal, 2020:125).

“ ‘Aslında tarih çalışmam gerekiyor da, içimden *bir türlü* derse oturmak gelmiyor.’ ” (Akal, 2020:141).

“Oğlunun bu dönemde çok değiştiğinden, *bir türlü* anlayamadıklarından söz ediyor.” (Akal, 2020:141).

“Yener bunun nedenini *bir türlü* anlayamazdı.” (Akal, 2020:145).

“Meraklı anne babalar açıklamaları *bir türlü* doyurucu bulmuyor, art arda sorularla çocukları sıkıştırıyorlardı.” (Akal, 2020:203).

“ ‘Bu konua bir kitap yazmayı hep isterdim, ama *bir türlü* fırsat yaratamamıştım. Bundan böyle hayallerimi gerçeğe dönüştürmeye kararlıyım.’ ” (Akal, 2020:206).

birbirine gir-

“ ‘Altay Şen’in benzeri kaçırıldı diye gazeteler, televizyon kanalları, radyo haberleri, hepsi *birbirine girecekti*. Böylece kısa yoldan tanınacaktı.’ ” (Akal, 2020:138).

bit yeniği

“ ‘Bunda bir *bit yeniği* var.’ ” (Akal, 2020:123).

boş bulun-

“Flaş ışığı gözlerini kamaştırınca adamlar *boşta bulunup* bir anda çil yavrusu gibi dağıldılar.” (Akal, 2020:80).

“Evren *boşta bulunup* tam mendili burnuna götürüyordu ki, Yener hemen atıldı: ‘Sakın koklama! Seni buradan sırtımızda taşıyarak çıkaramayız.’ ” (Akal, 2020:82).

“ ‘Kafam amma karışmış! Düşünerek yapmadım, öylesine *boşta bulundum* işte. Haydi gidelim.’ ” (Akal, 2020:82).

boş ver-

“ ‘*Boş ver* kafanı takma. Sanatçılar böyledir’ ” (Akal, 2020:45).

“ ‘*Boş ver* şimdi buna kafa yormayı.’ ” (Akal, 2020:56).

“ ‘Benzeyip benzemediğini *boş verin* de, adamın yüzündeki şu ifadeye bakın.’ ” (Akal, 2020:130).

“Tarih sınavına *boş verip* yatıp uyumayı yeğledi.” (Akal, 2020:146).

boy göster-

“ ‘Aslında her şey, Oğuzcan Selimoğlu’nun, Altay Şen’e çok benzeyen biri olarak televizyonda *boy göstermesiyle* başladı.’ ” (Akal, 2020:125).

boyu boyunca

“Az ileride Fatoş Hanım *boyu boyunca* yerde yatıyordu.” (Akal, 2020:117).

boyun eğ-

“Oğuzcan Selimoğlu’nun şantajına *boyun eğdiği* düşünülecek olsa, hadi neyse...” (Akal, 2020:105).

“ ‘Yani Altay Şen, Oğuzcan Selimoğlu’nun şantajına *boyun eğip* bahçıvanı ile para göndermiş, sonra da bunun daha fazla sürmesini istemediğinden, yine aynı adamıyla kaçırılma işini planlamışsa, buna ne dersiniz?’ ” (Akal, 2020:127).

bozuntuya verme-

“ ‘Sınıfta herkes röportajın nasıl gittiğini sordu. Ben de geç kaldığımız için gidemediğimizi söyledim. Sakın *bozuntuya vermeyin.*’ ” (Akal, 2020:92).

bundan böyle

“ ‘*Bundan böyle* her gün odanı toplamaya başlarsın herhalde,’ ‘diyerek beni yakaladı, şapur şapur öpmeye başladı.’ ” (Akal, 2020:10).

“ ‘Zaten gazete çıkarmamıza sıcak bakmıyor, *bundan böyle* Süper Gazete’nin çaycısı bile olmama izin vermez.’ ” (Akal, 2020:84).

“*Bundan böyle* Süper Gazete için fotoğraf çekemeyeceğini, tirajı arttırma hayallerinin suya düştüğünü geçiriyordu aklından.” (Akal, 2020:116).

“Oğuzcan Selimoğlu kendinden emin bir tavırla Altay Şen’i yanıtladı: ‘Senindi, benim oldu, anlaşıldı mı? *Bundan böyle* Altay Şen benim.’ ” (Akal, 2020:200).

“ ‘Bu konua bir kitap yazmayı hep isterdim, ama bir türlü fırsat yaratamamıştım. *Bundan böyle* hayallerimi gerçeğe dönüştürmeye kararlıyım.’ ” (Akal, 2020:206).

“Yener’le Evren *bundan böyle* yeni fotoğraf makinesini ve kayıt cihazını kullanarak gazetelerini geliştirmeye kararlıydılar.” (Akal, 2020:208).

burnunu sok-

“Herkesin işine *burnunu sokup* plan bozmada ustaydı bu çocuk.” (Akal, 2020:50).

buz kes-

“Yener heyecandan *buz kesmişti* sanki.” (Akal, 2020:160).

can alıcı

“ ‘Bence en *can alıcı* soru bundan sonra ne yapacağı.’ ” (Akal, 2020:69).

can sıkıcı

“Sedat Amca’nın yanıtı *can sıkıcıydı*.” (Akal, 2020:159).

canı sıkıl-

“Yener’in *canı sıkıldı*.” (Akal, 2020:65).

“Ama ortaya çıkmadığına göre şimdi bu konuyu bir an önce aydınlatmak onlara düşünüyordu, buna *canı sıkıldı*.” (Akal, 2020:91).

“ ‘Müşterilerimizden biri telefon edip yarın bütün parasını çekeceğini söyledi; benim de, acaba müşterimize karşı bir hata mı yaptık diye *canım sıkıldı*.’ ” (Akal, 2020:103).

“Sedat Amca *canı sıkılmış* bir ses tonuyla Elif’in sözünü kesti: ‘Önce evi bulalım da bana sonra teşekkür edin. Sazlıköy’e daha önce gitmişim. Oradaki evler hep birbirine benzer.’ ” (Akal, 2020:180).

canı yan-

“Camı açar gibi yaparken, sahte kolu araya sıkıştırmış, sonra da *canı yanmış* gibi avazı çıktığı kadar bağırmaya başlamıştı.” (Akal, 2020:19).

canını sık-

“ ‘Bu tabii sizin bileceğiniz iş Altay Bey. Bilemiyorum acaba bankamızdaki memurlardan biri *canınımızı mı sıkı.*’ ” (Akal, 2020:121).

cehennem olup git-

“Gel diye mi işaret ediyordu, yoksa bu mahalleden *cehennem ol git*, başına kötü şeyler gelecek mi diyordu, Yener bu işaretin anlamını çözememişti.” (Akal, 2020:14).

cesaret et-

“İki çocuk kapıyı açmaya *cesaret edemedem* oracıkta kalakaldılar.” (Akal, 2020:53).

“ ‘Sonunda neredeyse ben gidecektim bankaya, ama anlarlar da enseleniriz diye korkumdan *cesaret edemedim.*’ ” (Akal, 2020:199).

cin fikirli

“ ‘Bu ürettiğiniz fena bir fikir değil. Ama şimdi bu iki *cin fikirli* bayan, gerçek Altay Şen’in hangi nedenle kaçırıldığını bize söyleyebilir mi acaba? Onun da mı tanınmaya ihtiyacı vardı yoksa?’ ” (Akal, 2020:138).

çekip git-

“ ‘Yutmuş görünelim de *çekip gitsinler*. Yoksa başımız derde girecek.’ ” Diye düşündü Yener.” (Akal, 2020:55).

“Anlaşılan Evren onu Altay Şen sanarak konuşunca Oğuzcan Selimoğlu ünlü şarkıcıyı kıskanmış ve duygularını belli etmemek için *çekip gitmişti.*” (Akal, 2020:59).

çenesini tut-

“Evren, Selin’in duymayacağı bir ses tonuyla dişlerinin arasından fısıldadı: ‘*Çenemizi tutamadık.*’ ” (Akal, 2020:99).

çığlık at- (veya kopar- veya bas-)

“ ‘Sağa sola kapan kurduk, yakında kökünü kuruturuz, ama Fatoş Hanım’a dinletemiyorumki! Fare görünce *çığlığı basıyor.*’ ” (Akal, 2020:113).

“Girer girmez de yerde yatan kadını görüp *çığlığı bastı*: ‘Bu da ne! Yoksa siz cinayet mi işlediniz?’ ” (Akal, 2020:119).

“ ‘Dün geldiğimizde... yani hani siz *çığlık atmıştınız*... haydutlar... maskeli hatutlar gelmişti...’ ” (Akal, 2020:161).

“Penceresinden bakan iki yabancıyı görecek olursa haklı olarak kadın korkup *çığlığı basar* ve bütün çevreyi ayağa kaldırabilirdi.” (Akal, 2020:184).

çil yavrusu gibi dağıl-

“Flaş ışığı gözlerini kamaştırınca adamlar boşa bulunup bir anda *çil yavrusu gibi dağıldılar*.” (Akal, 2020:80).

çokbilmiş

“ ‘Bu *çokbilmiş* ukala, öğretmenini uyandırmadan sınıftan bir an önce tüymeliydi.’ ” (Akal, 2020:50).

“Sonra tarihçiyeye dönüp *çokbilmiş* bir ifadeyle onu teselli etti: ‘Belki telefon açık kalmıştır.’ ” (Akal, 2020:96).

“O sırada yanlarına gelen Gökhan, *çokbilmiş* bir havayla onlara laf attı: ‘Hey, siz içinüz adam öldürmeyi mi planlıyorsunuz?’ ” (Akal, 2020:108).

“O sırada *Çokbilmiş* Gökhan yerinden fırladı.” (Akal, 2020:152).

dalga geç-

“Elif, *dalga geçip* geçemediklerini anlamak için arkadaşlarını yüzüne dikkatle baktı. *Dalga geçmiyor* olsalar da böyle bir haber doğru olamazdı.” (Akal, 2020:46).

“Selin arkadaşının kendisiyle *dalga geçip geçmediğini* anlamak için yüzüne dikkatle baktı. Hayır, *dalga geçmiyordu*. Selin’in görevi çok önemliydi.” (Akal, 2020:70).

“Hatta koştüğümüz için bizimle *dalga geçti*.” (Akal, 2020:86).

“Sedat Amca gaza bastı. İki sokak ileride taksiye yetiştiğinde çocuklarla *dalga geçmekten* kendini alamadı: ‘Filmlerdeki gibi arkandan mı çarpayım, yoksa iteleyip uçurumdan aşağıya mı atayım?’ ” (Akal, 2020:134).

deli ol-

“Elif ise kesin bir tavırla düşüncesini belirtti: ‘Oraya gitmek için *deli olmak* gerek. Ben asla gitmem.’ ” (Akal, 2020:151).

derdi başından aşkın (ol-)

“ ‘Küçük ve önemsiz bir gazete ha?’ Üçü de bu sözcüklere takıldı, her biri sanki kendine hakaret ediliyormuş gibi kızarıp bozardı. Ancak gücendiklerini belli etmediler. Zavallı tarihçinin *derdi zaten başından aşkındı*.” (Akal, 2020:96).

devreye gir-

“İşte bu noktada biz *giriyoruz devreye.*” (Akal, 2020:126).

didik didik

“Ertesi gün Oğuzcan bütün gazeteleri *didik didik* okuttu bize.” (Akal, 2020:197).

“Eğer Altay Şen’in benzerinin öldürülme olayı parayı çekmeden önce duyulsaydı bankada *didik didik* soru sorar, araştırma yaparlardı.” (Akal, 2020:201).

dik dik bak-

“Kadın ise Evren’in kolundan yakalamış, *dik dik bakışlarıyla* onu korkutarak konuşurmaya çalışıyordu.” (Akal, 2020:54).

dil çıkar-

“O da ‘nanik’ yapmış, bir yandan yüzünü buruşturup *dilini çıkartmıştı.*” (Akal, 2020:16).

“Bu kez Yener gülmeye başlamıştı. İki elini birden göğsüne sürerek, ‘oh olsun’ işareti yapmış, bir yandan da *dilini çıkartmıştı.*”(Akal, 2020:16).

dil uzat-

“Kadınlara *dil uzatma!*” (Akal, 2020:79).

dile getir-

“Yener sınav sözcüğünü *dile getirince* bütün sınıf bir ders sonraki tarih sınavını hatırladı, Yener’i onaylarcasına baş sallamaya, ahlayıp oflamaya başladı.” (Akal, 2020:50).

dili varma-

“Yoksa Evren’i öldürürler!’ diyecekti ama *dili varmadı.*” (Akal, 2020:163).

dilinden kurtulama-

“Annesi onun Yener’le birlikte gazete hazırlamasına zaten söylenip dururdu, bir de odasını dağınık görürse *dilinden kurtulamazdı.*” (Akal, 2020:29).

dilini yut-

“Sedat Amca ise şaşkınlıktan *dilini yutmuş* gibi çocuklara bakakalmıştı.” (Akal, 2020:161).

doğru dürüst

“Salak herif! Bari daha *doğru dürüst* bir masal uydursaydı.” (Akal, 2020:157).

dört gözle bekle- (veya bak-)

“Yener gazeteyi bir an önce eline alabilmek için sabah onu *dört gözle beklerdi.*” (Akal, 2020:34).

“ ‘*Dört gözle bu sayıyı bekliyordu,*’ dedi Evren.” (Akal, 2020:71).

duymazlıktan gel-

“Altay Şen ya da Oğuzcan Selimoğlu *duymazlıktan geldi.*” (Akal, 2020:167).

düş kırıklığı

“Hele imza alacağı kişinin gerçekten Altay Şen olduğunu sanan Sedat Amca büyük bir *düş kırıklığı* içindeydi.” (Akal, 2020:137).

düzen ver- (veya düzene koy- veya düzene sok-)

“ ‘Nazmi Amca gazetelerin kalanlarını bakkalda ssatacağına söz verdi. Ama bu satış işini bir an önce *düzene koymanız* gerek.’ ” (Akal, 2020:38).

el çırp-

“ ‘Yaşa Sedat Amca!’ diye hep birlikte *el çırpıp* tezahürat yaptılar.” (Akal, 2020:72).

el koy-

“Elif duruma *el koydu.*” (Akal, 2020:159).

“ ‘Bankayla temas edip duruma *el koymamı* engellemek için de beni kaçırdılar.’ ” (Akal, 2020:191).

“ ‘Evren’in de kayıt cihazına *el koydu.*’ ” (Akal, 2020:197).

“Altay Şen çocuklara dönerek konuştu: ‘Buraya kadar her şeyi anlıyorum. Beni kaçırdılar, tüm hesabıma *el koymak* istediler... Benim anlayamadığım, bu adam nasıl oluyor da bana ikizim gibi benziyor?’ ” (Akal, 2020:198).

elde et-

“ ‘Selin *elde ettiği* fırsatı kaçırmak istemiyordu. Bütün sevimliliğiyle karşı koydu: ‘Yapmayın çocuklar! Bakarsınız bana ihtiyacınız olabilir.’ ” (Akal, 2020:62).

“Yener, kızların *elde ettiği* ipuçlarına kendi öğrendiklerini de ekledi: ‘Sedat Amca, paralı yolun geçtiği bölgelerin hangisinde bir göl var?’ ” (Akal, 2020:179).

elden git-

“Kayıt yaptığımız kaset *elimizden gitti.*” (Akal, 2020:85).

ele ver-

“ ‘Aman anne, karşıdaki oğlun! Benim ben, Yener! Tanıdın mı? Seni *ele vereceğimi* mi düşünüyorsun?’ ” (Akal, 2020:105).

“Yener annesini *ele vermiş* gibi olmamak için açıklama yapmak gereğini duydu: ‘Yani bunları bana isim vererek anlatmış değil tabii. Bağlantıları ben kurdum.’ ” (Akal 2020:194).

eli boş gel-

“ ‘Ee şey, aslında *elim boş gitmek* istememiştim. Buradan bir şey alıp öyle gidecektim.’ ” (Akal, 2020:155).

elinde kal-

“Yok otuz gazeteyi satamayacak olurlarsa, yine *ellerinde kalmazdı.*” (Akal, 2020:28).

elinden al-

“Başka bir adamın sesi girdi araya: ‘Suat çocukların *elinden* teybini falan çekip *aldığında* Selma’yı görecektin.’ ” (Akal, 2020:166).

“ ‘Yok efendim, ‘bırak çocukları’ falan... Neyse, Suat sıkı adam çıktı, hiç olmazsa *ellerinden* aletlerini *alıp* havuza attı.’ ” (Akal, 2020:166).

“Herkesin şaşkın bakışları arasında komiser uzanıp Oğuzcan Selimoğlu’nun *elindeki* silahı *aldı.*” (Akal, 2020:201).

elinden gel-

“Gökhan kızların onunla ilgilenmesinden hoşlanarak, konuşmayı *elinden geldiğince* uzatabilmek için hafızasını zorladı.” (Akal, 2020:173).

eline (veya elinize veya ellerinize) sağlık

“ ‘Harika! *Eline sağlık!* Çok güzel olmuş.’ ” (Akal, 2020:25).

eliyle koymuş gibi

“ ‘Adresi çok iyi tarif etmişsiniz, hiç vakit kaybetmeden *elimizle koymuş gibi* bulduk.’ ” (Akal, 2020:202).

emek ver-

“Oysa Evren ve Yener gazetenin yalnızca hazırlanmasında değil, dağıtım konusunda da büyük *emek veriyor* ve bunun için çok zaman harcıyorlardı.” (Akal, 2020:30).

farkına var-

“Kendisi o kadar coşkulu duygular içindeydi ki, Yener’in suskunluğunun *farkına varamamıştı.*” (Akal, 2020:17).

“Evren dersine öyle dalmıştı ki, ancak annesi yemeğe gelmesi için aşağıdan seslendiğinde baskının çoktan bitmiş olduğunun *farkına vardı.*” (Akal, 2020:29).

“ ‘Polis mi? Üçü de durumlarının o anda *farkına vardı.*’ ” (Akal, 2020:81).

“Seher Hanım, oğlunun dikkatini çekmesi üzerine somurtkan halinin *farkına vardı* ve gülmeye başladı.” (Akal, 2020:103).

“ ‘Sabah yedek kaset ararken her yere baktım, cebimi de karıştırdım, mendilin *farkına vardım.*’ ” (Akal, 2020:128).

“O kadar yüksek sesle gülüyordu ki, çocuklardan hiçbirinin gülmediğinin farkına varmadı.” (Akal, 2020:134).

fena yap-

“ ‘*Fena yaparmış!*’ ” (Akal, 2020:79).

fırsat kolla- (veya gözle-)

“ ‘Aldırma, onlar şapur şapur öpmek için *fırsat kollarlar* zaten.’ ” (Akal, 2020:10).

fırsat ver-

“Evren’i görür görmez, kaçmasına *fırsat vermeden*, ‘Aaa! Ne kadar büyümüşsün!’ ‘Ooo! Kocaman delikanlı olmuşsun!’ abartılı tezahüratlarla, seslerini salonda konuklarına çay ikram etmekte olan Nermin Hanım’a duyurana kadar ciyak ciyak bağırmışlardı.” (Akal, 2020:30).

“ ‘Altay Şen’in genç yeteneklere *fırsat verdiğini* duymuştum, ama bana sorarsanız, sizden vokalist bile çıkmaz. Yoksa Altay Şen’e beste mi götüreceksiniz?’ ” (Akal, 2020:99).

fırsatı kaçır-

“Ama Gökhan bu *fırsatı kaçırmayacak* kadar yüzsüzdü.” (Akal, 2020:51).

“ ‘Selin elde ettiği *fırsatı kaçırmak* istemiyordu. Bütün sevimliliğiyle karşı koydu: ‘Yapmayın çocuklar! Bakarsınız bana ihtiyacınız olabilir.’ ” (Akal, 2020:62).

“Yener *fırsatı kaçırmadı.*” (Akal, 2020:63).

fikir yürüt-

“Bunun üzerine Evren konu üzerinde *fikir yürüttü*: ‘Bir insanın bankada duran parasının tamamını durduk yerde çekmesi bana çok anlamsız göründü.’ ” (Akal, 2020:123).

gafil avla-

“Sedat Amca, iki haydudun aralarında tartışmasından yararlanarak iyice yaklaşmış ve onları *gafil avlamıştı.*” (Akal, 2020:188).

garibine git-

“ ‘O, konudan genel olarak söz ediyordu. Yüksek miktarda bir meblağ için dengesiz talimatlar alınca durum annemin *garibine gitmiş.*’ ” (Akal, 2020:194).

geri al-

“ ‘Şimdi sıra her şeyi *geri alma* bölümüne geldi.’ ” (Akal, 2020:167).

geri çekil-

“Oğuzcan Selimoğlu çocukların geçebilmeleri için *geriye* doğru *çekildi.*” (Akal, 2020:75).

geri çevir-

“ ‘Ben okuldan döndüğümde bir sürü havalı kadın bizim evde olacak. Onlara benim de gazete için çalıştığımı söylersem asla *geri çevirmezler.* Bir sürü gazete satabilirim. Ne dersiniz?’ ” (Akal, 2020:63).

geri dön-

“O iğrenç yeşil bereli adam *geri dönüp* onlardan intikam almak istemesiydi şimdi fotoğraf makinesi sırt çantasında olacaktı, Evren’in teybi de çantasında... Oysa şimdi Süper Gazete’nin hali dumandı.” (Akal, 2020:137).

“ ‘Eeesi yok işte! Zili çaldık çaldık, kapı duvar! Biz de *geri döndük.*’ ” (Akal, 2020:137).

“ ‘İyi ki şehirde kalmayıp *geri dönmüşüm.*’ ” (Akal, 2020:198).

“Komiser suçluların arabaya girdiğinden emin olunca *geri dönüp* olan biteni sevinçle izleyen çocukların yanına geldi.” (Akal, 2020:202).

geri kal-

“Yine de serviste Yener’le yan yana oturduğunda, bu kez kendi ona fotoğraf makinesi için film almayı unutmamasını hatırlamaktan *geri kalmadı.*” (Akal, 2020:74).

göbeği çatla-

“ ‘Ne parası be? İki gündür parayı almak için *göbeğimiz çatladı.*’ ” (Akal, 2020:199).

gölgede bırak-

“ ‘Altay Şen de, yeğenimin onun adı sayesinde ünlenip daha sonra onun ününü *gölgede bırakabileceğinden* korkmuş olmalı.’ ” (Akal, 2020:95).

gönül (veya gönlünü) al-

“Yener, kızın üzüldüğünü fark etti. Kaç yıllık sınıf arkadaşlarıydı ve bu işe girmeye de çok istekliydi. *Gönlünü almak* istedi.” (Akal, 2020:69).

göz at-

“Bilgisayar baskı işini kendi kendine hallederken, Evren ders programını çıkarıp ertesi gün tarihten başka sınavı olup olmadığına bir *göz attı*.” (Akal, 2020:28).

“Yener resimlere bir *göz attı*.” (Akal, 2020:86).

“Adrese *göz attıklarında* not almaya gerek olmadığını gördüler.” (Akal, 2020:163).

“Sabırsız bir tavırla saatine *göz attı*.” (Akal, 2020:174).

“Evlerden birine sessizce yaklaşıp pencereden içeriye *göz attılar*.” (Akal, 2020:184).

“Evin yakınına gelince, çevredeki çiçekleri kokluyormuş gibi yaparak yavaş yavaş pencereye yaklaştılar ve içeriye bir *göz attılar*.” (Akal, 2020:184).

göz dik-

“Evren’in en nefret ettiği anlardan biri, üzerine *dikilmiş* onlarca *göz* onu izlerken, o gözlerin sahipleriyle el sıkışmak ve kimsenin anlayamacağı kadar yavaş, ancak iyi bir şeyler söylediği izlenimi bırakan bir sesle birkaç sözcük gevelemek zorunda kaldığı böyle zamanlardı.” (Akal 2020:31).

“Selin’in sözleri üzerine herkes *gözlerini* merakla siyah torbaya *dikti*.” (Akal, 2020:207).

göz göze gel-

“Sonra birden onu görmüştü. Başını kaldırıp Yener’e doğru bakınca, iki çocuk *göz göze gelmişlerdi*.” (Akal, 2020:17).

“Yener’le Evren *göz göze geldiler*. Korku ve şaşkınlıktan akıllarına söyleyecek bir şey gelmiyordu.” (Akal, 2020:54).

“Biraz susuyor, sonra *göz göze gelince* yeniden gülmeye başlıyorlardı.” (Akal, 2020:123).

göz kamaştır- (veya al-)

“Flaş ışığı gözlerini kamaştırınca adamlar boşta bulunup bir anda çil yavrusu gibi dağıldılar.” (Akal, 2020:80).

göz kırp-

“Elif, Selin’e göz kırptı: ‘Biz kadını görmediğimize göre bu konuda bir şey söyleyemeyiz, ama bu zevk sahibi beylerin nasıl bir kadın tipini güzel bulduklarını da çok merak ettim doğrusu.’ ” (Akal, 2020:132).

“Seher Hanım, Yener’e göz kırparak anlamlı anlamlı ilave etti... ‘Yani ergenlik dönemi hariç!’ ” (Akal, 2020:142).

göz kırpmadan

“ ‘Gözünü kırpmadan bizi de öldürür bu adam!’ ” (Akal, 2020:97).

“Bir kanaldan öteki kanala geçerek bütün haberleri gözünü bile kırpmadan izledi.” (Akal, 2020:140).

göz ucuyla bak-

“Oysa Yener’le Evren’in bu duruma ne diyeceklerini heyecan içinde beklerken içi içini yiyor, göz ucuyla iki arkadaşının hareketlerini izliyordu.” (Akal, 2020:61).

gözden geçir-

“ ‘Bu da harika bir fikir! Gözden geçirmem gereken yerler var zaten. Haydi, çalışalım.’ ” (Akal, 2020:41).

gözden kaybol-

“Az sonra araba köşeyi dönüp gözden kayboldu.” (Akal, 2020:72).

“Selin, yeşil bereli adamın çiçek tarhlarının arasından çekip aldığı siyah bir torbayı sürükleyerek gözden kaybolduğunu gördü.” (Akal, 2020:112).

gözleri parla- (veya parıl-da-)

“ ‘Evet anne,’ demişti Yener gözleri parlayarak. ‘Tutalım.’ ” (Akal, 2020:20).

“Elif’in sözlerini duyunca Gökhan’ın gözleri sevinçle parladı.” (Akal, 2020:172).

gözleri yaşar-

“Ve bu iyilik perileri sayesinde annesinin gözleri ilk kez ağlamaktan değil, gülmekten yaşarmıştı.” (Akal, 2020:19).

gözü (veya gözleri) dön-

“Selin söze karıştı: ‘Bence bu gösterilerin arkasında çok önemli bir şeyler dönüyor. Ne olduğunu bulmak zorundayız. Yoksa bu *gözü dönmüş* adamlar...’ ” (Akal, 2020:163).

gözü (veya gözleri) kay- (veya kaç-)

“Yener ‘in *gözü* yine karşı eve *kaymıştı*.’ ” (Akal, 2020:17).

gözüne iliş-

“Ancak o kanaldan öbürüne zaplamlarına rağmen, onların da *gözlerine* Altay Şen’le ilgili bir haber *ilişmedi*.” (Akal, 2020:140).

gözünü (veya gözlerini) aç-

“ ‘Saçmalama! dedi Selin. *Gözünü açıp* çevrene bakarsan, dünyada yirmi birinci yüzyıla gelene kadar çok şeyin değişmiş olduğunu anlarsın. Ama siz erkekler ne de olsa hâlâ mağara devrinden kalmışsınız!’ ” (Akal, 2020:68).

gözünün önüne gel-

“Arabada sessizce yol alırken Yener, o günün üzücü olaylarını bir bir *gözlerinin önünden geçirdi*.” (Akal, 2020:137).

gözüyle gör-

“ ‘Üstelik siz inanmasanız da ben bu kafede, tam da bu masada oturup konuştuğlarımızı *gözlerimle gördüm*.’ ” (Akal, 2020:127).

“ ‘Taksiden inen kişinin Oğuzcan Selimoğlu’nun evine girdiğini hepimiz *gözlerimizle gördük*.’ ” (Akal, 2020:149).

“Elif, ‘*Gözlerimizle gördük* ama kapıyı çaldığımızda evde kimse yoktu!’ ” (Akal, 2020:149).

“ ‘Ne aptal şeysin! Para bölünmesin diye sana öyle davranıyor. Birazdan burda olurlar. Kendi *gözünle görürsün*.’ ” (Akal, 2020:188).

“ ‘Üstelik maskeli adamların onu da bayılıp resmen karga tulumba götürdüklerini *gözlerimizle gördük*. Adamlar nerdeyse bizi de öldüreceklerdi.’ ” (Akal, 2020:195-196).

güçlük çek-

“Yener ve Evren dikkatlerini toplamakta *güçlük çekiyor*, öğretmeni hiçbir şey anlamadan dinliyorlardı.” (Akal, 2020:49).

güler yüzlü

“Çocuklar bahçe kapısından geçip zili çaldılar. Kapıyı *güler yüzlü* bir hanım açtı.”
(Akal, 2020:110).

gülüp geç-

“Evren bu sözü duyduğu andaki ruh haline göre ya kızıp küser ya da *gülüp geçerdi*. Böyle önemsiz sözcüklerden alınmak için bir neden yoktu.” (Akal, 2020:25).

haber ver-

“Okul servisi onların sokağına girdiğinde kısa bir korna çalarak gelişini *haber verir*, eğer Evren’le Yener ortaya çıkmamışsa çeyrek dakika ya da en çok yarım dakika beklerdi.”
(Akal, 2020:34).

“ ‘Polise *haber verelim!*’ ” (Akal, 2020:81).

“Daha sonra yalnız kaldıklarında Evren neden böyle konuştuğunu açıkladı: ‘Ona *haber vermeden* gideceğiz elbette. Telefon ettik, bizi kabul etmedi diyeceğiz.’ ” (Akal, 2020:100).

“Yener yanıt alır almaz Selin’i arayıp *haber vereceğine* söz verdi.” (Akal, 2020:100).

“ ‘Ancak bir gün öncesinden *haber verilmesi* gereki ki, merkezden temin edebilelim.’ ”
(Akal, 2020:104).

“ ‘Kaçırılma olayını görüp de insan hemen koşup polise *haber vermez* mi?’ ” (Akal, 2020:117).

“ ‘Kaçırılma olayını görüp de insan hemen koşup polise *haber vermez* mi? Bizim de başımızı belaya soktunuz.’ ” (Akal, 2020:138).

“ ‘Yani bizim olayı polise *haber vermimizi* mi bekliyorlardı diyorsun?’ ” (Akal, 2020:138).

“ ‘Gerçi kapıcılarına da *haber verebilirim* ama adam her zaman kahvede.’ ” (Akal, 2020:155).

“ ‘Nerden çıkarıyorsun bunları? Başına bir iş gelmiş olsa Sedat Amca bize *haber verirdi*.’ ” (Akal, 2020:158).

“Eğer beşten sonra bir yere gitmesi gerekiyorsa, Yener annesine mutlaka *haber verirdi*.”
(Akal, 2020:174).

“ ‘Tam çevreye alışmaya, iyi vakit geçirmeye başlamıştım ki, bugün *haber bile vermeden* geldi, apar topar arabaya bindirip eve geri getirdi.’ ” (Akal, 2020:175).

“Sedat Amca söze karıştı: ‘Çocuklar bu polisin işi. En yakın karakola *haber verelim*. Böylece hepiniz zamanında eve dönebilirsiniz.’ ” (Akal, 2020:179).

“ ‘Hayır anne, bana güven. Selin’le Elif de burada. Biraz gecikeceğiz. Sana *haber vermek* istedim.’ ” (Akal, 2020:182).

“ ‘Evren’in evini arayıp sana *haber vermediğimizi* ve gecikeceğimizi söylediğimizi iletmen... Onlara söyle, merak etmesinler.’ ” (Akal, 2020:182).

“ ‘Ben de kendimi belli etmemek için saklandım, sonra ikisinin senin bulunduğun yere doğru gittiğini görünce koşarak Sedat Amca’yla Elif’i bulup *haber verdim*.’ ” (Akal, 2020:189).

“ ‘Oğuzcan Selimoğlu’nun gözünün önünde kaçırıldığımı görünce hemen koşup polise *haber vereceğinizi* düşünmüştük.’ ” (Akal, 2020:197).

“ ‘O akşam haberlerde Altay Şen’in benzerinin kaçırıldığına dair bir *haber verilecek* diye televizyonun karşısında bekledik durduk.’ ” (Akal, 2020:197).

“ ‘Haydi, sırayla evi arayıp *haber verelim*.’ ” (Akal, 2020:203).

“Altay Şen sonunda Fatoş Hanım’a telefon edip, o akşam kalabalık bir konuk grubunu ağırlayacaklarını *haber verdi*.” (Akal, 2020:204).

haberi ol-

“Evet evet, bu ancak ilk sayfa *haberi olurdu*.” (Akal, 2020:22).

“İkinci sayfadaki ‘Süper Saksı’ köşesinin yaratıcısı ise, kendinin bundan *haberi olmasa* da, Evren’in annesi Nermin Hanım çiçeklere pek meraklıydı, evin her köşesinde çiçek yetiştirirdi.” (Akal, 2020:23).

“Öğretmenler odasına giderken tarihçinin kaçırılma olayından *haberi olduğunu* ve onları sorgulamak maksadıyla çağırdığını düşündüler.” (Akal, 2020:93).

hak et-

“ ‘İyi olmuş. Parmak çocuklara yakalanacak kadar aptalsınız madem, o zaman öyle bağlı kalın. Bunu *hak ettiniz*.’ ” (Akal, 2020:199).

hak ver-

“Yener arkadaşına *hak verdi*.” (Akal, 2020:117).

hakkı ol-

“ ‘Ne iş yahu, *hakkımız olan* parayı bile alamıyoruz!’ ” (Akal, 2020:199).

“ ‘O para nasıl sizin *hakkınız oluyormuş*, anlayamadım! Söz konusu olan para benim param.’ ” (Akal, 2020:199).

hâli (veya hâlleri) duman ol-

“O iğrenç yeşil bereli adam geri dönüp onlardan intikam almak istemesiydi şimdi fotoğraf makinesi sırt çantasında olacaktı, Evren’in teybi de çantasında... Oysa şimdi Süper Gazete’nin *hali dumandı*.” (Akal, 2020:137).

halt karıştır-

“ ‘Meğer ne *haltlar karıştırıyorlarmış* da benim haberim yokmuş!’ ” (Akal, 2020:195).

hava at-

“Market görevlisine *hava atayım* derken sayılı harçlığından da olmuştu!” (Akal, 2020:155).

hayal kırıklığı

“Sedat Amca uğradığı *hayal kırıklığından* söz etmeden duramadı.” (Akal, 2020:192).

hayal meyal

“Yener masada üç kişinin oturduğunu *hayal meyal* gördü.” (Akal, 2020:66).

hayrete (veya hayretlere) düş-

“Yener’in nasıl mucizevi bir şekilde hızla iyileştiğini görüp *hayrete düşebilirdi*.” (Akal, 2020:52).

“Ama anlaşılan, *hayrete düşen* yalnızca onlar değildi.” (Akal, 2020:114).

hep bir ağızdan

“Çocuklar *hep bir ağızdan* itiraz ettiler: ‘Aaa, olmaz! Sizi çok özleriz öğretmenim.’ ” (Akal, 2020:206).

hırsından çatla-

“ ‘Bu çocuklara bir zarar vermezsem *hırsımdan çatlayacağım*.’ ” (Akal, 2020:116).

hiç değilse (veya olmazsa)

“ ‘*Hiç olmazsa* polislerden bir açıklama dinleyebilirim.’ ” (Akal, 2020:120).

“Neyse, *hiç olmazsa* hayattaydı, buna sevindi!” (Akal, 2020:165).

“ ‘Yok efendim, ‘bırak çocukları’ falan... Neyse, Suat sıkı adam çıktı, *hiç olmazsa* ellerinden aletlerini alıp havuza attı.’ ” (Akal, 2020:166).

hoş geldiniz

“ ‘Hoş geldiniz. Okulmuza konser vermek için mi geldiniz?’ ” (Akal, 2020:43).

“ ‘Ah, çocuklar hoş geldiniz. Evren de şimdi size gelecekti.’ ” (Akal, 2020:109).

“ ‘Hoş geldiniz, Süper Gazeteciler siz misiniz?’ ” (Akal, 2020:110).

“ ‘Hoş geldiniz çocuklar. Demek Süper Gazeteciler sizlersiniz. Sorularınızı sabırsızlıkla bekliyorum.’ ” (Akal, 2020:111).

“ ‘Aaa, siz misiniz çocuklar? hoş geldiniz. Altay Şen’i, arıyorsanız, evde yok.’ ” (Akal, 2020:161).

“ ‘Hoş geldin oğlum. Bu saatte burda ne işin var senin?’ ” (Akal, 2020:174).

hoşça kal (veya kalın)

“ ‘Tamam. Hoşça kalın.’ ” (Akal, 2020:103).

“ ‘Selin’le Elif, Gökhan’dan öğrenebilecekleri her şeyi duyduklarından emin olunca aceleyle ‘Hoşça kal’ deyip marketten fırladılar.’ ” (Akal, 2020:173).

“ ‘Şimdilik hoşça kalın.’ ” (Akal, 2020:177).

“ ‘Neyse, akşam eve dönünce anlatırım, hoşça kal.’ ” (Akal, 2020:183).

hoşuna git-

“ ‘Köpek Besleyenlere Merhaba!’ konulu yazı herkesin çok hoşuna gitmiş, bir o kadar da yararlı olmuştu.’ ” (Akal, 2020:22).

“ ‘Küçük bir gazete de olsa röportaj her sanatçının hoşuna giderdi.’ ” (Akal, 2020:60).

“ ‘Bu yorum hepsinin hoşuna gitmişti.’ ” (Akal, 2020:148).

“ ‘Davet fikri herkesin hoşuna gitmişti.’ ” (Akal, 2020:204).

ıvır zıvır

“ ‘Bu zavallı çocuklar çocuklar, bu iğrenç okulda bir sürü işe yaramaz kitaplara, ıvır zıvır bilgilere nasıl dayanıyorlar acaba?’ ” (Akal, 2020:53).

içi cız et-

“ ‘Evren cihazının akıbetini de böylece öğrenmiş oldu. İçi cızladı. Sonra da, eğer yaşayıp da bu iki yılı görebilirse, bütün harçlığını yeni bir teyp almak için biriktirmeye çoktan razı olacağını düşündü.’ ” (Akal, 2020:166).

içi içini ye-

“ ‘Oysa Yener’le Evren’in bu duruma ne diyeceklerini heyecan içinde beklerken içi içini yiyor, göz ucuyla iki arkadaşının hareketlerini izliyordu.’ ” (Akal, 2020:61).

içinden geçir- (bir şeyi)

“Evren, Amma zevksiz! diye *geçirdi içinden.*” (Akal, 2020:131).

“*İçinden, ‘İnşallah Evren’i bir an önce buluruz,*’ diye *geçirdi.*” (Akal, 2020:183).

içinden gel-

“Teybini bile açmak *gelmedi içinden.*” (Akal, 2020:137).

“ ‘Aslında tarih çalışmam gerekiyor da, *içimden* bir türlü derse oturmak *gelmiyor.*’ ”
(Akal, 2020:141).

ifade ver-

“ ‘Çocuk olduğunuz için birçok ayrıntıyı fark etmeyeceğinizi ve polise yarım yamalak *ifade vererek* onları yanıtlayacağınızı düşünmüştü.’ ” (Akal, 2020:197).

iflas bayrağını çek- (veya borusunu çal-)

“Yeni fikirler üretmeyecek olurlarsa gazeteleri çok yakında *iflas bayrağını çekerdi.*”
(Akal, 2020:28).

iki büklüm

“Tekrar *iki büklüm* oldu ve hafifçe inledi. Bir yandan kapıya doğru birkaç adım ilerleyerek, öğretmene ona bir an önce izin vermesi gerektiği konusunda gizli bir baskı yaptı.”
(Akal, 2020:50-51).

“Evren *iki büklüm* sınıftan dışarıya çıkar çıkmaz koşarak doğruca okul kapısının yolunu tuttu.” (Akal, 2020:152).

ileri (veya ileriye) git-

“Çünkü o zaman bu esrarı çözmekte bir adım *ileriye gidememiş* olacaktlardı.” (Akal, 2020:152).

ilgi çek- (veya uyandır-)

“ ‘Asıl söylemek istediğim, mahalle konularını arka sayfalara bırakıp birinci sayfaya *ilgi çekici* ve farklı kişilerin röportajlarını koymak...’ ” (Akal, 2020:27).

“Bütün düşüncesi gazeteyi daha *ilgi çekici* hale getirmektir.” (Akal, 2020:27).

“Herkesin *ilgisini çekmiş* olduğundan emin olunca sesini alçaltıp onlara bir sır verdi: ‘Tarih sınavına giremeyeceğim. Çünkü sınav ertelendi!’ ” (Akal, 2020:43).

intikam al-

“O iğrenç yeşil bereli adam geri dönüp onlardan *intikam almak* istemesiydi şimdi fotoğraf makinesi sırt çantasında olacaktı, Evren’in teybi de çantasında... Oysa şimdi Süper Gazete’nin hali dumandı.” (Akal, 2020:137).

“Kadın az önce adamın ona söylemiş olduğu sözlerin *intikamını alırcasına* konuştu: ‘İyi iyi... Sen gebert. Zaten öbürlerini de sana temizlettirecek, görürsün. Böylece cinayetleri senin üzerine yıkacak. Sen hapiste bol sulu çorba içerken, biz senin payını da almış, palmiye ağaçlarının altında içkimizi yudumluyor olacağız.’ ” (Akal, 2020:188).

iple çek-

“O gün okulun bitmesini ve eve dönmeyi *iple çektiler.*” (Akal, 2020:99).

iş çevir-

“ ‘Benden gizli bir *iş çeviriyorsunuz* siz! Bakın işte, telefon numarasını burada, ama onu istiyorsanız bana nasıl bir iş peşinde olduğunuzu anlatırsınız.’ ” (Akal, 2020:99).

işe yara-

“ ‘Bu zavallı çocuklar çocuklar, bu iğrenç okulda bir sürü *işe yaramaz* kitaplara, ıvır zıvır bilgilere nasıl dayanıyorlar acaba?’ ” (Akal, 2020:53).

“ ‘Çocuk *işimize yaramaz.*’ ” (Akal, 2020:166).

“ ‘Merak etme konuştuklarımızı duymuş olsa bile *işine yaramaz.*’ ” (Akal, 2020:168).

işi ne?

“Tarihçi evde bile olsa Evren’in bunca saat orada *işi neydi* ki?” (Akal, 2020:159).

işi yokuşa sür- (veya koş-)

“Yener konuyu *yokuşa sürmeye* çalıştı.” (Akal, 2020:142).

işin içinden çıkama-

“Yoksa gelmek isteyenler çoğalır, *işin içinden çıkılmazdı.*” (Akal, 2020:107).

işini bitir-

“ ‘Dönüşte sen de benimle geliyorsun, Suat. Şu *işi bitir* artık.’ ” (Akal, 2020:168).

iyi gel-

“ ‘Bende ilaç var öğretmenim. Geçen gün bana da olmuştu. Bu ilaç çok *iyi geliyor.*’ ” (Akal, 2020:51).

“ ‘Öyle *iyi geldi* ki...Aslında yeğenim haklıymış; epey yorulmuşum, dinlenmeye ihtiyacım varmış.’ ” (Akal, 2020:177).

iyi kalpli

“Çok *iyi kalpli* biridir, bizi kıracağını sanmam.’ ” (Akal, 2020:70).

iyi ol-

“Eh, ayrıca arada sırada kapıcılara övgü yağdıran haberler de çıksa *iyi olurdu.*” (Akal, 2020:23).

“‘Sence röportaj *iyi olmuş* mu?’ ” (Akal, 2020:25).

“‘Bence tanışma faslını bir kenara bırakıp ‘Kuşlar Gibi Âşık’ şarkısını söylese çok daha *iyi olacak,*’ dedi.” (Akal, 2020:57).

“‘Hatta giysilerinin resmini de çizersen çok *iyi olur.*’ ” (Akal, 2020:70).

“‘Bence tarihçinin evi, bu işte önemli bir rol oynuyor, gidip baksak çok *iyi olacak.*’ ” (Akal, 2020:150).

“‘Artık emekliye ayrılısam *iyi olacak* galiba.’ ” (Akal, 2020:177).

“‘*İyi olmuş.* Parmak çocuklara yakalanacak kadar aptalsınız madem, o zaman öyle bağlı kalın. Bunu hak ettiniz.’ ” (Akal, 2020:199).

“Yaşlı adamın olayları polisten ya da televizyondan öğrenmek yerine kendisinden dinlemesi daha *iyi olacaktı.*” (Akal, 2020:205).

izi silin-

“Seher Hanım, eşikle başından geçen boşanma davasının yüreğinde bıraktığı yıpratıcı *izleri*,bu bahçeyi seyrederek ve ağaçlara yuva yapmış kuşların sesini dinleyerek daha kolay *silebileceğini* düşünmüş olmalıydı.” (Akal, 2020:13).

izin al-

“‘Bütün gün için *izin almama* gerek yok.’ ” (Akal, 2020:151).

“Kapıdaki görevliye, telefon etmesi gerektiğini söyleyip *izin aldı* ve Selin’in verdiği numarayı aradı.” (Akal, 2020:152).

kafa yor-

“‘Boş ver şimdi buna *kafa yormayı.*’ ” (Akal, 2020:56).

kafası karış-

“‘*Kafam* amma *karışmış!* Düşünerek yapmadım, öylesine boşa bulundum işte. Haydi gidelim.’ ” (Akal, 2020:82).

“Yener’in sorusu diğer ikisinin de *kafasını karıştırmıştı.*” (Akal, 2020:85).

“ ‘Yener, Selin’in sözünü kesti: Dur şimdi, *kafamızı* daha fazla *kariştirme* Selin.’ ”
(Akal, 2020:127).

“ ‘Son günlerde *kafam* iyice *karişmaya* başladı.’ ” (Akal, 2020:177).

kafasına koy-

“Başarılı bir gazeteci ya da televizyon programcısı olmayı *kafasına koymuştu.*” (Akal, 2020:61).

kafasını kurcala-

“Evren o sırada uzun zamandır *kafasını kurcalayan* bir konuya çözüm getirmiş omanın sevinciyle yüksek sesle düşüncesini ortaya attı: ‘Aklıma takılan bir soru vardı.’ ” (Akal, 2020:196).

kahkaha at-

“Altay Şen, çevreden gelip geçenlerin de duyabileceği kadar yüksek bir tonda *kahkaha attı.*” (Akal, 2020:43).

kan ter içinde kal-

“Durmadan tırmanıyordu; *kan ter içinde kalmıştı.*” (Akal, 2020:34).

“O sırada Evren *kan ter içinde* aşağıya koştu.” (Akal, 2020:109).

kapı duvar

“ ‘Eesi yok işte! Zili çaldık çaldık, *kapı duvar!* Biz de geri döndük.’ ” (Akal, 2020:137).

kara kara düşün-

“Ne söyleyeceklerini *kara kara düşünüyorlardı.*” (Akal, 2020:99).

karga tulumba

“ ‘Üstelik maskeli adamların onu da bayıltıp resmen *karga tulumba* götürdüklerini gözlerimizle gördük. Adamlar nerdeyse bizi de öldüreceklerdi.’ ” (Akal, 2020:195-196).

karşı çık-

“Eh, Yener önerdiği değişme *karşı çıkmadığına* göre mesele yoktu.” (Akal, 2020:27).

“ ‘Tamam, ama hemen *karşı çıkma.* Neden onu düşündüğümü de anlatacağım.’ ”
(Akal, 2020:40).

“ ‘Tamam tamam, söyle hadi! Söz, *karşı çıkmayacağım.*’ ” (Akal, 2020:40).

“ ‘İyi ki *karşı çıkmayacağına* söz verdin!’ ” (Akal, 2020:40).

“Yener, Selin’in bu önerisine *karşı çıktı*.” (Akal, 2020:84).

“Evren beş numaralı dairenin kapısını çaldığında *karşısına* kimin *çıkacağı* çok merak ediyordu.” (Akal, 2020:152).

“ ‘Umarım *karşıma çıkan* yeşil bereli adamla cırlak sesli kadın olmaz,’ diye düşündü.” (Akal, 2020:152).

“ ‘Hey, ben bu çocuğu tanıyorum. Her kapının ardında *karşıma çıkan* baş belası bu.’ ” (Akal, 2020:157).

“Selin’le Elif markete girmişlerdi ki, *karşılarına* hiç beklemedikleri biri *çıktı*.” (Akal, 2020:171).

“Sedat Amca’yla Elif sol tarafa dönüp *karşılarına* ilk *çıkan* beyaz boyalı çiftlik evinin çevresinde dolanmaya başladılar.” (Akal, 2020:183).

karşı gel-

“Sedat Amca esprisinin başarısından o kadar memnun kalmıştı ki, çocukların kafeye gitmek istediğine *karşı gelmedi*.” (Akal, 2020:124).

karşı karşıya gel-

“Servisten inip okul kapısına doğru yürüdüklerinde her ikisi de hiç ummadıkları biriyle *karşı karşıya geldiler*. (Akal, 2020:42).

karşı karşıya

“ ‘Bak sen şuna! Bir sanat fotoğrafçısıyla *karşı karşıyaymışız* da haberimiz yokmuş.’ ” (Akal, 2020:80).

karşı koy-

“ ‘Selin elde ettiği fırsatı kaçırmak istemiyordu. Bütün sevimliliğiyle *karşı koydu*: ‘Yapmayın çocuklar! Bakarsınız bana ihtiyacınız olabilir.’ ” (Akal, 2020:62).

karşı ol-

“Annesi karışmıyor görünüyordu ama her haliyle, her sözüyle gazete işine *karşı olduğunu* belli ediyordu.” (Akal, 2020:30).

kaş göz et-

“Selin’le Elif’e *kaş göz işaretiyle* dersten sonra beklemelerini söyledi.” (Akal, 2020:158).

kendi başına

“Adres onda vardı. *Kendi başına* gidebilirdi.” (Akal, 2020:107).

kendi kendine

“ ‘Yok ya? Ben *kendi kendime* mi konuşuyordum burada?’ ” (Akal, 2020:12).

“Bilgisayar baskı işini *kendi kendine* halleederken, Evren ders programını çıkarıp ertesi gün tarihten başka sınavı olup olmadığına bir göz attı.” (Akal, 2020:28).

“Evren karşı kaldırıma geçip evine girmek üzere bahçe kapısından geçerken *kendi kendine* Yener’e söyleyip duryordu. “Bu çocuk da kafayı aksiliğe takmış.” (Akal, 2020:73).

“Evren mendili koklamaya kalkıştığı için *kendi kendine* güldü.” (Akal, 2020:82).

“Yener *kendi kendine* söylendi: ‘Serviste konuşmuştuk, hiçbir sorun yoktu. Ne oldu acaba?’ ” (Akal, 2020:109).

“Sedat Amca, “Vay be, ne espri yaparmışım!” diye *kendi kendisiyle* gururlandı.” (Akal, 2020:23).

“Selin *kendi kendine* söylenir gibi konuştu: ‘Demek her iki kaçırılma olayı da sahte.’ ” (Akal, 2020:148).

“ ‘Kapıdan girip de ‘Eller yukarı’ diye bağırdığın an, *kendi kendime* ‘İşte’ dedim, ‘bütün albümlerimden birer tane imzalayıp armağan edebileceğim birinin sesi bu.’ Merak etme, buradan kurtulup eve döndüğümüzde sana o kadar çok imza vereceğim ki, sonunda gerçeğinden de bıcağın.’ ” (Akal, 2020:192).

kendinden geç-

“Oğuzcan Selimoğlu birkaç saniye içinde *kendinden geçti*, arkasından durup onu tutmakta olan adamın kollarına düştü.” (Akal, 2020:78).

kendine gel-

“Selin’in bu sözleri üzerine Yener’le Evren *kendilerine geldiler*.” (Akal, 2020:99).

“Bu sözleri duyar duymaz çocuklar *kendilerine geldiler*.” (Akal, 2020:112).

“ ‘*Kendime geldiğimde* Altay Bey’i salonda telefonla konuşurken buldum.’ ” (Akal, 2020:162).

kendini alama-

“Altay Şen onlara bakıp gülmekten *kendini alamadı*.” (Akal, 2020:44).

“Sedat Amca gaza bastı. İki sokak ileride taksiye yetiştiğinde çocuklarla dalga geçmekten *kendini alamadı*: ‘Filmlerdeki gibi arkandan mı çarpayım, yoksa iteleyip uçurumdan aşağıya mı atayım?’ ” (Akal, 2020:134).

kendini at-

“Yener salona dalan üç maskeli adamı karşısında görünce, ‘Çabuk saklan Evren!’ diye bağırarak *kendini* hemen koltuğun arkasına *attı*.” (Akal, 2020:78).

“Yener daha önce olduğu gibi yine *kendini* en yakındaki kolyuğun arkasına *atıp*, bu kez Selin’i de eteğinden çekiştirerek yanına aldı.” (Akal, 2020:114).

kendini bul-

“ Evren daha sözlerini bitirmemişti ki, üç çocuk da *kendilerini* öğretmenler odasına doğru koşarken *buldular*. Ancak okul binasına girdiklerinde hiç beklemedikleri bir anzarayla karşılaştılar.” (Akal, 2020:47).

“Öğrencilerin tümü uzayın derinliklerinde tek başına dolaşan astronatlar gibi mutlak bir sessizliğin içinde *buldular kendilerini*.” (Akal, 2020:58).

kendini göster-

“Böylece gazetede isimleri yayımlanmış olur ve onlar da yöneticilerine *kendilerini gösterebilirlerdi*.” (Akal, 2020:23).

“Adamlardan biri vakit kaybetmeden elindeki deodaranta benzer kutuyu Altay Şen’in yüzüne doğru tutup sıktı. Spreyin bayıltıcı etkisi derhal *kendini gösterdi*; Altay Şen, yüzünde az önceki aynı aptal ve şaşkın ifadeyle, baygın yere yuvarlandı.” (Akal, 2020:114).

kendini kaptır-

“ ‘Adamın Altay Şen olduğuna *kendini kaptırdın*.’ ” (Akal, 2020:72).

“Evren yaptığı plana *kendini* öyle *kaptırmıştı* ki, Elif’in sözlerine alınmadı.” (Akal, 2020:151).

kendini parala-

“ ‘Öyle deme! Zavallı kız bugüne kadar bizim ekibe katılabilmek için *kendini* az mı *paraladı*?’ ” (Akal, 2020:73).

kendini toparla- (veya topla-)

“Sonra birden *kendini toparladı*, annesinin neden söz ettiğini anladı.” (Akal, 2020:183).

kendini tutama-

“Ancak bir kez gülmeye başlayınca *kendilerini tutamadılar*, birbirlerinin yüzüne bakıp bakıp yeniden güldüler.” (Akal, 2020:123).

“*Kendini tutamayıp* şaşkınlıkla ‘Aaaa!’ diye heyecanla bağırdı.” (Akal, 2020:128).

“Evren *kendini tutamadı*, bu kez arkadaşlarının da duyabileceği bir ses tonuyla, ‘Adamın güzellik anlayışına bakın! Bence masal cadılarından bile daha çirkin o kadın, dedi.’ ” (Akal, 2020:132).

kesip at-

“ ‘Herkes üzerime çullanınca, art arda soracakları sorulara yeni bir şeyler uydurmaktansa ‘Gitmekdik’ deyip *kesip attım.*’ ” (Akal, 2020:93).

keyfi (yerine) gel-

“İki arkadaş gülümseyerek birbirlerine baktılar. İkisinin de *neşesi yerine gelmişti.*” (Akal, 2020:41).

“Yener’in *neşesi yerine geldi.*” (Akal, 2020:102).

keyfini çıkar-

“Yener, Evren’in sabırsız halinin *keyfini çıkara çıkara*, olabildiğince yavaş hareketlerle bilgisayarın klavyesine uzandı ve aşağı in kkomutuna bastı.” (Akal, 2020:25).

“Tanıştırma faslının *keyfini çıkarmak* istercesine sözü uzattıkça uzatıyordu.” (Akal, 2020:58).

kısa kes-

“ ‘Duygusal sahneleri *kısa kesin* de ne yapacağımıza karar verelim.’ ” (Akal, 2020:81).

kısa yoldan

“ ‘Altay Şen’in benzeri kaçırıldı diye gazeteler, televizyon kanalları, radyo haberleri, hepsi birbirine girecekti. Böylece *kısa yoldan* tanınacaktı.’ ” (Akal, 2020:138).

kıyamet kop-

“Nerede olduklarını bulamadıklarında *kıyamet kopacaktı.*” (Akal, 2020:203).

kıyamet kopar-

“ ‘Çıldırıldın mı sen? *Kıyameti koparıp* herkesi ayağa kaldırır, sonra söylemedi deme.’ ” (Akal, 2020:181).

kızarıp bozar-

“ ‘Küçük ve önemsiz bir gazete ha?’ Üçü de bu sözcüklere takıldı, her biri sanki kendine hakaret ediliyormuş gibi *kızarıp bozardı*. Ancak gücendiklerini belli etmediler. Zavallı tarihçinin derdi zaten başından aşkındı.” (Akal, 2020:96).

“Kapıyı açan Fatoş Hanım çocukları gördükçe utancıdan *kızarıp bozarıyordu*.” (Akal, 2020:205).

kim bilir

“*Kim bilir*, belki ülke çapında bile yayılabilir, Evren ve Yener adlı iki süper gazetecinin başlattığı Süper Gazete’nin adı gazetecilik tarihine iri puntolu bilgisayar harfleriyle yazılırdı.” (Akal, 2020:24).

“*Kim bilir*, belki sınav sırasında kitap gerekebilirdi!” (Akal, 2020:50).

“Vay canına, evin içinde sekreterler, yardımcılar... Altay Şen *kim bilir* ne kadar zengindi! Onun gibi hem ünlü hem zengin olan insanlara şantaj yapanlar da çok olurdu.” (Akal, 2020:100).

“Üstelik, başına bela olduğunu düşündüğü benzerini adamlarını gönderip kaçırmış, *kim bilir* nerede hapis tutuyordu.” (Akal, 2020:105).

“ ‘Yener *kim bilir* ne zamandır dertleşmek için birilerini arayan yaşlı adamı, sözünü kestiği için darılmaktan çekinerek araya girdi: Bakın, sizinle uzun uzun konuşurmak isterdim, ama vaktimiz yok. Çiftlik evinin adresini soracaktım.’ ” (Akal, 2020:176).

köküne kibrit suyu dök- (kökünü kurut-)

“ ‘Sağa sola kapan kurduk, yakında *kökünü kuruturuz*, ama Fatoş Hanım’a dinletemiyorumki! Fare görünce çığlığı basıyor.’ ” (Akal, 2020:113).

kulağına git-

“ ‘Hele babamın *kulağına gidecek* olursa...’ ” (Akal, 2020:84).

kulak kabart-

“Evren’i kanatlarıyla tutsak eden son birkaç kadın da arkadaşlarının sözlerine merakla *kulak kabartmış*, dikkati başka yöne kayan kanatlar geriye çekilmiş, böylece Evren oracıkta unutulmuştu.” (Akal, 2020:32).

“Evren mutfak ışığının yandığını görünce iyice *kulak kabarttı*.” (Akal, 2020:37).

kuyusunu kaz-

“ ‘Kimse kimseye yardım etmez. Herkes birbirinin *kuyusunu kazar*’ ” (Akal, 2020:95).

laf at-

“O sırada yanlarına gelen Gökhan, çokbilmiş bir havayla onlara *laf attı*: ‘Hey, siz içinüz adam öldürmeyi mi planlıyorsunuz?’ ” (Akal, 2020:108).

laklak et-

“Sigara içen iki hanım mutfakta *laklak etmiyorlar* mıydı?” (Akal, 2020:30).

lanet olsun!

“ ‘Ver sen de şu *lanet olası* fotoğraf makinesini.’ ” (Akal, 2020:116).

meşgul et-

“ ‘Altay Şen’in benzeri olan Oğuzcan Selimoğlu’nun kaçırılma olayı, birkaç gün boyunca gündemi *meşgul edecekti.*’ ” (Akal, 2020:200).

mideye indir-

“Servis tabağındaki peynirli sandviçler ve kek dilimleri birkaç saniye içinde yer değiştirerek çocukların tabaklarına yerleşti, oradan da hızlı bir yolculuk yaparak *midelerine indi.*” (Akal, 2020:68).

moralini boz-

“ ‘Sen de annemleşme! Gölge gibi peşimde zaten. Yok buluş çağına giriyormuşum, yok girmişim, yok çıkmışım. Yeter canım! Ben ona böyle yapıyor muyum, ‘Bak anneciğim bir tel beyaz saç daha... Bak anneciğim birkaç kırışık daha... Sen yaşlanma çağına giriyorsun...’ diye sürekli peşinde dolanıp *moralini bozuyor* muyum?’ ” (Akal, 2020:11).

nanik yap-

“Elindeki beyaz maskeyi Yener’e doğru sallarken, öbür eliyle ‘*nanik*’ yapmıştı.” (Akal, 2020:16).

“O da ‘*nanik*’ yapmış, bir yandan yüzünü buruşturup dilini çıkartmıştı.” (Akal, 2020:16).

“Karşı evdeki oğlan, bir elinde maske olduğunu unutup iki eliyle *nanik yapmaya* kalkışınca, maske açık pencereden aşağı uçmuş, bodur ağaçların üzerine takılıp kalmıştı.” (Akal, 2020:16).

nasıl olsa

“Yaşam *nasıl olsa* her gün olduğu gibi sürüp gidecekti, endişelenmeye gerek yoktu. Oturdıkları evi satacaklar, kiralık bir eve geçeceklerdi. ‘Bütün değişiklik bu kadar,’ demişti annesi.” (Akal, 2020:13).

“*Nasıl olsa* annesi içerdeydi; birazdan bu evden çıkıp gidecekler, bir daha da bu mahalleye adımlarını atamayacaklardı.” (Akal, 2020:14).

“Birkaç yıla kalmaz, mahallede resmi basılmamış kapıcı kalmazdı *nasıl olsa!*” (Akal, 2020:23).

“Gerçek Altay Şen olmadığını öğrenince onların bu röportajdan *nasıl olsa* vazgeçeceklerini düşünmüş olmalıydı!” (Akal, 2020:59).

“‘Başa gelen çekilir. Ben telefonu alırken Elif’e gelebileceğini söylemişim, ama *nasıl olsa* atlatacağımızı düşünüyordum,’ dedi Evren.” (Akal, 2020:103).

“*Nasıl olsa* dörde kadar röportajı bitirmiş olurlardı.” (Akal, 2020:107).

“Evren atıldı: ‘Bence bunu bizim çözmemiz gerekmeyecek. Akşam televizyon haberlerinden *nasıl olsa* her şeyi öğreniriz.’ ” (Akal, 2020:139).

“‘Siz *nasıl olsa* oraya gidiyorsunuz.’ ” (Akal, 2020:155).

“‘Sen çok zeki adamsın hayatım, *nasıl olsa* yine her şeyi yoluna koyarsın.’ ” (Akal, 2020:166).

“*Nasıl olsa* tarihçinin evi boştu.” (Akal, 2020:178).

“‘O zaman şimdiden gebertelim gitsin. *Nasıl olsa* ölecek.’ ” (Akal, 2020:188).

“‘*Nasıl olsa* senin paranı canımın istediği gibi rahatça kullanabiliyordum.’ ” (Akal, 2020:200).

“‘Sedat Amca ilk kez söze karıştı: Peki ama ne acelen vardı? Para Altay Şen kimliğine kavuştuğunda *nasıl olsa* senin olacaktı. Neden iki gündür para peşine düştün de bizi de oradan oraya koşturdun anlayamadım.’ ” (Akal, 2020:201).

ne arıyor

“‘Ne işin var burda senin?’ ‘Burda *ne arıyorsun?*’ ” (Akal, 2020:119).

ne de olsa

“‘Saçmalama! dedi Selin. *Gözünü açıp* çevrene bakarsan, dünyada yirmi birinci yüzyıla gelene kadar çok şeyin değişmiş olduğunu anlarsın. Ama siz erkekler *ne de olsa* hâlâ mağara devrinden kalmışsınız!’ ” (Akal, 2020:68).

“Ağlamaklı bir tavırla, ‘İsterseniz kapıyı ben çalayım. *Ne de olsa* çok ağır bir iştir bu.’ dedi.” (Akal, 2020:69).

“Bu konuşmayı yapmak zorunda kalmak benim için çok üzücü ama *ne de olsa* amcasıyım.” (Akal, 2020:93-94).

“Sık sık röportaj teklifi almaya alışkındı *ne de olsa*.” (Akal, 2020:101).

“*Ne de olsa* haklıydı.” (Akal, 2020:126).

ne de-

“Reklam meraklısı mankenlere *ne demeli?*” (Akal, 2020:34).

“Ya kadının onları daha önceki kaçırılma olayını polise bildirmemiş olmalarıyla ilgili suçlaması da *ne demek* oluyordu?” (Akal, 2020:117).

ne denir (veya dersin)

“ ‘Yani Altay Şen, Oğuzcan Selimoğlu’nun şantajına boyun eğip bahçivani ile para göndermiş, sonra da bunun daha fazla sürmesini istemediğinden, yine aynı adamıyla kaçırılma işini planlamışsa, buna *ne dersiniz?*’ ” (Akal, 2020:127).

“ ‘Selin defterin sayfalarını çevirdi. ‘Peki ya buna *ne dersiniz?*’ ” (Akal, 2020:130).

“Bu kez yavaş yavaş yürüyelim de Sedat Amca’yı şaşırtalım, *ne dersiniz?*” dedi Selin.” (Akal, 2020:133).

“ ‘Ama gittiğim ev benimki değil, tarihçininki olacak. *Ne dersiniz?*’ ” (Akal, 2020:151).

ne olacak!

“ ‘*Ne olacak* Altay Şen gelmişse? Onun gibi yüzlerce şarkıcı var bu ülkede.’ ” (Akal, 2020:45).

ne olur (veya olursun veya olursunuz)

“ ‘Hangi ünlü diye aklıma takılıp kalacak, ders çalışırken durmadan isim düşüneceğim. *Ne olur*, söyleyiver gitsin. Hemen unutacağım zaten.’ ” (Akal, 2020:105).

ne yapıp yapıp (edip)

“Selin şansını daha fazla zorlamayıp sustu, ama bundan sonraki sayılarda da *ne yapıp edip* gazete işine katılmaya kararlıydı.” (Akal, 2020:64).

“Selin atıldı: ‘Bakın, benim daha iyi bir fikrim var. Babamın şoförü Sedat Amca’ya söylersem beni kırmaz. *Ne yapar yapar*, işini ayarlayıp bizi bu adrese bırakır.’ ” (Akal, 2020:70).

“Eğer evde biri varsa *ne yapıp ne edip* Evren’in nerede olduğunu öğrenmek zorundaydı.” (Akal, 2020:174).

nefes nefese (gel-)

“ ‘Ne oluyor çocuklar? Böyle *nefes nefese* koşmak sizde alışkanlık oldu herhalde. Ne zaman görsem peşinizde biri varmış gibi koşuyorsunuz.’ ” (Akal, 2020:82).

“ ‘Çabuk, şu taksiyi takip et,’ dedi Selin *nefes nefese* arabaya doluşurlarken.” (Akal, 2020:134).

neye uğradığını bileme- (veya anlama- veya şaşır-)

“Selin *neye uğradığını şaşır*dı.” (Akal, 2020:78).

numara yap-

“ ‘Oğuzcan Selimoğlu bize bayılmış *numarası yaptı* yalnızca, biz de mendil koklatıldığını görünce şartlanmış olarak bayılmış olduğunu düşündük.’ ” (Akal, 2020:196).

oh olsun de-

“Bu kez Yener gülmeye başlamıştı. İki elini birden göğsüne sürerek, ‘*oh olsun*’ işareti yapmış, bir yandan da dilini çıkartmıştı.” (Akal, 2020:16).

olsa olsa (olsun olsun)

“*Olsa olsa* o küçük evde bir büyücü yaşıyordur ve bu bahçeyi koruyan da odur.” (Akal, 2020:17).

omuz silk-

“Kimi ağladı, kimi kızdı, kimi *omuz silk*ti.” (Akal, 2020:62).

“*Omuzlarımı silk*ip önündeki buzdolabının kapağını açtı ve dondurmaları incelemeye devam etti.” (Akal, 2020:173).

ortadan kaldır-

“Osman Bey ne kadar uzun konuşursa sınav olasılığı da o kadar *ortadan kalkı*yordu.” (Akal, 2020:58).

“ ‘Öbür herifle aynı anda *ortadan kaldır*acağım.’ ” (Akal, 2020:166).

ortadan kaybol-

“Penceredeki çocuk, birden *ortadan kaybolmuştu*.” (Akal, 2020:16).

“ ‘Önceki sayıda da bozacıyı koymuştuk. Havalar ısınınca bizim bozacı *ortadan kayboluyor*, kış gelene kadar bir daha ortaya çıkmazdı’ ” (Akal, 2020:26).

“Deneyimleri ona *ortadan kaybolmak* için en uygun anın bu olduğunu söylemişti.” (Akal, 2020:32).

“Yeşil bereli adamla cırlak sesli kadın, sıralardan fırlayan çocuklar daha sınıf kapısına bile ulaşmadan hızla *ortalıktan kayboluverdiler*.” (Akal, 2020:55).

“ ‘Sonra içlerinden ikisi yerde baygın yatan Oğuzcan Selimoğlu’nu koltuk altlarından kaldırıp sürükledi; birkaç saniye içinde daireden çıkıp *ortadan kayboldular*.’ ” (Akal, 2020:80).

“ ‘Tekrar *ortadan kaybolmazsa* onu öldüreceğini söylemiş.’ ” (Akal, 2020:95).

“Çocuklar, maskeli adamlar *ortadan kaybolduktan* sonra korkudan uzun süre yerlerinden kıpırdayamadılar.” (Akal, 2020:117).

“Elif ve Sedat Amca *ortadan* henüz *kaybolmuşlardı* ki, cipte bekleyen üç çocuğun karşısına o sırada görmeyi en son isteyecekleri biri çıktı.” (Akal, 2020:136).

“ ‘Evet ama binaya giren Bermuda Üçgeni’ne düşmüş gibi *ortadan kayboluyor*.’ ” (Akal, 2020:150).

ortaya at-

“Gökhan pişkin bir tavırla *ortaya* yeni fikirler *attı*: ‘O zaman DVD seyrederiz. Bizim evde bir tane var, yeni aldık. Hangi filmi görmek sterseniz alın gelin.’ ” (Akal, 2020:171).

“Evren o sırada uzun zamandır kafasını kurcalayan bir konuya çözüm getirmiş omanın sevinciyle yüksek sesle düşüncesini *ortaya attı*: ‘Aklıma takılan bir soru vardı.’ ” (Akal, 2020:196).

“Kızlar bir sonraki sayı için yemek sırasında *ortaya* yeni konular *atmaya* başlamış olsalar da, Yener’le Evren’in planında kızları gazete işine karıştırmak yoktu.” (Akal, 2020:208).

ortaya çık-

“ ‘Önceki sayıda da bozacıyı koymuştuk. Havalar ısınınca bizim bozacı *ortadan kayboluyor*, kış gelene kadar bir daha *ortaya çıkmazdı*’ ” (Akal, 2020:26).

“Ünlü şarkıcı Altay Şen’in benzeri *çıkmuş ortaya*; ‘Ben ondan güzel şarkı söylerim,’ diyormuş.” (Akal, 2020:30).

“Okul servisi onların sokağına girdiğinde kısa bir korna çalarak gelişini haber verir, eğer Evren’le Yener *ortaya çıkmamışsa* çeyrek dakika ya da en çok yarım dakika beklerdi.” (Akal, 2020:34).

“ ‘Ben bugüne kadar neden *ortaya çıkmamış*, bunu merak ediyorum, dedi Selin. Sorsak söyler mi acaba?’ ” (Akal, 2020:68).

“Röportaj sırasında aldığı notları ve çizdiği resimleri *ortaya çıkardı*.” (Akal, 2020:86).

“Olayın *ortaya çıkmamış*, böylece kendilerinin de olayın içinde yer aldıklarının göre şimdi bu olmasına sevindi.” (Akal, 2020:91).

“Ama *ortaya çıkmadığına* göre şimdi bu konuyu bir an önce aydınlatmak onlara düşünüyordu, buna canı sıkıldı.” (Akal, 2020:91).

“ ‘Nasıl böyle bir şey söylersin? Ya yalan olduğu *ortaya çıkarsa*?’ ” (Akal, 2020:92).

“*Ortaya çıkmaması* için büyük miktarda para ödeyip onu yurtdışına gönderdi.” (Akal, 2020:94).

“ ‘Neden? *ortaya çıkmasını* neden istemesin ki?’ ” (Akal, 2020:95).

“Evren merakını yenemedi: ‘Peki ama yeğeniniz daha sonra *ortaya çıkmaya* nasıl karar vermiş?’ ” (Akal, 2020:95).

“ ‘Yani tarihçinin bize anlattığı kadarıyla, Altay Şen *ortaya çıkmaması* için benzerine yüklüce bir para ödemiş.’ ” (Akal, 2020:125).

“Eğer Evren gece eve dönmezse her şey *ortaya çıkacak* ve hepsinin başı derde girecekti.” (Akal, 2020:164).

“ ‘Her şeyin *ortaya çıkmasını* mı istiyorsun?’ ” (Akal, 2020:166).

“ ‘Ardından bir de şu Altay Şen *çıktı ortaya*.’ ” (Akal, 2020:176).

“ ‘Ben bant fabrikası mıyım? Yanımda bant taşıyorum herhalde! Nereden bileyim bir tane daha veledin *ortaya çıkacağıni*?’ ” (Akal, 2020:188).

“Olayın düzmece olduğu ne zaman *ortaya çıkmış*?” (Akal, 2020:208).

ortaya çıkar-

“Sabahtan beri üst üste o kadar ilginç olaylar olmuştu ki, gazeteyi *ortaya çıkarmak* fırsatını bulamamışlardı.” (Akal, 2020:63).

“Oradan oraya sürüklenerek götürülürken kırılıp bükülmüş olan birkaç fotoğraf *çıkardı ortaya.*” (Akal, 2020:202).

ortaya koy-

“ ‘Ama böyle durmadan ilaveler yaparsanız konuyu bir türlü *ortaya koyamayız* ki...’ ” (Akal, 2020:125).

ödü kop- (veya patla-)

“ ‘Sanatçılar maskeleriyle paldır küldür eve alınca *ödüm patladı.*’ ” (Akal, 2020:162).

önem ver-

“Özellikle Türkçe öğretmeni Yasemin Hanım bu konuya çok *önem verirdi.*” (Akal, 2020:64).

önüne çık-

“ ‘Sonunda Oğuzcan Selimoğlu medyanın *önüne çıkmaya* karar verir.’ ” (Akal, 2020:126).

özen göster-

“Özellikle öğretmenler bu konuya girmemeye *özen göstererek* öğrencilerin dikkatlerinin dağılmamasına dikkat ettiler.” (Akal, 2020:74).

paldır küldür

“ ‘Sanatçılar maskeleriyle *paldır küldür* eve alınca ödüm patladı.’ ” (Akal, 2020:162).

para çek-

“Bunun üzerine Evren konu üzerinde fikir yürüttü: ‘Bir insanın bankada duran *parasının* tamamını durduk yerde *çekmesi* bana çok anlamsız göründü.’ ” (Akal, 2020:123).

“ ‘*Para* vermeye niyeti yoktu da, neden bütün parasını bankadan *çekmek* istersin?’ ” (Akal, 2020:126).

“ ‘Bugün *parasının* tamamını bankadan *çekmeye* adamını gönderecekti...’ ” (Akal, 2020:142).

“Yener annesine karşı sahte bir hayret gösterisi sunmak istemediğinden, dolaylı yollara sapmadan bir kerede doğru yanıtı verdi: ‘Evdeydi ve *parayı çekmekten* vazgeçtiğini söyledi.’ ” (Akal, 2020:143).

“ ‘Parayı niye vermediğimi sordu. Ben de kendisiyle konuştuğumda *parayı çekmekten* vazgeçtiğini söylediğini hatırlattım ve talimatına uyduğumu belirttim. Bir süre sesini

çıkartmadı. ‘Evet, haklısın,’ dedi. Sonra biraz daha düşünüp, ‘Talimatımı tekrar değiştirmek istiyorum. Parayı lütfen adamıma teslim edin’ dedi.” (Akal, 2020:144).

“ ‘Yani artık *parayı* bugün *çekmesi* mümkün değildi.’ ” (Akal, 2020:144).

“ ‘Para işlerinden söz ediyordu. *Para* mı *çekecekmış*, yatıracak mıymış ne...’ ” (Akal, 2020:162).

“ ‘Nee, benim *paramı* mı *çekecekler?*’ ” (Akal, 2020:191).

“ ‘Ama *parayı çekmek* istediğimi söyleseydim, o zaman sesteki değişikliğin üzerinde duracaktı eminim.’ ” (Akal, 2020:191).

“ ‘Altay Şen ilave etti: O zaman *parayı çekem* talimatını herhalde Oğuzcan Selimoğlu verdi. Onun sesini öteden beri benimle karıştırırlardı.’ ” (Akal, 2020:191).

“ ‘Annem *parayı çekebileceğini* söylemiş ama az önceki iptal talimatı sisteme girmiş olduğundan, parayı almak için adamını ertesi gün öğleden sonra yollamasını istemiş.’ ” (Akal, 2020:194).

“ ‘Peki ama diyelim ki Altay Şen’in hesabındaki *parayı çekmek* için onu kaçırdılar, o zaman Oğuzcan Selimoğlu kendisi için neden sahte bir kaçırma planı hazırlamış olsun?’ ” (Akal, 2020:195).

“ ‘Eğer Altay Şen’in benzerinin öldürülme olayı *parayı çekmeden* önce duyulsaydı bankada didik didik soru sorar, araştırma yaparlardı.’ ” (Akal, 2020:201).

para ye-

“ ‘Konuşmanın bu noktasında, o ana kadar bir köşede elleri ayakları sıkıcı da bağlı, hiç konuşmadan oturan cırlak sesli kadın söze karıştı: Vay alçak vay! Kendime ne zaman güzel bir şey almak istesem parasızlıktan yakınıp dururdu. Aldığı *paraları* tek başına *yemiş* utanmaz yalancı!’ ” (Akal, 2020:193).

“ ‘Aldığı *paraları* seninle *yiyeceğini* mi sanıyordun?’ ” (Akal, 2020:194).

“Kadın para sözcüğünü duyunca ağlamaklı bir sesle konuştu: ‘Yoksa *paraları* bensiz *yemeyi* mi düşünüyorsun?’ ” (Akal, 2020:199).

park et-

“Selin’in babası Oktay Bey’in cipi yan bahçenin önünde *park etti*.” (Akal, 2020:71).

“ ‘Ben sizi götürür, oralarda uygun bir yerde *park edip* beklerim.’ ” (Akal, 2020:72).

“Çok geçmeden yakınlarda *park etmekte* olan bir motorun gürültüsü duyuldu.” (Akal, 2020:75).

”Sedat Amca arabayı az ilerideki sokağın köşesine *park etti.*” (Akal, 2020:75).

“Aynı hızla hiç durmadan koşmaya devam ederek Sedat Amca’nın cipi *park ettiği* yere ulaştılar.” (Akal, 2020:82).

“Üç çocuk fırtına gibi çıkıp Yenerlerin evinin yanındaki bahçe önünde *park etmiş* bekleyen cipe doğru koştular.” (Akal, 2020:110).

“ ‘Ben şurada *park edip* sizi beklerim, acele etmeyin.’ ” (Akal, 2020:110).

parmağı ol-

“Üstelik bu kaçırma işinde *parmağı olduğunu* düşünebilirdi.” (Akal, 2020:81).

“Sizinki gibi küçük ve önemsiz bir gazeteye yapılacak röportajın gerçekleşmesinde bile yeğenim yine Altay Şen’in *parmağı olduğunu* düşünmüştür.” (Akal, 2020:96).

pes et-

“Selin hayal kırıklığına uğramıştı. Bu iki canavar yine onu saf dışı bırakmaya çalışıyorlardı, ama *pes etmeye* niyeti yoktu.” (Akal, 2020:69).

peşinde dolaş- (veya gez-)

“ ‘Sen de annemleşme! Gölge gibi peşimde zaten. Yok buluş çağına giriyormuşum, yok girmişim, yok çıkmışım. Yeter canım! Ben ona böyle yapıyor muyum, ‘Bak anneciğim bir tel beyaz saç daha... Bak anneciğim birkaç kırışık daha... Sen yaşlanma çağına giriyorsun...’ diye sürekli *peşinde dolanıp* moralini bozuyor muyum?’ ” (Akal, 2020:11).

peşinde (peşinden) koş-

“*Peşinden koştuğu* kişi o kadar ünlüydü ki, ünü cüssesine de yansımış, kocaman bir yaratık olmuştu.” (Akal, 2020:34).

“Sonunda o da, ‘en iyisi beklemek,’ diye karar verdi ve arkadaşının *peşinden* sınıfa *koştı.*” (Akal, 2020:56).

peşine düş- (veya git-)

“ ‘Sedat Amca ilk kez söze karıştı: Peki ama ne acelen vardı? Para Altay Şen kimliğine kavuştuğunda nasıl olsa senin olacaktı. Neden iki gündür para *peşine düştün* de bizi de oradan oraya koşturdun anlayamadım.’ ” (Akal, 2020:201).

peşini bırakma-

“Selin işin *peşini bırakmaya* niyetli değildi.” (Akal, 2020:88).

pis pis gül- (veya sırt-)

“*Pis pis gülüyordu.*” (Akal, 2020:35).

“Evren’in bu sözleri üzerine adam *pis pis sırttı.*” (Akal, 2020:78).

renk kat-

“Gazetelerine farklı bir *renk katacağı.*” (Akal, 2020:28).

rol yap-

“Altay Şen adamlara sanki onun şarkılarından birine klip çevirmeye gelmiş figüranlarmış da yanlış *rol yapmışlar* gibi şaşkın, biraz da kızgın bir ifadeyle baktı.” (Akal, 2020:114).

rüya gör-

“ ‘Rüya içinde *rüya görmüşüm,*’ diyerek yatağından kalktı.” (Akal, 2020:38).

“ ‘Altay Şen’i *rüyamda gördüm.* Korkunç bir kâbustu. Önce dev gibiydi, üzerime üzerime geldi. Sonra uyandım ve su içmek için mutfağa girdim. Orada kimi gördüm dersin?’ ” (Akal, 2020:40).

“ ‘Ne tanıdığı?... Ne akrabası?... *Rüyamda gördüm* dedim ya!’ ” (Akal, 2020:40).

“ ‘ikisiyle de karşılaşmadım, yalnızca *rüyamda gördüm.*’ ” (Akal, 2020:40).

“ ‘Az önce uyanmıştım dedin ya! Sen uyanırken mi *rüya görürsün?*’ ” (Akal, 2020:40).

“ ‘Gözümü açar açmaz Elif’i göreceğimi *rüyamda görsem* inanmazdım!’ ” (Akal, 2020:189).

rüyasında (bile) göreme-

“ ‘Bir daha cipe yalnız başıma binmeyi *rüyamda bile göremem.*’ ” (Akal, 2020:84).

sabrı taş- (veya tüken-)

“Osman Bey sonunda sınıfın *sabrını* yeterince *tüketmiş* olduğunu düşünüp konuğunu tanıştırdı.” (Akal, 2020:58).

sağ salim

“Yener telefonu Selin’e uzatırken, o akşam *sağ salim* eve dönüp dönemeyeceklerini düşündü.” (Akal, 2020:183).

sağı solu (belli) olma-

“ ‘Evet, haklısın. Hele ünlü sanatçıların *sağı solu* hiç *belli olmaz.*’ ” (Akal, 2020:104).

sancısı tut-

“ ‘Galiba böbrek *sancım tuttu...*’ ” (Akal, 2020:151).

“Bu teklif üzerine Evren’in neredeyse gerçekten *sancısı tutacaktı.*” (Akal, 2020:152).

sarpa sar- (veya çek-)

“ ‘Öylesi belki en doğrusu olurdu,’ dedi Selin, ‘çünkü işler gittikçe *sarpa sarmaya* başlıyor.’ ” (Akal, 2020:97).

selam ver-

“Çocukları okulun kapısında öylece bırakıp kapıdaki görevliye *selam* bile *vermeden*, çevresine biriken hayran kalabalığını yararak okul binasına girdi.” (Akal, 2020:45).

“Garsona hafifçe *selam vererek* kafeden çıktılar.” (Akal, 2020:133).

ses çıkarma- (ses etme-)

“Çıplak ayaklarla *ses çıkarmadan* aşağıya süzüldü.” (Akal, 2020:35).

“Yener’i uyarıp bir daha Elif’in adını ağzına almasını yasaklamalı mıydı, yoksa her an adını duyabilmek için sürekli onunla ilgili konulardan söz etmesine *ses çıkarmamalı* mıydı? Bu kararı şimdilik bir kenara bıraktı.” (Akal, 2020:39).

“Sonra *ses çıkarmamaya* çalışarak Altay Şen’in telefonunu çevirdi.” (Akal, 2020:145).

“Üstelik *ses çıkarmaması* için ağzını da bantlamışlardı!” (Akal, 2020:165).

“ ‘Yanındaki *ses çıkarmadığına* göre ya baygındı, ya onun da konuşmaması için ağzı bantlamıştı.’ ” (Akal, 2020:168).

sesi çıkma- (veya kesil-)

“Yener annesine seslenmek istemişti, ama korku ve dehşetten *sesi çıkmaz* olmuştu.” (Akal, 2020:15).

“ ‘Bu akşam *sesin* pek *çıkıyor* Evrenciğim. Yarına çok dersin var mı?’ ” (Akal, 2020:30).

sesini çıkarma-

“ ‘Parayı niye vermediğimi sordu. Ben de kendisiyle konuştuğumda parayı parayı çekmekten vazgeçtiğini söylediğini hatırlattım ve talimatına uyduğumu belirttim. Bir süre *sesini çıkarmadı.* ‘Evet, haklısın,’ dedi. Sonra biraz daha düşünüp, ‘Talimatımı tekrar değiştirmek istiyorum. Parayı lütfen adamıma teslim edin’ dedi.” (Akal, 2020:144).

sesini kes-

“‘Şimdi *sesini kes* de sabret.’ ” (Akal, 2020:53).

“İtiraz edecekti ki, Evren’in delici bakışlarıyla karşılaştı. Evren’in dilinde bu ‘*kes sesini*’ anlamına geliyordu.” (Akal, 2020:100).

“Bu kez hepsi Yener’e kızgın kızgın baktı. Yener *sesini kesmesi* gerektiğini anlayıp hemen sustu.” (Akal, 2020:131).

“‘*Kes sesini!*’ ” (Akal, 2020:194).

sıcak bak-

“Gazete yayımlamalarına *sıcak bakmadığı* için Evren annesine açıktan açığa değil, bir gazeteci ustalığıyla sorular sorar ve her sayıda ona belli etmeden ağzından konuyla ilgili ilginç öneriler alırdı.” (Akal, 2020:24).

“‘Zaten gazete çıkarmamıza *sıcak bakmıyor*, bundan böyle Süper Gazete’nin çaycısı bile olmama izin vermez.’ ” (Akal, 2020:84).

sırası gel-

“‘Şimdi *sıra* her şeyi geri alma bölümüne *geldi.*’ ” (Akal, 2020:167).

sinirine dokun-

“Kadının gülmesi Selin’in *sinirine dokundu.*” (Akal, 2020:161).

size (veya sizlere) ömür

“‘İşte ben de banyoya giderken annemin sözlerini duyunca, ayaklarım *sizlere ömür.*’ ” (Akal, 2020:11).

soluğu kesil- (veya tutul-)

“İçinden giderek taşan korku ve heyecan *soluğunu kesmiş*, onu bulunduğu yere çivilemişti.” (Akal, 2020:15).

“Yener’le Evren *soluklarını kesmiş*, bu sohbeti izliyorlardı.” (Akal, 2020:88).

sopa ye-

“‘Babam işe giderken gömleğine döktüm; kuruyana kadar neredeyse iyi bir *sopa yiyecektim.*’ ” (Akal, 2020:19).

sorguya çek-

“‘Polise söylersek bizi günlerce *sorguya çekeceklerdir.*’ ” (Akal, 2020:85).

söz konusu

“ ‘O para nasıl sizin hakkınız oluyormuş, anlayamadım! *Söz konusu* olan para benim param.’ ” (Akal, 2020:199).

sözünü kes-

“Daha ilk cümleden de *seni kestiğim* için kusura bakma, ama bence her şey bir akşam öncesinde başladı.” (Akal, 2020:125).

“ ‘Yener, Selin’in *sözünü kesti*: Dur şimdi, kafamızı daha fazla karıştırma Selin.’ ” (Akal, 2020:127).

“ ‘Yener kim bilir ne zamandır dertleşmek için birilerini arayan yaşlı adamı, *sözünü kestiği* için darılmaktan çekinerek araya girdi: Bakın, sizinle uzun uzun konuşurmak isterdim, ama vaktimiz yok. Çiftlik evinin adresini soracaktım.’ ” (Akal, 2020:176).

“ ‘Elif, Yener’in *sözünü kesti*: Bunları daha sonra düşünürüz.’ ” (Akal, 2020:178).

“Sedat Amca canı sıkılmış bir ses tonuyla Elif’in *sözünü kesti*: ‘Önce evi bulalım da bana sonra teşekkür edin. Sazlıköy’e daha önce gitmiştim. Oradaki evler hep birbirine benzer.’ ” (Akal, 2020:180).

sözünü tut-

“*Sözlerini tutacaklar* mı dersiniz?” (Akal, 2020:208).

sucuk gibi ol- (veya ıslan-)

“İçerde bir değil, iki kişi vardı! Elleri ayakları *sucuk gibi* bağlanmış, ağzı gözü bantlı bu iki kişiden biri Evren’di!” (Akal, 2020:186).

suya düş-

“Bundan böyle Süper Gazete için fotoğraf çekemeyeceğini, tirajı arttırma hayallerinin *suya düştüğünü* geçiriyordu aklından.” (Akal, 2020:116).

suyunu çek-

“ ‘Parasız kalmış da ondan. Altay Şen’den aldığı paralar son kuruşuna kadar *suyunu çekmiş*.’ ” (Akal, 2020:95).

“Selin atıldı: ‘Hani Oğuzcan Selimoğlu’nun parası *suyunu çekmişti*?’ ” (Akal, 2020:127).

şaka yap-

“Seher Hanım şaşkınlığını üzerinden attıktan sonra, kapılarına gelen bu çocuğa, yaptığı çok ayıp olduğunu, tanımadığı insanlara *şaka yapmanın* doğru olmadığını söyleyecekti ki, birden duralamıştı.” (Akal, 2020:18).

“Sonra üzerine basa basa: ‘Bana bir daha *şaka yapmayacaksınız*. Her ikiniz de!.. Anlaştık mı?’ ” (Akal, 2020:20).

“ ‘Tamam canım, *şaka yaptık* herhalde. Senin aklında bir şey varsa söyle...’ ” (Akal, 2020:26).

“ ‘Ay *şaka yaptık* Fatoş Teyze! Fare falan görmedik. Vallahi *şaka yaptık!*’ ” (Akal, 2020:207).

“ ‘Fatoş Hanım fareden çok korkar da... Çocuklar ona *şaka yapmışlar* anlaşılan.’ ” (Akal, 2020:207).

şansı yaver git-

“ ‘Belki bugün *şansım yaver gider.*’ ” (Akal, 2020:153).

“Bu kez *şansı yaver gitti* ve kapı açıldı.” (Akal, 2020:174).

şansına küs-

“Bu süre içinde ortalıklarda görünmezlerse *şanslarına küsmek* zorunda kalırlardı, çünkü servis onları beklemeden gaza basıp giderdi.” (Akal, 2020:24).

şapır şupur

“ ‘Aldırma, onlar *şapur şupur* öpmek için fırsat kollarlar zaten.’ ” (Akal, 2020:10).

şeytan diyor ki

“*Şeytan diyor ki*, bu böceğin teybini kır da aklı başına gelsin.” (Akal, 2020:78).

şıp diye

“ ‘Şimdi *şıp diye* nereye gittiklerini de bilirsin valla.’ ” (Akal, 2020:173).

tek başına

“ ‘*Tek başına* gidebilecek misin? Gökhan’da seninle gelsin, yardım eder.’ ” (Akal, 2020:51).

“ ‘Seher Hanım, yalnız bir kadın olduğunu ve oğlunu *tek başına* eğitmeye çalıştığını hatırladı, sesi titremeye başladı.’ ” (Akal, 2020:141).

“ ‘*Tek başına* mı gideceksin?’ ” (Akal, 2020:151).

“ ‘Konuşmanın bu noktasında, o ana kadar bir köşede elleri ayakları sıkıcı da bağlı, hiç konuşmadan oturan cırlak sesli kadın söze karıştı: Vay alçak vay! Kendime ne zaman güzel bir şey almak istesem parasızlıktan yakınıp dururdu. Aldığı paraları *tek başına* yemiş utanmaz yalancı!’ ” (Akal, 2020:193).

teslim et-

“Delilleri bulup polise *teslim edersek* bizim suçsuzluğumuz da anlaşılır, başımız belaya girmeden eve döneriz.’ ” (Akal, 2020:85).

“ ‘Ne dersiniz, paranızı *teslim edelim* mi?’ ” (Akal, 2020:122).

“ ‘Parayı niye vermediğimi sordu. Ben de kendisiyle konuştuğumda parayı parayı çekmekten vazgeçtiğini söylediğini hatırlattım ve talimatına uyduğumu belirttim. Bir süre sesini çıkartmadı. ‘Evet, haklısın,’ dedi. Sonra biraz daha düşünüp, ‘Talimatımı tekrar değiştirmek istiyorum. Parayı lütfen adamıma *teslim edin*’ dedi.” (Akal, 2020:144).

“ ‘Yarın adamı gelince parayı *teslim edecek* misin?’ ” (Akal, 2020:144).

“Tek bildiği, eğer Yener’in annesi o gün parayı *teslim ederse*, kendinin ve yanındaki kişinin öldürüleceği.” (Akal, 2020:170).

tka basa doldur-

“Servis zaten *tka basa* doluydu.” (Akal, 2020:65).

toz ol-

“Altay Şen sert bir tavırla başını sallayarak adamla kadına, ‘İşte gördünüz, *toz olun* artık!’ mesajı verdi” (Akal, 2020:55).

“ ‘Fatoş Hanım bahçivandan söz edildiğini duyunca adamdan hoşlanmadığını belirten bir ifadeyle yanıtladı: Bence o adamın bahçe işinden anladığı yok!dün bir ara geldi, çalışır gibi yaptı, sonra yine *toz oldu ortadan.*’ ” (Akal, 2020:162).

ufak tefek

“ ‘Hesaplarıma bakar, bazı *ufak tefek* işlerimi görürdü.’ ” (Akal, 2020:192).

uykusu kaç-

“Hele dönüş yolunda arabada da kestirdiği için Selin’in *uykusu* iyice *kaçmıştı.*” (Akal, 2020:91).

uykuya dal-

“Yener’le Evren rahatsız bir *uykkuya daldıklarında* o hâlâ düşünüyordu.” (Akal, 2020:91).

“Süper Gazete’de ünlü bir sanatçıya röportaj yapmaya kalkışmak hangisinin aklına gelmişti acaba? ‘Yarın sabah ona gününü gösteririm,’ diye düşünerek rahatsız bir *uykuya daldı*.” (Akal, 2020:146).

üste çık-

“İtiş kakıştan imza almak için kendilerine sıra gelmemiş olanlar ise zaten durumu sezinlemiş olduklarını, bu yüzden imza için kalabalığın arasına girmemiş olduklarını iddia ederek kendilerini *üste çıkarmaya* ve imza almayarak ne kadar zeki olduklarını kanıtlamaya çalıştılar.” (Akal, 2020:62).

üstünden at- (üzerinden at-)

“Seher Hanım şaşkınlığını *üzerinden attıktan* sonra, kapılarına gelen bu çocuğa, yaptığı için çok ayıp olduğunu, tanımadığı insanlara şaka yapmanın doğru olmadığını söyleyecekti ki, birden duralamıştı.” (Akal, 2020:18).

“Her zamanki şakacı haline dönmüş, bir gece önceki rüyasının üzerinde bıraktığı korku dolu izleri hemen *üzerinden atmıştı*.” (Akal, 2020:43).

“Gökhan şaşkınlığını *üzerinden atıp* onların ardından koşmaya yeltendiyse de öğretmen onu durdurdu.” (Akal, 2020:51).

“Kendilerini bir türlü durduramıyor, güldükçe az önce yaşadıkları korku dolu dakikaların gerginliğini *üzerlerinden* biraz olsun *attıklarını* hissediyorlardı.” (Akal, 2020:83).

“ ‘Altay Şen’in onu izlettiği korkusunu *üzerinden atması* gerek.’ ” (Akal, 2020:97).

“Yener şaşkınlığını henüz *üzerinden atamamıştı* ki, arkasından gelen alaycı seslerle irkildi: ‘Vay vay vay, bak kim gelmiş ziyaretimize!’ ” (Akal, 2020:187).

“ ‘Henüz kaçırılmanızla ilgili şoku *üzerimizden atamamış*, ne yapacağımıza karar vermeden şaşkın şaşkın duruyorduk.’ ” (Akal, 2020:191).

üstüne bas-

“Sonra *üzerine basa basa*: ‘Bana bir daha şaka yapmayacaksınız. Her ikiniz de!.. Anlaştık mı?’ ” (Akal, 2020:20).

üstüne gel-

“ ‘Altay Şen’i rüyamda gördüm. Korkunç bir kâbustu. Önce dev gibiydi, *üzerime üzerime geldi*. Sonra uyandım ve su içmek için mutfığa girdim. Orada kimi gördüm dersin?’ ” (Akal, 2020:40).

üzerinde (üstünde) dur-

“Yener o sabah kalınca bir dilim ekmek üzerine fındık ezmesi sürmüş, tam ısırarak üzereyken annesinin bu sözleri *üzerine duralamıştı*: ‘Acaba mahallemizde oturan kaç kişi şu güzel bahçedeki kuşların sesini duymuştur?’ ” (Akal, 2020:21).

“Neyse ki, Seher Hanım konunun *üzerinde* fazla *durmadı*.” (Akal, 2020:91).

üzerine at-

“ ‘Adam Evren’i itekleyerek içeriye soktu ve bir saman yığınının *üzerine attı*.’ ” (Akal, 2020:168).

üzerine üzerine git-

“*Üzerine üzerine gittiler*.” (Akal, 2020:98).

üzerine yık-

“Kadın az önce adamın ona söylemiş olduğu sözlerin intikamını alırcasına konuştu: ‘İyi iyi... Sen gebert. Zaten öbürlerini de sana temizlettirecek, görürsün. Böylece cinayetleri senin *üzerine yıkacak*. Sen hapiste bol sulu çorba içerken, biz senin payını da almış, palmiye ağaçlarının altında içkimizi yudumluyor olacağız.’ ” (Akal, 2020:188).

vakit geçir-

“ ‘Adam her istediği yerde oturup arkadaşlarıyla *vakit geçirebilir*, değil mi?’ ” (Akal, 2020:66).

“ ‘Tam çevreye alışmaya, iyi *vakit geçirmeye* başlamıştım ki, bugün haber bile vermeden geldi, apar topar arabaya bindirip eve geri getirdi.’ ” (Akal, 2020:175).

vakit öldür-

“ ‘Bak burada atışmakla boşa *zaman öldürüyoruz*.’ ” (Akal, 2020:73).

vay anam! (veya anasını! veya canına!)

“*Vay canına*, evin içinde sekreterler, yardımcılar... Altay Şen kim bilir ne kadar zengindi! Onun gibi hem ünlü hem zengin olan insanlara şantaj yapanlar da çok olurdu.” (Akal, 2020:100).

yakasına (veya yakasından) asıl- (veya yapış-)

“Adam bir eliyle beresini tutmaya çalışırken öteki eliyle Yener’in *yakasına yapıştı.*”
(Akal, 2020:54).

yan yana

“Yine de serviste Yener’le *yan yana* oturduğunda, bu kez kendi ona fotoğraf makinesi için film almayı unutmamasını hatırlamaktan geri kalmadı.” (Akal, 2020:74).

“Elif’le *yan yana* geldiğinde her zaman saçmalardı ama bu kadarı da fazlaydı.” (Akal, 2020:100).

yanı başında

“Selin, Sedat Amca’nın yanıtını *yanı başında* heyecanla bekleyen arkadaşlarına iletti: ‘Binanın önünde bekliyormuş.’ ” (Akal, 2020:159).

“ ‘Evren birinin daha yuvarlanarak *yanı başına* düştüğünü hissetti.’ ” (Akal, 2020:168).

yarım yamalak

“ ‘Çocuk olduğunuz için birçok ayrıntıyı fark etmeyeceğinizi ve polise *yarım yamalak* ifade vererek onları yanıtlayacağınızı düşünmüştü.’ ” (Akal, 2020:197).

yemin et-

“Evren onun gerçek altay Şen olmadığına *yemin edebilirdi.*” (Akal, 2020:37).

“ ‘Binadan yalnızca iki kişi çıktı, *yemin ederim.*’ ” (Akal, 2020:88).

“Elif sözlerine devam etti: ‘Bakın, *yemin ediyorum* hiç kimseye söz etmem.’ ” (Akal, 2020:99).

“Bunun kafedeki peçetenin aynısı olduğuna *yemin edebilirdi.*” (Akal, 2020:185).

yer al-

“Yener’de kaçırılma haberinin televizyonda *yer almamasına* hem sıkıldı hem sevindi.”
(Akal, 2020:91).

“Olayın ortaya çıkmamış, böylece kendilerinin de olayın içinde *yer aldıklarının* göre şimdi bu olmasına sevindi.” (Akal, 2020:91).

yerinde durama-

“ ‘Heyecandan *yerimde duramıyorum.*’ ” (Akal, 2020:73).

yol al-

“ ‘Benzerlerinden başlayıp sonra gerçeklere doğru *yol alırız.*’ ” (Akal, 2020:41).

“Arabada sessizce *yol alırken* Yener, o günün üzücü olaylarını bir bir gözlerinin önünden geçirdi.” (Akal, 2020:137).

yola çık-

“Çene yaparak vakit kaybedeceğimize bir an önce *yola çıkalım.*” (Akal, 2020:179).

“Komiserin arabası önde, suçluların doluğu minibüs arkada, *yola çıktılar.*” (Akal, 2020:202).

yoluna koy-

“Sen çok zeki adamsın hayatım, nasıl olsa yine her şeyi *yoluna koyarsın.*” (Akal, 2020:166).

yufka yürekli

“Sen de amma *yufka yüreklisin*’ başka bir adamın sesi girdi araya: ‘Suat çocukların elinde teybini falan çekip aldığında Selma’yı görecektin.’” (Akal, 2020:166).

“Sen de amma *yufka yüreklisin.*” (Akal, 2020:166).

yüreği ağzına gel-

“Evren’in *yüreği ağzına geldi.*” (Akal, 2020:89).

“O sırada çalan telefon hepsinin *yüreğini ağzına getirdi.*” (Akal, 2020:120).

yüz bul-

“Selin, Yener’in cesaretinden *yüz bularak* suçlamalarla ilgili en önemli soruyu sordu: ‘Ya tehdit? Oğuzcan Selimoğlu size şantaj yaptığı için onu ölümle tehdit etmediniz mi?’” (Akal, 2020:192).

yüzü gül-

“Okulun kapısında onları karşılayan, *gülümseyen yüzü*, boncucu ipek gömleği ve geniş paçalı kadife pantolonuyla Altay Şen’den başkası değildi!” (Akal, 2020:42).

“Derken Sedat Amca göründü. Bu kez *yüzü gülüyordu.*” (Akal, 2020:156).

yüzü kızar-

“Elif’in adını duyunca Evren’in *yüzü dalga dalga kızardı.*” (Akal, 2020:39).

yüzünden oku-

“Sedat Amca’nın mutluluğu *yüzünden okunuyordu.*” (Akal, 2020:192).

yüzünü buruştur- (veya ekşit-)

“Evren *yüzünü buruşturdu*: ‘Annem, beni kapıma bant yapıştırırken görünce yanlış anladı.’ ” (Akal, 2020:10).

“O da ‘nanik’ yapmış, bir yandan *yüzünü buruşturup* dilini çıkartmıştı.” (Akal, 2020:16).

zaman kazan-

“ ‘Sizi arayacak *zamanı kazanmak* için adamınıza çay ikram edip oyalamak istedim ama kabul etmedi, çok acelesi varmış.’ ” (Akal, 2020:122).

zaman öldür-

“Evren söze son noktayı koydu: ‘Bak burada atışmakla boşa *zaman öldürüyoruz*.’ ” (Akal, 2020:73).

zorluk çıkar- (veya göster-)

“ ‘O geri zekâlı banka müdürü dün *zorluk çıkarmasaydı* işimiz çoktan biterdi.’ ” (Akal, 2020:165).

4.1.3.2. Süper Gazeteciler 2 Parktaki Esrar

aç susuz kal-

“ ‘Zavalılık burda *aç susuz kalmıştır*. Onu alalım.’ ” (Akal, 2020:188).

açığa vur- (bir durumu)

“Kimi kez Başkan’ı önemli bir sırrını *açığa vurmakla* tehdit ederek, Meclis’ten kendi istediği kararı çıkarmaya zorluyordu.” (Akal, 2020:103).

açık açık

“ ‘Kes şakayı! *Açık açık* anlat şu işi, çok meraklandım.’ ” (Akal, 2020:198).

açıklık getir-

“Elif konuya *açıklık getirdi*: ‘Ne dersiniz deyin.’ ” (Akal, 2020:143-144).

açıktan açığa

“Hakkı Bey bu kez *açıktan açığa* güldü.” (Akal, 2020:60).

“Kibarlığı bırakıp, kardeşini *açıktan açığa* azarlamaya başladı: ‘Nee? Demek yine arabayı aldın ha? Sana kaç kez söyledim, arabama binmek yok. Yok!’ ” (Akal, 2020:214).

adam et-

“ ‘Hiç anlamıyorsun. Seni *adam etmeye* çalışıyorum.’ ” (Akal, 2020:67).

ağlamaklı ol-

“Ağlamaklı oldu. Şimdi bu geveze kız gidip herkese onun çamaşır yıkadığını anlatır, sınıfı kendisine güldürürdü.” (Akal, 2020:19).

ağzı (bir karış) açık kal-

Arif’in ardından yetişen Elif’in ağzı, kapı önünde gülümseyerek duran konuğu görünce, şaşkınlıktan *bir karış açıldı*.” (Akal, 2020:75).

“Evren, arkadaşını önce *ağzı bir karış açık* dinledi.” (Akal, 2020:123).

“Aydın Bey’in *ağzı bir karış açıldı*: ‘Demek bu yüzden satış yapamıyorduk.’ ” (Akal, 2020:232).

ağzı kulaklarına var-

“Ders boyunca her iki kızın da *ağzı kulaklarındaydı*.” (Akal, 2020:49).

akıl et-

“Kafalarında hâlâ bazı kuşkulular vardı; yine de okul çıkışı gelecek olan resmî arabayı bekleyip ona göre davranmaya yarar verdiler; *akıllık edip* bu kez bir yorumda bulunmadılar.” (Akal, 2020:84).

“Anlaşılan Yener gece ayağını ve terliğini yıkamayı *akıl etmişti* ama, yerleri silmeyi aklına getirmemişti.” (Akal, 2020:122).

“Elif, 155 Polis İmdat’ı araması gerektiğini *akıl etti*.” (Akal, 2020:25).

“‘Eh, artık iş adamıyla ya, bu kadarını *akıl edebiliyordu* tabii.’ ” (Akal, 2020:155).

“Polisler çıkmadan son anda konuşmayı *akıl etti*.” (Akal, 2020:181).

“Aydın Bey o zaman odasına göz atmayı *akıl etti* ve kendi koltuğunda oturan adamı gördü.” (Akal, 2020:213).

akıllı uslu

“Demek onun sessiz, *akıllı uslu* kocası, sahtekârın, çocuk hırsızının tekiydi!” (Akal, 2020:230).

akılının ucundan bile geçirme-

“Karşısında duran, kırk yıl düşünse *akılının ucundan* bile *geçmeyecek* bir ziyaretçiydi!” (Akal, 2020:68).

aklı başına gel-

“ ‘Sen kızlarla yazıştığında ben senin mektuplarını açıp okuyacağım, belki o zaman *akılın başına gelir*.’ ” (Akal, 2020:156).

aklına gel-

“Onu hatırlayınca da, *aklına* yine Süper Gazete *geldi*.” (Akal, 2020:23).

“*Aklıma* bir fikir *geldi!*” (Akal, 2020:23).

“Elif’in o anda *aklına geldi*.” (Akla, 2020:28).

“Selin’in *aklına* güzel bir fikir *gelmişti*.” (Akal, 2020:33).

“Selin, *aklına gelen* soruları not edeceği boş bir sayfa bulmak için defterinin sayfalarını karıştırmayı bırakıp Elif’in kaygılı yüzüne baktı.”(Akal, 2020:56).

“Herhalde ilave etmek istediği birkaç şey *gelmişti aklına*.” (Akal, 2020:71).

“ ‘Park deme şuna. Belediye Başkanı’nın ikiyüzlülüğü *geliyor aklıma*, adama sinir oluyorum.’ ” (Akal, 2020:95).

“ ‘*Aklıma* harika bir fikir *geldi*.’ ” (Akal, 2020:102).

“Arif’i uyandırmaya çalışmaktan vazgeçip, tekrar yatağına uzandı ve *aklına gelen* uyarıcı düşünceleri kovalamaya çalışarak gözlerini kapattı. (Akal, 2020:114).

“Elif bir an tereddüt ett. Ama *aklına gelen* soruyu sormak için büyük bir dürtü vardı içinde.” (Akal, 2020:128).

“Elif’in *aklına* annesi *geldi*.” (Akal, 2020:193).

“Bakkal Nazmi Amca’nın dükkânındaki olay *geldi aklına*.” (Akal, 2020:199).

“Yener sorusunun yanıtını beklemeyip sözüne devam etmese, Evren’in asla *aklına gelmezdi*.” (Akal, 2020:200).

“O güne kadar yaşının küçük olmasının kendisine böyle bir avantaj sağlayacağı Evren’in hiç *aklına gelmezdi*: ‘Kimlik mi?’ ” (Akal, 2020:211-212).

“Nihal Hanım, birden *aklına* daha parlak bir fikir *gelmiş* gibi durdu.” (Akal, 2020:220).

“Binada neler döndüğünü anlamak için günlerdir can atan Selin, nihayet içeriye giriyordu işte; ama bu ona pahalıya mal olacaktı anlaşılan. Oraya silah zoruyla gireceği hiç *aklına gelmemişti* doğrusu.” (Akal, 2020:223).

aklına getir-

“Arif, böyle bir şeyi *aklına getirmeye* nasıl cesaret edebildiğine şaşmış gibi, Selin’e meydan okuyarak baktı.” (Akal, 2020:94).

“Yener, kendi evlerini kiralamdan önce, annesinin bu ev hakkında söylediği sözleri *getirdi aklına*.” (Akal, 2020:119).

“Anlaşılan Yener gece ayağını ve terliğini yıkamayı akıl etmişti ama, yerleri silmeyi *aklına getirmemişti.*” (Akal, 2020:122).

aklına uy-

“ ‘Senin *aklına uydukları* için kanun önünde hesap vermek zorundalar, yoksa başları daha da büyük belaya girer.’ ” (Akal, 2020:231).

aklında kal-

“ ‘Sen akşam röportajı toparla. Yarın ben de göz atıp *aklında kalanları* ilave ederim.’ ” (Akal, 2020:64).

aklından geçir-

“Kızlar bakışlarıyla ısrarlarını sürdürdüler, erkeklerse ‘Sizler kesinlikle yoksunuz, *aklınızdan bile geçirmeyin!*’ imaja sıkı sıkı sarıldılar.” (Akal, 2020:41).

“Elif bunu *aklından geçirdiği* anda, düşüncelerinden utandı,durduğu yerde kızardı.” (Akal, 2020:96).

“Telefon konuşmasını sürekli *aklından geçirdiği*, saçlarıyla ilgili ne tür işe yarar öneriler alabileceğini düşündüğü için dikkat dağılıyor, okuduğunu bir türlü anlayamıyordu.” (Akal, 2020:106).

“Uyur uyanık kafayla bir sürü şey *geçiyordu aklından.*” (Akal, 2020:112).

“Ama bahçeye inip, sessizce ve yaklaşmayı ve içerde ne var ne yok bir göz atmayı *aklından geçirmiyor* değildi.” (Akal, 2020:116).

“*Aklından geçirdiği* olasılıklar giderek daha tehlikeli seçeneklere doğru yol almaya başlayınca, heyecanlandı ve fenerini söndürdü.” (Akal, 2020:117).

“Elif markete doğru koşar adım giderken, *aklından* bir yandan bunları *geçiriyor*, bir yandan babasını düşünüyordu.” (Akal, 2020:196).

“Adamı tanıyor olduğunu hatırlamanın heyecanına kapılınca, boшта bulunup *aklından geçenleri* söyleyiverdi: Bu sözleri duyunca Aydın Bey’in yüzü karardı.” (Akal, 2020:214).

aklımı kaçır-

“ ‘Ne oluyor size çocuklar? Ben yokken *aklınızı mı kaçırdınız?*’ ” (Akal, 2020:144).

“Yüksek Bey *aklımı kaçırmış* gibiydi.” (Akal, 2020:230).

aklımın köşesinden (ucundan) geçme-

“Karşısında duran, kırk yıl düşünse *aklının ucundan* bile *geçmeyecek* bir ziyaretçiydi!”
(Akal, 2020:68).

alay et-

“Yener’le Evren, tükenmekte olan enerjilerinin son kırıntılarını kullanarak, onlarla *alay eden* Selin’in üzerine atıldılar.” (Akal, 2020:142).

alet et-

“ ‘Utanmadan küçücük çocukları da çirkin oyunlarına *alet ediyorsun.*’ ” (Akal, 2020:180).

allah için

“ ‘Teşekkür ederim. Ama *Allah için* araba da güzel ha! Parlattıkça parlıyor.’ ” (Akal, 2020:210).

allak bulak ol-

“Başkan o kadar *allak bullak* görünüyordu ki, parkla ilgili bir soru yöneltmeye hiçbir cesaret edemedi.” (Akal, 2020:87).

“Yabancılar pis pis sırttı. Nazmi Amca’nın yüzü ise *allak bullaktı.*” (Akal, 2020:178).

alt tarafı

“Yaramazlıklarını söylemese ne olacaktı ki, *alt tarafı* dayak verdi.” (Akal, 2020:156).

“*Alt tarafı* annesinin bankasına gitmiş olan arkadaşının, kendi başına gelenlerden daha ilginç anlatacak neyi olabilirdi ki?” (Akal, 2020:193-194).

arada sırada (ara sıra)

“Sanki her akşam çıkıp da yürüyüş yapmış gibi bir sağa bir sola volta atıp çevreyi kolaçan etti, *arada sırada* rastlantıyla gözü ilişmiş gibi cipe doğru göz attı.” (Akal, 2020:78).

araya gir-

“Elif *araya girdi*: ‘Tamam da sonuçta orada ne iş yapacağını anlatmadın.’ ”(Akal, 2020:21-22)

“Gökhan yine *araya girdi* ve konuyu kendisiyle ilişkilendirmeye çalıştı: ‘Sonunda beni keşfedeceğinizi biliyordum arkadaşlar.’ ” (Akal, 2020:41).

“Elif *araya girip* arkadaşının sözünü kesti: ‘Üzgünüm ama... röportaj falan yok.’ ” (Akal, 2020:73).

“Ne kouşuşacakmış?” diye heme *araya girdi* Süleyman Efendi.” (Akal, 2020:76).

“İçeriye giren Gökhan, Evren’in söylediği cümlenin sonunu yakalamıştı. Hemen *araya girdi*: ‘Gülünecek bir şey varsa söyleyin ben de güleyim. İşte böyle: Hah ha ha!’ ” (Akal, 2020:82).

“Yener *araya girdi*: Bir dakika bir dakika.” (Akal, 2020:88).

“Selin *araya girdi*: Çocuklar, burada lafla vakit geçirirsek, belediyeye yetişemeyiz.” (Akal, 2020:144).

“O ana kadar konuşmaları sabırla dinleyen ikinci yabancı *araya girdi*: ‘Anla işte hımbıl herif! Yoksa.. dükkânında satacak mal bulamazsın. Hepsi... bummmm!’ ” (Akal, 2020:178).

“Virüs gibi *araya girip* laf karıştırmazsan anlatacağım işte.” (Akal, 2020:198).

“Evren yine *araya girip* Elif’i güldürmeye çalıştı: Herhalde senin yakışıklı Genel Müdür de ordaydı.” (Akal, 2020:204).

“*Araya girmeye* çalıştı: ‘Bir dakika... Yeni formülleri hazırlayan sendin değil mi?’ ” (Akal, 2020:231).

“Nihal Hanım, duyduklarına inanamıyordu. *Araya girip* kocasını yatıştırmak, eski uysal haline döndürmek için çabaladı: ‘Hayatım neden böyle söylüyorsun?’ ” (Akal, 2020:232).

asık surat (asık suratlı, suratlılık)

“Yener’in *asık suratını* güldürmenin en kolay yolu, Süper Gazete’den söz etmektir.” (Akal, 2020:37).

altında kalma-

“Arif, *altta kalmak* istemedi, hemen diklendi.” (Akal, 2020:17).

ayağa fırla-

“ ‘Belki de karısıyla konuşuyordu. Karısına saygısından *ayağa fırladı.*’ ” (Akal, 2020:88).

ayağa kaldır-

“ ‘Bak bütün apartmanı *ayağa kaldırdın.*’ ” (Akal, 2020:30).

“O sırada Selin’in cep telefonu, çevreyi *ayağa kaldırarak* kadar yüksek bir sesle sinir bozucu bir melodi çalmaya başladı.” (Akal, 2020:162).

ayağına dolan-(veya dolaş-)

“ ‘Yalan söylenince insanın *ayağına dolanır* derlerdi de inanmazdım,’ diye homurdandı.” (Akal, 2020:37).

ayağına gel-

“ ‘Yani Belediye Başkanı *ayağına* kadar *gelmek* zorunda kaldıysa...’ ” (Akal, 2020:77).

ayakları geri geri git-

“Yener’in *ayakları geri geri gitti*. Bu odadan bir an önce çıkmalıydı.” (Akal, 2020:119).

ayıkla pirincin taşını

“ ‘Hele katil ortadan toz olduysa, *ayıkla pirincin taşını!*’ ” (Akal, 2020:29).

azar işit-

“Elif, buzdolabının kapağını açıp uzun uzun rafları seyrettiği için annesinden her zaman *azar işitirdi*.” (Akal, 2020:10).

“ ‘Sakın bağırıp başımıza adamları toplayayım deme, bak sonra yine içerdekilerden *azar işitirsin*.’ ” (Akal, 2020:155).

“O günkü sessizlik şaşırtıcıydı. Yoksa yaramaz Arif *azar işitmişti* de, sesini kesmiş, bir köşede somurtup oturuyor muydu?” (Akal, 2020:12).

“Elif yine ses çıkarmadı. Peşinde pervane gibi dolaşan kardeşine gö zucuyla acıyarak baktı. Arif birinci sınıfa henüz o yıl başlamıştı. Yaramazlıklarını okulda da sürdürüyorsa kim bilir öğretmeninden ne çok *azar işitiyordu*.” (Akal, 2020:15).

baklayı ağzından çıkar-

“Sonunda *baklayı ağzından çıkarıverdi*: ‘Çok değerli olduğunu sanıyorsanız, aldanıyorsunuz!’ ” (Akal, 2020:147).

baş belası

“ ‘Kurtulmadık şu *baş belası* pislikten.’ ” (Akal, 2020:166).

“ ‘*Başımıza bela* mısın be?’ ” (Akal, 2020:171).

başı belaya gir- (veya uğra-)

“ ‘Çocuklar, madem *başımız belaya girmiş*, bari bir an önce götürüp şu heykeli yerine koysak diyorum...’ ” (Akal, 2020:151).

“ ‘Senin aklına uydukları için kanun önünde hesap vermek zorundalar, yoksa *başları* daha da büyük *belaya girer*.’ ” (Akal, 2020:231).

başı derde gir-

“ ‘Belediye Başkanı ile *başımızın derde girmesini* istemeyiz herhalde.’ ” (Akal, 2020:74).

“O zaman yalnız Arif’in değil, bütün ailenin *başı* tarihi eser kaçakçılığında *derde girerdi.*” (Akal, 2020:110).

“Bu yüzden *başı derde gireceklerden* biri de, annesiyle kardeşiydi!” (Akal, 2020:113).

“ ‘Onunla yakalanırsan, *başın derde girer.*’ ” (Akal, 2020:125).

başına bir şey (bela, hâl, iş, kaza vb.) gel-

“ ‘İyi ki *başına bir şey gelmedi.* Adamlar içerdeydi!..’ ” (Akal, 2020:197).

başında bekle- (veya dur-)

“O sırada, imalatta işçilerin *başında duran* adam da yanlarına geldi.” (Akal, 2020:224).

Başından kaynar sular dökül-

“Kızların ikisinin de *başından aşağı kaynar sular dökülmüş* gibi oldu.” (Akal, 2020:56).

başından geç-

“Elif bu kez konuyu geröketen *başından geçmiş* bir olaya çekmişti.” (Akal, 2020:32).

“Yener, fısıltılı bir ses touyla, gece yarısı *başından geçenleri* anlattı.” (Akal, 2020:122).

“Ders zili çaldığından, Yener bir gece önce *başından geçenleri* kızlara aktarma fırsatı bulamadı.” (Akal, 2020:124).

“*Başından geçen* korkulu macera, onu daha da acıktırmıştı.” (Akal, 2020:193).

başını derde sok-

“ ‘Hem yalan söyleyip *başımızı derde de sokmamış* oluruz.’ ” (Akal, 2020:81).

“ ‘Adamı sorunlarından kurtarallım derken, yine kendi *başımızı derde sokmayalım* da...’ ” (Akal, 2020:89).

“ ‘Bu konuda kimseye bir şey söyleme, yoksa *başını* inanamayacağın kadar büyük bir *derde sokarsın.*’ ” (Akal, 2020:110).

“Yener’le Evren gülmeyi bırakıp göz göze geldiklerinde, aynı anda aynı şeyi düşündüler. Süper Gazete’nin bir sonraki sayısında, Elif’le Selin’i aralarına alıp da *başlarını*

derde sokabilmeleri için Büyük Millet Meclisi kararı bile alınsa, uygulamaya sokmamaya kararlıydılar.” (Akal, 2020:240).

başını kaldırma- (veya kaldırama-)

“Sümbül Hanım, Başkan’ın sözlerini dinlerken utancından *başını* yerden *kaldırmamıştı.*” (Akal, 2020:238).

başının altından çık-

“Selin, Perili Ev’deki olayların da bu adamın *başının altından çıktığını* anladı.” (Akal, 2020:226).

başının çaresine bak-

“ ‘Tamam Sedat Amca, dönüşte biz *başımızın çaresine bakarız.*’ ” (Akal, 2020:145).

başlı başına

“ ‘Kardeşim ise zaten *başlı başına* bir sorun!’ ” (Akal, 2020:57).

“ ‘Al işte! Gülmem bile *başlı başına* bir olay.’ ” (Akal, 2020:82).

belli belirsiz

“Girişte geniş salon, loş bir ışıkla *belli belirsiz* aydınlatılmıştı.” (Akal, 2020:117).

“Sonunda balkon karolarında *belli belirsiz* kırmızı bir leke kaldı, o kadar.” (Akal, 2020:141).

“Elif, kibritin *belli belirsiz* aydınlatan soluk ışığında, duvarın kenarına kadar yuvarlanmış plastiğe benzer bir silindir gördü.” (Akal, 2020:187).

beş para etmez

“ ‘Biz çok aptalız. *Beş para etmez* bir haberin peşinde koştuk.’ ” (Akal, 2020:61).

“ ‘*Beş para etmez!* Çünkü sahte!’ ” (Akal, 2020:147).

bıyık altından gül-

“Evren *bıyık altından gülümsedi.* Şimdi Elif olsa, ‘Bak senin yakışıklının arabasıymış!’ diye onu kızdırırdı.” (Akal, 2020:211).

bir ağızdan

“Kızlar, Yener’in Belediye Başkanı’nın odasındaki kahramanlık nutkuna gönderme yaparak *bir ağızdan* patırdı kopardılar.” (Akal, 2020:158).

“Üçü birden *bir ağızdan* bağırı: ‘Hangisi? Hangi adam?’ ” (Akal, 2020:205).

bir an evvel (önce)

“*Bir an önce*, akıllarınca onlarla eğlenen iki hınzır kızı yakalayıp hesaplarını görmek niyetindeydiler.” (Akal, 2020:52).

“*Bir an önce* sınıftan çıkabilmenin telaşıyla birbirini itip duran öğrencilerin gürültüsü, koridora kadar taşıdı.” (Akal, 2020:54).

“ ‘Bu sırrı *bir an önce* çözmeliyiz.’ ” (Akal, 2020:89).

“Yener’in ayakları geri geri gitti. Bu odadan *bir an önce* çıkmalıydı.” (Akal, 2020:119).

“*Bir an önce* buradan çıkıp, aralarında konuyu enine boyuna tartışmalıydılar.” (Akal, 2020:130).

“ ‘Çocuklar, madem başımız belaya girmiş, bari *bir an önce* götürüp şu heykeli yerine koysak diyorum...’ ” (Akal, 2020:151).

“Üçü birden sabırsızlıkla Elif’in sözlerini *bir an önce* bağlamasını bekledi: ‘Ee? Yani?’ ” (Akal, 2020:153).

“Akşam eve konukların geleceğini söylemeyi unuttuğunu, Selin’in daha fazla gecikmeden *bir an önce* eve dönmesi gerektiği söyledi.” (Akal, 2020:162).

“Kedi yavrularını *bir an önce* oradan çıkartması gerekiyordu.” (Akal, 2020:167).

“Nazmi Amca, birkaç dakikadır sürdürdüğü tatsız konuya Evren’i ortak etmeden, *bir an önce* işini halledeip dükkândan göndermeyi düşündü.” (Akal, 2020:178).

bir an

“Elif *bir an* duraladı. Neden aradığını o da unutmuştu.” (Akal, 2020:26).

“Elif *bir an* tereddüt etti.” (Akal, 2020:27).

“Selin *bir an* durdu ve Elif’in ne demek istediğini düşündü. Sonra gülmeye başladı.” (Akal, 2020:29)

“Annesi karşısına dikilmiş, telefonu artık *bir an önce* kapaması için yüzünü buruşturup elini kolunu sallayarak Elif’i uyarıyordu.” (Akal, 2020:29).

“Evren *bir an* düşündü, sonra aldırılmaz bir ifadeyle yanıtladı: ‘Biz çağırılım da...’ ” (Akal, 2020:123).

“Elif *bir an* tereddüt etti. Ama aklına gelen soruyu sormakiçin büyük bir dürtü vardı içinde.” (Akal, 2020:128).

“Yener ve Evren, *bir an* göz göz gelip, bu fırsatı kullanarak Elif’i ekmek konusunda kısa bir tereddüt geçirdiler.” (Akal, 2020:133).

“*Bir an* durup. ‘Ben ne yapıyorum?’ diye düşünseydin, orada kalkıp ‘Merek etmeyin efendim. Çocuğunuza bir şey olmayacak. Onu çok kısa zamanda sağ olarak karşınızda göreceksiniz,’ palavrasını atmazdın.” (Akal, 2020:150).

“Haydutlar *bir an* kararsız kalmış gibi Yener’e bakıp, silahlarını doğrulttular.” (Akal, 2011:173).

“Evren *bir an* kalakaldı.” (Akal, 2020:199).

“Bu evde kimseye *bir an* rahat yoktu; Elif işini bitirmeden toparlandı.” (Akal, 2020:216).

bir ara

“Selin’e *bir ara* söz edecek olmuştu, ama Selin ‘Mevsimdendir!’ deyip geçiştirmişti.” (Akal, 2020:133).

bir araya gel-

“Teneffüste *bir araya geldiklerinde*, kızların anlattığı öyküyü tekrar, bu kez hiç gülmeden tüm ayrıntılarıyla dinlediler.” (Akal, 2020:84).

bir bir

“Kulağını ahşap kapılara *bir bir* dayayıp, içerisini dinlemeye koyuldu.” (Akal, 2020:165).

bir koşu

“Kedilerin aç olabileceğini düşünen Evren, *bir koşu* Bakkal Nazmi’ye gidip, bir şişe süt aldı.” (Akal, 2020:169).

bir sürü

“ ‘Ohoo, ne bileyim ben. *Bir sürü* çalışan, birkaç tane de müdür falan.’ ” (Akal, 2020:93).

“ ‘Ellerindeki defterlere *bir sürü* yazılar yazdılar, sonra gittiler.’ ” (Akal, 2011:154).

“Uyur uyanık kafayla *bir sürü* şey geçiyordu aklından.” (Akal, 2020:112).

“Sağda solda *bir sürü* kapalı kapı vardı.” (Akal, 2020:165).

“Arif, Nihal Abla’nın oradan *bir sürü* heykel aldığını söylemişti.” (Akal, 2020:219).

bir türlü

“Bu konuyu kaç gündür ciddi ciddi düşünüyordu, ama *bir türlü* çıkar yol bulamamıştı.” (Akal, 2020:27).

“ ‘Ama plan *bir türlü* uygulamaya konmamış.’ ” (Akal, 2020:58).

“Telefon konuşmasını sürekli *aklından geçirdiği*, saçlarıyla ilgili ne tür işe yarar öneriler alabileceğini düşündüğü için dikkat dağılıyor, okuduğunu *bir türlü* anlayamıyordu.” (Akal, 2020:106).

“Gece Elif’i *bir türlü* uyku tutmadı.” (Akal, 2020:112).

“Varisleri *bir türlü* ortaya çıkmamış, bu nedenle kendi halinde çürümeye terk edilmiş bir yapıydı.” (Akal, 2020:116).

“Şişeyi oraya bıraktığını işaret edip çıkmayı düşünüyordu, ama *bir türlü* Nazmi Amca ile göz göze gelemedi. (Akal, 2020:177).

boca et-

“Arif söylene söylene leğeni lavaboya yerleştirip musluğu açtı; bir yandan deterjan kutusunu leğene *boca etti*.” (Akal, 2011:18).

boş bulun-

“Elif, ders kitabının çıkarmak için sıra kapağını kaldırmış, Gökhan’ın öğretmene söylediklerini duyunca da şaşkınlıktan *boşta bulunup* elinden düşürmüştü.” (Akal, 2020:44).

“Adamı tanıyor olduğunu hatırlamanın heyecanına kapılınca, *boşta bulunup* aklından geçenleri söyleyiverdi: Bu sözleri duyunca Aydın Bey’in yüzü karardı.” (Akal, 2020:214).

boş ver-

“ ‘Aldırma, *boş ver*. Bizi kızdırmak için rol kesiyorlar.’ ” (Akal, 2020:49).

“ ‘*Boş versene* sen, ben at arabasına bile razıyım.’ ” (Akal, 2020:55).

“ ‘Üzülme Nihal Abla daha gençsin, baksana. *Boş ver* bu hayırsızı. Kendine düzgün bir yaşam kurarsın.’ ” (Akal, 2020:235).

boyun eğ-

“Çocuğu kaçırılınca Başkan, onların isteklerine *boyun eğmek* zorunda kalmıştı.” (Akal, 2020:187).

bundan böyle

“Ünlü şarkıcı Altay Şen’le röportaj yapma uğruna başlarından geçen heyecanlı serüveni düşündü... *Bundan böyle* onların arasına katılması olanaksızdı.” (Akal, 2020:22).

“ ‘*Bundan böyle okul çıkışlarında doğru eve gitmem gerek.*’ ” (Akal, 2020:57).

“ ‘*Bundan böyle yalnızca bize hizmet edeceksin.*’ ” (Akal, 2020:209).

“ ‘*Çocuğa bakacak kimse yoktu. Bundan böyle bizimle kalacak.*’ ” (Akal, 2020:219).

burun buruna gel-

“Ağaçlı yoldan çıkıp ana caddeye girmek üzereydiler ki, kırmızı ışığa aldirmeden yola sapan spor bir arabayla *burun buruna geldiler.*” (Akal, 2020:98).

“Sınıftan çıkar çıkmaz, o sırada koridordan geçmekte olan Osman Bey’le *burun buruna geldiler.*” (Akal, 2020:126).

“Bodruma indiğinde, ateş saçan gözleriyle onu tehlikeli bir düşman gibi karşılayan anne kediyle *burun buruna geldi.*” (Akal, 2020:167).

“Açık kapıdan girer girmez, dört kişilik bir grupla *burun buruna geldi.*” (Akal, 2020:171).

“ ‘*Haydutlara burun buruna geldik.*’ ” (Akal, 2020:198).

“Adamlar Selin’i sıkıca bağlayıp arka bahçedeki kuyuya götürmek için sürüklerken, kapı ağzında Yüksel Bey’le *burun buruna geldiler.*” (Akal, 2020:224).

buyur et-

“Kapıyı ardına kadar açtı ve geçmeleri için çocukları eliyle *buyur etti.*” (Akal, 2020:146).

can at-

“Belediye Başkanı’nın o andaki yüz ifadesini görmeye *can atıyorum.*” (Akal, 2020:132).

“Dördünün bazı şeyleri keşfettiğinden kuşkuluyor ve ne bildiklerini öğrenmeye *can atıyor* olmalıydı.” (Akal, 2020:146).

“Binada neler döndüğünü anlamak için günlerdir *can atan* Selin, nihayet içeriye giriyordu işte; ama bu ona pahalıya mal olacaktı anlaşılan. Oraya silah zoruyla gireceği hiç aklına gelmemişti doğrusu.” (Akal, 2020:223).

can çekiş-

“Etiketin üzerindeki yazıyı, dışarda *can çekişmekte* olan güneş ışığı son nefesini vermek üzereyken, yarı karanlıkta güçlkle okuyabildi.” (Akal, 2020:173).

canı sıkıl-

“*Canı sıkılıyordu. Bu gidişle Arif’in dediği gibi kel kalacaktı kuşkusuz.*” (Akal, 2020:18).

“Bu işe *canları çok sıkılmıştı*, ama yapacak bir şey de yoktu.” (Akal, 2020:162).

cesaret al- (veya bul-)

“Kısa bir sessizlikten sonra Yener konuşacak *cesareti buldu.*” (Akal, 2020:149).

cesaret et-

“Başkan o kadar allak bullak görünüyordu ki, parkla ilgili bir soru yöneltmeye hiçbiri *cesaret edemedi.*” (Akal, 2020:87).

Arif, böyle bir şeyi aklına getirmeye nasıl *cesaret edebildiğine* şaşmış gibi, Selin’e meydan okuyarak baktı.” (Akal, 2020:94).

“ ‘Gece yarısı sen de orada olsaydın, kapıların açmaya *cesaret edemezdin.*’ ” (Akal, 2020:123).

çekip git-

“Madem ki, ablası buraya kadar gelmişti, meraklı arkadaşlarını toplayıp buradan *çekip gitmeden*, hemen pazarlığa girişebilirdi.” (Akal, 2020:155).

“ ‘Onları bulup öldürürsek, o zaman anne kedi de *çeker gider*, kurtuluruz.’ ” (Akal, 2020:166).

çenesini tut-

“Selin, adamın yüzünün aldığı iğrenç ifadeden ne kadar kızmış olduğunu anlayabiliyordu. Yine de *çenesini tutamadı*: ‘Siz Nihal Hanım’ın kocası değil misiniz?’ ” (Akal, 2020:225).

çığlık at- (veya kopar- veya bas-)

“Çocuklar tam ağaçların arkasından çıkıp çocuğa yaklaşacakları sırada, Elif bir *çığlık attı.*” (Akal, 2020:91).

çıkart yol

“Bu konuyu kaç gündür ciddi ciddi düşünüyordu, ama bir türlü *çıkart yol* bulamamıştı.” (Akal, 2020:27).

çokbilmiş

“Gökhan, her zamanki *çokbilmiş* tavrıyla, onları sınıf kapısının önünde bırakıp, şamatayla sınıfa girdi.” (Akal, 2020:41).

çoluk çocuk

“ ‘Bir de işin yoksa *çoluk çocuğu* besle, doyur.’ ” (Akal, 2020:172).

dalga geç-

“Emin olamadı. Bu adam onunla *dalga* mı *geçiyordu* yoksa?” (Akal, 2020:213).

“Gökhan, kendisiyle *dalga geçmeye* çalıştıklarını düşünerek, yanlarından uzaklaştı.” (Akal, 2020:125).

darboğaz

“ ‘Biz nereye gitsek stokumuz var diye geri çeviriyorlardı. Gerçekten de ekonomik olarak *darboğaza* girmiştik.’ ” (Akal, 2020:232).

dayak ye-

“İş gereksiz masrafa ve boşa harcana paraya gelince, bu kez babası aslan kesilirdi. Akşama *dayak yemesi* işten bile değildi.” (Akal, 2020:14).

“Yaramazlıklarını söylemese ne olacaktı ki, alt tarafı *dayak yerd*.” (Akal, 2020:156).

deli fişek

“ ‘Nereye gittiğinize bakmadan kapılardan fırlıyorsunuz böyle *delifişek* gibi.’ ” (Akal, 2020:126).

deliksiz uyku

“Yatar yatmaz da *deliksiz* bir *uykuya* daldı.” (Akal, 2020:120).

derme çatma

“ ‘Ancak yıllarca değerlendirilmemiş; arazide çürümeye terk edilmiş *derme çatma* bir binadan başka bir şey yok.’ ” (Akal, 2020:59).

“Binaya yaklaştıkça, binanın hiçde uzaktan görüldüğü gibi *derme çatma* olmadığını fark ettiler.” (Akal, 2020:90).

“Gerilerde, uzaktan bakıldığında gözle zor seçilen *derme çatma* bir bina vardı.” (Akal, 2020:89).

dikkate al-

“ ‘Şikâyetleriniz araştırma bölümümüzce *dikkate alınarak*, inceleme yapılması uygun görülmüştür.’ ” (Akal, 2020:156).

“Çocuklar onun söyledilerini *dikkate* bile *almadan*, karşılıklı bakiştılar.” (Akal, 2020:41).

“Gökhan, sözlerinin *dikkate alınmamasına* bozulmuştu.” (Akal, 2020:41).

dile gel-

“ ‘Kedi *dile gelip* konuşmaya mı başlamış?’ ” (Akal, 2020:166).

dile getir-

“ ‘Çocukların çıkardığı bir gazetede çocuk parkından söz etmek çok uygun olur,’ diyerek memnuniyetini *dile getirmiş.*” (Akal, 2020:48).

“Bunu yüksek sesle *dile getirmekte* bir sakınca görmedi: ‘Ne diyeceğim biliyor musunuz?’ ” (Akal, 2020:89).

“Elif, korku dolu bir sesle, aklındakileri *dile getirdi*: ‘Peki o araziyi isteyenler, zaten çoktan arazinin üstüne konmuşlarsa?’ ” (Akal, 2020:152).

“Kocasının amirine karşı duyduğu utancı da *dile getirmekten* geri kalmadı: ‘Müdür Bey, ah, nasıl desem bilmem ki...’ ” (Akal, 2020:237-238).

“Selin, Elif’in aklındaki asıl kaygıyı *dile getirdi*: ‘Kabul ettirmek bir yana, o iki uyanığı, bizi de röportaja götürmeye nasıl razı edeceğimiz...’ ” (Akal, 2020:28).

dili tutul-

“Elif’in *dilinin tutulmasına* neden olan ziyaretçi, Belediye Başkanı Hakkı Güven’den başkası değildi.” (Akal, 2020:70).

“Onun kim olduğunu anlayınca, Elif’in şaşkınlıktan *dili tutuldu*, ne diyeceğini bilemedi.” (Akal, 2020:68).

dilini tut-

“Evren, *dilini tutup* karısının yanında başka birini gördüğünü söylememeyi yeğledi.” (Akal, 2020:214).

doğru çık-

“Düşündüğü *doğru çıktı*. Arif hemen sakinleşti.” (Akal, 2020:31).

doğru dürüst

“Bütün sabah *doğru dürüst* demli bir çay içememişler, çaycı çırağı tüm katların hizmetine yetişememişti.” (Akal, 2020:208).

“Siz daha ne düşündüğünüzü bile *doğru dürüst* anlatamıyorsunuz, sizden gazeteci mi olur?” (Akal, 2020:42).

dokuz canlı

“ ‘Yok yahu! O adama bir şey olmaz! Kedi gibi *dokuz canlıdır.*’ ” (Akal, 2020:211).

dolap çevir- (veya döndür-)

“ ‘Bilmiyorum. Belediye Başkanı’na gidip *çevirdiği dolaplardan* haberimiz olduğunu yüzlemek mi daha iyi, yoksa polise gidip Başkan’ın ne işler çevirdiğini anlatmak mı?’ ” (Akal, 2020:125).

dört bir taraf (veya yan)

“Son ders bitip de çıkış zili çalınca öğrenciler, tam da patlama kıvamındayken kapağı açılan tencereden *dört bir yana* savrularak çevreyi çiçek bombardımanına tutan mısır taneleri gibi okul tenceresinden dışarıya fırladılar.” (Akal, 2020:206).

dört dön-

“Bahçenin çevresini *dört döndüler.* Kapıyı yine bulamadılar!” (Akal, 2020:160).

durduğu yerde (veya durduk yerde)

“*Durduk yerde* bir aile faciasına neden olmak istemezdi.” (Akal, 2020:214).

“Elif bunu aklından geçirdiği anda, düşüncelerinden utandı, *durduğu yerde* kızardı.” (Akal, 2020:96).

düş kırıklığı:

“Ama Başkan’ın *düş kırıklığı*, bu kişinin kendi oğlu değil, bir başkası olmasıydı!” (Akal, 2020:191).

“Eğer Başkan’ının yüzündeki *düş kırıklığını* seyretmek isteyen varsa, peşimden gelsin!” (Akal, 2020:144).

“Elif konuştuğunda, duyduğu endişe ve *düş kırıklığı* sesinden yansiyordu.” (Akal, 2020:186).

“ ‘Demek istediğim... madem ki Belediye Başkanı heykelleri gerçek sanıyor, onu *düş kırıklığına* uğratalım.’ ” (Akal, 2020:132).

“Arif, annesinin Elif’e kızmasını beklerken, büyük bir *düş kırıklığına* uğradı.” (Türkçe Sözlük, 2011:31).

“Başkan’ın büyük bir *düş kırıklığına* uğramasını, hatta belki üzüntüden baygınlık geçirmesini beklerken, *düş kırıklığına uğrayan* kendileri oldu!” (Akal, 2020:147).

“Elif de en az Selin kadar *düş kırıklığına* uğramış gibiydi.” (Akal, 2020:60).

“Evern *düş kırıklığına* uğramıştı ama belli etmedi.” (Akal, 2020:162).

“Gerçek bir *düş kırıklığı*ydı bu...” (Akal, 2020:60).

“Hepsi *düş kırıklığına* uğramış gibiydi.” (Akal, 2020:157).

“Selin biraz *düş kırıklığına* uğramış gibiydi.” (Akal, 2020:59).

el koy-

“ ‘Nerde bir arsa varsa, hemen birileri çıkıp oraya *el koymaya* kalkıyor, üstelik bunun için tehditlere başvuruyordu.’ ” (Akal, 2020:235).

“Büyük olasılıkla Başkan’ın niyeti, bu eserlere gizlice *el koymak* ve şahsi çıkar sağlamaktı.” (Akal, 2020:113).

el sık-

“Elif’in yanına gidip *elini sıkı*.” (Akal, 2020:38).

“Elif’le Selin hiç konuşmadan, birer robot gibi sırayla Evren’in uzanan *elini sıkı*lar.” (Akal, 2020:63).

elde et-

“ ‘Belediyeye ait arsalarından hangisi gündeme gelse, hemen birileri çıkıp tehditle orasını *elde etmeye* çalışıyordu.’ ” (Akal, 2020:237).

“ ‘Ve orayı *elde etmek* için, her şeyi göze almış bu canavarlar.’ ” (Akal, 2020:152).

elden geldiği kadar

“ ‘Duruma alışması gerek. Ben de *elimden geldiği kadar* yardımcı oluyorum.’ ” (Akal, 2020:219).

ele geçir-

“ ‘Hiç anlamıyorum. İmar planlarını nasıl *ele geçiriyorsunuz*? Neredeyse bütün arazilerin yerini benden iyi biliyorsunuz...’ ” (Akal, 2020:209).

ele ver-

“ ‘Ben bugün bağırp seni *ele vermedim* ama.’ ” (Akal, 2020:108).

“Elif yüz ifadesinden kendini *ele verse* de, gerçek düşüncelerinin başkaları tarafından okunma olasılığı olmadığına sevindi.” (Akal, 2020:97).

eli kolu (eli ayağı) bağlı kal- (veya ol-)

“Üstelik polise başvurmaması konusunda uyarılınca, *eli kolu bağlanmıştı*.” (Akal, 2020:87).

elinden geleni yap-

“Birbirlerini güldürmek için *ellerinden geleni yaptılar.*” (Akal, 2020:103).

eline geç-

“ ‘Polise gidersen, heykelin *eline* nasıl *geçtiğini* araştıracaktır.’ ” (Akal, 2020:125).

elini kana bula- (veya bulaştır-)

“ ‘Bak, boşuna uğraşıyorsun. Teslim ol. Adam öldürmek, sahtekârlıktan daha büyük bir suçtur. *Elini kana bulamadan* bu işten vazgeç.’ ” (Akal, 2020:230).

elini kolunu sallaya sallaya gez- (dolaş-)

“Bu kez Elif’in arkadaşayım diye *elini kolunu sallayarak* ortalarda rahatça dolaşamazdı.” (Akal, 2020:222).

elini sallasa ellisi (başını sallasa tellisi)

“ ‘Yerine çocuksuz bir karı-koca buluruz. Bu işsizlikte kapıcı çok! *Elini sallasan ellisi*’ ” (Akal, 2020:10).

eliyle koymuş gibi

“Dosyayı *eliyle koymuş gibi* buldu.” (Akal, 2020:164).

endişe duy- (bir şeyden)

“Elif konuştuğunda, *duyduğu endişe* ve düş kırıklığı sesinden yansiyordu.” (Akal, 2020:186).

enine boyuna

“Bir an önce buradan çıkıp, aralarında konuyu *enine boyuna* tartışmalıydılar.” (Akal, 2020:130).

er geç

“ ‘Üzülme Elif. Gerçek *er* ya da *geç* ortaya çıkar.’ ” (Akal, 2020:203).

etmediğini bırakma- (veya koma-)

“ ‘Bana etmediğini bırakmaz ama... Komiktir işte. Beni eğlendiriyor.’ ” (Akal, 2020:26).

evirip çevir-

“Arif ablasının sözlerini kafasında *evirip çevirdi.*” (Akal, 2020:156).

“Her biri olayları kendi kafasında *evirip çeviriyor*, konuya yorum getirmeye çalışıyordu.” (Akal, 2020:153).

“Müdür bir eliyle şampuan şişesini elinde *evirip çevirirken*, içeriyle bağlantısını kuran düğmelerden birine basıp sekreterine emir verdi: ‘Laboratuvardan biyolog ve kimya mühendisini gönderin.’ ” (Akal, 2020:135).

“Yener biraz düşündü. Aklındakileri kafasında *evirip çevirdi*.” (Akal, 2020:38).

fark etmez

“Ailesini hiçbir zaman küçük görmemişti; onların ne iş yaptıkları onun için *fark etmezdi* ama... ya Selin için fark ederse? (Akal, 2020:27).

farkına var-

“ ‘Ben de sana bu lekeleri sormaya geliyordum; *farkına varmadan* üstüne basmışım, ayağım kaydı.’ ” (Akal, 2020:121).

“ ‘Kimse *farkına* bile *varmaz*.’ ” (Akal, 2020:110).

“Elif sorununu hatırlayınca, *farkına varmadan* yine parmaklarını saçlarının arasından geçirerek geriye doğru itti.” (Akal, 2020:157).

“Kızların ikisi de aynı anda *farkına vardılar*: Belediye Başkanı ile röportaj yapmaya gidiyorlardı, ama ana kadar başka ayrıntılılarla uğraşmaktan, soru hazırlamayı akıllarının ucuna bile getirmemişlerdi!” (Türkçe Sözlük, 2011).

“Müdür, Elif’in sert ama terbiyeli ses tonundan, yaptığı yanlışın *farkına vardı*. Durumu düzeltti: ‘Çok haklısın. Benim de senin yaşında bir kızım var. Bazen onun ne kadar büyümüş olduğunu unutuyorum. Buyur, şöyle otur lütfen.’ ” (Akal, 2020:134).

“Nihal Hanım gereksiz bir öfke gösterisine kapılmış olduğunun *farkına vardı*, hemen sesini yumuşattı.” (Akal, 2020:219).

“Nihal Hanım, inanmaz bir ifadeyle, kocasının o güne kadar *farkına varmadığı* çirkin yüzünü izliyordu.” (Akal, 2020:230).

“O sırada adamlardan biri *farkına vardı*.” (Akal, 2020:229).

“Selin sorguladıkça, Elif de giderek durumun garipliğinin *farkına varıyordu*.” (Akal, 2020:78).

“Ya da ilk kez *farkına vardığın* bir isim, işte böyle sabah akşam seni izleyip dururdu.” (Akal, 2020:196).

farkında ol-

“İki kardeş arasındaki çekişmelerin ve fabrikadaki sorunların o güne kadar *farkında bile olmamıştı.*” (Akal, 2020:231).

fena ol-

“ ‘Olsun, üzülme. Deneyim kazandık, *fena mı?* ’ ” (Akal, 2020:61).

“ ‘Oysa annesi nasırlaşan ellerine krem sürse *fena mı olurdu?* ’ ” (Akal, 2020:138).

“ ‘Röportaj bende zaten. Bitirdim. Hiç *fena olmadı.* ’ ” (Akal, 2020:73).

fırsat ver-

“ ‘Ah, size konuşacak *fırsat vermedim*, değil mi? ’ ” (Akal, 2020:58).

“Arif, ardından seslenmelerine *fırsat vermemek* için hızla koşarak sokağa fırladı.” (Akal, 2020:67).

“Başkan ona *fırsat vermeden*. Sözüne devam etti.” (Akal, 2020:146).

“İpek Hanım, Gökhan’a da bir *fırsat vermek* istedi. Madem çalışmaya hazırıdı...” (Akal, 2020:46).

“Nihal Hanım, Elif’in itiraz etmesine *fırsat vermeden* hızlı adımlarla koridorun sonuna yürüyüp, arka taraftaki bir kapının ardında kayboldu.” (Akal, 2020:218).

fırsatı kaçır-

“Yener’in yanıt vermesine gerek kalmadı. Öteki haydut, arkadaşını suçlama *fırsatını kaçırmayıp* lafa daldı: ‘Kapıyı açık bırakan sendin keriz.’ ” (Akal, 2020:171).

fikir yürüt-

“Sonra, evlere dağılmadan önce knuşup konu üzerinde *fikir yürütmek* üzere, yol kenarındaki bahçe duvarına oturdular.” (Akal, 2020:95).

gel keyfim gel

“Yener’in hazırladığı yemekleri çoktan atıştırmış, büyüyen göbeklerini kayifle ovuşturup duruyorlardı. *Oh gel keyfim gel...*” (Akal, 2020:139).

geri al-

“Bir canlı olabileceği kuşkusuyla bastığı adımı *geri almaya* çalıştı, ama geç kalmıştı.” (Akal, 2020:119).

“Evren pes etti: ‘Tamam tamam, *geri alıyorum*. Ama çabuk anlat, beni bayılttın ha.’ ” (Akal, 2020:199).

geri çevir-

“ ‘Biz nereye gitsek stokumuz var diye *geri çeviriyorlardı*. Gerçekten de ekonomik olarak darboğaza girmiştik.’ ” (Akal, 2020:232).

geri kal-

“Aldırmadığını kanıtlamak için, öğretmene meydan okumaktan da *geri kalmadı*.” (Akal, 2020:51).

“Arif kapıya doğru yürürken, böbürlenmekten geri kalmadı: ‘Ben çoktan adam oldum, senin haberin yok.’ ” (Akal, 2020:67).

“Kocasının amirine karşı duyduğu utancı da dile getirmekten *geri kalmadı*: ‘Müdür Bey, ah, nasıl desem bilmem ki...’ ” (Akal, 2020:237-238).

“Sümbül Hanım patırdının kaynağı olarak karşısında kendi oğlu Arif’i bulunca, sitem etmekten *geri kalmadı*: ‘Ne oluyorsun Arif, ne bağırıp duruyorsun öyle?’ ” (Akal, 2020:30).

“Yener’in kendi yemeğini hazırlamaktan hoşlandığını ve dolaptakitencerelerinkapağını bile açmayacağını bildiği halde, yine de bir gece öncesinden yemek yapıp bırakmaktan *geri kalmazdı*.” (Akal, 2020:102).

gerisin geriye

“Arkadaşları, bahçeye girdikleri delikten *gerisin geriye* çıkarken Evren, orada boş durmaktansa, Yener gelene kadar içeriye bir göz atmayı düşündü.” (Akal, 2020:162).

gizli tut-

“Kediyi ne kadar süre *gizli tutabilirdi* ki?” (Akal, 2020:217).

görmezden gel-

“Sümbül Hanım, Başkan’ın elini öpmek istediye de Başkan onun bu davranışını *görmezlikten gelip* kolundan tutarak diğer konukların yanına sürükledi.” (Akal, 2020:238).

göz at-

“ ‘Sen akşam röportajı toparla. Yarın ben de *göz atıp* aklımda kalanları ilave ederim.’ ” (Akal, 2020:64).

“Ama bahçeye inip, sessizce ve yaklaşmayı ve içerde ne var ne yok bir *göz atmayı* aklımdan geçirmiyor değildi.” (Akal, 2020:116).

“Arkadaşları, bahçeye girdikleri delikten gerisin geriye çıkarken Evren, orada boş durmaktansa, Yener gelene kadar içeriye bir *göz atmayı* düşündü.” (Akal, 2020:162).

“Aydın Bey o zaman odasına *göz atmayı* akıl etti ve kendi koltuğunda oturan adamı gördü.” (Akal, 2020:213).

“Buzdolabını açıp ne var ne yok diye bir *göz attı.*” (Akal, 2020:9).

“Derslerine *göz atacak* ne gücü ne dikkati kalmıştı.” (Akal, 2020:196).

“Elif hafifçe öksürdü. Elindeki notlara *göz atarak* ilk sorusunu sordu.” (Akal, 2020:59).

“Evren bahçedeki köpek kulübesine de bir *göz attı.*” (Akal, 2020:176).

“Evren kapı aralığından içerde kendi koltuğundaymış gibi oturmakta olan adama bir *göz attı.*” (Akal, 2020:213).

“Evren’den aldığı fotoğrafa *göz atınca* Elif’in gözleri birden hayretle açıldı.” (Akal, 2020:204).

“Gökhan hiç suçu olmadığı halde mahkemeden sürpriz idam almış zavallı bir masum ifadesi takınarak, yardımın dilenen gözlerle sınıfa *göz attı.*” (Akal, 2020:51).

“Kapıyı aralayıp, fenerin solgun ışığını dolaştırarak odaya hızla *göz attı.*” (Akal, 2020:118).

“Kapıyı tıklattı. Ses gelmeyince yavaşça aralayıp içeriye *göz attı.*” (Akal, 2020:212).

“Oraya yöneldi. İçeriye *göz attığında*, yukarıya doğru kıvrılan dar bir merdiven gördü.” (Akal, 2020:165).

“Sanki her akşam çıkıp da yürüyüş yaparmış gibi bir sağa bir sola volta atıp çevreyi kolaçan etti, arada sırada rastlantıyla gözü ilişmiş gibi cipe doğru *göz attı.*” (Akal, 2020:78).

“Selin’in sık sık arkada kalıp elindeki kâğıda *göz atarak* mırıldanması hepsinin dikkatini çekmişti.” (Akal, 2020:88).

“Yener eli kolu bağlı, yattığı yerden odaya bir *göz attı.*” (Akal, 2020:173).

“Yener içeriye girmeden, kapı aralığından eve bir *göz attı.*” (Akal, 2020:117).

“Yener, hemen gideceklerini, merak etmemesi gerektiğini, işini çok iyi yaptığı için onu takdir ettiklerini söyleyerek Arif’i oyalamaya çalışırken, evren sezdirmeden pencerelele yaklaşıp, tahtaların aralığından içeriye bir *göz attı.*” (Akal, 2020:94).

göz gezdir-

“Bazı köşelerin gölgede kaldığı esrarengiz odada *gözlerini* hayretle sağa sola *gezdirirdi.*” (Akal, 2020:119).

göz göze gel-

“İki kardeş göz göze geldiler... Annelerini üzmeyi hiç istemezlerdi.” (Akal, 2020:20).

“Nazmi Amca başını çevirdi, yabancılara göz göze geldi.” (Akal, 2020:178).

“Nermin Hanım telefonla konuşuyordu. Göz göze geldiler.” (Akal, 2020:175).

“Selin’le Elif göz göze gelip gülümsediler.” (Akal, 2020:45).

“Selin’le Elif, gizli iş birliklerini pekiştiren bir bakışla göz göze geldiler.” (Akal, 2020:53).

“Sürekli kızlarla göz göze gelmeye çalışmaktan, ne Evren ne de Yener dersle ilgilenebildi.” (Akal, 2020:49).

“Şişeyi oraya bıraktığını işaret edip çıkmayı düşünüyordu, ama bir türlü Nazmi Amca ile göz göze gelemedi. (Akal, 2020:177).

“Yener ve Evren, bir an göz göz gelip, bu fırsatı kullanarak Elif’i ekmek konusunda kısa bir tereddüt geçirdiler.” (Akal, 2020:133).

“Yener’le Evren göz göze geldiler.” (Akal, 2020:162).

“Yener’le Evren gülmeyi bırakıp göz göze geldiklerinde, aynı anda aynı şeyi düşündüler. Süper Gazete’nin bir sonraki sayısında, Elif’le Selin’i aralarına alıp da başlarını derde sokabilmeleri için Büyük Millet Meclisi kararı bile alınsa, uygulamaya sokmamaya kararlıydılar.” (Akal, 2020:240).

göz hapsine al-

“Artık aylarca göz hapsinde yaşarlardı.” (Akal, 2020:29).

göz kırp-

“Bir yandan Kerem’e dönüp göz kırptı. Böylece ‘Bak adını vermedim, seni koruyorum. Senle arkadaşız,’ mesajını veriyordu Kerem’e.” (Akal, 2020:50).

“Elif gerçeği söylemiyordu. Bu yüzden annesine göz kırpıp işaret ederek, oyuna katılması konusunda uyarıda bulundu.” (Akal, 2020:31).

“Selin ve Elif, zafer kazanmış komutan edasıyla birbirlerine bakıp göz kırptılar.” (Akal, 2020:158).

“Sırıtarak kapıdan çıkarken Evren’i kendi tarafına çekmeye çalışır gibi dostça göz kırptı: ‘Kimin kimi işinden edeceği belli olmaz, öyle değil mi küçük?’ ” (Akal, 2020:215).

göz kırpmadan

“Zavallı kedinin dikleştirdiği sırtına, korkusuz Zeyna gibi baktığına aldırılmaz, bir tekmede önce ondan kurtulur, sonra da yavrularını *gözlerini bile kırpmadan* öldürebilirlerdi.” (Akal, 2020:167).

göz ucuyla bak-

“Elif yine ses çıkarmadı. Peşinde pervane gibi dolaşan kardeşine *göz ucuyla acıyarak* baktı. Arif birinci sınıfa henüz o yıl başlamıştı. Yaramazlıklarını okulda da sürdürüyorsa kim bilir öğretmeninden ne çok azar işitiyordu.” (Akal, 2020:15).

gözden (veya gözünden) kaç-

“ ‘Elimizde teyp olmadığına göre, gözümüzden kaçan ya da yazmaya yetişemeyeceğimiz şeyler olabilir.’ ” (Akal, 2020:56).

“İkisinin fısıldaşması, Kerem’in *gözünden kaçmadı.*” (Akal, 2020:49).

gözden geçir-

“Dönüp bodruma tekrar *gözden geçirdi.*” (Akal, 2020:164).

“Kardeşlerine haksız davranmak da istemediklerinden, her ikisi de bu konudaki duygularını tekrar *gözden geçirdi.*” (Akal, 2020:26).

“Masanın başına geçti ve ertesi gün iin verilen ödevleri *gözden geçirdi.*” (Akal, 2020:22).

gözden kaybol-

“On iki silindirli Ferrari, çoktan *gözden kaybolmuştu...*” (Akal, 2020:99).

göze al-

“ ‘Ve orayı elde etmek için, her şeyi *göze almış* bu canavarlar.’ ” (Akal, 2020:152).

“Salonun ortasından yükselen geniş merdivenlerden çıkarak görünme tehlikesini *göze almak* yerine, bu daracık merdivenlerden gizlice yukarıya çıkabilirdi.” (Akal, 2020:165).

gözleri fıldır fıldır ol-

“Seher Hanım kendi kendine gülmeye devam ederken, Yener’in *gözleri*, şifresi tuşlanan cep telefonunun hat aramaya başlayan ekranı gibi *fıldır fıldır* yanıp sönmeye başladı: ‘Ne kredisi anne?’ ” (Akal, 2020:194).

gözleri parla- (veya parıl-da-)

“Gerçekten de az önceki somurtuk hali hemen kaybolmuş, *gözleri parlamıştı.*” (Akal 2020:38).

“Elif’in *gözleri parladı.*” (Akal, 2020:48).

“Arif’in dehşetle büyüyen *gözlerinde* korku kıvılcımları *parlayınca*, bu sözlerinin beklenen etkiyi gösterdiğini anlayan Elif onu bıraktı.”(Akal, 2020:93).

gözleri yaşar-

“ ‘Türkçeci bunu duyunca *gözleri yaşaracak.* Ölümle burun buruna bile bu ne okuma merakı oğlum!’ ” (Akal, 2020:199).

gözlerine inanama-

“İki kız belediye binasının önündeki bahçeyi geçip kapıya ulaştıklarında, *gözlerine inanamadılar.*” (Akal, 2020:61).

“Kilidi açıp, mutfığa daldıklarında, *gözlerine inanamadılar.*” (Akal, 2020:142).

gözü (veya gözleri) açıl-

“Evren’den aldığı fotoğrafa göz atınca Elif’in *gözleri* birden hayretle *açıldı.*” (Akal, 2020:204).

gözü (veya gözleri) takıl-

“ ‘Bana uzatırken *gözü takıldı* haliyle.’ ” (Akal, 2020:194).

“Nihal Hanım, Elif’in *gözlerinin takıldığı* yere doğru döndü; onun heykellere baktığını görünce, hemen açıkladı.” (Akal, 2020:220).

gözü iliş-

“Gözüne ertesi gün işlenecek olan tarih konuları ilişkince, Tarihçi Osman Bey’in yüzü canladı *gözlerinin önünde.* (Akal, 2020:22-23).

“Sanki her akşam çıkıp da yürüyüş yaparmış gibi bir sağa bir sola volta atıp çevreyi kolaçan etti, arada sırada rastlantıyla *gözü ilişmiş* gibi cipe doğru göz attı.” (Akal, 2020:78).

“O sırada Elif’in *gözü*, cam vitrinin üst rafına dizili küçük heykellere *ilişti.*” (Akal, 2020:127).

gözünün içine bak-

“Selin bir yandan, alınıp alınmayacağını anlamak için arkadaşının *gözlerinin içine bakıyordu.*” (Akal, 2020:77).

“ ‘Hani *gözümün içine bakıyor*, bu resmi neden taşıyorsunuz diye.’ ” (Akal, 2020:194).

gözünün önüne gel-

“ ‘Süper Gazete’yi şimdiden *gözümün önüne getirebiliyorum.*’ ” (Akal, 2020:28).

gurur duy-

“Ağabeyine karşı üstünlük kazanmış olduğunu açıklamaktan büyük *gurur duyduğu* belliydi. Böbürlenmeyi sürdürdü: ‘Sen, düşen satışların yüzünden kredi peşinde banka banka dolaşırken, ben marketleri dolaşıp elimdeki malın tamamını sattım, sonraki altı ay için bile tepeleme siparişle doluyum.’ ” (Akal, 2020:232).

“Elif, yüreğinin kabardığını, annesiyle *gurur duyduğunu* hissetti.” (Akal, 2020:239).

gururunu okşa-

“Bu sözler Nihal Hanım’ın *gururunu* öylesine *okşardı* ki, az önce kapıcı dairesinden yükselen çocuk gürültüsünü hemen unutuverirdi.” (Akal, 2020:11).

“Adamlar Selin’e bakarak pis pis sırttılar. Kızı korkutmak *gururlarını okşamıştı.*” (Akal, 2020:224).

güçlük çıkar-

“Taksi şoförü, Yener’in evinin kapısında durup ağaçlı yolun oradan topladığı çocukları arabadan indirirken, ‘İnşallah yanlarında paraları vardır da, bana *güçlük çıkarmazlar,*’ diye düşündü.” (Akal, 2020:159).

güler yüz

“Ama garip olan, aynı gün, birkaç saat önce *güler yüzle* bize oraya park yapılacağını anlatmış olması.” (Akal, 2020:78).

“Ardından daire kapısı açıldı, Nihal Abla’nın *gülen yüzü* görüldü.” (Akal, 2020:217).

gündeme gel- (gir-)

“Bu yıl şubat toplantısını yapmıştık. Parkın yapımı da o zaman *gündeme gelmişti.*” (Akal, 2020:190).

“ ‘Belediyeye ait arsalardan hangisi *gündeme gelse*, hemen birileri çıkıp tehditle orasını elde etmeye çalışıyordu.’ ” (Akal, 2020:237).

güven ver-

“Telefondaki kişi, resmî ama *güven verici* bir ses tonuyla konuşuyordu.” (Akal, 2020:104).

“Müdür, çok iş yapmış gibi gülümseyerek Elif’e döndü ve sözleriyle ona *güvence vermeye* çalıştı.” (Akal, 2020:135).

haber ver-

“ ‘Aaa, ama yanında arkadaşların da var. O zaman *haber vermeliyim.*’ ” (Akal, 2020:92).

“ ‘Ne haberi? Kime *haber veriyorsun?*’ ” (Akal, 2020:92).

“ ‘Binaya yaklaşacak olan birilerini görürsem, bağırıp içeriye *haber vereceğim.*’ ” (Akal, 2020:92).

“ ‘Birisi yaklaşınca içerdekilere *haber veriyorum.*’ ” (Akal, 2020:93).

“ ‘Gelenleri *haber vereceğim;* içeriye de kimseyi sokmayacağım.’ ” (akal, 2020:94).

“ ‘Hadi gidin burdan, yoksa bağırıp *haber veririm.*’ ” (Akal, 2020:94).

“Patronları ona, çevrede yabancı birini görürse *haber vermesini* söylemişti.” (Akal, 2020:95).

“ ‘Annemden izin almam... ona ne yapacağım konusunda *haber veririm,* o kadar.’ ” (Akal, 2020:97).

“Ama annesine *haber vermek* için eve uğramaya hiç niyeti yoktu.” (Akal, 2020:102).

“*Haber vermeden* birinin oyuncağını mı almıştı yoksa bu çocuk!” (Akal, 2020:108).

“Çocuğa sorumluluk vererek, yabancıları *haber vermesi* istenmişti.” (Akal, 2020:113).

“ ‘Bir daha şampuan şişesi falan kıracak olursan, bana *haber ver* de kurumadan temizleyeyim.’ ” (Akal, 2020:122).

“Sedat Amcayla çıkar çıkmaz, çocuklara hoşlanmayacakları bir *haber verdi.*” (Akal, 2020:145).

“ ‘İçeriye *haber verdin* mi?’ ” (Akal, 2020:154).

“Daha geç kalacakları zaman ailelerine mutlaka *haber vermeleri* gerekirdi” (Akal, 2020:159).

“ ‘Gece bu çocuğun buraya girdiğini *haber vermediğinizi* öğrenirse, kelleimizi uçurur.’ ” (Akal, 2020:172).

“Polise *haber vermemesi* gerektiği konusunda aldığı uyarıya rağmen, Elif sayesinde Süleyman Efendi’nin de işin içinde olduğunu anlayınca, polise gitmekte bri sakınca görmemişti.” (Akal, 2020:182).

“Yener, ağzındaki bant açılınca, Başkan’ın heyecanla beklediği *haberi verdi.*” (Akal, 2020:191).

“ ‘Patrona konuğumuz olduğunu *haber verdin* mi?’ ” (Akal, 2020:224).

“Daha sonra konuklarına dönüp, isteksiz bir tavırla, tatsız bir *haber vermek* zorunda olduğunu söyledi.” (Akal, 2020:237).

haberi ol-

“ ‘Başkan, Elif’i ziyaret etti mi, etmedi mi? Bir *haberin doğru olup olmadığı* nasıl anlaşılır?’ ” (Akal, 2020:83).

“ ‘Eğer araziye biri girecek olursa, içerdekilerin hemen *haberi olur*; gereğini yaparlardı.’ ” (Akal, 2020:113).

“ ‘Bilmiyorum. Belediye Başkanı’na gidip çevirdiği dolaplardan *haberimiz olduğunu* yüzlemek mi daha iyi, yoksa polise gidip Başkan’ın ne işler çevirdiğini anlatmak mı?’ ” (Akal, 2020:125).

“ ‘Gebertiriz gitsin, patrona da bir şey söylemeyiz. Kimin *haberi olacak* ki?’ ” (Akal, 2020:172).

“Hiç kuşkusuz çaycı Süleyman Efendi, hiçbir şeyden *haberi olmayan* bu salak kızıyla arkadaşını röportaj bahnesiyle kendisine yollayarak, tehditlere aldırıp aldırmadığını kontrol etmek istemişti.” (Akal, 2020:186).

“Hiçbir şeyden *haberi olmayan* zavallı kadın, şimdi kim bilir nasıl da ağlayıp dövünüyordu.” (Akal, 2020:193).

“Elif eve uğrayıp babasından *haber olup olmadığına* baktı.” (Akal, 2020:216).

“ ‘Üç kuruşa tamah etmeye kalktım, *haberim olmadan* şu sahte şampuan içinde çalışmışım.’ ” (Akal, 2020:238).

hak et-

“ ‘Belediye Başkanı, çocuklar için müthiş bir proje geliştirdi. Belediye arazisini çocuk parkına çevirmeye karar veren Başkan, çocukların kent içinde oynayacakları ve zaman geçirebilecekleri yeşil bir alanı *hak ettiklerini* söyledi.’ ” (Akal, 2020:28).

“ ‘Sürprizi söyle. Belki hiçbir şeyi *hak etmiş* değilsin, neden seninle pazarlık edeyim?’ ” (Akal, 2020:156).

“ ‘Yahu bu kadın kaç gündür çalışıyor, daha beş kuruşu *hak etmedi*. Bekçi bozuntusu oğlu da bir işe yaramıyor.’ ” (Akal, 2020:222).

hak ver-

“Selin, Elif’e *hak verdi*. Ama zaten Başkan’ı kızdıracak bir şey yapmaya, niyetli değildi.” (Akal, 2020:79).

“Selin duraladı. Biraz düşününce arkadaşına *hak verdi*: ‘Sanırım haklısın.’ ” (Akal, 2020:81).

“Selin, Evren’e *hak verdi*: ‘Haklısın, özür dilerim.’ ” (Akal, 2020:131).

haklı bul-

“Evren’le Selin, Yener’i *haklı buldu*. Onlar da Yener’e yardım etmeye karar verdiler.” (Akal, 2020:141).

hal hatır sor-

“Evren, ‘İyi uyudun mu?’ diye sorunca, Yener sanki arkadaşı *hatırını sormamış* da küfretmiş gibi yüzüne ters ters baktı.” (Akal, 2020:122).

hâli kalma-

“Evren’in onu dinleyecek *hali kalmamıştı*; hemen bombasını patlattı: ‘Benim haberime ne dersin?’ ” (Akal, 2020:197).

hapis yat-

“Küçük bir taş bebek yüzünden ömür boyu *hapis yatabileceğini* hiç düşünmemişti.” (Akal, 2020:110).

harekete geç-

“Adamlar kuzu kuzu söz dinlediler ve orada bulunan herkesi bağlamak üzere *harekete geçtiler*.” (Akal, 2020:230).

hata et- (veya eyle- veya işle-)

“ ‘Sen ne biçim adamsın? Yıllardır sana güvenmekle *hata etmişim*.’ ” (Akal, 2020:180).

hatırı sayılır

“Bunu bilmediklerinden, kovadaki suya da *hatırı sayılır* miktarda deterjan katmışlardı.” (Akal, 2020:141).

hayal gücü

“ ‘*Hayal gücü* amma da geniş bir kızsın. Dün akşamki olayı anlatmıştım ya...’ ” (Akal, 2020:141).

hayal kur-

“Uyuyor muydu, yoksa yalnızca *hayal* mi *kuruyordu*?” (Akal, 2020:212).

hazır bulun- (ol-)

“Elif buna da *hazırlıklı olmalı* ve öğretmenin vaat ettiği beşi kaçırmamalıydı.” (Akal, 2020:106).

helal olsun

“ ‘Çok ince zekâ derim ben buna, *helal olsun* valla.’ ” (Akal, 2020:172).

her kafadan bir ses çık-

“*Her kafadan bir ses çıkıyordu.*”(Akal, 2020:54).

hesabını gör-

“Bir an önce, akıllarınca onlarla eğlenen iki hıncır kızı yakalayıp *hesaplarını görmek* niyetindeydiler.” (Akal, 2020:52).

hesap (veya hesabını) ver-

“ ‘Kimseye *hesap vermeden* istediğin gibi takılıyorsun.’ ” (Akal, 2020:102).

“Ne olursa olsun, onu Perili Ev’de yalnız bırakmanın *hesabını vermek* zorundaydı.” (Akal, 2020:175).

“ ‘Bu ülkede adalet var. *Hesap vereceksin*, bebek hırsız! Söyle nerde, ona ne yaptın?’ ” (Akal, 2020:180).

“ ‘Senin aklına uydukları için kanun önünde *hesap vermek* zorundalar, yoksa başları daha da büyük belaya girer.’ ” (Akal, 2020:231).

“ ‘Üyelerden birinin bu konuda *hesap vermesi* gerektiğini düşünüyorum.’ ” (Akal, 2020:235).

hınç (veya hıncını) al-

“*Hınçlarını almış*, kızgınlıkları geçmişti.”(Akal, 2020:26).

hırsını al-

“Böylece, sahtekâr siyasetçiden *hırslarını* biraz olsun *alabileceklerini* düşünüyordlardı.” (Akal, 2020:140).

hırsını alama-

“Selin *hırsını alamamıştı*. Bu kez kendisini yatıştırmaya çalışan Evren’e döndü:

‘Sen buna ‘sorun’ mu diyorsun?’ ” (Akal, 2020:150).

hiç değilse (veya olmazsa)

“ ‘*Hiç olmazsa* hırsızlık suçunu ortadan kaldırırız.’ ” (Akal, 2020:151).

“ ‘*Hiç olmazsa* yalan söylememişti işte! Evren, Perili Ev’in bahçesindeydi.’ ” (Akal, 2020:170).

“Bir an önce ve gidip, *hiç olmazsa* Arif’le kendisinin iyi olduğunu söylemeliydiler.” (Akal, 2020:193).

hiç yoktan

“Hem bedava beşi kaçırmıştı hem de *hiç yoktan* üzerine ödev almıştı.” (Akal, 2020:46).

hurdaya çevir-

“ ‘Çok müthiş bir arabaydı ama Müdür’ün kardeşi kaza yaptı, arabayı *hurdaya çevirdi.*’ ” (Akal, 2020:211).

iç (veya içini) dök-

“Kardeş konusunda yeterince kouşup *iç döktükten* sonra, Selin birden Elif’in onu aramış olmasının pek de olağan sayılamayacağını ayırımına vardı.” (Akal, 2020:26).

iç geçir-

“Sümbül Hanım, uykusu arasında sürekli *iç geçiriyordu...*” (Akal, 2020:197).

içi içine sığma-

“Telefonu kapatırken, sevincinden *içi içine sığmıyor* gibiydi.” (Akal, 2020:34).

içi rahat et-

“Ablası yabancı değil ki! *İçi rahatladı.*” (Akal, 2020:95).

“Köpek kulübesine yerleştirdiği kedi ailesinin mutlu mırıltılarla uyukladığını görünce, Evren’in *içi rahatladı.*” (Akal, 2020:174).

“Evren’in *içi rahatladı.* Demek Yener bu nedenle Perili Ev’e gelememişti.” (Akal, 2020:176).

içinden geçir- (bir şeyi)

“ ‘Bir aksilik çıkmış olmasın!’ diye geçirdi içinden. Garip bir durum sezer gibiydi.” (Akal, 2020:12).

“Elif, ‘İnşallah birilerini öldürmüyorlardır!’ diye *geçirdi içinden.*” (Akal, 2020:29).

“ ‘Bu evde kim bilir kaç oda vardır,’ diye *geçirdi içinden.*” (Akal, 2020:165).

içine korku düş-

“Elif’in *içine* birden bir *korku düştü*. Belki de ev gerçekten perili bir evdi.” (Akal, 2020:186).

içine kurt düş-

“Selin, Elif’in *içine kurt düşürmekte* gecikmedi: ‘Ama bugün röportaj sırasında hiç de öyle görünmüyordu. Belki de çok ciddi nedenleri vardır.’ ” (Akal, 2020:74).

idare et-

“ ‘Elbette beceremez. Baksanıza, kendi çocuğunun gürültüsünü bile kesemiyor, apartmanı mı *idare edecek?*’ ” (Akal, 2020:10).

“ ‘Gördün mü! eğer fabrikanın başına ben geçseydim, senden çok daha iyi *idare edebilirdim*’ ” (Akal, 2020:232).

ileri sür-

“Ailesi suçluyu korumaya çalışır, olmadık çareler, ilgisiz ipuçları *ileri sürerler*, polisi yanıltıp vakit kazanmaya çalışırlardı.” (Akal, 2020:181-182).

ilgi çek- (veya uyandır-)

“Elif tekrar konuya dönerek, arkadaşlarının *ilgisini çekmeyi* denedi.” (Akal, 2020:42).

“ ‘Belki *ilgilerini çekebiliriz.*’ ” (Akal, 2020:81).

“Tabak çanak değil ama, özellikle üst raftaki heykellerden biri Elif’in *ilgisini çekti.*” (Akal, 2020:128).

“Sonunda Elif’in *ilgisini çekebilmişti.*”(Akal, 2020:203).

“Konu Başkan’ın *ilgisini çekmişe* benziyordu.” (Akal, 2020:234).

intikam al-

“Evren, az önceki gergin halinin *intikamını alır* gibi Selin’e takıldı.” (Akal, 2020:151).

“ ‘Hem senden, hem de fabrikanın aşağılık patronundan *intikamımı almaya* yemin ettim.’ ” (Akal, 2020:231).

iple çek-

“Okul çıkışını *iple çektiler.*” (Akal, 2020:206).

iş çevir-

“ ‘Tarihi eser! Bizim Belediye Başkanı ne *işler çeviriyormuş*, bir bilseniz...’ ” (Akal, 2020:124).

“ ‘Bilmiyorum. Belediye Başkanı’na gidip çevirdiği dolaplardan haberimiz olduğunu yüzlemek mi daha iyi, yoksa polise gidip Başkan’ın ne *işler çevirdiğini* nlatmak mı?’ ” (Akal, 2020:125).

“Buradan gitmeliydi. Selin’in yapabileceği bir şey yoktu; adamlar silahlıydı ve kanun dışı *işler çeviriyorlardı*. Bu artık polisin işiydi.” (Akal, 2020:223).

“ ‘Vay vay, amma uyanıksın sen ha! Ne *işler çeviriyormuşuz* ha! Burası saygın bir iş yeri küçük hanım.’ ” (Akal, 2020:223).

iş güç

“ ‘Ne olmuş yani? Araba servise gidecekti, *işimi gücümü* bırakıp ben götürdüm.’ ” (Akal, 2020:214).

işe koş-

“Yok ekmek lazım, yok yoğurt alınacak, her dakika *işe koşarlar*.” (Akal, 2020:179).

“Aslında bu *işlere koşan* oydu ama Süleyman Efendi, sanki kapıcılığı da kendisi yapıyormuş gibi her zaman söylenir dururdu.” (Akal, 2020:179).

işe yara-

“Ama anlaşılan hiçbir önlem *işe yaramıyordu*.” (Akal, 2020:18).

“Belki Elif’e *işe yarar* önerilerle yardımcı olurlardı.” (Akal, 2020:35).

“Bu ilaç numarası her zaman *işe yarardı*...” (Akal, 2020:36).

“Arif’in de *işe yaracağını* düşünüyorlar.” (Akal, 2020:65).

“ ‘Yırtıp at. *İşimize yaramaz* artık.’ ” (Akal, 2020:74).

“Telefon konuşmasını sürekli aklından geçirdiği, saçlarıyla ilgili ne tür *işe yarar* öneriler alabileceğini düşündüğü için dikkat dağılıyor, okuduğunu bir türlü anlayamıyordu.” (Akal, 2020:106).

“Yalnızca bir gün önce akşamüstü birkaç çocuk top oynamak için araziye girmek istediğinden bağırıp içerdekileri uyarması *işe yaramıştı*, hepsi o kadar.” (Akal, 2020:155).

“Evin içindeki loşluk, Evren’in *işine yaradı*.” (Akal, 2020:165).

“ ‘Bak kedi uzmanlığın şimdi bir *işe yaradı* işte.’ ” (Akal, 2020:167).

“Sigara içmem ama her zaman yanımda kibrit bulundururum. Demek böyle bir işe yarayacakmış...” (Akal, 2020:185).

“Başkan röportajı verince, o güne kadar telefonla yaptıkları uyarıların *işe yaramadığını* görmüş ve çocuğu kaçırmıştı.” (Akal, 2020:186).

“ ‘Bir *işe* de *yaramaz*... Hayırsızın teki.’ ” (Akal, 2020:211).

“ ‘Yine mi sen? Bir *işe yaramaz* sersemin tekisin! Kaçtır malı ziyan ediyorsun?’ ” (Akal, 2020:221).

“ ‘Yahu bu kadın kaç gündür çalışıyor, daha beş kuruşu hak etmedi. Bekçi bozuntusu oğlu da bir *işe yaramıyor*.’ ” (Akal, 2020:222).

iş ne?

“ ‘Gerçek eserin, benim evimde *iş ne* çocuklar’ ” (Akal, 2020:128).

“Elif, dedikodu havaasındaki bu yorumlara katılmayıp, ortaya konuyla ilgili bir soru attı: ‘Peki, Yüksel Abi’nin bu resimde *iş ne?*’ ” (Akal, 2020:205).

işine gel-

“Bu düşüncesinin anlaşılması *işine gelmediğinden*, kimseye sezdirmeden bizim eve geldi.” (Akal, 2020:78).

işini bil-

“ ‘Kes sesini de bir de sana çarpmayayım! Ne güzel arabaymış! Peh! Bir de Aydın’ın arabasına bak. ama ben *işimi biliyordum*, formülü kullanarak üretim yaptım, çok da başarılı oldum. Bütün marketler bizim ürünümüzü satıyor, ne haber?’ ” (Akal, 2020:232).

işten bile değil

“İş gereksiz masrafa ve boşa harcana paraya gelince, bu kez babası aslan kesilirdi. Akşama dayak yemesi *işten bile değildi*.” (Akal, 2020:14).

iyi kalpli

“ ‘Ya, aslında benimkinin canavarlığına bakma sen. Çok şeker çocuktur. Çok da *iyi kalplidir*. Severim miniği.’ ” (Akal, 2020:26).

iyi ol-

“ ‘Giysilerimi de yıkasam *iyi olacak* galiba,’ diye düşünerek sessizce banyoya girdi, az önce yere atıp bıraktığı çamaşırları topladı ve leğene koydu.” (Akal, 2020:18).

“ ‘O zaman mesele yok. Bu hafta içinde gelirsiniz *iyi olur*.’ ” (Akal, 2020:105).

“Bir an önce ve gidip, hiç olmazsa Arif’le kendisinin *iyi olduğunu* söylemeliydiler.” (Akal, 2020:193).

“ ‘Aslında kızlar da gelebilseler çok *iyi olurdu.*’ ” (Akal, 2020:124).

“ ‘Ha bir dakika... Halkla ilişkiler Müdürü’nü de yollarsanız *iyi olur.*’ ” (Akal, 2020:135).

“ ‘Bence sen bu soruyu kendine sorsan daha *iyi olur.*’ ” (Akal, 2020:150).

“ ‘Ben de Selin’le dönsem *iyi olacak.* Geçerken beni eve bırakır.’ ” (Akal, 2020:162).

“ ‘Bence de polis çağırırsanız *iyi olur.* Burada neler çevirdiğinizi polislere anlatarak herkesin işini kolaylaştırabilirsiniz.’ ” (Akal, 2020:223).

kafa (veya kafayı veya kafasını) dinle-

“ ‘Oh, bari bir gün olsun *kafamı dinlerim,*’ diye düşünerek mutfağa yöneldi ve kendisine peynirli sandviç hazırladı.” (Akal, 2020:64).

kafa kafaya ver-

“ ‘Selin, üçünün birden *kafa kafaya verip* aynı fotoğrafa baktığını görünce, ellerinden çekip aldı ve resme dikkatle baktı.’ ” (Akal, 2020:205).

kafası karış-

“ ‘Arif’in *kafası* iyice *karışmıştı.*’ ” (Akal, 2020:21).

kahkahadan kırıl-

“ ‘Selin mutfakta, Evren’le Yener de kapının öte yanında *kahkahadan kırılıyorlardı.*’ ” (Akal, 2020:142).

kalp (veya kalbini) kır-

“ ‘Evren arkadaşının kalbini kırdığını hissetti.’ ” (Akal, 2020:37).

kan ter içinde kal-

“ ‘Ne diyorsun sen? *Kan ter içinde kalmışsın.* İki dakikada ne yaramazlık yaptın?’ ” (Akal, 2020:67).

kapı dışarı et- (veya at-)

“ ‘Çıkış efendim, ben görmemişim,’ diye bahaneler uydurarak, istenmeyen konuğu *kapı dışarı ediveriyordu.*’ ” (Akal, 2020:209).

karnı zil çal-

“ ‘Okul dönüşlerinde *karnı zil çalardı.*’ ” (Akal, 2020:9).

karşı çık-

“Bu sözler üzerine kızlar duralayınca, Evren onları yüreklendirmek için Yener’e *karşı çıkmak* zorundan hissetti kendini: ‘Saçmalama canım.’ ” (Akal, 2020:90).

karşı karşıya ol-

“ ‘Bence bunlar adam da öldürür. Arazi mafyasıyla *karşı karşıyayız!*’ ” (Akal, 2020:152).

karşı karşıya

“Dördü de adeta bir tiyatro sahnesinde ilk kez bir oyun sergilemeye kalkışan beceriksiz bir karakter oyuncusuyla *karşı karşıyaymışlar* gibi Belediye Başkanı’na şaşkınlıkla baktılar.” (Akal, 2020:87).

karşılık ver-

“Evren ağzındaki reçelli ekmeği çabucak yutup, Elif’in söylediklerine kıskançlıkla *karşılık verdi*: ‘Herhalde senin şu Müdür yakışıklı biri olmalı, öyle değil mi?’ ” (Akal, 2020:143).

karşısına dikil-

“ ‘Zarfi şoföre vermek yerine, elden teslim etmek istediğimiz söyleyip, arabaya atlayacağız ve Başkan’ın *karşısına dikileyeceğiz.*’ ” (Akal, 2011:79).

“ ‘Canım, adamın *karşısına dikileceğiz* dedik, diklenip olay çıkaracak değiliz ki.’ ” (Akal, 2020:79).

kaş göz işareti yap- (et-)

“Evren, kızlara anlamlı anlamlı *kaş göz işareti yaparken*, Gökhan sabırsızlıkla sırasından fırlayıp lafa karıştı: ‘Ben de ben de! Ben de gideceğim. Bana da beş verirsiniz, değil mi öğretmenim?’ ” (Akal, 2020:46).

“Çantasındaki heykeli çıkarıp konuşmaya başlamsı için Elif’e *kaş göz işareti yapıyorlardı* ki, Başkan hemen söze girdi: ‘Bakın, sizin bu işten haberdar olduğunuzu bilmiyordum.’ ”(Akal, 2020:146).

kaşlarını çat-

“Hakkı Güven onların odaya daldığını görünce, önce şaşırdı, sonra *kaşlarınıu çattı.*” (Akal, 2020:85).

kellesini uçur-

“ ‘Gece bu çocuğun buraya girdiğini *haber vermediğinizi* öğrenirse, *kellemizi uçurur.*’ ” (Akal, 2020:172).

kendi başına

“Süper Gazete’nin bir önceki sayısında Evren’le Yener’in *kendi başlarına* yapmayı planladıkları röportaja da böyle bir fırsatla katılmıştı.” (Akal, 2020:44).

kendi hâlinde

“Varisleri bir türlü ortaya çıkmamış, bu nedenle *kendi halinde* çürümeye terk edilmiş bir yapıydı.” (Akal, 2020:116).

kendi kendine

“Sümbül Hanım oğlunu yanıtlarken, daha çok kendi kendine konuşur gibiydi.” (Akal, 2020:21).

“ ‘Biraz daha dırdır edip eve dönmeyi geciktirirseniz, midem *kendi kendini* hazetmeye başlayacak.’ ” (Akal, 2020:101).

“Sedat Amca, çocuklara binmeleri için kapıyı açarken, *kendi kendine* mırıldandı: ‘Çocuklarında ne zaman ne yapacağı belli olmuyor.’ ” (Akal, 2020:132).

“Selin *kendi kendine* konuşur gibi şaşkınlıkla sordu: ‘Sahte mi?’ ” (Akal, 2020:147).

“Bu yüzden saatlerce *kendi kendisiyle* mücadele etmiş, sonunda polise gitmiş, suçlulardan birini yakalatmıştı.” (Akal, 2020:182).

“Seher Hanım *kendi kendine* gülmeye devam ederken, Yener’in gözleri, şifresi tuşlanan cep telefonunun hat aramaya başlayan ekranı gibi fıldır fıldır yanıp sönmeye başladı.” (Akal, 2020:194).

kendini alama-

“Elif, sözcükleri uzatıp anlamlı bir ses tonuyla hatırlatma yapmaktan *kendini alamadı*: ‘Demokrasinin gereği bu!’ ” (Akal, 2020:240).

kendini beğen-

“Selin zengin bir ailenin çocuğuydu, ama hiç de *kendini beğenmiş* değildi.” (Akal, 2020:34).

kendini göster-

“Tehlikeli insanlara *kendini göstermek* istemezdi.” (Akal, 2020:117).

kendini kaptır-

“ ‘İşimi o kadar severek, öylesine heyecanla yapıyorum ki, konuşmaya başlayınca *kendimi kaptırıyorum*; oradan oraya atlayıp, soruyu unuttuğum bile oluyor.’ ” (Akal, 2020:58).

kendini kaybet-

“Başkan heyecandan *kendini kaybedip* Yener’in yakasına yapıştı ve sarsmaya başladı.” (Akal, 2020:192).

kendini toparla- (veya topla-)

“Elif’i gören Evren zorlayarak da olsa, *kendini toparladı* ve Yener’in şakasına katıldı.” (Akal, 2020:40).

“Hemen *toparlandılar*. Odadan çıkarken Yener, uzanıp masanın üzerinde duran zarfı aldı.” (Akal, 2020:87).

kendini tut-

“Baygınlık dedikleri bu nuydu yoksa? Boş bir çuval gibi yatığın üzerine yığıldı; bayılmamak için *kendisini zor tutarken*, gözlerini kapadı. Ama korkunç görüntü yine de gözlerinin önündeydi...” (Akal, 2020:13).

“Eif gülmemek için *kendisini zor tuttu*.” (Akal, 2020:30).

“Yener, Sinan’ı terslememek için *kendisini zor tuttu*.” (Akal, 2020:36).

“Selin *kendini tutamayıp*, ‘Gaak!’ dedi.” (Akal, 2020:82).

“Yener bağırmamak için *kendisini zor tutarak* dışarıya koşarken, önünden hızla bir kedi fırladı; Yener’den önce davranarak kendisini aralık sokak kapısından attı.” (Akal, 2020:120).

“Akşamdan beri *kendisini tutmuştu*, ama şimdi gözyaşları birbirlerinin peşi sıra yanaklarından süzülüyordu.” (Akal, 2020:202).

keyfini çıkar-

“Elif, zaferinin *keyfini çıkartır* gibi lafı uzatıyordu.” (Akal, 2020:147).

keyif çat-

“ ‘Ben burda kedi yavrularımı kurtaracağım diye heyecandan öleyim, o *keyif çatsın*. İyi valla!’ ” (Akal, 2020:169).

“ ‘Ben burada kendime ortalama bir yaşam standarı kurmaya çalışırken, ağabeyim olacak hain, kocaman bir odada oturup, *keyif çatıyor*. En lüks arabalarla dolaşiyor. Genel müdürmüş! Ya ben neyim? Gerçekte fabrikanın en önemli kişisi benim!’ ” (Akal, 2020:225).

kılı kıpırdama-

“ ‘Eğer Yener her zaman bize yiyecek bir şeyler hazırlamış olmasa, sizin için *kılımı kıpırdatmazdım*, bunu bilin.’ ” (Akal, 2020:143).

kim bilir

“ ‘Belki büyüdüğünde o da sanatçı olurdu, *kim bilir...*’ ” (Akal, 2020:23).

“Her fırçaladığında fırçaya dolanan saç tellerini toplasa, *kim bilir* kaç kadına peruk olurdu!” (Akal, 2020:34).

“ ‘Üst katta da *kim bilir* kaç oda vardı.’ ” (Akal, 2020:118).

“ ‘Bu evde *kim bilir* kaç oda vardır,’ diye geçirdi içinden.” (Akal, 2020:165).

“Hiçbir şeyden haberi olmayan zavallı kadın, şimdi *kim bilir* nasıl da ağlayıp dövünüyordu.” (Akal, 2020:193).

“Oranın Başkan’a ait olduğunu *kim bilebilirdi?*” (Akal, 2020:202).

“Zaman ne gösterir *kim bilebilirdi?*” (Akal, 2020:240).

kolaçan et-

“Sanki her akşam çıkıp da yürüyüş yaparmış gibi bir sağa bir sola volta atıp çevreyi *kolaçan etti*, arada sırada rastlantıyla gözü ilişmiş gibi cipe doğru göz attı.” (Akal, 2020:78).

“ ‘Bu gece Etern’le oraya tekrar gidip çevreyi *kolaçan edeceğiz.*’ ” (Akal, 2020:124).

kötü ol-

“ ‘Ver diyorum, bak sonra senin için daha *kötü olur.*’ ” (Akal, 2020:108).

kulağına çalın-

“Evren yan gözle annesine baktı. Çevrede dolanıp bir şeylerle oyalanıyor gibi görünüyordu, ama hiç kuşkusuz bütün meraklı anneler gibi oğlunun telefon konuşmasından *kulağına çalınan* birkaç sözcükle öyküler yazmaya çalışılıyordu.” (Akal, 2020:175).

kulak kabart-

“İyice *kulak kabarttı*. Az önce duyduğu kedi miyavlamalarına benzemiyordu.” (Akal, 2020:164).

“Evren, başka şeylerle ilgileniyormuş gibi yaparak, konuşmalara *kulak kabarttı.*” (Akal, 2020:177).

kulak kesil-

“Elif *kulak kesildi*. Babası ne söyleyecekti acaba?” (Akal, 2020:112).

“Elif ve Evren, *kulak kesildiler.*” (Akal, 2020:204).

kuzu kuzu

“Adamlar *kuzu kuzu* söz dinlediler ve orada bulunan herkesi bağlamak üzere harekete geçtiler.” (Akal, 2020:230).

küçük gör-

“Ailesini hiçbir zaman *küçük görmemişti*; onların ne iş yaptıkları onun için fark etmezdi ama... ya Selin için fark ederse?” (Akal, 2020:27).

küfür savur-

“Taksi şoförü direksiyonu aniden kırarak kendini kurtardı ve hızla giden arabanın ardından çocukların duymaması gereken en ağır *küfürleri savurdu.*” (Akal, 2020:98).

külahıma anlat

“ ‘Hah, sen onu *külahıma anlat!*’ ‘Amma güldürdüm sizi.’ ” (Akal, 2020:82).

laf at-

“Yener kızlara *laf attı*: Ne o? Kapıda durup bilet mi kesiyorsunuz?” (Akal, 2020:40).

“Gökhan, dörtlüye yine sessizce yaklaşıp yılışık bir tavırla *laf attı.*” (Akal, 2020:125).

laf et-

“ ‘Baksana şu işe. Elif bir kez şampuan *lafı etti*, karşımıza durmadan aynı marka çıkıp duruyor.’ ” (Akal, 2020:199).

lafa tut-

“Annesi evdeyse, onu uzun uzun *lafa tutar*, eve girince çıkması biraz zor olurdu.” (Akal, 2020:102).

lafı çevir-

“ ‘*Lafı çevirip* durma. Ne sorduğumu biliyorsun.’ ” (Akal, 2020:109).

lafı mı olur?

“ ‘Arkadaşlar arasında *lafı bile olmaz.*’ ” (Akal, 2020:174).

mal ol-

“Çocuğun hayatına *mal olabilirdi.*” (Akal, 2020:182).

meydan oku-

“Aldırmadığını kanıtlamak için, öğretmene *meydan okumaktan* da geri kalmadı.” (Akal, 2020:51).

“Oysa Gökhan’ın aptalca *meydan okumasına* gülümsemekle yetindi.” (Akal, 2020:51).

“Arif, böyle bir şeyi aklına getirmeye nasıl cesaret edebildiğine şaşmış gibi, Selin’e *meydan okuyarak* baktı.” (Akal, 2020:94).

“Evren *meydan okudu*: ‘Tamam bu akşam beraber gidelim. Ön kapı açık değilse, başka bir aralık bulurgireriz.’ ” (Akal, 2020:123).

“Selin *meydan okuyan* bir ifadeyle onu tersledi.” (Akal, 2020:125).

nasıl olsa

“*Nasıl olsa* birazdan apartman sakinlerinden biri bakkaldan bir şeyler isterdi!” (Akal, 2020:35).

“ ‘Evet, ismi *nasıl olsa* Elif’ten buluruz.’ ”(Akal, 2020:39).

“ ‘*Nasıl olsa* Selin de geliyordu. Bir yerine iki kız olmuş, ne fark eder?’ ” (Akal, 2020:40).

“ ‘Benim *nasıl olsa* bir sorunum yok; evim Yener’inkinin hemen karşısında...’ ” (Akal, 2020:98).

“ ‘Fabrikanın adresini biliyorsunuz *nasıl olsa*.’ ” (Akal, 2020:105).

“ ‘Biz çağıralım da... *nasıl olsa* korkup gelmezler.’ ” (Akal, 2020:123).

“ ‘Dönüşünü bekler, birlikte gideriz. Vaktimiz var. Belediye *nasıl olsa* beşten önce kapanmaz.’ ” (Akal, 2020:133).

“Kızlar olmasa da Yener’le ikisi *nasıl olsa* araştırmayı sürdürebilirdi.” (Akal, 2020:162).

“ ‘Açlık ve susuzluktan geberip gitsin. Burda onu kimse bulamaz *nasıl olsa*.’ ” (Akal, 2020:173).

“Kısa zamanda bu da anlaşılırdı *nasıl olsa*.” (Akal, 2020:182).

“ ‘Babamın suçsuz olduğu *nasıl olsa* anlaşılacak.’ ” (Akal, 2020:195).

“Bunu *nasıl olsa* anlayacak ve Elif’in babasını serbest bırakacaktı.” (Akal, 2020:203).

“Kediyi ne kadar süre gizli tutabilirdi ki? *Nasıl olsa* ortaya çıkacaktı.” (Akal, 2020:217).

ne arıyor

“ ‘*Ne arıyorsun* burada? Belanı mı? İşte buldun! Yürü bakalım.’ ” (Akal, 2020:223).

ne de olsa

“*Ne de olsa* röportaj kendi gazetelerinin röportajıydı ve kızların ne not aldığını doğrusu çok merak ediyordu.” (Akal, 2020:87).

“ ‘Herkesi içeriye sokmuyorlar tabii, ama ben *ne de olsa* patron karısıyım, değil mi!’ ” (Akal, 2020:220).

ne haber?

“ ‘Ben çoktan adam oldum, senin haberin yok. Artık işim bile var, *ne haber?*’ ” (Akal, 2020:67).

“ ‘Kes sesini de bir de sana çarpmayayım! Ne güzel arabaymış! Peh! Bir de Aydın’ın arabasına bak. ama ben işimi biliyordum, formülü kullanarak üretim yaptım, çok da başarılı oldum. Ütün marketler bizim ürünümüzü satıyor, *ne haber?*’ ” (Akal, 2020:232).

ne hâli varsa görsün

“Elif, ‘*Ne hâlin varsa gör,*’ dercesine omuz silkti ve bir ağaç altına çekilip mektubunu açtı.” (Akal, 2020:156).

ne olacak!

“ ‘*Ne olacak,* alt tarafı 14-20 metre karecik yer sildik.’ ” (Akal, 2020:142).

“ ‘Açık bıraktıysam *ne olacak!*’ ” (Akal, 2020:172).

“ ‘Ben zaten gidecektim. Evin yolumun üstü, *ne olmuş* seni bıraktıysam?’ ” (Akal, 2020:174).

“ ‘Beklesem *ne olacaktı* ki? Baksana, sen saatlerce ortalarda gözükmedin!’ ” (Akal, 2020:197).

ne olur (veya olursun veya olursunuz)

“ ‘*Ne olur,* hemen bir taksiye atla ve onu bana getir.’ ” (Akal, 2020:163).

“ ‘Ne yapalım, böyle bir iş geldi başımıza. *Ne olur* bizi affedin.’ ” (Akal, 2020:238).

ne olursa olsun

“*Ne olursa olsun,* o sesleri duyduktan ve eve bu kadar yaklaştıktan sonra, gidip yatağında mışıl mışıl uyuması artık olanaksızdı.” (Akal, 2020:117).

“*Ne olursa olsun,* onu Perili Ev’de yalnız bırakmanın hesabını vermek zorundaydı.” (Akal, 2020:175).

ne oluyor

“ ‘*Ne oluyorsun* Arif, ne bağırıp duruyordun öyle?’ ” (Akal, 2020:30).

“ ‘*Ne oluyorsun? Ne dedik ki canım?*’ ” (Akal, 2020:122).

“ ‘Bir dakika, *ne oluyor size?* Hepimiz bu duruma çok şaşırдық ve olaylar bizim kurduğumuz senaryoya uymadığı için kızgınız.’ ” (Akal, 2020:131).

“ ‘*Ne oluyor size çocuklar? Ben yokken aklınızı mı kaçırdınız?*’ ” (Akal, 2020:144).

ne var ne yok?

“Buzdolabımı açıp *ne var ne yok* diye bir göz attı.” (Akal, 2020:9).

“Ama bahçeye inip, sessizce ve yaklaşmayı ve içerde *ne var ne yok* bir göz atmaya aklımdan geçirmiyor değildi.” (Akal, 2020:116).

ne yaparsın (veya yapmalı) ki

“ ‘Bizimse emeklilik gelmiş çatmış, *ne yaparsın!*’ ” (Akal, 2020:126).

ne yapıp yapıp (edip)

“Gerçi Yener’in de, Evren’in de gazete işine kimseyi karıştırmaya niyetleri yoktu, ama bir önceki sayıda *ne yapıp etmiş*, Selin de o da röportaja katılmışlardı.” (Akal, 2020:22).

nefes nefese

“Markete girdiğinde, neredeyse *nefes nefeseydi*.” (Akal, 2020:196).

neye uğradığını bileme- (veya anlama- veya şaşır-)

“Kocasının polisler tarafından götürüldüğünü, çocuklarının ise suçlu oldukları konusunda birbirleriyle yarışa girdiğini gören Sümül Hanım, *neye uğradığını anlayamadan* dehşet içinde arkalarından dövünerek ağladı.” (Akal, 2020:183).

neyin nesi (kimin fesi)

“Ya duyduğu sesler *neyin nesiydi?*” (Akal, 2020:117).

olsa olsa

“Eh, Gülsün Teyze’ye Gülsün Abla demişse, o kadarı da olurdu artık! Bu yalan sayılmazdı; beyaz yalan bile değildi. Böylesine *olsa olsa* şeffaf yalan denebilirdi!” (Akal, 2020:12).

“ ‘*Olsa olsa* yaramazlıklarını anneme söylemem, o kadar.’ ” (Akal, 2020:156).

“ ‘*Olsa olsa* tuvalete girmiştir, bir saat çıkmaz ordan.’ ” (Akal, 2020:169).

“ ‘*Evet*, o zehirli kuyunun havasında *olsa olsa* on dakika yaşar!’ ” (Akal, 2020:224).

omuz silk-

“Arif umursamaz bir tavırla *omuzlarını silkti*.” (Akal, 2020:93).

“Elif, ‘Ne halin varsa gör,’ dercesine *omuz silkti* ve bir ağaç altına çekilip mektubunu açtı.” (Akal, 2020:156).

ortadan kaldır-

“O, annesi gelmeden yerdeki izleri silip *ortadan kaldırmayı* yeğliyordu.” (Akal, 2020:141).

“‘Hiç olmazsa hırsızlık suçunu *ortadan kaldırırız.*’ ” (Akal, 2020:151).

“Kazanlar da büyücünün kazanlarıydı. Eve girdikleri anda büyücü her şeyi *ortadan kaldırmıştı.*” (Akal, 2020:186).

ortadan kalk-

“‘Hayır. Etki geçici. Şampuanı değiştirdiğin zaman şikâyetlerin *ortadan kalkacak.* Bu arada, piyasadaki bütün sahte şampuanları toplamamız gerek. Halkın sağlığıyla oynayamayız.’ ” (Akal, 2020:233).

ortadan kaybol-

“Bir akşam önce Perili Ev’de Yener’i bağlı bulduklarında, Yener Belediye Başkanı’na çocuğun orada olduğunu gördüğünü ama daha sonra adamların çocukla birlikte *ortadan kaybolduğunu* anlatmıştı.” (Akal, 2020:201).

“Konuşma sırasında Arif’in *ortadan kaybolduğunu* fark eden Sümbül Hanım, her zamanki ‘Birilerini rahatsız ediyor olmasın,’ endişesiyle oğlunu aranıp duruken, Başkan sevecen bir dokunuşla onu durdurdu.” (Akal, 2020:237).

ortaya at-

“O koşarak sertvise gelirken, Yener *ortaya attığı* yalanı sürdürmek zorunda kaldı.” (Akal, 2020:37).

“Elif, dedikodu havaasındaki bu yorumlara katılmayıp, *ortaya* konuyla ilgili bir soru *attı:* ‘Peki, Yüksel Abi’nin bu resimde işi ne?’ ” (Akal, 2020:205).

ortaya çık-

“‘Nerdesiniz dedim ya! Çıkın ortaya!’ ” (Akal, 2020:12).

“Demek park yapımı sırasında başlanan kazılarda *ortaya* tarihi eserler *çıkılmıştı.*” (Akal, 2002:113).

“Varisleri bir türlü *ortaya çıkmamış,* bu nedenle kendi halinde çürümeye terk edilmiş bir yapıydı.” (Akal, 2020:116).

“Kardeşinin hırsızlık yaptığı *ortaya çıkacak.*” (Akal, 2020:125).

“Kovalar, bezler, ucu püsküllü süpürgeler *çıktı ortaya.*” (Akal, 2020:141).

“ ‘Biz sonra *çikalım ortaya.*’ ” (Akal, 2020:153).

“Arif’e görünmemek için ağaçların ardına gizlenen Süper Gazeteciler, Elif işaret verince, *ortaya çıktı.*” (Akal, 2020:155).

“ ‘Biraz sıkıntı çekeceğiz, ama her şey *ortaya çıkacak,* göreceksin.’ ” (Akal, 2020:195).

“Elif, yanında kardeşi ve Belediye Başkanı ile birlikte *ortaya çıkıp* beni kurtarmasaydı, gerçekten de açıklıktan ve susuzluktan ölebilirdim.” (Akal, 2020:198).

“ ‘Üzülme Elif. Gerçek er ya da geç *ortaya çıkar.*’ ” (Akal, 2020:203).

“Kediyi ne kadar süre gizli tutabilirdi ki? Nasıl olsa *ortaya çıkacaktı.*” (Akal, 2020:217).

“O sırada Nihal Hanım *çıktı ortaya.* Yanında Elif ve elini sıkı sıkı tuttuğu küçük bir çocuk vardı.” (Akal, 2020:227).

“*Ortaya,* kozmetik fabrikasının genel müdürü Aydın Bey *çıktı.*” (Akal, 2020:230).

ortaya çıkar-

“Eserleri gördü. Elbette daha sonra ciddi araştırmalar yapılacak ve bulunan eserlerin hangi çağa ait olduğu *ortaya çıkarılacak.*” (Akal, 2020:190).

ortaya koy-

“Süper Gazetenin parası yok ki! Gazeteyi çıkartmak için zaten ikimiz de bütün harçlığımızı *ortaya koyuyoruz.*” (Akal, 2020:52).

“Selin bir bakış açısı *ortaya koydu.*” (Akal, 2020:160).

“Yener çantasından bir zarf çıkarıp *ortaya koydu.*” (Akal, 2020:203).

ölümle burun buruna gel-

“ ‘Türkçeci bunu duyunca gözleri yaşaracak. *Ölümlle burun buruna* bile bu ne okuma merakı oğlum!’ ” (Akal, 2020:199).

önayak ol-

“Dediğine göre, Belediye Başkanı *önayak olmuştu* bu işe.” (Akal, 2020:24).

“Bu işe de Belediye Başkanı *önayak oluyormuş.*” (Akal, 2020:27).

“Ağaçlı yolun üzerindeki Belediye Başkanı *önayak olmuş.*” (Akal, 2020:45).

önüne geç-

“ ‘Yeter bana karıştığın. Beni basamak gibi kullanıp her zaman *önüme geçtin.*’ ” (Akal, 2020:231).

pabuç bırakma-

“Ağabeyinin azarına da *pabuç bırakmak* niyetinde değildi.” (Akal, 2020:214).

pahalıya patla- (veya mal ol- veya otur-)

“Binada neler döndüğünü anlamak için günlerdir can atan Selin, nihayet içeriye giriyordu işte; ama bu ona *pahalıya mal olacaktı* anlaşılan. Oraya silah zoruyla gireceği hiç aklına gelmemiştii doğrusu.” (Akal, 2020:223).

palavra at- (veya savur- veya sık-)

“Bir an durup. ‘Ben ne yapıyorum?’ diye düşünseydin, orada kalkıp ‘Merek etmeyin efendim. Çocuğunuza bir şey olmayacak. Onu çok kısa zamanda sağ olarak karşınızda göreceksizsiniz,’ *palavrasını atmazdın.*” (Akal, 2020:150).

paniğie kapıl-

“Elif çantasının yan cebini açtı, bezi çekti, ama heykel orda değildi. Birden *paniğie kapıldı.*” (Akal, 2020:181).

“Çocuğun hırsızları, istedikleri yerine gelmesine rağmen, çocuğu serbest bırakmayınca, Belediye Başkanı *paniğie kapılarak* polise başvurmuştu.” (Akal, 2020:187).

park et-

“Servis minibüsü, okulun kapısına yaklaşmış, *park etmek* üzereydi.” (Akal, 2020:40).

“Çip evin önünde *park etmişti.*” (Akal, 2020:77).

“Belediye Başkanı, Elif’in işaret ettiği evin önünde *park edip* farları söndürdü.” (Akal, 2020:184).

pay çıkar-

“Gökhan onların gülmelerinden hemne kendisine üvünülecek bir *pay çıkardı.* ‘Amma güldürdüm sizi.’” (Akal, 2020:82).

pazarlık et-

“ ‘Sürprizi söyle. Belki hiçbir şeyi hak etmiş değilsin, neden seninle *pazarlık edeyim?*’ ” (Akal, 2020:156).

pes et-

“Evren *pes etti*: ‘Tamam tamam, geri alıyorum. Ama çabuk anlat, beni bayıltın ha.’ ”
(Akal, 2020:199).

peşi sıra

“Elif’in yere düşürdüğü çorap tekini alıp, pencerelerden kınayarak bakan kızgın gözlerin kuşatması altında çocuklarının *peşi sıra* yürüdü. (Akal, 2020:32).

“Az sonra, doktor gibi beyaz önlük giymiş üç kişi *peşi sıra* içeriye girdiler.” (Akal, 2020:135).

peşinde (peşinden) koş-

“ ‘Ah eskiden böyle miydin ben? Filmciler, reklamcılar *peşimde koşardı!*’ ” (Akal, 2020:11).

“ ‘Tamam ama, zaten bütün sınıfın aynı işin *peşinde koşmasına* gerek yok’ .” (Akal, 2020:46)

“Zil çalar çalmaz Evren’le Yener’in onları yakalamak için *peşlerinden koşacaklarını* biliyordu.” (Akal, 2020:47).

“ ‘Biz çok aptalız. Beş para etmez bir haberin *peşinde koştuk.* ’ ” (Akal, 2020:61).

“Arif de ablasının *peşinden koştu.*” (Akal, 2020:183).

“Arif de *peşinden koşayım* derken, yerde bir engele takılıp yuvarlandı.” (Akal, 2020:188).

“Adamlardan birinin Sümbül Hanım’ı geri çağıracakmış gibi *peşinden koştuğunu* gördü.” (Akal, 2020:222).

peşinde (veya peşinden) git-

“Yine de yılmamış, halk otobüsü ile *peşlerinden gitmişlerdi.*” (Akal, 2020:62).

“ ‘Ne dersiniz, *peşlerinden gidelim* mi?’ ” (Akal, 2020:101)

“Belediye Başkanı’nın aptal bir kedinin *peşinden gitmeye* hiç niyeti yoktu. Arif sabırsızlıkla seslendi: ‘Haydi gel buraya, bırak o kediyi.’ ” (Akal, 2011:188).

peşinde dolaş-

“Elif yine ses çıkarmadı. *Peşinde* pervane gibi *dolaşan* kardeşine göz ucuyla acıyarak baktı. Arif birinci sınıfa henüz o yıl başlamıştı. Yaramazlıklarını okulda da sürdürüyorsa kim bilir öğretmeninden ne çok azar işitiyordu.” (Akal, 2020:15)

“Ağabeyine karşı üstünlük kazanmış olduğunu açıklamaktan büyük gurur duyduğu belliydi. Böbürlenmeyi sürdürdü: ‘Sen, düşen satışların yüzünden kredi *peşinde* banka banka *dolaşırken*, ben marketleri dolaşıp elimdeki malın tamamını sattım, sonraki altı ay için bile tepeleme siparişle doluyum.’ ” (Akal, 2020:232).

peşine takıl-

“Küçük bir kızım *peşine takılıp* ne umutlarla gelmişti buraya...” (Akal, 2020:186).

pire gibi

“Kardeşinden önce koşup açmak istedi, ama Arif *pire gibi* zıplayarak merdivenleri indi ve kapı aralığından süzülüp telefona yapıştı.” (Akal, 2020:32).

pis pis gül- (veya sırt-)

“Yabancılar *pis pis sırttı*. Nazmi Amca’nın yüzü ise allak bullaktı.” (Akal, 2020:178).

“Adamlar Selin’e bakarak *pis pis sırttılar*. Kızı korkutmak gururlarını okşamıştı.” (Akal, 2020:224).

“Evren gözlerini devirip, ‘İntikamım acı olacak, haberin olsun!’ mesajını vererek, Yener’e *pis pis sırttı*.” (Akal, 2020:235).

pot kır-

“Müdür yine *pot kırıldığı* fark etti.” (Akal, 2020:135).

poz ver-

“Evren’de, Başkan’ın üç kişiyle birlikte eski dökük binanın önünde *poz verdiği* fotoğraf vardı.” (Akal, 2020:204).

ramak kal-

“Arabanın hızla dönüş yaparak taksiyle çarpışmasına *ramak kaldığı* yol, ağaçlı yola çıkıyordu.” (Akal, 2020:101).

renkten renge gir-

“ ‘Adı lazım değil bazı kızların isimlerini duyunca *renkten renge giren* ben değilim herhalde!’ ” (Akal, 2020:199).

rüya gör-

“Belki de bu yüzden, uyur uyumaz *görmeye* başladığı *rüya* da heykelle ilgiliydi...” (Akal, 2020:114).

“*Rüyasında*, koca bir bahçede dev heykeller *gördü*.” (Akal, 2020:114).

“Ses yeniden duyulduğunda, Yener *rüya gördüğüne* karar vermiş, neredeyse yatağına dönmek üzereydi.” (Akal, 2020:115).

sabrı taş- (veya tüken-)

“Polislerin *sabrı tükenmeden* Arif’in ‘bebek’ deyip durduğu heykeli onlara göstermeliydi.” (Akal, 2020:181).

saçını başını yol-

“ ‘Bilmez miyim! Benimki bir de üzerime saldırıp *saçımı başımı yolmaya* kalkıyor.’ ” (Akal, 2020:57).

selam ver-

“Eğer üzülmemiş, hatta hiç duymamış gibi yaparsa, kat sahiplerinin acımasız azarlarına karşı bir savunma geliştirebileceğinin ayırına varmıştı. Böylece, onların sivri dilleri çalışmaya başladığında, öfkesini tutmaya çalışıp gülümseyerek onlara *selam verirdi:*” (Akal, 2020:11).

“Çocuklar, alışkın bir tavırla, kapıdaki görevliye *selam verip* girdiler.” (Akal, 2020:145).

ses çıkarma- (ses etme-)

“Elif yine *ses çıkarmadı*. Peşinde pervane gibi dolaşan kardeşine gö zucuyla acıyarak baktı. Arif birinci sınıfa henüz o yıl başlamıştı. Yaramazlıklarını okulda da sürdürüyorsa kim bilir öğretmeninden ne çok azar işitiyordu.” (Akal, 2020:15)

“Ondan bir süre ses çıkmayınca, öneriyi beğenmediğini sandı.” (Akal, 2020:28).

“ ‘Kızdın mı? Ben seni güldürmek istemişim.’ Elif hiç ses çıkarmadı. Kardeşinden yana bakmamayı sürdürdü.” (Akal, 2020:15).

“Bu kez arayan Selin olduğundan, Sümbül Hanım *ses çıkarmadı*.” (Akal, 2020:34).

“Arif, *yapar mı yapar* kuşkusu içinde ses çıkarmadan giysilerini çıkardı, ablasına uzattı.” (Akal, 2020:16).

“Elif *sesini çıkarmadı*. Aynanın karşısına geçti ve parmaklarını saçlarının arasından kaydırıp tarar gibi yaptı.”(Akal, 2020:17).

“Elif *ses çıkarmadı*. Bazı günler okul çıkışında sınıf arkadaşları Yener ve evren’in hazırladığı Süper Gazete’ye yardım edebileceğini umuyordu.” (Akal, 2020:22).

“Kerem, Gökhan’ın bu kendini *üstün görme* tavrından rahatsız olduysa da *sesini çıkarmadı.*” (Akal, 2020:50).

“Sümbül Hanım *sesini çıkarmadan* mutfağa yöneldi; akaşam yemeği hazırlıklarına girdi.” (Akal, 2020:66).

“Selin’den *ses çıkmayınca*, Elif meraklandı.” (Akal, 2020:73).

“Durup biraz dinledi, bir *ses çıkmayınca* kapıyı kapatıp ötekine yöneldi.” (Akal, 2020:118).

“Çocuklar *ses çıkarmadan* Osman Bey’i dinliyorlardı.” (Akal, 2020:126).

“Yener *ses çıkarmadı*. Doğruca ön kapıya gitti.” (Akal, 2020:161).

“Yener annesinin art arda sıraladığı talimatları *ses çıkarmadan* dinledi.” (Akal, 2020:163).

“Sümbül Hanım *sesini çıkarmadı.*” (Akal, 2020:179).

“Elif *ses çıkarmadı*. Nihal Hanım’ın nerdeyse burnuna sokarcasına ona doğru uzattığı şampuan şişesini alıp cebine koydu.” (Akal, 2020:217).

sesi soluğu çıkma- (veya kesil-)

“ ‘Bir dakika, beni yanlış anladım. Önerini çok beğendim. *Sesimin soluğumun kesilmesi* de bundan.’ ” (Akal, 2020:28).

“ ‘Ee, adamın spor arabalarda gezen öyle cazgır karısı olursa, *sesi soluğu çıkmaz* olur tabii.’ ” (Akal, 2020:205).

sesini kes-

“Elif kardeşine, ‘*Kes sesini* de, annemi üzme,’ dercesine ters ters baktı.” (Akal, 2020:21).

“ ‘Hey, çenesi düşük gevezeler sizi... *Kesin sesinizi* de dersi dinleyelim.’ ” (Akal, 2020:49).

“ ‘Dün birileri gelmişti azıcık bağırayım dedim, hemen içerden koşup geldiler, ‘*Kes sesini!*’ diye azarladılar.’ ” (Akal, 2020,:154).

“ ‘*Kes sesini*. Yerin kulağı vardır. Patron duyarsa hepimizi gebertir.’ ” (Akal, 2020:166).

“ ‘*Kes sesini* deli dana sen de!’ ” (Akal, 2020:172).

“ ‘*Kes sesini*. Başkansın diye ötüp durma, yoksa ben susturmasını bilirim.’ ” (Akal, 2020:230).

“ ‘*Kes sesini* de bir de sana çarpmayayım! Ne güzel arabaymış! Peh! Bir de Aydın’ın arabasına bak. ama ben işimi biliyordum, formülü kullanarak üretim yaptım, çok da başarılı oldum. Ütün marketler bizim ürünümüzü satıyor, ne haber?’ ” (Akal, 2020:232).

sıkıntı çek-

“ ‘Biraz *sıkıntı çekeceğiz*, ama her şey ortaya çıkacak, göreceksin.’ ” (Akal, 2020:195).

sırt (veya sırtını) çevir-

“Zaten filmlerde kahramanlarda *sırt çevirir*, kimse ona inanmazdı; ama kahraman etkileyici yumruklarını ve silahını kullanarak kötülerini yok edince, filmin sonunda haklılığını kanıtlardı.” (Akal, 2020:51).

sivri dilli

“Eğer üzülmemiş, hatta hiç duymamış gibi yaparsa, kat sahiplerinin acımasız azarlarına karşı bir savunma geliştirebileceğinin ayırına varmıştı. Böylece, onların *sivri dilleri* çalışmaya başladığında, öfkesini tutmaya çalışıp gülümseyerek onlara selam verirdi: ‘İyi günler Gülsün Abla.’ ” (Akal, 2020:10-11).

son nefesini ver-

“Etiketin üzerindeki yazıyı, dışarda can çekişmekte olan güneş ışığı *son nefesini vermek* üzereyken, yarı karanlıkta güçlükle okuyabildi.” (Akal, 2020:173).

söz al-

“ ‘Bir dakika! Bir konu daha var. O konuda *söz almadan* olmaz.’ ” (Akal, 2020:239).

söz dinle- (veya tut-)

“ ‘Doğru konuş Arif. Ablanın *sözünü dinle*. O senden büyük.’ ” (Akal, 2020:67).

“Gerçi sağlam bir şeye benziyordu ama... *söz dinlemeyip* aynı yere bırakmak yerine, Elif’ten gizli, başka bir yere götürüp saklama olasılığı da vardı tabii.” (Akal, 2020:110).

“Adamlar kuzu kuzu *söz dinlediler* ve orada bulunan herkesi bağlamak üzere harekete geçtiler.” (Akal, 2020:230).

söz konusu

“ ‘Eğer böyle bir durum *söz konusu* ise, hemen incelemek ve telafi etmek isteriz.’ ” (Akal, 2020:105).

“Belediye Başkanı kararsız kaldı. *Söz konusu* olan kendi çocuğuydu.” (Akal, 2020:182).

“Ama *söz konusu* olan onun oğluydu.” (Akal, 2020:192).

söz ver-

“ ‘Öğretmen bize beş vereceğine *söz verdi*’ .” (Akal, 2020:77).

“ ‘Siz de *verdiğiniz sözü* tutun artık.’ ” (Akal, 2020:147).

“ ‘*Verdiğiniz sözü* tutun’un anlamı, yüklüce rüşvet demektir büyük olasılıkla.’ ” (Akal, 2020:147).

“ ‘Artık oğlumu sağ olarak geri istiyorum. Bana *söz verdiniz*...’ ” (Akal, 2020, s. 149).

“Yener bu sahneye dayanamadı ve ne söylediğini düşünmeden, Başkan’a *söz verdi*:” (Akal, 2020:149).

“Evren bir daha buraya gelirse kedi yavuları için yanında süt getirmeye *söz vererek*, üst kata çıkan merdivenlere yöneldi.” (Akal, 2020:164).

sözü bağla-

“Üçü birden sabırsızlıkla Elif’in *sözlerini* bir an önce *bağlamasını* bekledi.” (Akal, 2020:153).

sözünü tut-

“ ‘Bundan sonra yeniden başlaması için mucize gerek. Şimdi artık siz de *sözünüzü tutun*.’ ” (Akal, 2020:148).

suya düş-

“ ‘Kararın olumsuz çıkacağı söyleniyor. Sizin park *suya düştü* yani.’ ” (Akal, 2020:112).

“ ‘Anladığım kadarıyla kaçak imalat durdurulunca, Sümül Hanım’ın da yarım günlük ek işi *suya düştü*.’ ” (Akal, 2020:238).

şaka yap-

“Aslında yalnızca *şaka yapmak* istemişti; yoksa Yener’in hangi nedenle eve gittiğini elbette anlamıştı.” (Akal, 2020:37).

“ ‘Zaten size röportaj verecek olan kim? Ben yalnızca *şaka yapmıştım*. Hem yakında ben de gazete çıkaracağım. Süper Gazete’ymiş, peh!’ ” (Akal, 2020:41).

şıp diye

“ ‘Hiç merak etme. Sorununu *şıp diye* çözer bu ekip!’ ” (Akal, 2020:135).

şöyle bir

“Balkona uzanan ağacın dallarını eliyle *şöyle bir* sarstı.” (Akal, 2020:116).

tavır al- (veya takın- veya koy-)

“Elif’i küçümser bir *tavır takınmamış*, ona çok dostça davranmıştı.” (Akal, 2020:34).

tepeden tırnağa

“Bu sözcük, Yüksek Bey’i kızdırmaya yetmişti. *Tepeden tırnağa* kıpkırmızı kesildi. Selin’i kuyuya atmadan önce elleriyle boğacak gibiydi.” (Akal, 2020:225).

teslim et-

“ ‘Sonra Süper Gazete’ye *teslim ederiz.*’ ” (Akal, 2020:64).

“ ‘Büyük bir siparişi mi ne *teslim edeceklermiş.*’ ” (Akal, 2020:66).

“ ‘Elinizdeki fotoğrafları da, röportajı da şoföre *teslim edersiniz.*’ ” (Akal, 2020:72).

“ ‘Aynı konuyu bir de ödev olarak hazırladık. Yarın *teslim etmemiz* gerekiyor.’ ” (Akal, 2020:76-77).

“ ‘Şoförü gönderecek ya. Zarfı şoföre vermek yerine, elden *teslim etmek* istediğimizi söyleyip, arabaya atlayacağız ve Başkan’ın karşısına dikileceğiz.’ ” (Akal, 2020:79).

“Şoför zarfı almak için uzatınca, Selin atıldı: ‘Kendisine *teslim edeceğiz.*’ ” (Akal, 2020:84).

“ ‘Bize de mutlaka kendimizin gelip *teslim etmemiz* gerektiğini söylemişti.’ ” (Akal, 2020:84).

“Onları durdurmak isteyen Özel Kalem Müdüresi’ne, Başkan’ın kendilerine haber gönderdiğini ve bir zarf *teslim edeceklerini* söylediler.” (Akal, 2020:85).

“Belediye Başkanı onları çağırmadığını, zarfı şoföre *teslim etmelerini* söylediğini hatırlatmayı düşündü; sonra bundan vazgeçti.” (Akal, 2020:85).

“Ertesi gün vatandaşlık dersi vardı ve Selin’le hazırladıkları ‘Belediye Başkanı’nın Görevleri ve Sorumlulukları’ başlıklı ödevi *teslim edeceklerti.*” (Akal, 2020:106).

“ ‘Ama hepsini müzeye *teslim ettim* tabii.’ ” (Akal, 2020:128).

“Beşe geliyordu. Derhâl arabayı ikinci şoföre *teslim etmeliydi*, onun çalışma saati dolmuştu” (Akal, 2020:159).

“Çoktan kızların çantalarını *teslim edip* Evren’in yanına dönmüş olmalıydı.” (Akal, 2020:169).

“Elif sütü *teslim edip* eve döndüğünde, kendisini çok yorgun hissetti.” (Akal, 2020:196).

“ ‘Arabayı *teslim etmeden* önce oraya uğradık, ben de birkaç tane topladım.’ ” (Akal, 2020:220).

“ ‘Gir şuraya da öt bakalım. Buraya yalnız mı geldin? Özel araziye girmenin yasak olduğunu bilmiyor musun? Seni polise *teslim edeyim* de gör.’ ” (Akal, 2020:223).

“ ‘Selin adamın cüretine hayretle baktı. Kim kimi polise *teslim ediyordu?*’ ” (Akal, 2020:223).

tıka basa

“Oda *tıka basa* onlarca kartın kutuyla doluydu; kutular üst üste tavana kadra dizilmiş.” (Akal, 2020:118).

toz ol-

“ ‘Hele katil ortadan *toz olduysa*, ayıkla pirincin taşını!’ ” (Akal, 2020:29).

“ ‘Bir süre ortadan *toz olmamız* gerektiğini söyleyelim patrona.’ ” (Akal, 2020:172).

tur at-

“Oturdıkları bodrum katının duvarları o kadar inceydi ki, iki odalı olan evde konuşulan her şey evin içinde kısa bir *tur atıp*, hemen üst katlara tırmanırdı.” (Akal, 2020:10).

tüyer diken diken ol-

“Elif’in *tüyeri diken diken oldu*. Biri Selin’e saldırmıştı.” (Akal, 2020:24).

“*Tüyeri diken diken oldu*.” (Akal, 2020:115).

“*Tüyeri diken diken oldu...*” (Akal, 2020:173).

umurumda değil

“ ‘Yemekte misin, tuvalette misin, kimsenin *umuru değil*.’ ” (Akal, 2020:179).

uslu dur- (veya otur-)

“Gelecek yıl emekliye ayrılmaya karar verdiğini söyleyeli beri öğrenciler onun dersinde daha *uslu duruyor*, fazla gürültü yapmamaya dikkat ediyorlardı.” (Akal, 2020:83).

uyku tutma-

“Gece Elif’i bir türlü *uyku tutmadı*.” (Akal, 2020:112).

uykusu kaç-

“Duyduğu garip ses ve gördüğü ışıklar, Yener’in *uykusunu iyice kaçırmaya* yetmişti.” (Akal, 2020:115).

uyuz ol-

“ ‘*Uyuz oluyorum* bu kız işlerine.’ ” (Akal, 2020:18).

üste çık-

“Arif altta kalmaktan hoşlanmazdı. Ablasının sözlerini tamamladığı gibi, *üste* de *çık*maya çalıştı.” (Akal, 2020:20).

üstesinden gel-

“Çok güç bir durumdu. Çocukların *üstesinden gelebileceği* bir konu değildi.” (Akal, 2020:203).

üstün bul- (veya üstün gör-)

“Kerem, Gökhan’ın bu kendini *üstün görme* tavrından rahatsız olduysa da sesini çıkarmadı.” (Akal, 2020:50).

üstünden at- (üzerinden at-)

“Aslında hissettiği bu baskıyı ve sıkılganlığı Elif’le bir arada olduktan bir süre sonra *üzerinden atıyordu*; ama ismini ilk duyduğu ya da onunla ilk karşılaştığı an, bedeni sanki ani bir şoka giriyordu.” (Akal, 2020:39).

“Elif, konuğu ilk gördüğü anda hissettiği gerginliği *üzerinden atmıştı*.” (Akal, 2020:71).

üzerinde (üstünde) dur-

“Elif alınmakla alınmamak arasında kısa bir tereddüt geçirdiyse de, Selin’in sözlerindeki içtenliği hissedip ayrıntılar *üzerinde durmamayı* yeğledi.” (Akal, 2020:77).

“Olayın *üzerinde durup* onu daha fazla üzmemek istemedi.” (Akal, 2020:122).

“Selin’in babası bu habere şaşırırsa da, *üzerinde durmadı*.” (Akal, 2020:237).

vakit geçir-

“Süleyman Efendi belediye çıkışında genellikle kahveye gider, geç saatlere kadar orada arkadaşlarıyla televizyon seyredip *vakit geçirirdi*.” (Akal, 2020:66).

“ ‘Çocuklar, burada lafla *vakit geçirirsek*, belediyeye yetişemeyiz.’ ” (Akal, 2020:144).

vakit kazan-

“Ailesi suçluyu korumaya çalışır, olmadık çareler, ilgisiz ipuçları ileri sürerler, polisi yanıltıp *vakit kazanmaya* çalışırlardı.” (Akal, 2020:181-182).

var gücüyle (kuvvetiyle)

“Kapı hemen açılmadı. Elif *var gücüyle* zorlayınca, kapının hemen arkasında bir şeyleri yerde iteklediğini fark etti. (Akal, 2020:13).

“Salladıkları küfürlerden hayli kızgın olduğu anlaşılan seslerin sahiplerinden kaçan zavallı bir kedi, *var gücüyle* miyavlayarak, önüne çıkacak herkesi devirebilecek bir hızla kendini merdivenlerden aşağıya attı.” (Akal, 2020:165).

“Elif, bu romantik kucaklaşmadan faydalanarak yanında duran çocuğun elini tuttu, onu da beraberinde sürükleyerek küçük adımlarla geriye doğru çekildi; kapıya ulaşınca *var gücüyle* dışarıya koşmaya başladı.” (Akal, 2020:229).

volta at-

“Sanki her akşam çıkıp da yürüyüş yaparmış gibi bir sağa bir sola *volta atıp* çevreyi kolaçan etti, arada sırada rastlantıyla gözü ilişmiş gibi cipe doğru göz attı.” (Akal, 2020:78).

yağma yok

“Elif söylendi: ‘Yok öyle yağma. Ben senin çamaşırcın değilim.’ ” (Akal, 2020:16).

“ ‘Formül benim formülüm, kızım! Hah! Sahteymiş ha! Bir şey bildiğin yok, konuşuyorsun. Formülü hazırlayan zaten benim; istediğim gibi de kullanabilirim. Fabrikada küçük bir maaş karşılığında elimden alacaklarını sandılar. *Yok* öyle *yağma.*’ ” (Akal, 2020:225).

yakasına (veya yakasından) asıl- (veya yapış-)

“Başkan heyecandan kendini kaybedip Yener’in *yakasına yapıştı* ve sarsmaya başladı.” (Akal, 2020:192).

yan gözle bak-

“Evren *yan gözle* annesine *baktı*. Çevrede dolanıp bir şeylerle oyalanıyor gibi görünüyordu, ama hiç kuşkusuz bütün meraklı anneler gibi oğlunun telefon konuşmasından kulağına çalınan birkaç sözcükle öyküler yazmaya çalışıyordu.” (Akal, 2020:175).

yan yana

“Pencereler, *yan yana* çakılmış tahtalarla neredeyse tamamen kapalıydı.” (Akal, 2020:90).

“İçinde renkli suları fokurdağı onlarca küçük kazan *yan yana* dizilmişlerdi.” (Akal, 2020:119).

“Serviste her zamanki gibi *yan yana* oturdular.” (Akal, 2020:122).

“Sedat Amca’yı beklerken, pencere önüne dizilmiş sardunya saksıları gibi bitişik evin duvarına *yan yana* oturdular.” (Akal, 2020:130).

yanı sıra

“ ‘Mehmet Bey, meclis üyeliğinin *yanı sıra* aynı zamanda bu komisyonun başkanıdır...’ ” (Akal, 2020:234).

yanıp tutuş-

“Görevine bağlı, hizmet aşkıyla *yanıp tutuşan* birine benziyordu.” (Akal, 2020:112).

yaş tahtaya (veya yere) basma-

“Ee, bu konuda kaç yıllık deneyimi vardır; *yaş tahtaya basmazdı* artık!” (Akal, 2020:102).

yelkenleri suya indir-

“Onu hem genç yerine koyan, hem de hâlini hatrını soran bu selamlama üzerine yaşlı Gülsün Teyze’nin *yelkenleri* hemen *suya iniverirdi.*” (Akal, 2020:11).

yemin et-

“Bu arada kapıyı gözden kaçırmış olmalıydılar, çünkü tekrar bahçe kapısının önüne geldiklerinde, hepsi de o bahçeye başka bir giriş olmadığına *yemin edebilirdi.*” (Akal, 2020:160).

“ ‘Hem senden, hem de fabrikanın aşağılık patronundan intikamımı almaya *yemin ettim.*’ ” (Akal, 2020:231).

yeri ol-

“Duygusal davranmanın *yeri değildi.*” (Akal, 2020:27).

yerine getir-

“ ‘Bakın, bir belediye başkanının görevi, meclis kararlarını *yerine getirmektir.*’ ” (Akal, 2020:60).

“Çocuğun hırsızları, istedikleri *yerine gelmesine* rağmen, çocuğu serbest bırakmayınca, Belediye Başkanı paniğe kapılarak polise başvurmuştu.” (Akal, 2020:187).

yerine koy-

“ ‘Sana ait olmayan bir şeyi nasıl alırsın? Yarın *yerine* götürüp *koyman* gerek.’ ” (Akal, 2020:109).

“ ‘Elimizdeki heykel sahte olduğuna göre, *yerine koymak* zorunda değiliz.’ ” (Akal, 2020:131).

“ ‘Bence yine de gidip *yerine koyulum.*’ ” (Akal, 2020:131).

“Arif atıldı: ‘Ablam bebeği *yerine* götürüp *koydu.*’ ” (Akal, 2020:181).

yok yere

“Seher Hanım, sabah sabah Yener’in *yok yere* korkup heyecanlandığını fark etmişti.” (Akal, 2020:122).

yol al-

“Aklından geçirdiği olasılıklar giderek daha tehlikeli seçeneklere doğru *yol almaya* başlayınca, heyecanlandı ve fenerini söndürdü.” (Akal, 2020:117).

“Elif’i ve Arif’i arabasına alıp Elif’in tarifiyle Perili Ev’e doğru *yol aldı.*” (Akal, 2020:183).

yol gözle-

“Kapının çıkışında, duvara dayanmış onların *yolunu gözleyen* iki kişi vardı!” (Akal, 2020:61).

yüreği çarp-

“Anne babasının yatak odasının kapısının yavaşça aralarken, dudaklarının kurduğunu, *yüreğinin hızlı hızlı çarptığını* hissetti.” (Akal, 2020:13).

yüreği kabar-

“Elif, *yüreğinin kabardığını*, annesiyle gurur duyduğunu hissetti.” (Akal, 2020:239).

yüz tut-

“Biraz peynir... Akşamdan kalan makarna... Şekerlenmeye *yüz tutmuş* bal... Birkaç tane elma...” (Akal, 2020:9).

“Ama bu haliyle terk edilmiş, yıkılmaya *yüz tutmuş* eski, biraz da ‘perili’ bir ev görünümündeydi.” (Akal, 2020:116).

yüzü asıl-

“Selin’le Elif’in *yüzü asıldı.*” (Akal, 2020:42).

yüzü gül-

“Görevlinin *yüzü güldü*. Pek sık takdir sözleri duyduğu söylenemezdi.” (Akal, 2020:210).

yüzünü buruştur- (veya ekşit-)

“Annesi karşısına dikilmiş, telefonu artık bir an önce kapaması için *yüzünü buruşturup* elini kolunu sallayarak Elif’i uyarıyordu.” (Akal, 2020:29).

“Yener’in sözleri üzerine, Evren *yüzünü* aptal bir ifadeyle *buruşturarak*, tarihi eserlerin sahte olduğunu öğrendiği an Başkan’ın yüzünün alacağı şeklin taklidini yaptı.” (Akal, 2020:140).

zaman kazan-

“Şampuanın laboratuvar testlerinden çıkması için iki gün gerektiğine göre, erken davranarak, *zaman kazanmıştı*.” (Akal, 2020:157).

“*Zaman kazanmak* için genzini temizleyip konuşmasına devam etti: ‘Bu konu uzun süredir dikkatimi çekiyordu.’ ” (Akal, 2020:237).

zarar gör-

“*Zarar görmesin* diye emniyete aldıktan sonra çantasının yan cebine yerleştirdi.” (Akal, 2020:110).

zevkini çıkar-

“Selin, Evren’le Yener’in rengi giderek değişen ve pembeden kızıla dönüşen yüzlerini izlemenin *zevkini çıkara çıkara*, lafi Elif’ten alıp iyice ballandırdı: ‘Aslında biz randevuyu Süper Gazete için ayarlamıştık.’ ” (Akal, 2020:45).

zorluk çıkar- (veya göster-)

“ ‘*Zorluk çıkarmayın*. Bizimle karakola geleceksiniz. Tutuklusunuz.’ ” (Akal, 2020:180).

4.1.4. Doldurma Sözler

4.1.4.1. Süper Gazeteciler 1

aaa

“ ‘Belki annen haklıdır. Bir ‘*aaa*’ sesi ver bakayım, sesin kalınlamış mı?’ ” (Akal, 2020:11).

“ ‘*Aaa*, şuna bak . Sanki benim dersim yoktu. Şu işi bitirir bitirmez ben de tarih çalışacağım.’ ” (Akal, 2020:12).

“ ‘Aaa, aşkolsun anne!’ ” (Akal, 2020:18).

“ ‘Aaa evet biliyorum....’ ” (Akal, 2020:19).

“ ‘Aaa kargalar da ardı tabii.’ ” (Akal, 2020: 22).

“ ‘Aaa, ne zaman bitirdin?’ ” (Akal, 2020:25).

“ ‘Aa! Bak, istersen ben adam öldüreyim, sen de ‘mahallemizde İlk Cinayet’ başlığıyla manşet yap.’ ” (Akal, 2020:26).

“Aaa, gerçekten de benziyor...” (Akal, 2020:30).

“Evren’i görür görmez, kaçmasına fırsat vermeden, ‘Aaa! Ne kadar büyümüşsün!’ ‘Ooo! Kocaman delikanlı olmuşsun!’ abartılı tezahüratlarla, seslerini salonda konuklarına çay ikram etmekte olan Nermin Hanım’a duyurana kadar ciyak ciyak bağırmışlardı.” (Akal, 2020:30-31).

“Annesi koşar adım mutfığa gelmiş, ‘Aaa! Ne zaman geldin yavrum, seni görmedim,’ diyerek konuklarla tanışmasını istemişti.” (Akal, 2020:31).

“ ‘Aaa! Bakın, her şeyi ben taşıyabilirim.’ ” (Akal, 2020:63).

“ ‘Aaa, bu doğru! Nasıl bir arabayla kaçtılar, arabada bekleyen var mıydı, falan... Bunlar çok önemli ipuçları.’ ” (Akal, 2020:87).

“ ‘Aa, evet, röportaj için gitmişitiniz değil mi? Nasıl geçti?’ ” (Akal, 2020:87).

“ ‘Aaa, aşkolsun Selin! Ben uyumadım diyorsam uyumadım.’ ” (Akal, 2020:88).

“ ‘Aaa, Selinciğim, sensiz asla olmaz!’ ” (Akal, 2020:98).

“ ‘Aaa, çok hoş. O hayranımı da yanınızda getirin, tanışalım.’ ” (Akal, 2020:102).

“Selin, ‘Aaa, haklısın!.. Ben de bizi tekrar çağırıp yeğeniyle konuşup konuşmadığımızı soracak diye korkudan ölüyordum,’ diyerek onayladı.” (Akal, 2020:108).

“ ‘Aaa, onu öldürmüşler!’ ‘Hayır, yalnızca bayılmışlardır.’ Selin kadının bileğini tutup nabzını hissetmeye çalıştı.”(Akal, 2020:118).

“ ‘Aaaa!’ Kapıda, elinde özenle hazırlanmış bir demet çiçekle Elif duruyordu.” (Akal, 2020:118).

“ ‘A evet, bu da var. Bu , biz onu Altay Şen sanarak röportaj teklif etmemizden sonraydı.’ ” (Akal, 2020:127).

“Kendini tutamayıp şaşkınlıkla ‘Aaaa!’ diye heyecanla bağırdı.” (Akal, 2020:128).

“Garson çok önemli bir yerde çalışıyor olduğunu çocuklara kanıtlama fırsatı bulduğuna sevinerek gururla yanıtladı: ‘A, elbette! Geçenlerde buraya Altay Şen geldi.’ ” (Akal, 2020:131).

“ ‘Yüksek sesle söyledikleri ise çok başka şeylerdi. A, öyle mi? Ne şanslısınız!’ ” (Akal, 2020:131).

“ ‘Aaa, ama bu Altay Şen!’ diye bağırdı Sedat Amca, ‘En sevdiğim şarkıcı!’ Sedat Amca’nın heyecanına kimse aldırmadı.’ ” (Akal, 2020:135).

“Elif korku içinde elleriyle yüzünü kapattı. ‘Aaa, yapmayın çocuklar! Beni oraya götüreceksiniz değil mi? Asla olmaz.’ ” (Akal, 2020:135).

“ ‘Aa, evet, Osman Bey’i tanırım.’ ” (Akal, 2020:154).

“ ‘Aaa, siz misiniz çocuklar? hoş geldiniz.’ ” (Akal, 2020:161).

“ ‘Aa, şey, sizin şu bahçıvan nerede?’ ” (Akal, 2020:162).

“Ama onu yanıtlayan şu cırlak kadın sesiydi: ‘Aa, şekerim, onun ne suçu var? O geri zekâlı banka müdürü dün zorluk çıkarmasaydı işimiz çoktan biterdi.’ ” (Akal, 2020:165).

“ ‘Aaa, demek saklambaç oynuyorsunuz.’ ” (Akal, 2020:172).

“ ‘Aaa, sen nereden biliyorsun bakalım?’ ” (Akal, 2020:173).

“ ‘Aaa, merhaba öğretmenim! Ben Yener, hatırladınız mı? 7-B’den.’ ” (Akal, 2020:175).

“ ‘Aa, ama bu Altay Şen! Bu adamın ne işi var burada?’ ” (Akal, 2020:189).

“ ‘Aaa, aşkolsun Sedat Amca...’ ” (Akal, 2020:195).

“ ‘Aaa, sizin geleceğinizi bilmiyorduk.’ ” (Akal, 2020:205).

“ ‘Önümüzdeki yıl emekliye ayrılmaya karar verdim.’ Çocuklar hep bir ağızdan itiraz ettiler: ‘Aaa, olmaz! Sizi çok özleriz öğretmenim.’ ” (Akal, 2020:206).

“ ‘Aaa, bu yeşil bereli adamın çiçeklerin arasına gizlendiği torba değil mi?’ ” (Akal, 2020:207).

acaba

“ ‘Evlerin arasında bu kadar güzel bir bahçe olsun, hayret!.. Nasıl korumuş kendini *acaba?*’ ” (Akal, 2020:17).

“ ‘Bunun değerini bilmeliyiz oğlum. *Acaba* mahallemizde oturan kaç kişi şu güzel bahçedeki kuşların sesini duymuştur?’ demişti.’ ” (Akal, 2020:21).

“ ‘Acaba mahallemizde oturan kaç kişi şu güzel bahçedeki kuşların sesini duymuştur?’ ” (Akal, 2020:21).

“Her gittikleri yerde her buldukları ortamda, ‘Yayımlansa ilginç olur mu?’ ya da ‘Acaba bundan nasıl bir haber çıkar?’ Gazeteleri böyle tek tek hazırlayınca haliyle epey zaman alıyor, maliyeti de hayli yükseliyordu.” (Akal, 2020:24).

“Acaba Yener haklı olabilir miydi?” (Akal, 2020:28).

“ ‘Ne bileyim ben... Yanlış bir şey mi söyledik acaba?’ ” (Akal, 2020:45).

“ ‘Altay Şen sınıfta konser vermeye gelmedi ya! Bize bir merhaba deyip çıkacaktır.’ ” (Akal, 2020:45).

“ ‘Altay Şen’den söz ediyorum. Neden gelmiş acaba?’ ” (Akal, 2020:45).

“Altay Şen şimdi orada ne yapıyordu acaba?” (Akal, 2020:49).

“Aralarında nasıl bir sorun olabilirdi acaba?” (Akal, 2020:53).

“ ‘Bu zavallı çocuklar, bu iğrenç okulda bir sürü işe yaramaz kitaplara, ıvır zıvır bilgilere nasıl dayanıyorlar acaba?’ ” (Akal, 2020:53).

“ ‘Kendisi buna ne der acaba?’ ” (Akal, 2020:60).

“ ‘Sorsak söyler mi acaba?’ ” (Akal, 2020:68).

“ ‘Bir başka şarkıcının gölgesinde kalmak nasıl bir duygu acaba?’ ” (Akal, 2020:69).

“Evren, ‘Hoppala! Bu kız da Yener’le anlaşmış beni mi kızdırmaya çalışıyor acaba?’ diye geçirdi aklından.” (Akal, 2020:74).

“ ‘Yaşadığı olayların heyecan yüzünden aklını mı kaçırdı acaba?’ der gibi birbirlerine baktılar.” (Akal, 2020:85).

“ ‘Acaba kaçırılma sırasında evde üç çocuğun bulunduğu da öğrenilmiş miydi?’ ” (Akal, 2020:89).

“ ‘Ne diyeceğiz? Günaydın! Acaba dün yeğeninizin kaçırıldığından haberiniz var mı sevgili tarihçimiz?’ ” (Akal, 2020:92).

“Peki ama kaçırıklarına ne yapıyordu acaba?” (Akal, 2020:101).

“ ‘Müşterilerimizden biri telefon edip yarın bütün parasını çekeceğini söyledi; benim de, acaba müşterimize karşı bir hata mı yaptık diye canım sıkıldı.’ ” (Akal, 2020:104).

“O zaman Altay Şen parayı ne yapacaktı acaba?” (Akal, 2020:106).

“*Acaba* Altay Şen’le yapacakları röportajla, Altay Şen’in aynı gün parasını çekmek istemesi arasında bir bağlantı var mıydı?” (Akal, 2020:106).

“Evren, ‘Yeğenin kaçırıldığını artık anlamış mıdır *acaba?*’ diye sordu.” (Akal, 2020:108).

“*Acaba* evden neden çıkamamıştı?” (Akal, 2020:109).

“Yener kendi kendine söylendi: ‘Serviste konuşmuştuk, hiçbir sorun yoktu. Ne oldu *acaba?*’ ” (Akal, 2020:109).

“Kadının ‘bir cinayet yeter’ dediği ceset kime aitti *acaba?*” (Akal, 2020:117).

“ ‘Bilemiyorum *acaba* bankamızdaki memurlardan biri canınızı mı sıktı.’ ” (Akal, 2020:121).

“ ‘Ama şimdi bu iki cin fikirli bayan, gerçek Altay Şen’in hangi nedenle kaçırıldığını bize söyleyebilir mi *acaba?*’ ” (Akal, 2020:138).

“ ‘Bizden de söz eder mi *acaba?*’ ” (Akal, 2020:139).

“ ‘Altay Şen evde mi *acaba?*’ ” (Akal, 2020:145).

“Süper Gazete’de ünlü bir sanatçıya röportaj yapmaya kalkışmak hangisinin aklına gelmişti *acaba?* ‘Yarın sabah ona gününü gösteririm,’ diye düşünerek rahatsız bir uykuya daldı.’ ” (Akal, 2020:146).

“ ‘Pardon, sizin evlere servisiniz var mı *acaba?*’ ” (Akal, 2020:154).

“ ‘*Acaba* bugün ona servis götürmüş müydünüz, merak ettim.’ ” (Akal, 2020:154).

“Onu nereye götürüyorlardı *acaba?*” (Akal, 2020:165).

“ ‘Ne olmuş niye kırılmış *acaba?*’ ” (Akal, 2020:178).

“ ‘Peki ama neden Evren’i burada saklamak yerine alıp çiftlik evine götürdüler *acaba?*’ ” (Akal, 2020:178).

ah

“ ‘*Ahhh!*’ ” ‘Ne oluyor çocuklar?’ ‘*Ahhh, aggh! Uggg! Çok ağrıyor.*’ ” (Akal, 2020:49).

“ ‘*Ah*, işte beni çağırıyor öğretmenim,’ diyerek yerinden kalktı.” (Akal, 2020:51).

“Altay Şen sandıkları kişinin onun benzeri olduğunu öğrenir öğrenmez, ‘*Ah*, nasıl daha önce düşünemedik?’ der gibi Yener’le Evren aynı anda birbirlerine baktılar.” (Akal, 2020:59).

“ ‘*Ah ah*, üzüntüden saçlarım dökülecek neredeyse!’ ” (Akal, 2020:79).

“ ‘Ah! Pardon, yanıldım. Peki, tam olarak ne istemiştiniz Yener Bey?’ ” (Akal, 2020:102).

“ ‘Ah, çocuklar hoş geldiniz.’ ” (Akal, 2020:109).

“ ‘Hayır efendim, benim adım Selin.’ ‘Ah, tabii ya, Selin... derslerin nasıl bakayım? Sınıfta kaçınıcınsın?’ Selin ne diyeceğini bilemedi.” (Akal, 2020:109).

“ ‘Ahhh! Geç kalmam efendim.’ Resim öğretmeni bir kağıda birkaç satır karaladı ve Evren’e verdi.” (Akal, 2020:152).

“ ‘Ah! Çok hoşsunuz! Siz de mi benim gibi aldandınız?’ ” (Akal, 2020:161).

“Kadının bu sorusu üzerine Evren sağ kalçasına okkallı bir tekme yedi. ‘Ahhh!’ ” (Akal, 2020:68).

“ ‘Oğuzcan Selimoğlu bize bayılmış numarası yaptı yalnızca, biz de mendil koklatıldığını görünce şartlanmış olarak bayılmış olduğunu düşündük. Ama yeşil bereli adam ize silahı doğrulttuğunda ‘ah, uh’ diye sesler çıkarttı, hatırlasana.’ ” (Akal, 2020:196).

ay

“ ‘Ayy! Bu da ne?’ ” (Akal, 2020:18).

“ ‘Fena yaparmış! Ay, çok korktum.’ ” (Akal, 2020:79).

“Selin, Gökhan’ın tavrına iyice sinirlendi. Alaylı bir tavırla onu yanıtladı: ‘Ay ne aptal şeysiniz siz! O adam burada değil ki... saatler önce gitti.’ ” (Akal, 2020:172).

“ ‘Ay şaşırdım valla!’ ” (Akal, 2020:177).

“Kapıyı açan Fatoş Hanım çocukları gördükçe utancından kızarıp bozarıyordu. Hepsine üşünmeden ayrı ayrı açıklamada bulundu: ‘Ay ne bileyim, klip provası yapıyorlar sandımdı. Ben baygın yatarken Altay Bey’in benzeri gelip beni kandırmış. Ay çok utanıyorum valla, siz de yanılttım.’ ” (Akal, 2020:205).

“ ‘Ay şaka yaptık Fatoş Teyze! Fare falan görmedik. Vallahi şaka yaptık!’ ” (Akal, 2020:207).

be

“Sedat Amca, ‘Vay *be*, ne espri yaparmışım!’ diye kendi kendiyile gururlandı.” (Akal, 2020:123).

“ ‘Yaşa *be* Sedat Amca!’ ” (Akal, 2020:180).

“ ‘Ne parası *be*?’ ” (Akal, 2020:199).

eee/ e

“ ‘E tabii haliyle, annemin konuşmalarını dinlemek zorunda kaldım.’ ” (Akal, 2020:11).

“ ‘Eee, ne olmuş yani?’ ” (Akal, 2020:87).

“ ‘Eee, koşarak çıkan adamları görmedin mi?’ ” (Akal, 2020:88).

“ ‘Eee... şey...’ Evren ne diyeceğini bilemedi.” (Akal, 2020:121).

“ ‘Eee?’ ‘Eeesi yok işte! Zili çaldık çaldık, kapı duvar! Biz de geri döndük.’ ” (Akal, 2020:137).

“ ‘Eee, sonra ne oldu?’ ” (Akal, 2020:142).

“ ‘E, Oğuzcan Selimoğlu’nu dün evine girerken gördük.’ ” (Akal, 2020:148).

“ ‘Ee şey, aslında elim boş gitmek istememiştim.’ ” (Akal, 2020:155).

eh

“ ‘Eh, ayrıca arada sırada kapıcılara övgü yağdıran haberler de çıksa iyi olurdu.’ ” (Akal, 2020:23).

“ ‘Eh, Yener önerdiği değişime karşı çıkmadığına göre mesele yoktu.’ ” (Akal, 2020:27).

“ ‘Eh, ben de yeğeniyim!’ ” (Akal, 2020:44).

“ ‘Eh, tabii, madem aramıza bir kız aldık, bari mutfakta işlerimizi görsün.’ ” (Akal, 2020:67).

“ ‘Eh, artık doyduğumuza göre iş konuşabiliriz.’ ” (Akal, 2020:68).

“ ‘Eh, eteklik giyecek değil di ya!’ ” (Akal, 2020:88).

“ ‘Eh, ne yapalım...’ ” (Akal, 2020:132).

“ ‘Eh, en azından hesap bankada kalmış.’ ” (Akal, 2020:143).

falan

“ ‘Ses, salondan üst kattaki yatak odalarına öyle bir yankılanır ki, hani Devlet Operası gelip bizim evde oyun sahnelese ses düzenine, mikrafona *falan* gerek duymazlar.’ ” (Akal, 2020:11).

“ ‘Daha geçen gün evin içi serin oluyor, kapı aralarından soğuk giriyor diye konuşuyorduk ya, bak, gidip harçlığıyla kapısına sünger bant almış!’ ‘Hani duyan da oğlunun Nobel Barış Ödülü’nü *falan* aldığını sanır; öyle övünüp duruyor.’ ” (Akal, 2020:12).

“ ‘Nasıl yani? İtalya’ya, Fransa’ya *falan* mı gideceğiz?’ ” (Akal, 2020:26).

“ ‘Aaa, bu doğru! Nasıl bir arabayla kaçtılar, arabada bekleyen var mıydı, *falan...* Bunlar çok önemli ipuçları.’ ” (Akal, 2020:87).

“ ‘Annesinin yüzüne bakmaktan korkarak konuştu: bahçeye bu bitkilerden ekince sivrisinek *falan* yaklaşmıyormuş.’ ” (Akal, 2020:90).

“ ‘Sanmıyorum. Altay Şen’in verdiği parayla bir çiftlik evi aldığını duydum. Evin dekarasyonu, sonra bir sürü yeni giysiler *falan...* Sonunda geriye beş kuruşu kalmamış.’ ” (Akal, 2020:95).

“ ‘Aaa, bir günden öbür güne değişmekten söz ettin de... Bankada biliyor musun ne oldu bugün?’ ” (Akal, 2020:142).

“ ‘Şöyle ufak bir şişe limon kolanyası örneğin... ya da ne bileyim, tıraş köpüğü *falan...*’ ” (Akal, 2020:155).

“ ‘Sen de amma yufka yüreklisin başka bir adamın sesi girdi araya: Suat çocukların elinde teybini *falan* çekip aldığında Selma’yı görecektin.’ ” (Akal, 2020:166).

“ ‘Neredeyse hüngür hüngür ağlayacaktı. Yok efendim, ‘bırak çocukları’ *falan...* Neyse, Suat sıkı çıktı, hiç olmazsa ellerinden aletlerini alıp havuza attı. Kullansınlar bakalım.’ ” (Akal, 2020:166).

“ ‘Yok harçlığıyla almışmış *falan.*’ ” (Akal, 2020:166).

“ ‘Tehditler *falan...* Çocuğun dengesi iyice bozuldu.’ ” (Akal, 2020:176).

“ ‘Kemik yapımız *falan* çok benzerdi.’ ” (Akal, 2020:192).

“ ‘Bence mendilde kloroform *falan* yoktu.’ ” (Akal, 2020:196).

“ ‘Ay şaka yaptık Fatoş Teyze! Fare *falan* görmedik. Vallahi şaka yaptık!’ ” (Akal, 2020:207).

ha

“ ‘Tamam. Ünlü biriyle röportaj *ha!* Umarım başımız derde girmez.’ ” (Akal, 2020:28).

“ ‘Cüneyt bozulduğunu belli etmek istemedi: ‘Ne fark eder canım! *Ha* âşık, *ha* özgür... Sonuçta kuş beyinli olduktan sonra hangisi olduğu önemli mi!’ ” (Akal, 2020:58).

“ ‘Küçük ve önemsiz bir gazete *ha?*’ Üçü de bu sözcüklere takıldı, her biri sanki kendine hakaret ediliyormuş gibi kızarıp bozardı.’ ” (Akal, 2020:96).

“ ‘Dikkat edin *ha*, koşmayın!’ ” (Akal, 2020:124).

“ ‘Haberleri izlerken sakın heyecandan bayılayım demeyin *ha!*’ ” (Akal, 2020:139).

“ ‘Ha!..Bir de bu baş belası herifle çocuğu bırakıp sayın tarihçimizi evine geri götürmek zorundayız.’ ” (Akal, 2020:167).

“ ‘Seher Hanım, sen Yener’in annesi olduğuna göre akıllı kadınsındır. Şu parayı kaptırma *ha!*’ diye dua etti.” (Akal, 2020:170).

“Yener aydınlatıcı bir bilgi verebilme umuduyla devam etti: ‘*Ha*, bir şey daha var.’ ” (Akal, 2020:180).

“ ‘*Ha*, o konuyu merak ediyor musun?’ ” (Akal, 2020:182).

“ ‘Sen aklını kaçırmış olmalısın. Benim yerime geçmek *ha!* Gerçek anlaşılmayacak mıydı sanıyorsun?’ ” (Akal, 2020:200).

hah

“ ‘Üzüntüden saçı dökülecekmiş... *Hah!*’ ” (Akal, 2020:79).

“ ‘*Hah!* Şöyle söylesene! Kim çıktı?’ ” (Akal, 2020:88).

“ ‘*Hah*, işte bu! not almak isterseniz, burada kâğıt kalem var.’ ” (Akal, 2020:162).

“ ‘*Hah!* Köyün adını hatırladım.’ ” (Akal, 2020:177).

“ ‘*Hah*, Sedat Bey, siz misiniz?’ ” (Akal, 2020:202).

hele

“ ‘*Hele* babamın kulağına gidecek olursa...’ ” (Akal, 2020:84).

“*Hele* dönüş yolunda arabada da kestirdiği için Selin’in uykusu iyice kaçmıştı. Geç saatlere kadar uyanık kaldı.” (Akal, 2020:91).

“ ‘Evet, haklısın. *Hele* ünlü sanatçıların sağı solu hiç belli olmaz.’ ” (Akal, 2020:104).

“*Hele* başları zaten bunca dertteyken...” (Akal, 2020:111).

“*Hele* imza alacağı kişinin gerçekten Altay Şen olduğunu sanan Sedat Amca büyük bir düş kırıklığı içindeydi.” (Akal, 2020:137).

“Suat denen adam böbürlenerek söze karıştı: ‘*Hele* bunun yalvarmasını görecektin!’ ” (Akal, 2020:166).

hmm

“ ‘*Hmmm*, evet...’ ” (Akal, 2020:122).

işte

“ ‘Çocuklar, baksanıza, bu adam Altay Şen. Kapıdan giriyor. *İşte... İşte* girdi!’ ” (Akal, 2020:135).

“Öylesine bakıyorum *işte.*” (Akal, 2020:141).

“*İşte* dün akşamki konuşmamız bana ilham verdi.” (Akal, 2020:143).

mmm

“Sağa sola bakıp kapıyı kırmak için kullanabileceği bir alet araken, içerden hafif de olsa bir ses duyar gibi oldu. ‘*Mmmmm...*’” (Akal, 2020:185).

nee/ ne

“*Ne!* Yoksa telefon konuşmalarını mı dinliyorsun? Çok ayıp!” (Akal, 2020:11).

“Evren salonda oturanlara görünmemeye dikkat ederek gizlice mutfağa yönelmişti, ama o da *ne!*” (Akal, 2020:30).

“*Ne?* Olamaz! Yanlış duymuş olmalıyım!” (Akal, 2020:40).

“*Ne?* Çıldırın mı sen? Adama gidip, ‘Sayın bayım, lütfen kaçırdığınız adamı serbest bırakınız’ mı diyeceğiz? Gözünü kırpmadan bizi de öldürür bu adam!’” (Akal, 2020:97).

“Kaset mi dedi, *ne...* birbirinize ders anlatırken sesinizi kaydediyorsunuz herhalde, değil mi?” (Akal, 2020:109).

“*Ne* hoş bir buluş!” (Akal, 2020:109).

“Girer girmez de yerde yatan kadını görüp çığılığı bastı: ‘Bu da *ne!* Yoksa siz cinayet mi işlediniz?’” (Akal, 2020:119).

“*Ne?* Tarihçi orada mı oturuyor?” (Akal, 2020:136).

“*Ne?* Bunu kendisi mi söyledi?” (Akal, 2020:156).

“*Ne,* benim paramı mı çekecekler?” (Akal, 2020:191).

neyse

“*Neyse* ki babam uyanık adamdır.” (Akal, 2020:10).

“*Neyse* leke sonunda kuruyup kayboldu da cezadan kurtuldum.” (Akal, 2020:19).

“*Neyse* ki artık televizyon bu tür şeyleri net göstermiyor, biraz dalgalandırıp yayımlıyordu.” (Akal, 2020:29).

“*Neyse,* sonunda barışmışlar, gülücükler içinde birbirlerine sarılıyorlar.” (Akal, 2020:30).

“*Neyse,* sen de yetiştin.” (Akal, 2020:38).

“*Ne?* Olamaz! Yanlış duymuş olmalıyım!” (Akal, 2020:40).

“*Neyse* ki duygularını gizlemeyi başardı.” (Akal, 2020:45).

“ ‘*Neyse*, şimdilik bu konuyu keselim.’ ” (Akal, 2020:86).

“*Neyse* ki, Seher Hanım konunun üzerinde fazla durmadı.”(Akal 2020:91).

“Oğuzcan Selimoğlu’nun şantajına boyun eğdiği düşünülecek olsa, hadi *neyse*...” (Akal, 2020:105).

“ ‘*Neyseki* bugün tarih yok. Osman Bey okula uğramaz.’ ” (Akal, 2020:108).

“O sırada Evren kan ter içinde aşağıya koştu. Arkadaşlarını kapıda görünce elindeki kaseti sallayarak sevinçle, ‘*Neyse*, buldum!’ dedi.” (Akal, 2020:109).

“ ‘Odamda deliler gibi yedek kaset aradım, bu yüzden evden çıkmakta geciktim. *Neyse* ki röportaja gecikmedik...’ ” (Akal, 2020:110).

“ ‘*Neyse*, en azından ortada bir ceset yok,’ dedi Elif, işin teselli yanını bulmaya çalışarak.” (Akal, 2020:120).

“ ‘Kız olsan hadi *neyse*, kendi deneyimlerinden bir şeyler hatırlayıp sana yardımcı olmaya çalışırdım.’ ” (Akal, 2020:141).

“*Neyse* ki resim öğretmeni Gökhan’ı yerine oturttu.” (Akal, 2020:152).

“*Neyse* ki hat kapanmamıştı.” (Akal, 2020:160).

“ ‘*Neyse*, Altay Şen üzerinde durmadı.’ ” (Akal, 2020: 162).

“*Neyse*, hiç olmazsa hayattaydı, buna sevindi!” (Akal, 2020:165).

“ ‘Neredeyse hüngür hüngür ağlayacaktı. Yok efendim, ‘bırak çocukları’ falan... *Neyse*, Suat sıkı çıktı, hiç olmazsa ellerinden aletlerini alıp havuza attı. Kullansınlar bakalım.’ ” (Akal, 2020:166).

“ ‘*Neyse*, çaresiz peki dedim.’ ” (Akal, 2020:175).

“ ‘*Neyse* işte, sık sık civarda yürüyüş yaptım.’ ” (Akal, 2020:177).

“ ‘*Neyse*, akşam eve dönünce anlatırım, hoşça kal.’ ” (Akal, 2020:183).

“*Neyse* ki toprak yumuşaktı ve kolay kazılabilirdi.” (Akal, 2020:186).

“ ‘*Neyse* ki gelebildiniz arkadaşlar!’ ” (Akal, 2020:189).

“ ‘*Neyse* müdire hanım parayı pazartesi gününe hazır edeceğine söz verdi.’ ” (Akal, 2020:201).

“*Neyse* ki, Fatoş Hanım’ın arkasından salona girenler bu kez maskeli haydutlar değil, çocuklardı!” (Akal, 2020:207).

off

“ ‘Off, bizimle ilgileneceklerine kendilerine baksalar ya.’ ” (Akal, 2020:11).

“ ‘Off, amma uykum gelmiş.’ ” (Akal, 2020:105).

ooo

“Evren’i görür görmez, kaçmasına fırsat vermeden, ‘Aaa! Ne kadar büyümüşsün!’ ‘Ooo! Kocaman delikanlı olmuşsun!’ abartılı tezahüratlarla, seslerini salonda konuklarına çay ikram etmekte olan Nermin Hanım’a duyurana kadar ciyak ciyak bağırmişlardı.” (Akal, 2020:30-31).

“ ‘En garip şeyi zaten biz kendi elimizle oraya götürüyoruz.’ ” (Akal, 2020:73).

“ ‘Oooo, buyursunlar efendim. Küçük gazeteciler tam zamanında gelmiş. Buyrun buyrun...’ ” (Akal, 2020:75).

“ ‘Ooo! Aferin Selin. Evren’in böyle çalışkan arkadaşlarının olması ne iyi! Böylece onun durumu da biraz daha düzelir umarım.’ ” (Akal, 2020:109).

“ ‘Ooo bakıyorum ünlü Altay Şen’le röportaja geldiniz, ama onun bahçivanına bile daha fazla ilgi gösteriyorsunuz!’ ” (Akal, 2020:112).

öff

“Yener, ‘Öff, bu kızdaki kurtuluş yok!’ Dercesine Evren’e baktı.” (Akal, 2020:65).

peh

“Peh! Market görevlisine hava atayım derken sayılı harçlığından da olmuştu!” (Akal, 2020:155).

şey

“Neyse ki artık televizyon bu tür şeyleri net göstermiyor, biraz dalgalandırıp yayımlıyordu.” (Akal, 2020:29).

“Yener’e okuldan geldiğinde yiyebileceği şeyler hazırlayıp dolaba koyardı.” (Akal, 2020:67).

“ ‘Şey... ben şey için aramıştım.’ ” (Akal, 2020:101).

“ ‘Şey... gazete için.’ ” (Akal, 2020:101).

“ ‘Şey, biz saat birde okuldan çıkıyoruz, ikiye yetişemeyiz. Saat üç desek?’ ” (Akal, 2020:102).

“Selin, ‘Öldürmüşler midir dersiniz?’ deyince Yener’le Evren ters ters Selin’e baktılar. Aklına ne kötü *şeyler* geliyordu bu kızın?” (Akal, 2020:108).

“Üçü de aynı *şeyi* düşünüyorlardı.” (Akal, 2020:108).

“‘Hepsi de büyük olasılıkla paha biçilemez *şeylerdi.*’ ” (Akal, 2020:111).

“‘Selin aynı fikirde değildi: ‘Hayır, bu adam okulun oraki kafede gördüğüm adam. Hani *şeyle* birlikte!...’ ” (Akal, 2020:111).

“‘Ne baş belası *şeyler!* Her yerde karşımıza çıkıyorlar. Lağım farelerinden beter...’ ” (Akal, 2020:114).

“‘Eee... *şey...*’ Evren ne diyeceğini bilemedi.” (Akal, 2020:121).

“‘*Şey...* düşündüm de... Vazgeçtim, para olduğu yerde kalsın.’ ” (Akal, 2020:122).

“‘Ne içersiniz efendim?’ Hiçbiri bir şey içmek isteği duymuyordu. Yine de akıllarına ilk gelen *şeyi* söylediler.” (Akal, 2020:124).

“Evren utancından başını peçeteden kaldırmadan yanıtladı. ‘*Şey...* o sırada çok şaşkındım.’ ” (Akal, 2020:128).

“Yener lafı kaptı: ‘Aslında bence bu bir olasılık değil, emin olduğumuz tek *şey!*’ ” (Akal, 2020:129).

“‘Yüksek sesle söyledikleri ise çok başka *şeylerdi.* A, öyle mi? Ne şanslısınız!’ ” (Akal, 2020:131).

“Sedat Amca utangaç bir tavırla lafa karıştı: ‘*Şey...* çocuklar, aslında ben de bu Altay Şen’in hayranıyım.’ ” (Akal, 2020:135).

“‘Ee *şey,* aslında elim boş gitmek istememiştim.’ ” (Akal, 2020:155).

“Selin ağzından kaçırıldı: Selin’in bu sözleri üzerine üçü de aynı *şeyi* düşündü: Bu, aynı hafta içinde üçüncü kaçırılma olayıydı!” (Akal, 2020:160).

“‘Aa, *şey,* sizin şu bahçıvan nerede?’ ” (Akal, 2020:162).

“‘Çocuk işimize yaramaz. Gereğinden fazla *şey* biliyor. Öbür herifle aynı anda ortadan kaldıracağım.’ ” (Akal, 2020:166).

“Selin, Gökhan’ın tavrına iyice sinirlendi. Alaylı bir tavırla onu yanıtladı: ‘Ay ne aptal *şeysiniz* siz! O adam burada değil ki... saatler önce gitti.’ ” (Akal, 2020:172).

“‘*Şey...* sabah Evren size uğrayacaktı. Onu gördünüz mü?’ ” (Akal, 2020:175).

“‘*Şeyi,* adresi soruyordum. Çiftlik evinin adresini...’ ” (Akal, 2020:176).

“Yener’in aklında o kadar başka *şeyler* vardı ki, annesinin ne demek istediğini anlayamadı.” (Akal, 2020:182).

“ ‘Ne aptal *şeysin!*’ ” (Akal, 2020:188).

“ ‘*Şey...* Altay Bey, benim çocuklar sizin hayranınız. Mümkünse onlar için bir imza rica edecektim.’ ” (Akal, 2020:202).

“ ‘Altay Şen, yani *şey*, yeğeniniz... Hani aradığınızda bulamamıştınız... O aslında...’ ” (Akal, 2020:205).

şişt

“ ‘*Şişt!*’ Yener eliyle arkadaşına işaret ederek onu susturdu.” (Akal, 2020:52).

ugggh/ aggh/ auuugh

“ ‘Ahhh!’ ” ‘Ne oluyor çocuklar?’ ‘Ahhh, *aggh!* *Uggg!* Çok ağrıyor.’ ” (Akal, 2020:49).

“Aynı anda Oğuzcan Selimoğlu yattığı yerden ‘*Aaggg!*’ diye inleyerek kıpırdadı.” (Akal, 2020:80).

“Başka çare olmadığına karar verilince, Evren söylediklerini uygulamaya girişti. ‘*Aaahhh!* *Uhhhg!* *Auuugh!*’ Sonunda resim öğretmenin dikkatini çekebilmeyi başardı.” (Akal, 2020:151).

uh

“ ‘Oğuzcan Selimoğlu bize bayılmış numarası yaptı yalnızca, biz de mendil koklatıldığını görünce şartlanmış olarak bayılmış olduğunu düşündük. Ama yeşil bereli adam ise silahı doğrulttuğunda ‘ah, *uh*’ diye sesler çıkarttı, hatırlasana.’ ” (Akal, 2020:196).

vay/ vay be

“*Vay* canına, evin içinde sekreterler, yardımcılar... Altay Şen kim bilir ne kadar zengindi!” (Akal, 2020:100).

“ ‘*Vay vay vay...* Atletler yine koşarak geldiler.’ ” (Akal, 2020:123).

“Sedat Amca, ‘*Vay be*, ne espri yaparmışım!’ diye kendi kendiyile gururlandı.” (Akal, 2020:123).

“ ‘Hey! *Vay vay vay* kimleri görüyorum! Ne yapıyorsunuz burada siz?’ ” (Akal, 2020:136).

“Yener şaşkınlığını henüz üzerinden atamamıştı ki, arkasından gelen alaycı seslerle irkildi: ‘Vay vay vay, bak kim gelmiş ziyaretimize!’ ” (Akal, 2020:187).

“Konuşmanın bu noktasında, o ana kadar bir köşede elleri ayakları sıkıcı da bağlı, hiç konuşmadan oturan cırlak sesli kadın söze karıştı: ‘Vay alçak vay!’ ” (Akal, 2020:193).

ya

“ ‘Sen yine şükret. Bizim sınıftaki Hasan var ya, annesi sivilce tedavisi için çocuğu doktora götürmüş!’ ” (Akal, 2020:11).

“ ‘Off, bizimle ilgileneceklerine kendilerine baksalar ya.’ ” (Akal, 2020:11).

“ ‘Daha geçen gün evin içi serin oluyor, kapı aralarından soğuk giriyor diye konuşuyorduk ya, bak, gidip harçlığıyla kapısına sünger bant almış!’ ‘Hani duyan da oğlunun Nobel Barış Ödülü’nü falan aldığını sanır; öyle övünüp duruyor.’ ” (Akal, 2020:12).

“ ‘Yok ya? Ben kendi kendime mi konuşuyordum burada?’ ” (Akal, 2020:12).

“ ‘Nasıl oluyormuş ya? İkinizi de kandırdım işte!’ ” (Akal, 2020:19).

“ ‘Peki, ya Altan Şen’in benzeri?.. O olamaz mıydı?’ ” (Akal, 2020:34).

“ ‘Yok, sabah sabah Elif’ten söz ediyorum! Daha dün akşam konuştuk ya! Kimin röportajını yapacağımızı soruyorum.’ ” (Akal, 2020:39).

“ ‘Ben bir şey düşünemedim.’ dedi Evren. ‘Ya sen?’ ” (Akal, 2020:39).

“ ‘Ne tanıdığı?.. Ne akrabası?.. Rüyamda gördüm dedim ya!’ ” (Akal, 2020:40).

“ ‘Az önce uyanmıştım dedin ya! Sen uyanırken mi rüya görürsün?’ ” (Akal, 2020:40).

“ ‘Seni işe almış falan değiliz.’ ” (Akal, 2020:63).

“ ‘Saatlerce o kafede oturacak değiller ya!’ ” (Akal, 2020:66).

“ ‘Ya ben ne yapacağım? Elimde teybimle adamın önünde taş gibi durup Arkeoloji Müzesi’ndeki Apollon heykelini mi oynayacağım?’ ” (Akal, 2020:69).

“ ‘Peki ama ya işini ayarlayamazsa?’ ” (Akal, 2020:70).

“ ‘Hani Altay Şen var ya!’ ” (Akal, 2020:71).

“ ‘Ya adamlar kapının dışında bizi bekliyorsa?’ ” (Akal, 2020:81).

“ ‘Sus da dinle. Bir şeyler düşünmüştür elbet. Havaya konuşacak değil ya!’ ” (Akal, 2020:87).

“ ‘Eh, eteklik giyecek değil di ya!’ ” (Akal, 2020:88).

“ ‘Nasıl böyle bir şey söylersin? Ya yalan olduğu ortaya çıkarsa?’ ” (Akal, 2020:92).

“Yener’le Evren aynı anda Selin’e baktılar. Selin, ‘*Yaa*, ben dememiş miydim?’ ifadesiyle ikisini de gözleriyle azarladı.” (Akal, 2020:96).

“ ‘Röportaja gideceğin kişilerden her seferinde suçsuzluklarına dair savcılık raporu isteyecek değilsin *ya!*’ ” (Akal, 2020:98).

“ ‘Hayır efendim, benim adım Selin.’ ‘Ah, tabii *ya*, Selin... derslerin nasıl bakayım? Sınıfta kaçınıcısn?’ Selin ne diyeceğini bilemedi.” (Akal, 2020:109).

“*Ya* kadının onları daha önceki kaçırılma olayını polise bildirmemiş olmalarıyla ilgili suçlaması da ne demek oluyordu?” (Akal, 2020:117).

“Sonra onların ev sahibi gibi kapıyı açtıklarını ve anlaşılan bir süredir bu evde olduklarını fark edince bu kez Elif onlara çıkıştı: ‘*Ya* sizin ne işiniz var bakalım burada? Röportaj saat dörtte değil miydi? Daha üç buçuk bile olmadı, siz eve yerleşmişsiniz bile!’ ” (Akal, 2020:119).

“ ‘Hoş, aslında ne anlatacağımızı da bilemiyoruz *ya!*’ ” (Akal, 2020:120).

“ ‘Onun da öncesi varmış *ya*, kendiniz söylediniz.’ ” (Akal, 2020:125).

“ ‘Şimdi, bu yeşil bereli adam eğer öğretmenler odasında Oğuzcan Selimoğlu’ndan para almışsa, Altay Şen’in kaçırılma işini o ve adamları tezgâhlamış olabilir elbette; ama *ya* parayı veren Altay Şen’in bahçıvanı ve parayı alan da Oğuzcan Selimoğlu ise?’ ” (Akal, 2020:127).

“ ‘Peki, *ya* buna ne dersiniz?’ ” (Akal, 2020:130).

“Yener’in ısrarcılığı karşısında Evren, Elif’i korumak gereği duydu: ‘Yalan söyleyecek değil *ya*, evde yok diyorsa yoktur.’ ” (Akal, 2020:137).

“ ‘Hani sana sözünü ettiğim ünlü müşterimiz vardı *ya?*’ ” (Akal, 2020:142).

“ ‘Sonra senle dün akşam konuştuklarımız geçti aklımdan, hani insanların bir günden ötekine değişebileceğinden söz etmiştik *ya...*’ ” (Akal, 2020:142).

“ ‘Evet ama tarihçinin tatilde olduğunu öğrendik *ya...*’ ” (Akal, 2020:150).

“ ‘Hem dairede kimse olmadığını biliyoruz *ya!* Tarihçi tatilde...’ ” (Akal, 2020:150).

“ ‘Geçen gün Yener’in karın ağrısı tutmuştu *ya...*’ ” (Akal, 2020:151).

“ ‘Peki, *ya* kapıyı çaldığında kimse çıkmazsa?’ ” (Akal, 2020:152).

“ ‘İşin ilginç yanı, hani geçen gün burada sizi beklerken binadan iki kişi çıktığını görmüştüm *ya...*’ ” (Akal, 2020:156).

“ ‘*Ya* moruk bunları görürse?..’ ” (Akal, 2020:167).

“ ‘Bizim yapacak başka önemli işlerimiz var.’ ‘*Ya*, öyle mi?’ ” (Akal, 2020:172).

“ ‘He *ya*, arada sırada gider gelir.’ ” (Akal, 2020:174).

“Öyle *ya*, Oğuzcan Selimoğlu’nu tehdit ettiğine göre ara sıra bu eve uğruyor olabilir.” (Akal, 2020:174).

“ ‘*Ya* bu gazeteler ne oluyor?’ ” (Akal, 2020:177).

“Sistemde arıza vardı, ödenemedi! Anlarsın *ya*!” (Akal, 2020:183).

“Selin, Yener’i şakacı bir tavırla yanıtladı: ‘Hani şu klip provası yapan yetenekli oyuncular vardı *ya*, onlardan biri bu.’ ” (Akal, 2020:190).

“ ‘*Ya* aranızdaki benzerlik?’ ” (Akal, 2020:192).

“ ‘Selin, Yener’in cesaretinden yüz bularak suçlamalarla ilgili en önemli soruyu sordu: *Ya* tehdit?’ ” (Akal, 2020:192).

“ ‘*Ya*, ben söylemiştim sana para koklatmaz diye.’ ” (Akal, 2020:194).

“ ‘Evet *ya*, planımızı bozdunuz.’ ” (Akal, 2020:197).

yahu

“ ‘Nasıl yani? Ailen onu tanıyor mu? Yoksa akrabanız mı? Sizde yatıya mı kalıyordunuz? Şansa bak *yahu*!’ ” (Akal, 2020:40).

“ ‘Ne oluyor *yahu*? Yumurtlayan tavuk gibi ne yırtınıyorsunuz?’ ” (Akal, 2020:65).

“ ‘Bu tavuğu kim saldı bu servise *yahu*? atın aşağıya kümesine yürüyerek gitsin!’ ” (Akal, 2020:66).

“Evren, ‘Ne oluyor *yahu*, nedir bu heyecan?’ diye sordu.” (Akal, 2020:66).

“ ‘*Yahu*, sen gitsene başımızdan! Bela mısın nesin?’ dedi Yener.” (Akal, 2020:108).

yani

“ ‘Canım, karanlık dediysem oda karanlıktı *yani*. Gizli gizli yazdım.’ ” (Akal, 2020:9).

“ ‘*Yani* demek isteğim, eğer gazetemizi sürdürmek istiyorsak biraz daha heyecanlı konular bulmalıyız.’ ” (Akal, 2020:26).

“ ‘*Yani*?’ ‘*Yani* şarkıcılar,artistler, ressamalar, yazarlar gibi ünlü kişiler!’ ” (Akal, 2020:27).

“ ‘Senin de acıma duygun bayağı kas yapmış *yani*.’ ” (Akal, 2020:73).

4.1.4.2. Süper Gazeteciler 2 Parktaki Esrar

aaa

“ ‘Aaa, nedir bu kapıcılardan çektiğimiz! Sabah akşam gürültü patırdı!’ ” (Akal, 2020:10).

“ ‘Aaa tabii, herkes başlangıçta hata yapar.’ ”(Akal, 2020:32).

“ ‘Buyrun! Aaa, Selin sen misin? Evet, benim kardeşim de bu işte, duyduğun gibi. Ne? Evet, bence de kimse satın almaz.’ ” (Akal, 2020:32-33).

“ ‘Aaa çocuklar, kapıyı açmış ne yapıyorsunuz böyle?’ ” (Akal, 2020:20).

“ ‘Teneffüs zili duyulduğunda, ‘Aaa, ders ne çabuk bitti!’ drcesine herkes gerinerek birbirine şaşkınlıkla baktı.’ ” (Akal, 2020:52).

“ ‘Aaa şuna bak!’ ” (Akal, 2020:66).

“ ‘Aaa tabii, buyur gel.’ ” (Akal, 2020:76).

“ ‘Aaa, ama yanında arkadaşların da var. O zaman haber vermeliyim.’ ” (Akal, 2020:92).

“ ‘Aaa, az önce duyduğumuz garip sesler, karın gurultusu muydu?’ ” (Akal, 2020:101).

“ ‘Aaa, benim öğretmenliğimin yanında, arkelog olduğumu da biliyor muydunuz?’ ” (Akal, 2020:126-127).

“ ‘Aaa, asla olmaz.’ ” (Akal, 2020:133).

“ ‘Aa, iyiyim çocuğum. Sen nasılsın? Evren orda mı?’ ” (Akal, 2020:170).

“ ‘Aaa, tamam tamam. Onuhnla sonra konuşurum.’ ” (Akal, 2020:171).

“ ‘Ben Selin. Aaa, sesimi tanıyamadın mı?’ ” (Akal, 2020:175).

“ ‘Aaa ne güzel... Oyun gibi! İlk ben geçeceğim!’ ” (Akal, 2020:185).

“ ‘Aaaa, ne güzel bir ev! Kocaman! Burada ne güzel saklambaç oynanır.’ ” (Akal, 2020:185).

“ ‘Aaa, buda biri var!’ ” (Akal, 2020:188).

“ ‘Resimlerden birindeki adamı işaret edip, ‘Aaa, bu adam bizim fabrikanın mühendislerinden biri,’ demesin mi!’ ” (Akal, 2020:194).

“ ‘Aaa, yoksa dosyayı verdikten sonra bankadan çıkmayıp gizlice toplantı odasına mı girdin?’ ” (Akal, 2020:195).

“ ‘A evet, sigara böreği kızarttılar, yanına da çay yaptılar...’ ” (Akal, 2020:198).

“ ‘Aaa, bakın ne diyeceğim.’ ” (Akal, 2020:203).

“ ‘Aaa, o günü hangimşz unutabiliriz ki! Bu hınzır kızlar o gün bizi arkalarından az mı koşturdular!’ ” (Akal, 2020:203).

“ ‘Toplantıdaki firmanın Genel Müdür’ü resimlerden birini görünce, ‘Aaa, bu bizim fabrikada mühendis,’ gibi bir şeyler söylemiş.’ ” (Akal, 2020:204).

“ ‘Aaa, öyle mi? Tamam canım, ver onu geri. Ben sana kuru saçlar için olanından vereyim.’ ” (Akal, 2020:218).

“ ‘Aaa orda bunlardan çok vardı. İstersen sana da getiririm.’ ” (Akal, 2020:220).

acaba

“Onu arayan kimdi *acaba*?” (Akal, 2020:19).

“Değeri neydi *acaba*?” (Akal, 2020:128).

ah

“ ‘Ah canım kızım, nasıl da düşüncelidir. Sen olmasan ne yaparım?’ ” (Akal, 2020:11).

“ ‘Ah eskiden böyle miydim ben? Filmciler, reklamcılar peşimde koşardı!’ ” (Akal, 2020:11).

“ ‘Ah, size konuşacak fırsat vermedim, değil mi?’ ” (Akal, 2020:58).

“ ‘Ah çocuklar, neredeyse çarpışacaktık!’ ” (Akal, 2020:126).

“ ‘Ah Yenerciğim çok yoruldum, ama toplantım iyi geçti.’ ” (Akal, 2020:193).

“ ‘Ah Yener, toplantıda ne komik bir şey oldu bilsen!.. Hani sen mavi dosyayı getirmiştin ya...’ ” (Akal, 2020:194).

“ Kocasının amirine karşı duyduğu utancı da dile getirmekten geri kalmadı: ‘Müdür Bey, *ah*, nasıl desem bilmem ki...’ ” (Akal, 2020:237-238).

ay

“ ‘Ay çekilin, bir tarafımı kıracaksınız.’ ” (Akal, 2020:96).

“ ‘Ay çok hoşsunuz çocuklar.’ ” (Akal, 2020:207).

be

“ ‘Başımıza bela mısın *be*?’ ” (Akal, 2020:171).

de-

“ ‘*Demek* Yener bankadan hâlâ dönmedi. Annesiyle ne işi olabilir ki? Neyse, döner dönmez herhalde beni hemne arar, Perili Ev’e birlikte gidip bakarız,’ diye düşünerek pencereden Yener’in oturduğu daireye doğru baktı.” (Akal, 2020:176).

eee

“ ‘Eee, yani sonuç olarak ne yapıyoruz?’ ” (Akal, 2020:98).

“ ‘Ee, bu konuda kaç yıllık deneyimi vardır; yaş tahtaya basmazdı artık!’ ” (Akal, 2020:102).

“ ‘Ee, adamın spor arabalarda gezen öyle cazgır karısı olursa, sesi soluğu çıkmaz olur tabii.’ ” (Akal, 2020:205).

“ ‘Eee?..’ ” (Akal, 2020:226).

“Yener bu sözleri duyar duymaz, Evren’e doğru anlamlı anlamlı bakarak herkesin duyabileceği bir ses tonuyla konuştu: ‘Eeee, aşkın ne zaman kime gelip yapışacağı belli olmuyor.’ ” (Akal, 2020:235).

eh

“ ‘Eh, Gülsün Teyze’ye Gülsün Abla demişse, o kadarı da olurdu artık!’ ” (Akal, 2020:12).

“ ‘Eh, bu da Elif’in sorunuymdu artık.’ ” (Akal, 2020:77).

“ ‘Eh, artık iş adamıyla ya, bu kadarını akıl edebiliyordu tabii.’ ” (Akal, 2020:155).

“ ‘Plan değişikliklerine göre, ileride oraya alışveriş merkezi yapılacak; eh, belki çevresinde çocuklar için küçük bir park alanı kalabilir...’ ” (Akal, 2020:191).

falan

“ ‘Uzay da nerden çıktı? Parfüm, şampuan, sabun *falan* öyle şeyler üretiyorlar.’ ” (Akal, 2020:21).

“ ‘Bilmiyorum işte. Öğretmen, bankacı, müdür *falan*.’ ” (Akal, 2020:38).

“ ‘Bunların kitap *falan* açtığı yok, elbette konunun ne olduğunu bile bilmezler.’ ” (Akal, 2020:43).

“ ‘Eyvah, sorular! Ortada soru *falan* yok! Ne yapacağız?’ ” (Akal, 2020:55).

“ ‘Öyle söylemedim. Park *falan* olmayacak!’ ” (Akal, 2020:72).

“ ‘Üzgünüm ama... röportaj *falan* yok.’ ” (Akal, 2020:73).

“ ‘Orası da çocuk parkı *falan* olmayacakmış.’ ” (Akal, 2020:73).

“ ‘Aşırı dozda ilaç *falan* mı alıyor yoksa bu adam?’ ” (Akal, 2020:86).

“ ‘Şarkı sözü *falan* mı ezberlemeye çalışıyorsun?’ ” (Akal, 2020:88).

“ ‘Belki esrar kaçakçıları... ya da silah deposu *falan*...’ ” (Akal, 2020:90).

“ ‘Ohoo, ne bileyim ben. Bir sürü çalışan, birkaç tane de müdür *falan.*’ ” (Akal, 2020:93).

“Ama ortalarda lamba *falan* görünmüyordu, sanki ışık esrarlı bir boyuttan yansiyordu.” (Akal, 2020:119).

“ ‘Bir daha şampuan şişesi *falan* kıracak olursan, bana haber ver de kurumadan temizleyeyim.’ ” (Akal, 2020:122).

“ ‘Tamam, orası büyücünün şatosu *falan* değil elbet, ama her şey senin sandığın kadar da basit değildi.’ ” (Akal, 2020:123).

“ ‘Evlerinizden izin alabilirseniz, yarına da sınavınız *falan* yoksa...’ ” (Akal, 2020:127).

“ ‘Saçmalama! adam çok yaşlı; otuz kırk yaşında *falan!*’ ” (Akal, 2020:143).

“ ‘Hayır, park *falan* olmayacak.’ ” (Akal, 2020:147).

“ ‘Şifre *falan* mıydı bu?’ ” (Akal, 2020:149).

“ ‘Yani plan değiştirilmediği için sürece, o araziye alıpşveriş merkezi, fabrika ya da site *falan* kurulamaz.’ ” (Akal, 2020:153).

“ ‘Hani çikolata *falan* önerse, hemen kabul edecekti...’ ” (Akal, 2020:156).

“ ‘Neydi? Hah! Pencere, dolap, çekmece *falan...*’ ” (Akal, 2020:161).

“ ‘Babam, Brelediye Başkanı ile röportaj yaptığımızı *falan* duyunca, bu arkadaşını hatırlamış.’ ” (Akal, 2020:176).

“ ‘Yoksa belediyede casusların *falan* mı var mı?’ ” (Akal, 2020:189).

“ ‘İlişkim var *falan* sandı herhalde.’ ” (Akal, 2020:194).

“ ‘Bu saatte genç bir kızın markete gitmesini *falan* düşündüğü yok, onun için önemli ille de istediği olsun...’ ” (Akal, 2020:196).

“ ‘Böyle durumlar için yanında roman *falan* taşı bari.’ ” (Akal, 2020:199).

“ ‘Sonra da annemin adamla ilişkisi olduğunu *falan* sanıp, anneme sürekli anlamlı anlamlı bakmış.’ ” (Akal, 2020:204).

ha

“ ‘Belediye Başkanı *ha!*’ Elif birden yerinden fırladı.” (Akal, 2020:23).

“ ‘Babama da söyleme *ha!*’ ” (Akal, 2020:15).

“ ‘*Hah ha!* Nasıl da kandırdım seni! Oh ya! Oh ya! Kandın işte!’ ” (Akal, 2020:14).

- “ ‘Amma unutmansın *ha!* Yine cüzdanını evde bırakmış...’ ” (Akal, 2020:37).
- “ ‘Makam arabası *ha!* Baksana, belediye araçları amaç dışı kullanılıyor diye gazetecilere yakalanıp baş sayfaya malzeme olmayalım?’ ” (Akal, 2020:48).
- “ ‘Amma tembel kızsın *ha!*’ ” (Akal, 2020:66).
- “ ‘Gülünecek bir şey varsa, söyleyin ben de güleyim. İşte böyle: Hah *ha ha!*’ ” (Akal, 2020:82).
- “ ‘Hem şu eski bina da, *ha* yıkıldı *ha* yıkılacak.’ ” (Akal, 2020:90).
- “*Ha* onlar mı? Çoğu Eski Tunç Çağı’na ait. M. Ö. 3000’li yıllardan söz ediyoruz çocuklar!” (Akal, 2020:128).
- “ ‘*Ha* bir dakika... Halkla ilişkiler Müdürü’nü de yollarsanız iyi olur.’ ” (Akal, 2020:135).
- “ ‘Sen de kedi uzmanı kesildin başımıza *ha!*’ ” (Akal, 2020:166).
- “ ‘*Ha*, demek gelemedi. Onu merak etme. Biz çantamızı almaya gittiğimizde annesi telefonla aramıştı; bankaya çağırıldı galiba. Orda işi uzamış olabilir...’ ” (Akal, 2020:176).
- “ ‘*Ha* bir de, annem şampuan istedi.’ ” (Akal, 2020:178).
- “ ‘Çabuk gel *ha*, gecikme.’ ” (Akal, 2020:196).
- “ ‘Bugün amma yavaşsın *ha!*’ ” (Akal, 2020:197).
- “ ‘Evren pes etti: ‘Tamam tamam, geri alıyorum. Ama çabuk anlat, beni bayılttın *ha.*’ ” (Akal, 2020:199).
- “ ‘Teşekkür ederim. Ama Allah için araba da güzel *ha!* Parlattıkça parlıyor.’ ” (Akal, 2020:210).
- “ ‘Kibarlığı bırakıp, kardeşini açıktan açığa azarlamaya başladı: ‘Nee? Demek yine arabayı aldın *ha?* Sana kaç kez söyledim, arabama binmek yok. Yok!’ ” (Akal, 2020:214).
- “ ‘Al bu senin. En iyi markadır. Pahalı bir şampuan *ha.* Ziyan etmeden kullan.’ ” (Akal, 2020:217).
- “ ‘Vay vay, amma uyanıksın sen *ha!* Ne işler çeviriyormuşuz *ha!* Burası saygın bir iş yeri küçük hanım.’ ” (Akal, 2020:223).
- “ ‘Formül benim formülüm, kızım! Hah! Sahteymiş *ha!* Bir şey bildiğin yok, konuşuyorsun. Formülü hazırlayan zaten benim; istediğim gibi de kullanabilirim. Fabrikada

küçük bir maaş karşılığında elimden alacaklarını sandılar. Yok öyle yağma.’ ” (Akal, 2020:225).

“ ‘*Haa*, şu kapıcının kızı...’ ” (Akal, 2020:226).

“ ‘Benden gizliyorsanız kuyuyu ilk boylayacaklar siz olursunuz *ha!*’ ” (Akal, 2020:226).

“Nihal Hanım’ın kocasına ne kadar sinirlenmiş olduğu, iğneleyici ifadesinden anlaşılıyordu: ‘Demek bu çocuk Başkan’ın *ha!* Bir de bana akraba çocuğu diye yutturmuş!’ ” (Akal, 2020:227).

hah

“Çantası... rehberi... *Hah* tamam! Bulmuştu.” (Akal, 2020:26).

“ ‘*Hah ha!* Nasıl da kandırdım seni! Oh ya! Oh ya! Kandın işte!’ ” (Akal, 2020:14).

“ ‘*Hah*, sen onu külahıma anlat!’ ” (Akal, 2020:82).

“ ‘Gülünecek bir şey varsa, söyleyin ben de güleyim. İşte böyle: *Hah ha ha!*’ ” (Akal, 2020:82).

“ ‘Neydi? *Hah!* Pencere, dolap, çekmece falan...’ ” (Akal, 2020:161).

“ ‘Formül benim formülüm, kızım! *Hah!* Sahteymiş *ha!* Bir şey bildiğin yok, konuşuyorsun. Formülü hazırlayan zaten benim; istediğim gibi de kullanabilirim. Fabrikada küçük bir maaş karşılığında elimden alacaklarını sandılar. Yok öyle yağma.’ ” (Akal, 2020:225).

heeey/ hey

“ ‘Evde kimse yok mu? *Heeey*, size söylüyorum! Arif nerdesin?’ ” (Akal, 2020:12).

“ ‘*Heeey!* Nerdesiniz? Bir ses verin!’ ” (Akal, 2020:12).

“ ‘*Heey!* Beni unuttunuz burda. Hayırsever biri gelip iplerimi derhâl çözmezse, işkenceye seyirci kalmaktan hepinizi tek tek mahkemeye verip tazminat isterim.’ ” (Akal, 2020:234).

hele

“ ‘*Hele* kızlara hiç ihtiyacımız yok!’ ” (Akal, 2020:53).

“*Hele* katil ortadan toz olduysa, ayıkla pirincin taşını!” (Akal, 2020:29).

“*Hele* katil aptmanın çevresinde dolanıp duruyorsa, canları hep tehlikede olacak demekti.” (Akal, 2020:29).

“Bu röportajı hiçbir gazete kabul etmezdi; *hele* Süper Gazete, asla!” (Akal, 2020:60).

“*Hele* tam ‘yapmayın’ derken heyecanla yerinden fırlayıp konuşmayı ayakta sürdürmesi?” (Akal, 2020:88).

hım

“ ‘O buradan ayrıldı. Götürdüler... Nereye?.. *Hmm*. Uzaylılar götürdü.’ ” (Akal, 2020:32).

“ ‘*Humm*, şey... Henüz değil.’ ” (Akal, 2020:175).

“ ‘*Humm*.’ ” (Akal, 2020:195).

işte

“ ‘Hah ha! Nasıl da kandırdım seni! Oh ya! Oh ya! Kandın *işte!*’ ” (Akal, 2020:14).

“ ‘Hani ağaçlı yolun üzerinde büyük bir alan var ya. *İşte* orası belediye arazisiymiş...’ ” (Akal, 2020:27).

“ ‘Zaten kadından kapıcı olduğu görülmüş şey mi? Kocasını dışarda *işte*, karısı kapıcılıkta.’ ” (Akal, 2020:10).

“ ‘Bilmiyorum *işte*. Öğretmen, bankacı, müdür falan.’ ” (Akal, 2020:38).

ne

“Kibarlığı bırakıp, kardeşini açötan açığa azarlamaya başladı: ‘*Nee?* Demek yine arabayı aldın ha? Sana kaç kez söyledim, arabama binmek yok. Yok!’ ” (Akal, 2020:214).

neyse

“ ‘*Neyse* yetiştim! Bu sizin için... Müdürüm talimat verdi de’ ” (Akal, 2020:138).

off

“Sıkıntıyla derin bir ‘Off!’ çekti. Sümül Hanım bu yakınmayı yanlış anladı.” (Akal, 2020:22).

“ ‘*Of*, kadına bakın. Amma abartılı giyinmiş! Artist mi, manken mi ne!’ ” (Akal, 2020:99).

“ ‘*Off* omzum.’ ” (Akal, 2020:102).

oh

“ ‘Hah ha! Nasıl da kandırdım seni! *Oh ya!* *Oh ya!* Kandın *işte!*’ ” (Akal, 2020:14).

“Yarım saati bulan bu konuşmanın ardından kendilerini kapının dışına attıklarında, ikisi de derin bir “Oh!” çekti.” (Akal, 2020:61).

“ ‘Oh, bari bir gün olsun kafamı dinlerim,’ diye düşünerek mutfağa yöneldi ve kendisine peynirli sandviç hazırladı.” (Akal, 2020:64).

ohoo

“ ‘Ohoo, muhabilirlik kim, siz kim!’ ” (Akal, 2020:42).

“ ‘Ohoo, ne bileyim ben. Bir sürü çalışan, birkaç tane de müdür falan.’ ” (Akal, 2020:93).

“ ‘Ohoo, seni de arayan arayana!’ gibisinden sessiz bir mesajla oğluna takıldı.” (Akal, 2020:175).

ooo

“ ‘Ooo, çok şıksınız Nihal Abla. Siz neden manken olmuyorsunuz?’ ” (Akal, 2020:11).

“ ‘Ooo, sen henüz çocukmuşsun. Sesinden ve mektubundan belli olmuyordu.’ ” (Akal, 2020:133).

“ ‘Ooo, kırmızı ampuan! Saç tipin normal öyle mi?’ ” (Akal, 2020:134).

“ ‘Oo, siz toplantıya başlamışsınız bile.’ ” (Akal, 2020:205).

“ ‘Oooo, fabrikada bir çocuk daha! Nerden çıktın sen?’ ” (Akal, 2020:212).

“ ‘Ooo, aferin sana. Çabuk geldin. Şampuana sevindin desene.’ ” (Akal, 2020:217).

öff

“ ‘Öff, yine gecikti. Servisi kaçıracak!’ diye söylendi içinden.” (Akal, 2020:36).

“ ‘Öff, romantik ayrıntılar sende kalsın, bana olanları anlat aşk olsun!’ ” (Akal, 2020:198).

peh

“ ‘Zaten size röportaj verecek olan kim? Ben yalnızca şaka yapmıştım. Hem yakında ben de gazete çıkaracağım. Süper Gazete’ymiş, *peh!*’ ” (Akal, 2020:41).

“ ‘Bekçiymiş! *Peh!*’ ” (Akal, 2020:113).

“ ‘Kes sesini de bir de sana çarpmayayım! Ne güzel arabaymış! *Peh!* Bir de Aydın’ın arabasına bak. Ama ben işimi biliyordum, formülü kullanarak üretim yaptım, çok da başarılı oldum. Ürün marketler bizim ürünümüzü satıyor, ne haber?’ ” (Akal, 2020:232).

psssss

“ ‘Gel kedicik... *Psssss*’ ” (Akal, 2020:167).

şey

“ ‘Zaten kadından kapıcı olduğu görülmüş şey mi? Kocasını dışarda işte, karısı kapıcılıkta.’ ” (Akal, 2020:10).

“Eğer insanlara duymak istedikleri şeyleri söyler, onları mutlu edersen, öfkelerini kolayca unutabilirlerdi. Bu uygularken kendisini iki yüzlü hissetmemek için, söcüklerini seçerken gerçekleri yeğlerdi.” (Akal, 2020:11).

“ ‘Şey, aslında herhangi bir önerim yok.’ ” (Akal, 2020:27).

“ ‘Şey... ama babam... Yani babam, belediyenin çaycısı.’ ” (Akal, 2020:33).

“ ‘Cüzdanımda şey vardı... şey! İlacım.’ ” (Akal, 2020:36).

“ ‘Elimizde teyp olmadığına göre, gözümüzden kaçan ya da yazmaya yetişemeyeceğimiz şeyler olabilir.’ ” (Akal, 2020:56).

“ ‘Parfüm, kolonya, şampuan gibi şeyler imal edip şişelere dolduruyorlar.’ ” (Akal, 2020:94).

“ ‘Hangi işe? Düşünecek o kadar çok şey var ki!’ ” (Akal, 2020:95).

“Hepsi aynı anda aynı şeyi düşündüler: Belediye Başkanı kararı Meclis’ten çıkartacaktı.” (Akal, 2020:96).

“ ‘Şey... saç diplerinde sivilceler de çıktı.’ ” (Akal, 2020:136).

“ ‘Şimdi gelemez. Şeyde... bahçede.’ ” (Akal, 2020:170).

“ ‘Hımm, şey... Henüz değil.’ ” (Akal, 2020:175).

“ ‘Şey... Laboratuvar sonuçlarımı alacaktım.’ ” (Akal, 2020:211).

“ ‘Şey... Aydın Bey’le görüşmeye gelmiştim.’ ” (Akal, 2020:212).

“ ‘Aslında şey... Bu şampuan normal saçlar için.’ ” (Akal, 2020:218).

“ ‘Cahil insanlarımız’da ne demek Sümbül Hanım! Olur mu hiç öyle şey? Elif ve Arif gibi pırl pırl çocuklar yetiştiren bir anaya ‘cahil’ denebilir mi? Ama...” (Akal, 2020:238).

“O, böyle şeylere aldırılmazdı.” (Akal, 2020:32).

ta ta ra ra

“ ‘Ve işte, ta ta ra ra!’ ” (Akal, 2020:203).

vay

“ ‘Vay vay vay, sen neler biliyormuşsun böyle!’ ” (Akal, 2020:189).

“ ‘Vay vay, amma uyanıksın sen ha! Ne işler çeviriyormuşuz ha! Burası saygın bir iş yeri küçük hanım.’ ” (Akal, 2020:223).

ya

“ ‘Hani ağaçlı yolun üzerinde büyük bir alan var *ya*. İşte orası belediye arazisiymiş...’ ”
(Akal, 2020:27).

“ ‘Hah ha! Nasıl da kandırdım seni! Oh *ya!* Oh *ya!* Kandın işte!’ ” (Akal, 2020:14).

“ ‘8 numaradaki Nihal Hanımlar var *ya!* İşte Nihal Hanım’ın kayınbiraderi kozmetik işindeymiş.’ ” (Akal, 2020:21).

“ ‘Babanın belediye çalıştığını söylemiştin *ya...*’ ” (Akal, 2020:33).

“ ‘Peki *ya* Evren?’ ” (Akal, 2020:34).

“ ‘İyilik meleği Sinan ona ilaç da yaratacak değildi *ya!*’ ” (Akal, 2020:36).

“ ‘*Ya* ben mi ettim? Buluşma yerini ve saatini bülbül ibi şakıyan sen değil miydim?’ ”
(Akal, 2020:40).

“ ‘Baba benim, Elif. Dün kşam konuşmuştuk *ya...*’ ” (Akal, 2020:47).

“ ‘Evet, ne sandın? Ben iş için yaratılmışım dedim *ya!*’ ” (Akal, 2020:65).

“ ‘Yani dedim *ya*, sakın yanlış anlama.’ ” (Akal, 2020:77).

“ ‘Dün akşam Süper gazete işini benim düşünmemi istemiştin *ya.*’ ” (Akal, 2020:81).

“ ‘*Ya* evet, Belediye Başkanı her zaman Elif’in evini ziyaret eder.’ ” (Akal, 2020:83).

“ ‘Bizden fotoğrafları geri istemiştiniz *ya...*’ ” (Akal, 2020:85).

“ ‘Baştan sona ters dedim *ya!*’ ” (Akal, 2020:86).

“ ‘Çalışıyorum *ya!* Unuttun mu?’ ” (Akal, 2020:92).

“ ‘*Ya* sen?’ ” (Akal, 2020:93).

“ ‘Ben buranın bekçisiyim demiştin *ya*, kaç kez söyleyeceğim?’ ” (Akal, 2020:93).

“ ‘Tamam dedim *ya!* Fazla gecikmem.’ ” (Akal, 2020:102).

“ ‘Hoş, zaten kendisi de bir şey anlamış değildi *ya!*’ ” (Akal, 2020:112).

“ ‘Hani dün şu çocuk parkı için Başkan’la röportaja gitmiştiniz *ya...*’ ” (Akal, 2020:112).

“ ‘Bir şeyin yok *ya* anne?...’ ” (Akal, 2020:121).

“ ‘Hani size Bizans sarnıçları hakkında bir kitap yazacağım demiştin *ya...*’ ” (Akal, 2020:126).

“ ‘Binanın pencereleri dışardan tahtalarla çivilenmiş olduğundan, içerisinin karanlık olacağını düşünmüştük *ya...*’ ” (Akal, 2020:157).

“ ‘Selin söyledi *ya*. Kapıya başka bir anlam yükleyeceğiz.’ ” (Akal, 2020:161).

“ ‘Hani şu ağaçlı yolun üzerindeki belediye arazisi var *ya*...’ ” (Akal, 2020:189).

“ ‘Ah Yener, toplantıda ne komik bir şey oldu bilsen!.. Hani sen mavi dosyayı getirmiştin *ya*...’ ” (Akal, 2020:194).

“ ‘Yapma *ya*! Adamları gördün mü? Ben yalnızca seslerini duydum.’ ” (Akal, 2020:197).

“ ‘Elif, hani Selin’le birlikte Başkan’a ilk ziyaretiniz vardı *ya*...’ ” (Akal, 2020:203).

“ ‘*Ya* bu zarfı hatırlayan var mı?’ ” (Akal, 2020:203).

“ ‘İlginç olan da bu *ya* işte!’ ” (Akal, 2020:205).

“ ‘He *ya*! Müdür’ün arabası.’ ” (Akal, 2020:210).

“ ‘*Ya*, bak ne diyeceğim! Zaten iki gündür evde çok sıkılmışım.’ ” (Akal, 2020:220).

“ ‘*Ya*! O kadar saygın ki, gelen konukları silahla karşılıyorsunuz...’ ” (Akal, 2020:223).

“ ‘Ben burada kendime ortalama bir yaşam standardı kurmaya çalışırken, ağabeyim olacak hain, kocaman bir odada oturup, keyif çatıyor. En lüks arabalarla dolaşiyor. Genel müdürmüş! *Ya* ben neyim? Gerçekte fabrikanın en önemli kişisi benim!’ ” (Akal, 2020:225).

“ ‘*Ya*, aslında benimkinin canavarlığına bakma sen. Çok şeker çocuktur. Çok da iyi kalplidir. Severim miniği.’ ” (Akal, 2020:26).

yani

“ ‘*Yani*... parkın içindeki o bina...’ ” (Akal, 2020:95).

“ ‘Ay çekilin, bir tarafımı kıracaksınız.’ ” (Akal, 2020:96).

4.1.5. İkillemeler

4.1.5.1. Süper Gazeteciler 1

açar açmaz

“Osman Bey açıklama için ağzını *açar açmaz* bütün sınıf sustu.” (Akal, 2020:58).

“ ‘Gözümü *açar açmaz* Elif’i göreceğimi rüyamda görsem inanmazdım!’ ” (Akal, 2020:189).

açıktan açığa

“Gazete yayımlamalarına sıcak bakmadığı için Evren annesine *açıktan açığa* değil, bir gazeteci ustalığıyla sorular sorar ve her sayıda ona belli etmeden ağzından konuyla ilgili ilginç öneriler alırdı.” (Akal, 2020:24).

açıp kapa-

“Annesi mutfak dolaplarının kapaklarını kontrol edip, çekmeceleri bin kez *açıp kaparken*, Yener de salonun sokağa bakan camından, yolun karşısındaki iki katlı evi hayran hayran seyretmişti.” (Akal, 2020:14).

“Annesi hâlâ mutfaktaydı. *açılıp kapanan* dolap kapaklarının sesinden bunu anlayabiliyordu.” (Akal, 2020:14).

“Bir süredir *açılıp kapanan* kapak ya da çekmece sesi de duyulmuyordu... İçinden giderek taşan korku ve heyecan soluğunu kesmiş, onu bulunduğu yere çivilemişti.” (Akal, 2020:15).

adım adım

“ ‘Diyorum ki, hemen ünlülerle başlamamız zor olur. *Adım adım* gidelim.’ ” (Akal, 2020:41).

“ ‘Burun ameliyatı, dudak silikonları, göz altı torbaları derken, seri ameliyatlara *adım adım* kendimi sana benzettim.’ ” (Akal, 2020:200).

ağır ağır

“Beyaz yüzlü büyücü, *ağır ağır* hareket ederek, ellerini yüzüne doğru götürmüştü.” (Akal, 2020:16).

ağzı gözü

“İçerde bir değil, iki kişi vardı! elleri ayakları sucuk gibi bağlanmış, *ağzı gözü* bantlı bu iki kişiden biri Evren’di!” (Akal, 2020:186).

“ ‘*Ağzım gözüüm* kapalı o saman yığınının üzerinde yatarken sebebini çözdüm. Bence mendilde kloroform falan yoktu.’ ” (Akal, 2020:196).

ah ah

“ ‘*Ah ah*, üzüntüden saçlarım dökülecek neredeyse!’ ” (Akal, 2020:78).

ahla- ofla-

“Yener sınav sözcüğünü dile getirince bütün sınıf bir ders sonraki tarih sınavını hatırladı, Yener’i onaylarcasına baş sallamaya, *ahlayıp oflamaya* başladı.” (Akal, 2020:50).

akşam akşam

“ ‘*Akşam akşam* bu çocuğa ne oldu böyle?’ ” (Akal, 2020:90).

alaylı alaylı

“Elif’le Sedat Amca apartmana girerken Yener arkalarından *alaylı alaylı* seslendi: ‘İmzalı fotoğrafını da istemeyi unutmayın.’ ” (Akal, 2020:136).

alır almaz

“Bakkal Nazmi’nin adını ağızına *alır almaz* her iki çocuk da aynı anda Süper Gazete’yi hatırladı.” (Akal, 2020:63).

“Yener yanıt *alır almaz* Selin’i arayıp haber vereceğine söz verdi.” (Akal, 2020:100).

“ ‘Sevgiline çok güveniyorsun ama gör bak, paraları *alır almaz* seni bir tekmede geldiğin yere gönderecek; sonra sana klip çekecek adam bulabilmek için ona buna yalvarırsın.’ ” (Akal, 2020:187).

“ ‘Sen de parayı *alır almaz* geberecektin zaten.’ ” (Akal, 2020:200).

anlamlı anlamlı

“Onların konuşmalarını duyan *anlamlı anlamlı* yanıtladı.” (Akal, 2020:138).

“Seher Hanım, Yener’e göz kırparak *anlamlı anlamlı* ilave etti...” (Akal, 2020:142).

“Bir yandan Elif’e doğru *anlamlı anlamlı* bakarak konuşmasını sürdürdü: ‘Her yanım uyuşmuştu! Saatlerce karanlıkta kıpırdamadan beklemek ne kötü bir şeymiş!’ ” (Akal, 2020:189).

apar topar

“ ‘Tam çevreye alışmaya, iyi vakit geçirmeye başlamıştım ki, bugün haber bile vermeden geldi, *apar topar* arabaya bindirip eve geri getirdi.’ ” (Akal, 2020:175).

“ ‘Ama bugün neden beni böyle *apar topar* getirip eve bıraktı anlayamadım.’ ” (Akal, 2020:177).

aptal aptal

“Bir şey söylemeden, *aptal aptal* birbirlerine bakakaldılar.” (Akal, 2020:61).

“Gökhan *aptal aptal* Selin’in yüzüne bakakaldı.” (Akal, 2020:172).

ara sıra

“*Ara sıra* teşekkür getirdiği de olurdu ama o zaman annesi, neden takdir alamadığı konusunda onu şikâştirirdi.” (Akal, 2020:32).

“Öyle ya, Oğuzcan Selimoğlu’nu tehdit ettiğine göre *ara sıra* bu eve uğruyor olabilirdi.” (Akal, 2020:174).

araç gereç

“Kısacası, hızlı bir röportaj için tüm *araç gereç* hazırdu.” (Akal, 2020:60).

arada sırada

“Eh, ayrıca *arada sırada* kapıcılara övgü yağdıran haberler de çıksa iyi olurdu.” (Akal, 2020:23).

“ ‘He ya, *arada sırada* gider gelir.’ ” (Akal, 2020:174).

arka arkaya

“*Arka arkaya* flaş patlatarak adamların resimlerini çekmeye başladı.” (Akal, 2020:80).

“Yener az önceki konuya dönüp sormak istediği soruları *arka arkaya* sıraladı.” (Akal, 2020:192).

art arda

“Böylece *art arda* sıralanan ders saatlerinin sonunda okulun bitiş zili çaldı.” (Akal, 2020:74).

“ ‘Herkes üzerime çullanınca, *art arda* soracakları sorulara yeni bir şeyler uydurmaktansa ‘Gitmedik’ deyip kesip attım.’ ” (Akal, 2020:93).

“Selin kafasında *art arda* sorduğu bu soruların hiçbirinin yanıtını bulamadı.” (Akal, 2020:140).

“Meraklı anne babalar açıklamaları bir türlü doyurucu bulmuyor, *art arda* sorularla çocukları sıkıştırıyorlardı.” (Akal, 2020:203).

“Az sonra aileler *art arda* Altay Şen’in evine akın ettiler.” (Akal, 2020:205).

atar atmaz

“Yener kapıdan dışarıya adımını *atar atmaz* kızgınlıkla Evren’e çıkıştı: ‘Neden söz verdin?’ ” (Akal, 2020:97).

avaz avaz

“ ‘Dinleyin çocuklar,’ dedi Altay Şen, kalabağın sesini bastırabilmek için neredeyse *avaz avaz* bağıırıyordu.” (Akal, 2020:56).

ayrı ayrı

“ ‘Herkes *ayrı ayrı* açıklamalarda bulunmamız gerekecekti.’ ” (Akal, 2020, s. 93).

“Hepsine üşünmeden *ayrı ayrı* açıklamada bulundu: ‘Ay ne bileyim, klip provası yapıyorlar sandımdı.’ ” (Akal, 2020:205).

bakıp bakıp

“Ancak bir kez gülmeye başlayınca kendilerini tutamadılar, birbirlerinin yüzüne *bakıp bakıp* yeniden güldüler.” (Akal, 2020:123).

basa basa

“ ‘Evet anne,’ demişti Yener gözleri parlayarak. ‘Ama bir şartım var!’ demişti Seher Hanım. Sonra üzerine *basa basa*: ‘Bana bir daha şaka yapmayacaksınız. Her ikiniz de!.. Anlaştık mı?’ ” (Akal, 2020:20).

belli belirsiz

“Elif *belli belirsiz* bir sesle fısıldadı: ‘Onu tanımayan var mı?’ ” (Akal, 2020:57).

biner binmez

“Evren arabaya *biner binmez* teybin kasetini yerleştirmiş, kayıt yapıp yapmadığını kontrol etmişti.” (Akal, 2020:110).

bir bir

“Arabada sessizce yol alırken Yener, o günün üzücü olaylarını *bir bir* gözlerinin önünden geçirdi.” (Akal, 2020:137).

“ ‘Polise *bir bir* anlatacaktır.’ ” (Akal, 2020:139).

birer birer

“Sedat Amca, ‘Bir dakika... Bir dakika...’ diyerek çocukları susturdu. ‘*Birer birer* konuşun.’ ” (Akal, 2020:71).

“Oğuzcan Selimoğlu ve yeşil berelinin ellerine kelepçeler geçirildi, öteki haydutlarla birlikte *birer birer* polis minibüsüne götürüldüler.” (Akal, 2020:201).

bitirir bitirmez

“ ‘Aaa, şuna bak . Sanki benim dersim yoktu. Şu işi *bitirir bitirmez* ben de tarih çalışacağım. Üstelik ben ağzımı bile açmadım, deminden beri konuşan sensin.’ ” (Akal, 2020:12).

bön bön

“Duygu dediği de neydi ki, adam kıza *bön bön* bakar, kız adama kirpiklerini kırpıştıra kırpıştıra bakar, sonra ille de ayrılırlardı.” (Akal, 2020:145).

buyrun buyrun

“ ‘Oooo, buyursunlar efendim. Küçük gazeteciler tam zamanında gelmiş. *Buyrun buyrun...*’ ” (Akal, 2020:75).

cilveli cilveli

“Kadın *cilveli cilveli* konuştu: ‘Bu bölümün içinde ben de varım değil mi hayatım?’ ”
(Akal, 2020:167).

ciyak ciyak

“Evren’i görür görmez, kaçmasına fırsat vermeden, ‘Aaa! Ne kadar büyümüşsün!’ ‘Ooo! Kocaman delikanlı olmuşsun!’ abartılı tezahüratlarla, seslerini salonda konuklarına çay ikram etmekte olan Nermin Hanım’a duyurana kadar *ciyak ciyak* bağırmişlardı.” (Akal, 2020:30).

çalar çalmaz

“Teneffüs zili *çalar çalmaz* öğrendikleri haberi diğer sınıflardaki öğrencikere bir an önce ulaştırmak isteyen tarih dersi öğrencileri sınıfı birkaç saniye içinde boşaltıverdiler.”
(Akal, 2020:62).

çaldık çaldık

“ ‘Zili *çaldık çaldık*, kapı duvar!’ ” (Akal, 2020:137).

çatır çatır

“ ‘Sınavı *çatır çatır* yapar, görürsün.’ ” (Akal, 2020:45).

çekine çekine

“Selin yanıt almamayı umarak *çekine çekine* sordu: Bu bahçıvan nerede oturuyor?’ ”
(Akal, 2020:162).

çıkar çıkmaz

“Yavaş yavaş geri adımlarla salonun kapısına doğru yönelmiş, kapıdan *çıkar çıkmaz* bir uçtan daire hızıyla odasına ulaşmıştı.” (Akal, 2020:32).

“Araba yola *çıkar çıkmaz* aralarında alçak sesle konuşmaya başladılar.” (Akal, 2020:84).

“Sözler ağzından *çıkar çıkmaz*, yaşlı adamı boşuna umutlandığı için bunu söylediğine hemen pişman oldu.” (Akal, 2020:96).

“Evren iki büklüm sınıftan dışarıya *çıkar çıkmaz* koşarak doğruca okul kapısının yolunu tuttu.” (Akal, 2020:152).

çıkara çıkara

“ ‘Harika! Eline sağlık! Çok güzel olmuş.’ Yener, Evren’in sabırsız halinin keyfini *çıkara çıkara*, olabildiğince yavaş hareketlerle bilgisayarın klavyesine uzandı ve aşağı in komutuna bastı.” (Akal, 2020:25).

dalga dalga

“ ‘Kimin röportajını yapacağımızı soruyorum.’ ” Elif’in adını duyunca Evren’in yüzü *dalga dalga* kızardı.” (Akal, 2020:39).

değer değmez

“ ‘Bir defasında kumaşa *değer değmez* kırmızı bir leke gibi dağılan bir sıvı almıştım.’ ” (Akal, 2020:19).

didik didik

“ ‘Ertesi gün Oğuzcan bütün gazeteleri *didik didik* okuttu bize. Minicik bir haber bile yoktu.’ ” (Akal, 2020:197).

“ ‘Eğer Altay Şen’in benzerinin öldürülme olayı parayı çekmeden önce duyulsaydı bankada *didik didik* soru sorar, araştırma yaparlardı.’ ” (Akal, 2020:201).

dik dik

“ ‘Ne yapıyordunuz burada, çabuk söyle bakalım!’ Kadın ise Evren’in kolundan yakalamış, *dik dik* bakışlarıyla onu korkutarak konuşturmaya çalışıyordu.” (Akal, 2020:54).

“Kadın ise Evren’e *dik dik* bakmayı sürdürdü.” (Akal, 2020:55).

doya doya

“Uzun süredir onu böylesine içten, *doya doya* gülerken gördüğünü hatırlamıyordu.” (Akal, 2020:19).

“Hatta biri ölürse film daha zevkli olur, o zaman *doya doya* ağlanabilirdi.” (Akal, 2020:145).

döner dönmez

“Evren eve *döner dönmez* belleği bilgisayara takıp dosyayı açtı ve ‘bas’ komutu verdi: Dört sayfadan da otuzar kopya...” (Akal, 2020:28).

“Eve *döner dönmez* Yener, Altay Şen’e telefon edecek ve randevu isteyecekti.” (Akal, 2020:99).

“Yener telefonu Selin’e uzatırken, o akşam sağ salim eve *dönüp dönemeyeceklerini* düşündü.” (Akal, 2020:183).

“Arkasını *döner dönmez* konuşanların kim olduğunu anladı.” (Akal, 2020:187).

durup durup

“ ‘Olmadık yerde zırl zırl ağlayacak ya da *durup durup* kıkırdayacak bir gürültü makinesi mi taşıyacağız yanımızda?’ ” (Akal, 2020:62).

duyar duymaz

“Bu ismi *duyar duymaz* Yener şaşkınlıktan neredeyse elindeki çatalı düşürecekti.” (Akal, 2020:105).

“Bu sözleri *duyar duymaz* çocuklar kendilerine geldiler.” (Akal, 2020:112).

duyup duyma-

“Tarihçinin kaçırılma olayından kuşku *duyup duymadığını* merak ediyordu.” (Akal, 2020:96).

düşüne düşün

“*Düşüne düşün* erkenden uyuyakaldı.” (Akal, 2020:106).

“Bütün bunların ne anlama geldiğini *düşüne düşün* asansöre bindi.” (Akal, 2020:156).

evet evet

“*Evet evet*, bu ancak ilk sayfa haberi olurdu.” (Akal, 2020:22).

“ ‘*Evet evet*, aklınıza gelen her gazeteden bir tane... Okuyacak zamanı nereden buluyorlar bilemiyorum.’ ” (Akal, 2020:155).

“ ‘*Evet evet*, tabii, götürürüm. Neden olmasın?’ ” (Akal, 2020:155).

geçer geçmez

“Selin yerine *geçer geçmez* Sedat Amca da şoför koltuğuna geçti.” (Akal, 2020:72).

geçip geçme-

“Selin arkadaşının kendisiyle dalga *geçip geçmediğini* anlamak için yüzüne dikkatle baktı.” (Akal, 2020:70).

gelen geçen

“ ‘Parayı alınca seni gebertip *gelen geçen* bulsun diye bir yol kenarına bırakacaktım.’ ” (Akal, 2020:200).

gelir gelmez

“ ‘*Gelir gelmez* bu söylediklerini ona anlatacağım, bu üçüyle birlikte seni de eşek cennetine göndersin.’ ” (Akal, 2020:188).

gerçekleşip gerçekleşme-

“Ama henüz bunun *gerçekleşip gerçekleşmediğini* bilmiyorlardı.” (Akal, 2020:99).

gider gitmez

“Yener eve *gider gitmez* üzerini değiştirdi.” (Akal, 2020:74).

giren çıkan

“Sedat Amca ise her zamanki gibi binayı gözleyecek ve *giren çıkan* olup olmadığına bakacaktı.” (Akal, 2020:171).

girer girmez

“Yener, Evren ve Elif binaya *girer girmez* kendilerini heyecanlı bir kalabalık dalgasının içinde buldular.” (Akal, 2020:48).

“Elif onları itekleyerek eve daldı. *Girer girmez* de yerde yatan kadını görüp çığılığı bastı: ‘Bu da ne! Yoksa siz cinayet mi işlediniz?’ ” (Akal, 2020:119).

“Kafeye *girer girmez*, Selin’in iki gün önce Oğuzcan Selimoğlu’nu otururken gördüğü masanın boş olduğunu fark ettiler.” (Akal, 2020:124).

gider gelir

“ ‘He ya, arada sırada *gider gelir.*’ ” (Akal, 2020:174).

gizli gizli

“ ‘Canım, karanlık dediysem oda karanlıktı yani. *Gizli gizli* yazdım.’ ” (Akal, 2020:9).

“Gözünü perdeye dikip dikkatle bakmıştı. Evet, orada mutlaka biri vardı ve *gizli gizli* onu izliyordu.” (Akal, 2020:14).

“Gerçi babasının bu konuda onu *gizliden gizliye* desteklediğini bilmiyor değildi.” (Akal, 2020:29).

görünür görünmez

“Sedat Amca’nın cipi köşeden *görünür görünmez* Evren okul kapısından fırladı, cipe doğru koşmaya başladı.” (Akal, 2020:152).

görür görmez

“Kiralık uygun bir ev arayan Seher Hanım, giriş katındaki boş daireyi *görür görmez* beğenmişti.” (Akal, 2020:13).

“Evren’i *görür görmez*, kaçmasına fırsat vermeden, ‘Aaa! Ne kadar büyümüşsün!’ ‘Ooo! Kocaman delikanlı olmuşsun!’ abartılı tezahüratlarla, seslerini salonda konuklarına çay

ikram etmekte olan Nermin Hanım'a duyurana kadar ciyak ciyak bağırmışlardı." (Akal, 2020:30).

"Onun akıllı ve espirili arkadaşı, Elif'i *görür görmez* konuştuğunu şaşırır, az önce söylediğini bir sonraki konuşmasında değiştirir, hatta zaman zaman saçmalardı bile." (Akal, 2020:46).

"'Ceketi *görür görmez* tanıdım!'" (Akal, 2020:156).

göz göze

"Yener'e doğru bakınca, iki çocuk *göz göze* gelmişlerdi." (Akal, 2020:17).

"Yener'le Evren *göz göze* geldiler." (Akal, 2020:54).

"Biraz susuyor, sonra *göz göze* gelince yeniden gülmeye başlıyorlardı." (Akal, 2020:123).

güvenip güvenme-

"' *Güvenip güvenmeyeceğimizi* son bir kez kontrol etmek istedim.' " (Akal, 2020:122).

hayal meyal

"Yener masada üç kişinin oturduğunu *hayal meyal* gördü." (Akal, 2020:66).

hayır hayır

"'Neler oluyor? Peşinizden biri mi kovalıyor?' '*Hayır hayır,*' dedi Selin, 'Senden bir ricamız var Sedat Amca.' " (Akal, 2020:71).

hayran hayran

"Annesi mutfak dolaplarının kapaklarını kontrol edip, çekmeceleri bin kez açıp kaparken, Yener de salonun sokağa bakan camından, yolun karşısındaki iki katlı evi *hayran hayran* seyretmişti." (Akal, 2020:14).

"'Karşı evi bilmem ama, doğrusu şu yan bahçedeki ev perili bir eve benziyor,' diyen Seher Hanım, salonun yan penceresine doğru yürümüş, *hayran hayran* bahçeyi seyretmeye başlamıştı." (Akal, 2020:17).

"Az önce Altay Şen'le *hayran hayran* konuşan Evren değil miydi?" (Akal, 2020:46).

hemen hemen

"Ertesi gün için *hemen hemen* her şey ayarlandığına göre çocuklar artık evlerine dönüp derslerinin başına oturabilirlerdi." (Akal, 2020:71).

hızlı hızlı

“Adresini cebinden çıkarttığı bir kağıda *hızlı hızlı* yazıp Evren’e uzattı.” (Akal, 2020:60).

“Derken kapının zili *hızlı hızlı* çalındı.” (Akal, 2020:75).

hüngür hüngür

“Bıraksalar o da *hüngür hüngür* ağlayabilirdi!” (Akal, 2020:164).

“ ‘Neredeyse *hüngür hüngür* ağlayacaktı.’ ” (Akal, 2020:166).

ısınır ısınmaz

“Yener’le havalalar *ısınır ısınmaz* masayı balkona çıkarır, yaz boyunca balkonda yemek yerlerdi.” (Akal, 2020:21).

ıvır zıvır

“ ‘Bu zavallı çocuklar çocuklar, bu iğrenç okulda bir sürü işe yaramaz kitaplara, *ıvır zıvır* bilgilere nasıl dayanıyorlar acaba?’ ” (Akal, 2020:53).

isteyip isteme-

“ ‘Benimle röportaj yapmak *isteyip istemediğinize* ikinci dersin sonunda karar verirsiniz.’ ” (Akal, 2020:56).

istemeye istemeye

“Gökhan *istemeye istemeye* yerine oturdu.” (Akal, 2020:51).

“Yener *istemeye istemeye* fotoğraf makinesinin kapağını açtı ve filmi adama uzattı.” (Akal, 2020:80).

“Yener *istemeye istemeye* kızlara saati hatırlattı .” (Akal, 2020:181).

itiş kakış

“Heyecanlı kalabalıkta çözüme oldu, öğrenciler bu kez *itişe kakışa* sınıflarına koştu.” (Akal, 2020:49).

“*İtiş kakıştan* imza almak için kendilerine sıra gelmemiş olanlar ise zaten durumu sezinlemiş olduklarını, bu yüzden imza için kalabalığın arasına girmemiş olduklarını iddia ederek kendilerini üste çıkarmaya ve imza almayarak ne kadar zeki olduklarını kanıtlamaya çalıştılar.” (Akal, 2020:62).

iyi iyi

“Kadın az önce adamın ona söylemiş olduğu sözlerin intikamını alırcasına konuştu: ‘*İyi iyi...* Sen gebert.’ ” (Akal, 2020:188).

kapatır kapatmaz

“Yener’le Evren sınıftan çıkıp kapıyı arkalarından *kapatır kapatmaz*.” (Akal, 2020:51).

kara kara

“Ne söyleyeceklerini *kara kara* düşünüyorlardı.” (Akal, 2020:99).

karşı karşı

“Servisten inip okul kapısına doğru yürüdüklerinde her ikisi de hiç ummadıkları biriyle *karşı karşıya* geldiler.” (Akal, 2020:42).

“Şen’in ölüm tehdidiyle *karşı karşıya* geldi.” (Akal, 2020:95).

“ ‘*Karşı karşıya* geldiğimizde Altay Şen’le aramdaki küçük farkları sezinleyebileceğini düşündüm.’ ” (Akal, 2020:201).

karşılaşır karşılaşmaz

“Sınıfa girip Selin ve Elif’le *karşılaşır karşılaşmaz* ilk işleri birbirlerine televizyon haberlerini sormak oldu.” (Akal, 2020:147).

katıla katıla

“Yaptığı gösteriden de çok memnun kalmış bir ifadeyle *katıla katıla* gülüyordu.” (Akal, 2020:16).

kendi kendi/ kendi kendime/ kendi kendine

“ ‘Yok ya? Ben *kendi kendime* mi konuşuyordum burada?’ ” (Akal, 2020:12).

“Böylece ellerinde ne varsa tükenirdi. Bilgisayar baskı işini *kendine kendine* hallederken, Evren ders programını çıkarıp ertesi gün tarihten başka sınavı olup olmadığına bir göz attı.” (Akal, 2020:28).

“Evren karşı kaldırıma geçip evine girmek üzere bahçe kapısından geçerken *kendi kendine* Yener’e söyleyip duruyordu.” (Akal, 2020:73).

“Evren mendili koklamaya kalkıştığı için *kendi kendine* güldü.” (Akal, 2020:82).

“Sedat Amca, ‘Vay be, ne espri yaparmışım!’ diye *kendi kendiyile* gururlandı.” (Akal, 2020:123).

“Selin *kendi kendine* söylenir gibi konuştu: ‘Demek her iki kaçırılma olayı da sahte. Boşuna telaşlandık!’ ” (Akal, 2020:148).

“ ‘Kapıdan girip de ‘Eller yukarı’ diye bağırdığın an, *kendi kendime* ‘İşte,’ dedim, ‘bütün albümlerimden birer tane imzalayıp armağan edebileceğim birinin sesi bu.’ ” (Akal, 2020:192).

kırpıştırma kışpırtıma

“Duygu dediği de neydi ki, adam kıza bön bön bakar, kız adama kirpiklerini *kırpıştırma kışpırtıma* bakar, sonra ille de ayrılırlardı.” (Akal, 2020:145).

kısa kısa

“Daha sonra *kısa kısa* cümlelerle durumu Elif’e iletiler.” (Akal, 2020:120).

kızarıp bozar-

“Üçü de bu sözcüklere takıldı, her biri sanki kendine hakaret ediliyormuş gibi *kızarıp bozardı.*” (Akal, 2020:96).

“Kapıyı açan Fatoş Hanım çocukları gördükçe utancından *kızarıp bozarıyordu.*” (Akal, 2020:205).

kızgın kızgın

“Bu kez hepsi Yener’e *kızgın kızgın* baktı.” (Akal, 2020:131).

kol kola

“ ‘Gözünde banda benzer geniş bir gözlük, yanında da biri varmış; *kol kola* yürüyorlarmış.’ ” (Akal, 2020:160).

kolay kolay

“ ‘Ben öyle *kolay kolay* bir günden ertesi güne değişecek biri değilim.’ ” (Akal, 2020:141).

“Böylece *kolay kolay* tanınmayacağını umuyordu.” (Akal, 2020:154).

“ ‘Öyle *kolay kolay* kimseye para kaptırmaz.’ ” (Akal, 2020:195).

konuşa konuşa

“Evren’le Yener *konuşa konuşa* okul binasına doğru yürürken Elif koşarak yanlarına geldi.” (Akal, 2020:45).

konusup konuşma-

“Arada meraklanan Selin, Altay Şen’le *konusup konuşmadığını* öğrenmek için Yener’i aradı.” (Akal, 2020:100).

“ ‘Ben de bizi tekrar çağırıp yeğeniyle *konuşup konuşmadığımızı* soracak diye korkudan ölüyordum,” diyerek onayladı.” (Akal, 2020:108).

koşup koşma-

“Sedat Amca o kadar endişeliydi ki, aynı gün ikinci kez çocukların *koşup koşmadıklarıyla* ilgilenmedi.” (Akal, 2020:163).

mini mini

“O sırada iki üç yaşlarında *mini mini* bir çocuk yalınayak koşarak mutfağa girdi.” (Akal, 2020:184).

muzip muzip

“Altay Şen *muzip muzip* çocuklara gülümsedi: ‘Polisler kanıtları elbette aldılar, ama bu torbada gerçekten de armağan var.’ ” (Akal, 2020:207).

nefes nefese

“ ‘Böyle *nefes nefese* koşmak sizde alışkanlık oldu herhalde.’ ” (Akal, 2020:82).

“ ‘Çabuk, şu taksiyi takip et,’ dedi Selin *nefes nefese* arabaya doluşurlarken.” (Akal, 2020:134).

olan biten

“Komiser suçluların arabaya girdiğinden emin olunca geri dönüp *olan biteni* sevinçle izleyen çocukların yanına geldi.” (Akal, 2020:202).

olsa olsa

“ ‘Evlerin arasında bu kadar güzel bir bahçe olsun, hayret!.. Nasıl korumuş kendini acaba? *Olsa olsa* o küçük evde bir büyücü yaşıyordur ve bu bahçeyi koruyan da odur.’ ” (Akal, 2020:17).

olup olmadığı

“Tarihçinin evinde de kimse *olup olmadığını* kendisinin kontrol etmesi gerekiyordu.” (Akal, 2020:156).

“Sedat Amca ise her zamanki gibi binayı gözleyecek ve giren çıkan *olup olmadığına* bakacaktı.” (Akal, 2020:171).

ona buna

“ ‘Sevgiline çok güveniyorsun ama gör bak, paraları alır almaz seni bir tekmede geldiğin yere gönderecek; sonra sana klip çekecek adam bulabilmek için *ona buna* yalvarırsın.’ ” (Akal, 2020:187).

oradan oraya

“ ‘Neden iki gündür para peşine düştün de bizi de *oradan oraya* koşturdun anlayamadım.’ ” (Akal, 2020:201).

“Altay Şen gülümseyerek elini cebine attı. *Oradan oraya* sürüklenerek götürülürken kırılıp bükülmüş olan birkaç fotoğraf çıkardı ortaya.” (Akal, 2020:202).

oturur oturmaz

“Servis yola çikalı daha birkaç dakika olmuştu ki, Selin heyecanlı bir çığlıkla, yerlerine *oturur oturmaz* uyuklama havasına girmiş olan öğrencileri yerlerinden sıçrattı.” (Akal, 2020:65).

öğrenir öğrenmez

“Altay Şen sandıkları kişinin onun benzeri olduğunu *öğrenir öğrenmez*, ‘Ah, nasıl daha önce düşünemedik?’ der gibi Yener’le Evren aynı anda birbirlerine baktılar.” (Akal, 2020:59).

paldır küldür

“ ‘Sanatçılar maskeleriyle *paldır küldür* eve alınca ödüm patladı.’ ” (Akal, 2020:162).

pis pis

“*Pis pis* gülüyordu.” (Akal, 2020:35).

“Evren’in bu sözleri üzerine adam *pis pis* sırttı.” (Akal, 2020:78).

rahat rahat

“ ‘Altay Şen de evinde *rahat rahat* oturup programlarını bile kaçırmadığına göre ortada bir sorun yok.’ ” (Akal, 2020:148).

renk renk

“*Renk renk* boyalı şahin, atmaca, güvercin, ispinoz bakışlarının sahipleriyle el sıkışırken, tüm bakışların aynı anda Evren’in üzerinde kilitlenmesine neden olan cümlelerinden birini kullanmıştı annesi: ‘Bu yıl inşallah sınıfında ilk üçe gireceksin , öyle değil mi Evrenciğim?’ kendisini aynı anda onlarca kuşun hedefi olan bir tarla faresi gibi hissetmiş, sıkıntıyla, en yakınında duranın bile duyamayacağı bir ses tonuyla yine anlaşılmaz bir şeyler mırıldanmıştı.” (Akal, 2020:31).

renkten renge

“Ölen çiçekleri canlandırabilir, *renkten renge* çevirebilirim, diye yeteneğiyle övünmüştü.” (Akal, 2020:23).

sabah sabah

“ ‘Yok, *sabah sabah* Elif’ten söz ediyorum! Daha dün akşam konuştuk ya!’ ” (Akal, 2020:39).

“ ‘*Sabah sabah* benimle kafa bulmayın.’ ” (Akal, 2020:46).

sağ salim

“Yener telefonu Selin’e uzatırken, o akşam *sağ salim* eve dönüp dönemeyeceklerini düşündü.” (Akal, 2020:183).

sağ sol

“Beyaz baş, bazen *sağa sola* sallanıyor, bazen hızla aşağıya inip tekrar yukarıya doğru hareket ediyordu.” (Akal, 2020:14).

“ ‘Evet, haklısın. Hele ünlü sanatçıların *sağı solu* hiç belli olmaz.’ ” (Akal, 2020:104).

“ ‘*Sağa sola* kapan kurduk, yakında kökünü kuruturuz, ama Fatoş Hanım’a dinletemiyorum ki!’ ” (Akal, 2020:113).

“*Sağa sola* bakınıp kapıyı kırmak için kullanabileceği bir alet ararken, içerden hafif de olsa bir ses duyar gibi oldu.” (Akal, 2020:185).

sessiz sakın

“ ‘*Sessiz, sakın* bir köyde.’ ” (Akal, 2020:175).

sık sık

“Baskı makinesinin *sık sık* biten renkli tonerinin ücretini karşılması için babası annesinden gizli ona para verirdi.” (Akal, 2020:29).

“Evren boş evde daha rahat ders çalışıldığı bahanesiyle *sık sık* Yener’e giderdi.” (Akal, 2020:67).

“*Sık sık* röportaj teklifi almaya alışkındı ne de olsa.” (Akal, 2020:101).

“ ‘Neyse işte, *sık sık* civarda yürüyüş yaptım. Öyle iyi geldi ki..’ ” (Akal, 2020:177).

söyleyip söyleme-

“Aklındakileri *söyleyip söylememekte* tereddüt eder gibiydi.” (Akal, 2020:206).

suçlu suçlu

“Evren *suçlu suçlu* elini cebine soktu ve cebinden buruşuk bir mendil çıkarttı.” (Akal, 2020:128).

sürüye sürüye

“Ayaklarını *sürüye sürüye* merdivenlerden indi.” (Akal, 2020:90).

şapur şapur

“ ‘Bundan böyle her gün odanı toplamaya başlarsın herhalde,’ diyerek beni yakaladı, *şapur şapur* öpmeye başladı.’ ” (Akal, 2020:10).

“ ‘Aldırma, onlar *şapur şapur* öpmek için fırsat kollarlar zaten.’ ” (Akal, 2020:10).

şaşkın şaşkın

“Evren hiçbir şey anlamamış bir ifadeyle *şaşkın şaşkın* arkadaşının yüzüne baktı.” (Akal, 2020:41).

“Yener *şaşkın şaşkın* bakakaldılar.” (Akal, 2020:97).

“Gökhan *şaşkın şaşkın* arkalarından bakakaldı.” (Akal, 2020:173).

“ ‘Henüz kaçırılmanızla ilgili şoku üzerimizden atamamış, ne yapacağımıza karar veremeden *şaşkın şaşkın* duruyorduk.’ ” (Akal,2020:191).

tabak çanak

“Büyük olasılıkla annesi bulaşıkları yerleştiriyordu, ama hiç *tabak çanak* sesi gelmiyordu!” (Akal, 2020:37).

tamam tamam

“ ‘*Tamam tamam*, söyle hadi! Söz, karşı çıkmayacağım.’ ” (Akal, 2020:40).

“ ‘*Tamam tamam*, öyle kırmızı kurdeleli bayram koyunları gibi üzgün bakmayın.’ ” (Akal, 2020:72).

“ ‘*Tamam tamam* canım, şaka ettim yalnızca, billiyorsun.’ ” (Akal, 2020:143).

tane tane

“Selin sinirlenmemeye çalışarak sözcüklerini *tane tane* seçti: ‘Bak, sana katlanmak ağdaya katlanmaktan bile zor.’ ” (Akal, 2020:172).

tanınıp tanınma-

“Sonunda kaçırdıkları adamı öldüreceklerse *tanınıp tanınmamaları* ne fark eder ki!” (Akal, 2020:129).

tek tek

“Önce Yener’le Evren büyük bir hevesle okul dönüşü bu torbaları toplayıp adreslere *tek tek* götürmüşlerdi.” (Akal, 2020:22).

“Gazateleri böyle *tek tek* hazırlayınca haliyle epey zaman alıyor, maliyeti de hayli yükseliyordu.” (Akal, 2020:24).

“ ‘Hepsini *tek tek* aramaya kalkacak olursak çok zaman kaybederiz.’ ” (Akal, 2020:183).

“ ‘Gerekirse kapıların zillerini *tek tek* çalarız.’ ” (Akal, 2020:183).

teker teker

“Salona dolmuş olan kuş gözlü kadınlar *teker teker* kanatlarını uzatıp Evren’in elini sıkılmış, sivri ve ıslak gagalarıyla iki yanağına öpücükler kondurmuşlardı.” (Akal, 2020:31).

tekrar tekrar

“Adresi çıkarıp *tekrar tekrar* okudular.” (Akal, 2020:70).

“Güpegündüz başlarına gelen korkunç olayı *tekrar tekrar* düşünüp ipuçlarını bulmaya çalıştılar.” (Akal, 2020:91).

“Altay Şen’le Sedat Amca önde koyu bir sohbet geliştirirken, çocuklar da arkada olayları kendi aralarında *tekrar tekrar* tartıştılar.” (Akal, 2020:204).

ters ters

“Yener, Gökhan’a *ters ters* baktı.” (Akal, 2020:50).

“Selin, ‘Öldürmüşler midir dersiniz?’ deyince Yener’le Evren *ters ters* Selin’e baktılar.” (Akal, 2020:108).

tıka basa

“Servis zaten *tıka basa* doluydu.” (Akal, 2020:65).

ufak tefek

“ ‘Hesaplarım bakar, bazı *ufak tefek* işlerimi görürdü.’ ” (Akal, 2020:192).

ulaşır ulaşmaz

“Öteki çocuklar da eve *ulaşır ulaşmaz* televizyon haberlerini heyecan ve sabırsızlıkla beklemişlerdi.” (Akal, 2020:140).

“Altay Şen eve *ulaşır ulaşmaz* birkaç telefon görüşmesi daha yaparak akşam için bazı gizli siparişler verdi.” (Akal, 2020:205).

uykulu uykulu

“Evren *uykulu uykulu* gözlerini ovuşturdu.” (Akal, 2020:38).

uzak uzak

“İşte tam bu sırada, inanılmaz bir şey olmuştu. Garip canlının camdan çıkarıp *uzaktan uzağa* Yener’e doğru uzattığı kolu birden kopmuş, hızla aşağıya, evin bahçesine düşmüştü.” (Akal, 2020:14).

uzun uzun

“Sedat Amca kendi esprisini çok beğenip *uzun uzun* güldü.” (Akal, 2020:88).

“Selin’in uzattığı resme *uzun uzun* baktı.” (Akal, 2020:89).

“Duygularını belli etmemek için ağzını alabilidğine açarak *uzun uzun* esnemeye başladı.” (Akal, 2020:105).

“ ‘Bakın, sizinle *uzun uzun* konuşurmak isterdim, ama vaktimiz yok.’ ” (Akal, 2020:176).

üst üste

“Sabahtan beri *üst üste* o kadar ilginç olaylar olmuştu ki, gazeteyi çıkarmak fırsatını bulamamışlardı.” (Akal, 2020:63).

“Evren daha üçüncü soruya bile geçmemişti ki, sokak kapısının zili *üst üste* çalındı.” (Akal, 2020:76).

“İnandırıcı olmak için *üst üste* birkaç kez öksürdü.” (Akal, 2020:121).

üzerime üzerime

“ ‘Önce dev gibiydi, *üzerime üzerime* geldi.’ ” (Akal, 2020:40).

üzerine üzerine

“*Üzerine üzerine* gittiler” (Akal, 2020:98).

yan yana

“Yine de serviste Yener’le *yan yana* oturduğunda, bu kez kendi ona fotoğraf makinesi için film almayı unutmamasını hatırlamaktan geri kalmadı.” (Akal, 2020:74).

“Elif’le *yan yana* geldiğinde her zaman saçmalardı ama bu kadarı da fazlaydı.” (Akal, 2020:100).

yana yakıla

“Çocukların anlattıklarını duyunca, bütün yetişkinlerin bir araya gelince yaptıkları gibi çocukları Altay Şen’e *yana yakıla* çektiirdi: Şu çocuklara bakar mısınız?’ ” (Akal, 2020:195).

yapar yapar

“ ‘Ne *yapar yapar*, işini ayarlayıp bizi bu adrese bırakır.’ ” (Akal, 2020:70).

yapıp edip

“Selin şansını daha fazla zorlamayıp sustu, ama bundan sonraki sayılarda da ne *yapıp edip* gazete işine katılmaya kararlıydı.” (Akal, 2020:64).

“Eğer evde biri varsa ne *yapıp ne edip* Evren’in nerede olduğunu öğrenmek zorundaydı.” (Akal, 2020:174).

yapıp yapma-

“Evren arabaya biner binmez teybin kasetini yerleştirmiş, kayıt *yapıp yapmadığını* kontrol etmişti.” (Akal, 2020:110).

yarım yamalak

“ ‘Çocuk olduğunuz için birçok ayrıntıyı fark etmeyeceğinizi ve polise *yarım yamalak* ifade vererek onları yanıtlayacağınızı düşünmüştü.’ ” (Akal, 2020:197-198).

yaşlı başlı

“Altay Şen otuzuna yaklaşmış *yaşlı başlı* bir adamdı.” (Akal, 2020:46).

yavaş yavaş

“Böylece, karşı evin penceresinden kendine bakan esrarengiz kişiyi görebilecekti. Az sonra perdeler oynamış; bir baş, *yavaş yavaş* yukarıya doğru kımıldamıştı.” (Akal, 2020:14).

“*Yavaş yavaş* geri adımlarla salonun kapısına doğru yönelmiş, kapıdan çıkar çıkmaz bir uçtan daire hızıyla odasına ulaşmıştı.” (Akal, 2020:32).

“Evren hemen konuyu değiştirip sözü yine kaçırılma olayına getirdi: ‘Şimdi parçalar *yavaş yavaş* yerine oturuyor.’ ” (Akal, 2020:132).

“ ‘Bu kez *yavaş yavaş* yürüyelim de Sedat Amca’yı şaşırtalım, ne dersiniz?’ dedi Selin.” (Akal, 2020:133).

“Evin yakınına gelince, çevredeki çiçekleri kokluyormuş gibi yaparak *yavaş yavaş* pencereye yaklaştılar ve içeriye bir göz attılar.” (Akal, 2020:184).

yayımlanır yayımlanmaz

“Yener ve Evren gazeteyi *yayımlar yayımlamaz* sınıfa getirir, okunmasına izin veren öğretmenlerin derslerinde yüksek sesle arkadaşlarına okurlardı.” (Akal, 2020:64).

yeter yeter

“ ‘*Yeter yeter.* Anlaşıldı. Televizyon programlarına döneceğiz desene. Peki kiminle başlamayı öneriyorsun?’ ” (Akal, 2020:27).

yok yok

“O gün de annemi yatıştırmak için, benim yaşındakilerin henüz oda toplamaya başlamayacakları gibi bir şeyler söylemiş olmalı ki annem, ‘*Yok yok*, ben geçen gün de bir değişiklik fark ettim.’ ” (Akal, 2020:10).

“*Yok yok*, unutulmamış, terk edilmiş...” (Akal, 2020:30).

“*Yok yok*, asıl neden Elif olmalıydı.” (Akal, 2020:46).

“*Yok yok*... Silifke halıdsıyla değil, yoğurdutyla ünlüydü.” (Akal, 2020:76).

zaman zaman

“Onun akıllı ve espirili arkadaşı, Elif’i görür görmez konuştuğunu şaşırır, az önce söylediğini bir sonraki konuşmasında değiştirir, hatta *zaman zaman* saçmalardı bile.” (Akal, 2020:46).

“Sesi inceden kalına geçiş dönemindeydi ve *zaman zaman* çatlamlar yapmıyor da değildi, ama asla kadın sesi gibi değildi.” (Akal, 2020:101).

zırl zırl

“ ‘Olmadık yerde *zırl zırl* ağlayacak ya da durup durup kıkırdayacak bir gürültü makinesi mi taşıyacağız yanımızda?’ ” (Akal, 2020:62).

“Bütün kadınlar böyle filmleri seyrederken *zırl zırl* ağlamaya bayılırdı.” (Akal, 2020:145).

4.1.5.2. Süper Gazeteciler 2 Parktaki Esrar

acele acele

“Ben de apartmandan kimse görmesin diye *acele acele* astım, ama daha arkamı bile dönmeden hepsi yere düştü.” (Akal, 2020:31).

acı acı

“ ‘Kapıcı çocuğu olmak kolay değil!’ diye acı acı düşündü Elif.” (Akal, 2020:15).

açılıp kapan-

“Mutfak dolapları ve çekmeceleri gürültüyle *açılıp kapandı*; birkaç kez buzdolabı kullanıldı; birkaç birbirine vurdu.” (Akal, 2020:142).

adım adım

“ ‘Desene, annen aslında *adım adım* seni izliyor da senin haberin yok.’ ” (Akal, 2020:97).

ağır ağır

“Telefonun öteki ucunda kimse yoktu artık; bunu algılayınca *ağır ağır* uzandı, incitmek istemiyormuş gibi almacı yavaşça yerine bıraktı ve yeniden koltuğuna yığıldı.” (Akal, 2020:87).

“Evren’in rahatlatıcı sözlerine rağmen, Yener’in uyarısını akıllarından çıkarmayıp her adımda bir ağacı kendilerine siper alarak *ağır ağır*, sesizlik içinde binaya doğru yürüdüler.” (Akal, 2020:90).

ağlayıp zırla-

“Evde *ağlayıp zırlayarak* beklemenin anlamı yoktu.” (Akal, 2020:201).

aldırıp aldırma-

“Hiç kuşkusuz çaycı Süleyman Efendi, hiçbir şeyden haberi olmayan bu salak kızıyla arkadaşını röportaj bahnesiyle kendisine yollayarak, tehditlere *aldırıp aldırmadığını* kontrol etmek istemişti.” (Akal, 2020:186).

alınıp alınma-

“Selin bir yandan, *alınıp alınmayacağını* anlamak için arkadaşının gözlerinin içine bakıyordu.” (Akal, 2020:77).

“Elif *alınmakla alınmamak* arasında kısa bir tereddüt geçirdiyse de, Selin’in sözlerindeki içtenliği hissedip ayrıntılar üzerinde durmamayı yeğledi.” (Akal, 2020:77).

alır almaz

“Uzanıp eline *alır almaz* şaşkınlıkla bağırdı.” (Akal, 2020:187).

altı yedi

“*Altı yedi* yaşlarında görünen çocuk, Elif’in kardeşi Arif’ten başkası değildi.” (Akal, 2020:91).

anlamlı anlamlı

“Evren, kızlara *anlamlı anlamlı* kaş göz işareti yaparken, Gökhan sabırsızlıkla sırasından fırlayıp lafa karıştı: ‘Ben de ben de! Ben de gideceğim.’ ” (Akal, 2020:46).

“Elif konuşmasını sürdürmek yerine, Selin’in yüzüne *anlamlı anlamlı* baktı.” (Akal, 2020:49).

“Elif *anlamlı anlamlı* yanıtladı: ‘O zaman bizim apartmanda işi ne?’ ” (Akal, 2020:100).

“Selin, sözcükleri *anlamlı anlamlı* uzatıp sesine gülünç bir ton vererek, Elif’e hatırlatma yaptı.” (Akal, 2020:132).

“ ‘Sonra da annemin adamla ilişkisi olduğunu falan sanıp, anneme sürekli *anlamlı anlamlı* bakmış.’ ” (Akal, 2020:204).

“Yener bu sözleri duyar duymaz, Evren’e doğru *anlamlı anlamlı* bakarak herkesin duyabileceği bir ses tonuyla konuştu: ‘Eeee, aşkın ne zaman kime gelip yapışacağı belli olmuyor.’ ” (Akal, 2020:235).

art arda

“Sonra, onu *art arda* soru ve yorumlarıyla bunalttı.” (Akal, 2020:123).

“Yener annesinin *art arda* sıraladığı talimatları ses çıkarmadan dinledi.” (Akal, 2020:163).

aşar aşmaz

“Hızlı adımlarla kapıdan çıkıp bahçe kapısını da *aşar aşmaz*, nereye gittiklerini düşünmeden koşmaya başladılar.” (Akal, 2020:150).

atlaya atlaya

“Az önceki miskin ve uyuşuk hava dağıldı; öğretmen cümlesini toparlayamadan öğrenciler yerlerinden fırladılar, kamyon kasasından yola dökülen irili ufaklı toplar gibi *atlaya sıçraya* koridora yayıldılar.” (Akal, 2020:47).

avuç avuç

“*Avuç avuç* kopan saç tellerinin yine lavaboda biriktiğini görünce, karnına bir ağrı girdi.” (Akal, 2020:64).

ayıp ayıp

“ ‘*Ayıp ayıp*, genç kızın duygularıyla oynayıp onu ağlatmaya utanmıyor musunuz?’ ” (Akal, 2020:202).

bakıp bakıp

“Bu kez duracak gibi görünmüyor, kızlara *bakıp bakıp* gülüyorlardı.” (Akal, 2020:83).

banka banka

“Ağabeyine karşı üstünlük kazanmış olduğunu açıklamaktan büyük gurur duyduğu belliydi. Böbürlenmeyi sürdürdü: ‘Sen, düşen satışların yüzünden kredi peşinde *banka banka* dolaşırken, ben marketleri dolaşıp elimdeki malın tamamını sattım, sonraki altı ay için bile tepeleme siparişe doluyum.’ ” (Akal, 2020:232).

başlar başlamaz

“‘Daha işe *başlar başlamaz* sorun çıkarmak olmazmış.’ ” (Akal, 2020:57).

bırakıp bırakma-

“Babasını *bırakıp bırakmadıklarını* çok merak ediyordu.” (Akal, 2020:207).

bilip bilme-

“Annesinin yüz ifadesinden o gün arkadaşlarıyla birlikte belediye arazisini ziyaretiyle ilgili bir şey bilip bilmediği konusunda ipucu alamadı. (Akal, 2020:106).

boş boş

“‘*Boş boş* oturup çevreyi kollaman gerek.’ ” (Akal, 2020:154).

ciddi ciddi

“Bu konuyu kaç gündür *ciddi ciddi* düşünüyordu, ama bir türlü çıkar yol bulamamıştı.” (Akal, 2020:27).

çalar çalmaz

“Zil *çalar çalmaz* sınıfa girer, herkesi sırasında görmek isterdi.” (Akal, 2020:42).

“Zil *çalar çalmaz* Evren’le Yener’in onları yakalamak için peşlerinden koşacaklarını biliyordu.” (Akal, 2020:47).

“Elif’le Selin kapıya yakın oturduklarından, zil *çalar çalmaz* kendilerini kalabalığın önünden kolayca dışarıya attılar.” (Akal, 2020:54).

çalışırsa çalışsın-

“Gerçi ne kadar *çalışırsa çalışsın*, kazanacağı para çok azdı, ama o razıydı.” (Akal, 2020:20).

çıkarcıkılmaz

“Kızlar kapıdan *çıkarcıkılmaz*, her ikisi de yerlerinden fırladılar.” (Akal, 2020:62).

“Sınıftan *çıkarcıkılmaz*, o sırada koridordan geçmekte olan Osman Bey’le burun buruna geldiler.” (Akal, 2020:126).

“Sedat Amcayola *çıkır çıkırmaz*, çocuklara hoşlanmayacakları bir haber verdi.” (Akal, 2020:145).

“Karar *çıkır çıkırmaz* çocuğu geri göndereceklerini söylemişlerdi.” (Akal, 2020:187).

çıkarsa çıkır

“O arada bizimki evden *çıkarsa çıkır*, diye düşünerek, servis şoförü tam gaza basmak üzereyken, sesine heyecanlı ve telaşlı bir hava vererek bağırdı.” (Akal, 2020:36).

çın çın

“O sırada koridorları *çın çın* çınlatan zil sesi duyuldu.” (Akal, 2020:42).

dizi dizi

“Elif şaşkındı. Yener’in sözünü ettiği kazanlar, renkli ışıklar *dizi dizi* kutular, kağıtlar nereye kaybolmuştu?” (Akal, 2020:187-188).

doğru dürüst

“ ‘İnşallah bu halimi kimse görmez, sınıfta duyarlarsa rezil olurum. Zaten *doğru dürüst* bir arkadaşım yok!’ ” (Akal, 2020:18).

döner dönmez

“Yener dosyayı annesine bırakıp eve *döner dönmez*, Evren’e telefon etti.” (Akal, 2020:170).

“ ‘Demek Yener bankadan hâlâ dönmedi. Annesiyle ne işi olabilir ki? Neyse, *döner dönmez* herhalde beni hemne arar, Perili Ev’e birlikte gidip bakarız,’ diye düşünerek pencereden Yener’in oturduğu daireye doğru baktı.” (Akal, 2020:176).

“Annesi daire sakinlerinin kapısını çakmadan yalnızca gazete ve ekmek bırakmak için çıktığı sabah servisinden *döner dönmez* her zamna olduğu gibi Arif’i uyandırıp okula gönderecekti.” (Akal, 2020:201).

dört beş

“Yanlarındaki dördüncü kişi, ağlamaktan gözleri kızarmış *dört beş* yaşlarında küçük bir çocuktu.” (Akal, 2020:171).

“Çok çok iri! *dört beş* yaşlarında çilli, sevimli bir çocuk cüssesi kadardı!” (Akal, 2020:218).

dur dur

“ ‘*Dur dur*, o kadar heyecanlanma.’ ” (Akal, 2020:121).

durup durup

“ ‘Demek şimdi gülme modası çıktı, *durup durup* gülüyorlar.’ ” (Akal, 2020:132).

duyar duymaz

“Yener bu sözleri *duyar duymaz*, Evren’e doğru anlamlı anlamlı bakarak herkesin duyabileceği bir ses tonuyla konuştu: ‘Eeee, aşkın ne zaman kime gelip yapışacağı belli olmuyor.’ ” (Akal, 2020:235).

düşer düşmez

“Yere *düşer düşmez* Evren’in önünden fırlayıp, açık kapıdan çıktı.” (Akal, 2020:165).

edip etme-

“Sümbül Hanım Başkan’ın şaka *edip etmediğini* anlamak için başını kaldırıp yüzüne baktı.” (Akal, 2020:238).

evet evet

“ ‘*Evet evet*. Bizim gazete için ideal bir röportaj konusu.’ ” (Akal, 2020:46).

geçer geçmez

“Arif, geçitin öbür yanına *geçer geçmez* heyecanla dışardakilere seslendi.” (Akal, 2020:185).

geçip git-

“Çünkü az önce yanlarından *geçip giden* spor arabanın direksiyonundaki kadın, Nihal Hanım’ın ta kendisiydi!” (Akal, 2020:100).

gelip geçen

“Kendilerini Yener’in evine götürecek bir taksi bulmak için, gözlerini *gelip geçen* arabalara diktiler.” (Akal, 2020:157).

gelip git-

“ ‘Torunların *gelip gittiği* yok. Sen ve yaramaz kardeşin benim torunlarım sayılırsınız. Güzel kızım benim...’ ” (Akal, 2020:11).

gelir gelmez

“Elif eve *gelir gelmez*, kitaplarını, defterlerini çıkarıp masaya dizdi.” (Akal, 2020:104).

“Arif zarfı yanına almasa, ablası okuldan *gelir gelmez* mektubunu bulurdu.” (Akal, 2020:155).

gıcır gıcır

“Eğer belediye çalışmalarlarıyla ilgili edineceğiniz bilgileri gelecek dersimizde bizlerle paylaşırsanız, her ikinize de *gıcır gıcır*, hiç kullanılmamış birer beş veririm.” (Akal, 2020: 5).

gider gitmez

“ Ne diyeceklerdi şimdi? Röportajın hiç de sandıkları kadar ilginç olmadığını, notları eve *gider gitmez* yırtıp atacaklarını mı?” (Akal, 2020:63).

“ ‘*Gidip gitmediğini* nereden bileyim?’ ” (Akal, 2020:166).

“Elif okula *gidip gitmemekte* kararsız kaldı.” (Akal, 2020:201).

giderse gitsin

“ ‘Onlar *giderse gitsin*. Biz ikimiz gireriz eve.’ ” (Akal, 2020:162).

gidiş geliş

“Şirket taksi parasını ödeyeceğinden, *gidiş geliş* de kolay ve masrafsız olacaktı.” (Akal, 2020:106).

girer girmez

“Elif apartmana *girer girmez* telefonun sesini duydu.” (Akal, 2020:32).

“Yener’le Evren sınıfa *girer girmez*, Elif yanlarına kaostu.” (Akal, 2020:81).

“İçeri *girer girmez*, ellerindeki okul çantalarını yere fırlattılar.” (Akal, 2020:102).

“Selin ise, Başkan’ın üzüntüden bayılmış halini canlandırarak, içeri *girer girmez* kendini yere attı.” (Akal, 2020:140).

“İçeri *girer girmez* de hemen telefona koştı.” (Akal, 2020:163).

“Evren Perili Ev’in bodrum penceresinden içeriye *girer girmez*, gözlerinin karanlığa alışması için bir süre bekledi.” (Akal, 2020:164).

“Açık kapıdan *girer girmez*, dört kişilik bir grupla burun buruna geldi.” (Akal, 2020:171).

“Yener ise eve *girer girmez* Evren’i aradı.” (Akal, 2020:193).

“Elif’le Arif eve *girer girmez*, annelerine koştular.” (Akal, 2020:195).

girip girme-

“Evren, içeri *girip girmemek* konusunda kararsız kaldığını birkaç dakika, aralık kapının ardında bekledi.” (Akal, 2020:212).

git gel

“ ‘Şekercim, bana yine süt alıver. Çabuk *git gel* ama.’ ” (Akal, 2020:216).

gizliden gizliye

“*Gizliden gizliye* yakışıklı Genel Müdür’ü merak ettiği de söylenebilirdi.” (Akal, 2020:207).

görür görmez

“Müdür şişeyi *görür görmez* tanıdı.” (Akal, 2020:134).

gürültü patırtı

“ ‘Aaa, nedir bu kapıcılardan çektiğimiziz! Sabah akşam *gürültü patırtı!* ’ ” (Akal, 2020:10).

harıl harıl

“İkiz kız kalan on dakikayı, *harıl harıl* soru üretmekle geçirdiler.” (Akal, 2020:57).

hayran hayran

“Gerçi *hayran hayran* arabayı izlemekten plakasına göz ucuyla bile bakmamıştı ama, bu tür pahalı arabalar pek sık görülmezdi.” (Akal, 2020:210).

hemen hemen

“Kendisi de *hemen hemen* gazetenin bir üyesi sayılırdı; diğerleri böyle düşünmüyor olsa da...” (Akal, 2020:23).

hınzır hınzır

“Sonra ablasına *hınzır hınzır* gülümsedi.” (Akal, 2020:106).

hızlı hızlı

“Anne babasının yatak dasının kapısının yavaşça aralarken, dudaklarının kurduğunu, yüreğinin *hızlı hızlı* çarptığını hissetti.” (Akal, 2020:13).

“İçeriye girmeden, kapı önünde *hızlı hızlı* konuştu.” (Akal, 2020:71).

“Yürüyerek on dakika tutardı. *Hızlı hızlı* yürümeye başladılar.” (Akal, 2020:88).

“Ama sonraki teneffüste her şeyi *hızlı hızlı* özetledi.” (Akal, 2020:124).

“Ama babası gelip yemeğe oturulduğunda, *hızlı hızlı* yumruklanan kapı, uğursuz bir gelişmenin habercisi gibiydi.” (Akal, 2020:179).

ikişer ikişer

“Daire kapısını açmadam birkaç saniye bekledi; sonra sanki eve uğramış gibi geri döndü; merdivenleri *ikişer ikişer* atlayıp binadan çıktı ve koşarak servise bindi. (Akal, 2020:37).

irili ufaklı

“Az önceki miskin ve uyuşuk hava dağıldı; öğretmen cümlesini toparlayamadan öğrenciler yerlerinden fırladılar, kamyon kasasından yola dökülen *irili ufaklı* toplar gibi atlaya sıçraya koridora yayıldılar.” (Akal, 2020:47).

karı koca

“ ‘Yerine çocuksuz bir *karı-koca* buluruz. Bu işsizlikte kapıcı çok! Elini sallasan ellisi.’ ” (Akal, 2020:10).

kesik kesik

“Selin gülmekten *kesik kesik* konuştu.” (Akal, 2020:26).

“Elif, *kesik kesik* konuşarak bir akşam önce olanları anlattı.” (Akal, 2020:203).

kıkır kıkır

“ ‘Ya da *kıkır kıkır* gülersiniz!’ ” (Akal, 2020:83).

koli koli

“Elif, Nihal Hanım’ın verdiği parayla ödemeyi yapıp, üstünü almak için beklerken, iki adamın içeriye *koli koli* mal taşıdığını gördü.” (Akal, 2020:196).

konuşa konuşa

“İkisi, akşamki olayları *konuşa konuşa* sınıfa girince, bir köşede ağlamaklı bir ifadeyle sessizce oturan Elif’i gördüler.” (Akal, 2020:202).

köpük köpük

“Her yer *köpük köpüktü.*” (Akal, 2020:141).

küçük küçük

“Eliyle saç diplerini yoklarken, *küçük küçük* sivilceler fark etti.” (Akal, 2020:34).

nefes nefese

“Sırtlarındaki okul çantalarının ağırlığıyla kısa bir süre sonra *nefes nefese* kalıp önlerine çıkan tahta bir bankın üzerine yığıldılar.” (Akal, 2020:150).

olduysa oldu

“ ‘Şu ana kadar ne *olduysa oldu.*’ ” (Akal, 2020:206).

olsa olsa

“Eh, Gülsün Teyze’ye Gülsün Abla demişse, o kadarı da olurdu artık! Bu yalan sayılmazdı; beyaz yalan bile değildi. Böylesine *olsa olsa* şeffaf yalan denebilirdi!” (Akal, 2020:12).

olup olmadığını

“Belediye Başkanı’nın konuyla ilgili kendilerine verebileceği bir fotoğrafı olup olmadığını sormayı bile unutmadı.” (Akal, 2020:61).

“ ‘Başkan, Elif’i ziyaret etti mi, etmedi mi? Bir haberin doğru *olup olmadığı* nasıl anlaşılır?’ ” (Akal, 2020:83).

“Rüyada *olup olmadığını* anlamak için işaret parmağının tırnağını baş parmağının etiyle tırnağı arasına batırdı, dilini ısırды, fenerini yakıp söndürdü.” (Akal, 2020:118).

“Selin elini kapının koluna uzatıp, kilitli *olup olmadığına* bakacaktı ki, kapı aniden açıldı, karşlarına Belediye Başkanı çıktı.” (Akal, 2020:145).

“Artık Perili Ev’e geri dönmeli, içerdeki haydutlara görünmeden çocuğun orada *olup olmadığını* kontrol etmeliydi.” (Akal, 2020:174).

“ ‘Söylediklerinin doğru *olup olmadığını* şimdi anlarız.’ ” (Akal, 2020:182).

“Elif eve uğrayıp babasından haber *olup olmadığına* baktı.” (Akal, 2020:216).

olursa olsun

“Günün hangi saati olursa *olursa olsun*, gazetenin adını duymak, aslında her ikisini de canlandırdı.” (Akal, 2020:37).

oradan oraya

“ ‘İşimi o kadar severek, öylesine heyecanla yapıyorum ki, konuşmaya başlayınca kendimi kaptırıyorum; *oradan oraya* atlayıp, soruyu unuttuğum bile oluyor.’ ” (Akal, 2020:58).

“ ‘Patron duysa, hem bizi sorumlu tutar, hem de gebertmeden önce şu küçük velet gibi bu kazığıda *oradan oraya* sırtımızda taşıtırdı.’ ” (Akal, 2020:172).

“Elif kapıyı çalınca, sesler kesildi. *Oradan oraya* koşuşturma sesleri ve kapanan kapıların gürültüsü duyuldu.” (Akal, 2020:217).

orasını burasını

“ ‘Ne güzel bir arabaydı. Ama sen kötü kullanıp *orasını burasını* durmadan çarpınca...’ ” (Akal, 2020:232).

orda burda

“Yüksel Abi’nin, güzel karısının pahalı bir arabayla yaptığı bu park gezisinden haberi yoktu elbet; zavallı adam bütün gün çalışıp dururken, Nihal Abla manken popzlarında *orda burda* geziyordu demek.” (Akal, 2020:113).

önünde sonunda

“ ‘Demek *önünde sonunda* buraya bir alışveriş merkezi yapacaksınız!’ ” (Akal, 2020:234).

peri cin

“Oturdıkları evi kiralayacakları sırada, yan bahçeden bu eski evi ‘Perili Ev’ diye tanımlayan, annesi Seher Hanım olmuştu, yoksa zavallı evin *periyle cinle* hiçbir ilgisi yoktu.” (Akal, 2020:115).

pırıl pırıl

“Görevlinin biri, sabunlu bezlerle silip *pırıl pırıl* yaptığı arabayı elindeki deri parçasıyla biraz daha parlatmakla uğraşıyordu.” (Akal, 2020:210).

“ ‘Cahil insanlarız’da ne demek Sümbül Hanım! Olur mu hiç öyle şey? Elif ve Arif gibi *pırıl pırıl* çocuklar yetiştiren bir anaya ‘cahil’ denebilir mi? Ama...” (Akal, 2020:238).

pis pis

“Diğerleri kahkahalarla gülerken, Evren, Yener’e *pis pis* bakıp ‘Yalnız kaldığımızda seni öldüreceğim, iğrenç mahluk,’ tehdidini ilettiler.” (Akal, 2020:101).

pisi pisi

“Gel *pisi pisi*... Gel güzel kedi...” (Akal, 2020:169).

sabah akşam

“ ‘Aaa, nedir bu kapıcılardan çektiğimiz! *Sabah akşam* gürültü patırtı!’ ” (Akal, 2020:10).

“Ya da ilk kez farkına vardığın bir isim, işte böyle *sabah akşam* seni izleyip dururdu.” (Akal, 2020:196).

sabah sabah

“Seher Hanım, *sabah sabah* Yener’in yok yere korkup heyecanlandığını fark etmişti.” (Akal, 2020:122).

saçma sapan

“ ‘Dedikodu dinlemeye o kadar meraklıysan, aç televizyonu, oradaki *saçma sapan* programları izle.’ ” (Akal, 2020:50).

sağ sol

“Yener sabah servise binerken, *sağına soluna* bakındı.” (Akal, 2020:36).

“Belediye Başkam rahatsız bir kıpırdanışla *sağa sola* bakındı.” (Akal, 2020:71).

“Kazılan toprakta açılan çukurlara ve *sağda solda* yığılmış toprak tepeliklerle bakılacak olursa, burada bir süre çallışılmış, sonra kazılan yerler olduğu gibi terk edilip gidilmişti.” (Akal, 2020:91).

“*Sağda solda* büyük bidonlar ve karton kutular gördü.” (Akal, 2020:94).

“Çocuklar sıkıldıklarını belli etmemek için *sağa sola* bakınarak oyalanmaya çalışıyorlardı.” (Akal, 2020:27).

“*Sağda solda* bir sürü kapalı kapı vardı.” (Akal, 2020:165).

“Baksana sen! Dün gece içeri girip *sağda solda* ayak izleri bırakan sen miydin yoksa?” (Akal, 2020:171).

“Devirdiği süt şişesini *sağa sola* yuvarlayarak keyifle oyun oynuyordu.” (Akal, 2020:176).

“Biraz ilerleyip, tekrar kibrit yakınca, *sağda solda* birçok lapalı kapı gördüler.” (Akal, 2020:186).

sakin sakin

“Selin, arkadaşlarının nedensiz heyecanına aldırılmaz bir ifadeyle, *sakin sakin* yanıtladı: ‘Babamın arkadaşı Mehmet Bey.’ ” (Akal, 2020:205).

ses seda

“*Ses seda* yoktu! Elif, heyecandan sivrilen sesinin keskinliğiyle, kaskatı olmuş bayat bir keki bile ikiye kesebilirmiş gibi hissetti.” (Akal, 2020:12).

sık sık

“Saçların *sık sık* yıkanması da gazetedeki önerilerden biriydi.” (Akal, 2020:179).

“Selin’in *sık sık* arkada kalıp elindeki kâğıda göz atarak mırıldanması hepsinin dikkatini çekmişti.” (Akal, 2020:88).

“ ‘Çok merak ettim, böyle toplanıp *sık sık* fikir değiştirir misiniz?’ ” (Akal, 2020:190).

sıkı sıkı

“Kızlar bakışlarıyla ısrarlarını sürdürdüler, erkeklerse ‘Sizler kesinlikle yoksunuz, aklınızdan bile geçirmeyin!’ imaja *sıkı sıkı* sarıldılar.” (Akal, 2020:41).

“Yener, elleri kolları bağlı, ağzı sıkıca bantlanmış bir halde yerde yatıyor; avcunun içinde, *sıkı sıkı* tuttuğuburuşturulmuş bir kağıt parçasının gizliyordu.” (Akal, 2020:188).

“Elif, eline *sıkı sıkı* sarılan çocuğun başını sevgiyle okşadı.” (Akal, 2020:219).

“O sırada Nihal Hanım çıktı ortaya. Yanında Elif ve elini *sıkı sıkı* tuttuğu küçük bir çocuk vardı.” (Akal, 2020:227).

“Selin, pişime hazır rosto et gibi *sıkı sıkıya* bağlanmıştı.” (Akal, 2020:229).

sine sine

“Gölgelere *sine sine* ilerledi.” (Akal, 2020:165).

söylene söylene

“Arif *söylene söylene* leğeni lavaboya yerleştirip musluğu açtı; bir yandan deterjan kutusunu leğene boca etti.” (Akal, 2011:18).

“Arif *söylene söylene* banyoya kapandı.” (Akal, 2020:22).

“Evren *söylene söylene* yolun karşısına geçip kendi evinin bahçesine girdi.” (Akal, 2020:169).

“Haydutlardan biri sabrının sonuna gelmiş bir tavırla çocuğu sürükleyerek *söylene söylene* tuvalete götürdü.” (Akal, 2020:173).

“Polisler, çocukların saçmalıklarıyla kaybettikleri birkaç dakikaya *söylene söylene* Süleyman Efendi’yi aralarına alarak kapıdan çıktılar.” (Akal, 2020:182).

söyleyip söyleme-

“Yener, ona *söyleyip söylememekte* tereddüt etti.” (Akal, 2020:192).

şaşkın şaşkın

“Evren’le Yener ise, neler olduğunu anlayamadan *şaşkın şaşkın* bir, Selin’le Elif’e, bir öğretmene baktılar.” (Akal, 2020:45).

“Elif’in dışındakiler, uzaydan yollanan şifreli bir konuşmayı dinlemiş gibi *şaşkın şaşkın* birbirlerine baktılar.” (Akal, 2020:93).

Elif, *şaşkın şaşkın* bir elindeki heykele, bir Arif’e bakıyordu.” (Akal, 2020:110).

şişmanladıkça şişmanla-

“ ‘Aman Elifçiğim sen de! Mankenlik kim, ben kim? Mankenlik kim, ben kim? Baksana şu göbeğe! *Şişmanladıkça şişmanlıyorum.*’ ” (Akal, 2020:11).

tabak çanak

“*Tabak çanak* değil ama, özellikle üst raftaki heykellerden biri Elif’in ilgisini çekti.” (Akal, 2020:128).

tabaka tabaka

“*Tabaka tabaka* kağıtla doluydu.” (Akal, 2020:173).

tamam tamam

“ ‘*Tamam tamam*, hadi gel bakayım yanıma.’ ” (Akal, 2020:16).

tek tek

“ ‘Özet verir gibi konuşma. *Tek tek* anlat. Nasıl almış randevuyu?’ ” (Akal, 2020:48).

“Çocukları o zaman gördü. Boş bakışlarla her birine *tek tek* baktı.” (Akal, 2020:87).

“ ‘Şimdi bana her şeyi anlatmazsan, yaptığın bütün yaramazlıkları *tek tek* söylerim.’ ” (Akal, 2020:92).

“ ‘Meclis üyelerine *tek tek* yazılı bildirimde bulunması ve olağanüstü toplantıya çağırması gerekirdi.’ ” (Akal, 2020:96).

“Çocuğun hangi kapının ardında olduğunu kestirmek zordu; bir ses duyana kadar kapıları *tek tek* denemesi gerekecekti.” (Akal, 2020:118).

“Başkan, üzgün bir yüz ifadesiyle çocuklara *tek tek* baktı.” (Akal, 2020:149).

“Sırayla önlerine çıkan odaların kapılarını *tek tek* açtılar.” (Akal, 2020:186).

“Meclisi iki günde toplamak kolay olmamıştı; ama tüm üyelere *tek tek* elden yazılı çağrı yollayıp herkesin katılımını sağlamıştı sağlamıştı.” (Akal, 2020:187).

“ ‘Heey! Beni unuttunuz burda. Hayırsever biri gelip iplerimi derhâl çözmezse, işkenceye seyirci kalmaktan hepinizi *tek tek* mahkemeye verip tazminat isterim.’ ” (Akal, 2020:234).

“ ‘Taksi şoförü bunu arabasında bulunca, o gün evlerine bıraktığı müşterilerini *tek tek* dolaşıp sahibini araştırmış.’ ” (Akal, 2020:236).

tekrar tekrar

“ ‘Dün gelişen olayları *tekrar tekrar* konuştuk.’ ” (Akal, 2020:206).

tembel tembel

“ ‘İyi yapma, bana ne. Evlenince, ya eşinle işleri paylaşır mutlu olursun, ya domuzluk eder *tembel tembel* oturursun.’ ” (Akal, 2020:17).

ters ters

“Elif kardeşine, ‘Kes sesini de, annemi üzme,’ dercesine *ters ters* baktı.” (Akal, 2020:21).

“Elif, bu kez de, ‘Gördün mü bak, demiştim sana, annemi üzdün işte,’ ifadesiyle kardeşine *ters ters* bakmayı sürdürdü.” (Akal, 2020:21).

“Yener, Evren’e *ters ters* baktı.” (Akal, 2020:37).

“Evren, “İyi uyudun mu?” diye sorunca, Yener sanki arkadaşı hatrını sormamış da küfretmiş gibi yüzüne *ters ters* baktı.” (Akal, 2020:122).

tuta tuta

“Neler olduğunu sormak için şaşkın bir ifadeyle ablasına dönünce, Elif güçlükle gizleyebildiği gülümsemesini durduramadı; karnını *tuta tuta* güldü.” (Akal, 2020:19).

uğraşırsa uğraşsın

“Tahtalar görmesini engellediğinden, ne kadar *uğraşırsa uğraşsın*, daha başka bir şey göremedi.” (Akal, 2020:94).

ulaşır ulaşmaz

“Eve *ulaşır ulaşmaz*, çantayı kapının girişine fırlatıp hemen mutfığa yöneldi.” (Akal, 2020:9).

uyur uyanık

“*Uyur uyanık* kafayla bir sürü şey geçiyordu aklından.” (Akal, 2020:112).

uyur uyumaz

“Belki de bu yüzden, *uyur uyumaz* görmeye başladığı rüya da heykelle ilgiliydi...” (Akal, 2020:114).

uzun uzun

“Elif, buzdolabının kapağını açıp *uzun uzun* rafları seyrettiği için annesinden her zaman azar işitirdi.” (Akal, 2020:10).

“Annesi mutfak işlerini tamamlarken, Elif de Selin’le *uzun uzun* konuştu.” (Akal, 2020:34).,

“Annesi evdeyse, onu *uzun uzun* lafa tutar, eve girince çıkması biraz zor olurdu.”
(Akal, 2020:102).

üst üste

“Oda tıka basa onlarca kartın kutuyla doluydu; kutular *üst üste* tavana kadra dizilmiş.”
(Akal, 2020:118).

“Elif evden çıkmadan önce tuvalete girmişti ki, servis dışı hizmet istendiğini müjdeleyen sinir bozucu kuş sesi *üst üste* çaldı.” (Akal, 2020:216).

“Kadıncağız *üst üste* gelen sorunlar altında altında ezilmiş gibi sırtını iyice kamburlaştırmış, adeta Arif’ten destek alarak yürüyordu.” (Akal, 2020:222).

üstü başı

“Ve onu gördü! *Üstü başı* kan içindeydi. Yerde hareketsiz yatıyordu.” (Akal, 2020:13).

“Oysa onun istediği gibi yıkanmış, *üstüne başına* bulaşmış salça lekelerini temizlemişti işte.” (Akal, 2020:18).

“Seher Hanım, *üstünü başını* silkelerken, biraz da sitemle söylendi.” (Akal, 2020:121).

“Kedinin *üstü başı* kırmızı şampuan bulanmıştı.” (Akal, 2020:166).

vıcık vıcık

“Kardeşine sarılmak üzereydi ki, onun *vıcık vıcık* salça içinde olduğunu görüp itti.”
(Akal, 2020:16).

yakıp yakma-

“Belediye Başkanı yuvarlanan şeyin ne olduğunu anlamak için son kibriti de *yakıp yakmamakta* kararsızdı.” (Akal, 2020:187).

yanıp sön-

“Seher Hanım kendi kendine gülmeye devam ederken, Yener’in gözleri, şifresi tuşlanan cep telefonunun hat aramaya başlayan ekranı gibi fıldır fıldır *yanıp sönmeye* başladı.”
(Akal, 2020:194).

yanıp yanma-

“Yener her gece o saatte mişıl mişıl uyuyor oluyordu ve çığlık sesini duymamış olsa, her zamanki gibi uyumaya devam edeceğinden, daha önceki gecelerde de evde ışık *yanıp yanmadığını* tam olarak bilemezdi.” (Akal, 2020:116).

yapar mı yapar

“Arif, *yapar mı yapar* kuşkusu içinde ses çıkarmadan giysilerini çıkardı, ablasına uzattı.” (Akal, 2020:16).

yapıp yapma-

“Gelenleri patronuna haber vermediği için doğru *yapıp yapmadığını* tartıyordu kafasında.” (Akal, 2020:94-95).

yapış yapış

“Balkonda bir süre sessizce bekleyip sakinleştikten sonra, kan lekesiyle *yapış yapış* olan terliklerini eline alarak, banyoya gitti.” (Akal, 2020:120).

yatar yatmaz

“*Yatar yatmaz* da deliksiz bir uykuya daldı.” (Akal, 2020:120).

yer yer

“Arazinin *yer yer* ağaçlarla dolu olması ve büyüklüğü, onu çok etkiledi.” (Akal, 2020:89).

“Yalnızca dış boyaları yenilenmemekten *yer yer* çatlamış ve altındaki eski boyaları dışarıya kusmuştu.” (Akal, 2020:90).

yok yok

“*‘Yok yok* beğenmiştik!’ ” (Akal, 2020:46).

yürüyüp yürüme-

“Elif, arkalarından *yürüyüp yürümediklerini* anlamak için geriye doğru baktı; kimsenin duymadığından emin olunca, Selin’e sordu: ‘Ne yapmayı düşünüyorsun? Bir planın var mı?’ ” (Akal, 2020:53).

4.1.6. Kalıp Sözcükler

4.1.6.1. Süper Gazeteciler 1

Cevaplama Bildiren İfadeler

alo

“*‘Aloo, buyrun!’* ” (Akal, 2020:121).

“*‘Aloo? Aloo Sedat Amca? Nerdesin?’* ” (Akal, 2020:159).

Duygusal Tepkiler Dile Getiren İfadeler

ayıp

“*‘Nee! Yoksa telefon konuşmalarını mı dinliyorsun? Çok ayıp!’* ” (Akal, 2020:11).

“Seher Hanım şaşkınlığını üzerinden attıktan sonra, kapılarına gelen bu çocuğa, yaptığının çok *ayıp* olduğunu, tanımadığı insanlara şaka yapmanın doğru olmadığını söyleyecekti ki, birden duralamıştı.” (Akal, 2020:18).

hay allah

“ ‘*Hay Allah*. Beni güç durumda bırakıyorsun...’ ” (Akal, 2020:105).

hayatımı kurtardın

“ ‘Teşekkür ederim. *Hayatımı kurtardın.*’ ” (Akal, 2020:81).

“ ‘*Hayatımı kurtardınız*. Sizlere nasıl teşekkür edebilirim?’ ” (Akal, 2020:202).

hoppala

“Evren, ‘*Hoppala!* Bu kız da Yener’le anlaşıp beni mi kızdırmaya çalışıyor acaba?’ diye geçirdi aklından.” (Akal, 2020:74).

imdat

“Camı açar gibi yaparken, sahte kolu araya sıkıştırmış, sonra da canı yanmış gibi avazı çıktığı kadar bağırmaya başlamıştı. ‘*İmdaat* koşun, çocuklar! Kolum sıkıştı!’ ” (Akal, 2020:19).

“Fatoş Hanım korku ve heyecan içinde koşarak salona girdi. ‘*İmdaat!*’ ” (Akal, 2020:207).

oh olsun

“İki elini birden göğsüne sürerek, ‘*oh olsun*’ işareti yapmış, bir yandan da dilini çıkartmıştı.” (Akal, 2020:16).

şeytan diyor ki

“ ‘*Şeytan diyor ki*, bu böceğin teybini kır da aklı başına gelsin.’ ” (Akal, 2020:78).

vay canına

“*Vay canına*, evin içinde sekreterler, yardımcılar...” (Akal, 2020:100).

yaşa

“ ‘*Yaşsa* sen, ne iyi akıl ettin! Bak, Altay Şen’in imzasını aldım!’ ” (Akal, 2020:156).

“ ‘*Yaşa* be Sedat Amca! Sen olmasan ne yapardık?’ ” (Akal, 2020:180).

yazık

“ ‘Demek evde yok. *Yazık!*’ ” (Akal, 2020:154).

“ ‘Herifi öldür ama çocuğa *yazık* canım. O iğrenç okulda okuyup ders çalışmak zorunda olduğuna göre zaten çok eziyet çekiyor olmalı.’ ” (Akal, 2020:166).

Hayırlama- Kutlama Bildiren İfadeler

hayır/ hayırlı olsun/ hayırlısı

“ ‘*Hayırlar olsun* şekerim. Oğlumuz artık odasına ve eşyalarına dikkat etmeye başladı.’ ” (Akal, 2020:10).

“ ‘Şu yarını *hayırlısı* ile bir atlatsak,’ dedi. Yener. ‘Sen de anneannem gibi konuşmaya başladın. Yok *hayırlısıyla*, yok *kismetse*. Nerden buluyorsun bu rutubet kokulu lafları?’ ” (Akal, 2020:72).

“ ‘Sağ kalmak istiyorsa görmemesi onun için *hayırlı olur*.’ ” (Akal, 2020:167).

kismet ol-/ olma- / kismetse

“ ‘Şu yarını hayırlısı ile bir atlatsak,’ dedi. Yener. ‘Sen de anneannem gibi konuşmaya başladın. Yok hayırlısıyla, yok *kismetse*. Nerden buluyorsun bu rutubet kokulu lafları?’ ” (Akal, 2020:72).

Hitap Bildiren İfadeler

baylar/ bayanlar

“ ‘Kusura bakmayın *baylar bayanlar*, ama bu gece hepiniz ağılda, samanların üzerinde rahatsız bir gece geçirmek zorunda kalacaksınız.’ ” (Akal, 2020:201).

bir tane

“ ‘Babacığım, senin yerine on robot da yapsalar senin yaptığın işi yapamazlar. Sen *bir tanesin!*’ ” (Akal, 2020:90).

“ ‘Sen *bir tanesin* anneciğim!’ ” (Akal, 2020:183).

“ ‘Valla, *bir tane miyim*, bin parça mıyım bilmiyorum ama adam beni öldürecekti neredeyse. Neyse, akşam eve dönünce anlatırım, hoşça kal.’ ” (Akal, 2020:183).

canım

“ ‘*Canım*, karanlık dediysem oda karanlıktı yani, gizli gizli yazdım.’ ” (Akal, 2020: 9).

“ ‘Annem, beni kapıma bant yapıştırırken görünce yanlış anladı. Bir sevindi, bir sevindi ki anlatamam. ‘Bir gün değişeceğini biliyordum, *canım* oğlum. Bundan böyle her gün odanı toplamaya başlarsın herhalde,’ diyerek beni yakaladı, şapur şapur öpmeye başladı.’ ” (Akal, 2020:10).

“ ‘Sen de annemleşme! Gölge gibi peşimde zaten. Yok buluş çağına giriyormuşum, yok girmişim, yok çıkmışım. Yeter *canım!* Ben ona böyle yapıyor muyum, ‘Bak anneciğim bir tel beyaz saç daha... Bak anneciğim birkaç kırışık daha... Sen yaşlanma çağına giriyorsun...’ diye sürekli peşinde dolanıp moralini bozuyor muyum?’ ” (Akal, 2020:11).

“ ‘Yok *canım!* Kapıdan giren havayı engellemeye çalıştığımı sandı.’ ” (Akal, 2020:12).

“ ‘Yener’in sokağa bakan pencerenin önünde durduğunu görüce, yanına gitmiş, ‘Ne düşünüyorsun *canım?*’ diye sormuştu.’ ” (Akal, 2020:16).

“ ‘Ne dersin, burayı turalım mı *canım?*’ Yener ‘in gözü yine karşı eve kaymıştı.’ ” (Akal, 2020:17).

“ ‘Tamam *canım*, şaka yaptık herhalde.’ ” (Akal, 2020:26).

“ ‘Cüneyt bozulduğunu belli etmek istemedi: ‘Ne fark eder *canım!* Ha âşık, ha özgür... Sonuçta kuş beyinli olduktan sonra hangisi olduğu önemli mi!’ ” (Akal, 2020:58).

“ ‘Yok *canım*, sana niye ihtiyacımız olsun ki! Olmadık yerde zırlı zırlı ağlayacak ya da durup durup kıkırdayacak bir gürültü makinesi mi taşıyacağız yanımızda?’ ” (Akal, 2020:62).

“ ‘Şu ünlü şarkıcı *canım...*’ ” (Akal, 2020:71).

“ ‘Yok *canım*, uyanıktım. Ne zaman çıkacaksınız diye hep kapıyı kolluyordum.’ ” (Akal, 2020:88).

“ ‘Bak *canım*, müşterilerimizle ilgili bilgi vermeyiz, biliyorsun. Bu meslek ahlakına uymaz.’ ” (Akal, 2020:104).

“ ‘Adam kaçırma bu kadar pahalı mıydı *canım?*’ ” (Akal, 2020:106).

“ ‘*Canım* yalan mı söylüyoruz burada?’ ” (Akal, 2020:137).

“ ‘Yok *canım*, ne olacak. Öylesine bakıyorum işte. Aslında tarih çalışmam gerekiyor da, içimden bir türlü derse oturmak gelmiyor. Onun için televizyonun karşısında oyalanıp duruyorum.’ ” (Akal, 2020:141).

“ ‘Yener hemne itiraz etti: ‘Aşkolsun anne! Hani bu konuyu kesecektik?’ ‘Tamam tamam *canım*, şaka ettim yalnızca, biliyorsun. İşte dün akşamki konuşmamız bana ilham verdi. Bugün yeni bir gün diye düşünerek, Altay Şen’in adamı onun evde olmadığını söylemesine rağmen şansımı denedim ve evine telefon ettim. Ne oldu dersin?’ ” (Akal, 2020:143).

“ ‘Herifi öldür ama çocuğa yazık *canım*. O iğrenç okulda okuyup ders çalışmak zorunda olduğuna göre zaten çok eziyet çekiyor olmalı.’ ” (Akal, 2020:166).

“ ‘Bu ne iştir *canım*?’ ” (Akal, 2020:168).

“ ‘*Canım*, onu biz de tahmin edebiliriz.’ ” (Akal, 2020:173).

“ ‘Evet *canım*, ben de birazdan seni arayacaktım. İyi misin?’ ” (Akal, 2020:182).

“ ‘Ben de *canım*. Ha, o konuyu merak ediyor musun?’ ” (Akal, 2020:182).

“ ‘Tamam *canım*, şimdi hazır oluyor.’ ” (Akal, 2020:184).

“ ‘Yok *canım*, sen öyle san! Paraları allınca evlenip buradan gideceğiz, bana söz verdi.’ ” (Akal, 2020:188).

efendim

“ ‘Merak etmeyin *efendim*, uçümüz de tam saat üçte orada olacağız.’ ” (Akal, 2020:61).

“ ‘Nerden çıktı o ‘Merak etmeyin *efendim*, uçümüz de tam saat üçte orada olacağız,’ hikâyesi? Yalnızca biz gidiyoruz. Sen ekipten değilsin.’ ” (Akal, 2020:62).

“ ‘Oooo, buyursunlar *efendim*.’ ” (Akal, 2020:75).

“ ‘Küçük gazeteciler değil *efendim*, Süper Gazeteciler.’ ” (Akal, 2020:75).

“ ‘Evet *efendim*, biz de böyle düşünmüştük zaten,’ diye destekledi arkadaşını Evren.’ ” (Akal, 2020:94).

“On dakika sonra Altay Şen’i tekrar aradığında telefonu farklı bir ses yanıtladı: ‘Bir dakika *efendim*, şimdi geliyorlar. Sizi biraz bekleteceğim.’ ” (Akal, 2020:100).

“ ‘Buyrun *efendim*, beni aramışsınız...’ ” (Akal, 2020:101).

“ ‘Hayır *efendim*, benim adım Selin.’ ” (Akal, 2020:109).

“ ‘İkinci sırada oturuyorum *efendim*.’ ” (Akal, 2020:109).

“ ‘İyi günler *efendim*, Altay Şen’in evi mi?’ ” (Akal, 2020:121).

“ ‘Ne içersiniz *efendim*?’ ” (Akal, 2020:124).

“Birden mesleğinin garsonluk olduğunu hatırlayıp müşterilerle fazla gevezelik ettiğini fark etti. Parayı aldı, ‘İyi günler *efendim*,’ diyerek yanlarından ayrıldı.’ ” (Akal, 2020:132).

“ ‘Ahhh! Geç kalmam *efendim*.’ ” (Akal, 2020:152).

“Neymiş *efendim*, olmayan amcasına armağan götürecekmiş! Peh! Market görevlisine hava atayım derken sayılı harçlığından da olmuştu!” (Akal, 2020:155).

“ ‘Suat çocukların elinde teybini falan çekip aldığında Selma’yı görecektin. Neredeyse hüngür hüngür ağlayacaktı. Yok *efendim*, ‘bırak çocukları’ falan... Neyse, Suat sıkı çıktı, hiç olmazsa ellerinden aletlerini alıp havuza attı. Kullansınlar bakalım.’ ” (Akal, 2020:166).

“ ‘Çok acelesi varmış *efendim*, yanındaki adamın acilen bankaya gitmesi gerekiyormuş.’ ” (Akal, 2020:175).

güzelim

“ ‘İşte bak *güzelim*, uyanmış. Her işin bir adabı var, değil mi? Merak etme konuştuklarımızı duymuş olsa bile işine yaramaz. Paraya ulaştığımız anda, artık ikisine de ihtiyacımız kalmayacak. Para öğleden sonra hazır olacak. Dönüşte sen de benimle geliyorsun, Suat. Şu işi bitir artık.’ ” (Akal, 2020:168).

hanımefendi

“ ‘Anlayamadım *hanımefendi*. Tekrarlar mısınız, nasıl bir gazete?’ ” (Akal, 2020:101).

“ ‘Yener *‘hanımefendi’* sözünü duyunca çok sinirlendi.’ ” (Akal, 2020:101).

hayatım

“ ‘Sen çok zeki adamsın *hayatım*, nasıl olsa yine her şeyi yoluna koyarsın.’ ” (Akal, 2020:166).

“ ‘Bu bölümün içinde ben de varım değil mi *hayatım?*’ ” (Akal, 2020:167).

sayın/ bayım

“ ‘Adama gidip, *‘Sayın bayım*, lütfen kaçırdığınız adamı serbest bırakınız’ mı diyeceğiz? Gözünü kırpmadan bizi de öldürür bu adam!’ ” (Akal, 2020:97).

sevgili/ sevgilim

“ ‘Ne diyeceğiz?’ ‘Günaydın! Acaba dün yeğeninizin kaçırıldığından haberiniz var mı *sevgili* tarihçimiz?’ ” (Akal, 2020:92).

“ ‘Cırlak sesli kadın Oğuzcan Selimoğlu’nu görünce sevinçle bağırdı: *‘Sevgilim*, gel çabuk şu iplerimden kurtar beni! Ellerim acıdı.’ ” (Akal, 2020:199).

şekerim

“ ‘Hayırlar olsun *şekerim*. Oğlumuz artık odasına ve eşyalarına dikkat etmeye başladı.’ ” (Akal, 2020:10).

“ ‘Ah *şekerim* sen ne dersen de, büyüdü bu oğlan, artık sorumluluk almaya başladı. Daha geçen gün evin içi serin oluyor, kapı aralarından soğuk giriyor diye konuşuyorduk ya,

bak, gidip harçlığıyla kapısına sünger bant almış!’ ‘Hani duyan da oğlunun Nobel Barış Ödülü’nü falan aldığı sanır; öyle övünüp duruyor.’ ” (Akal, 2020:12).

“ ‘Aa, *şekerim*, onun ne suçu var? O geri zekâlı banka müdürü dün zorluk çıkarmasaydı işimiz çoktan biterdi.’ ” (Akal, 2020:165).

“ ‘Aslında benim yeğenim böyle değildi. Eskiden çok uyumlu, çok *şeker* bir çocuktü. Sonra birden değişti. Üç yıldır yurt dışındaydı, anlaşılan orası onu kötü etkiledi.’ ” (Akal, 2020:176).

yavrum

“Annesi koşar adım mutfağa gelmiş, ‘Aaa! Ne zaman geldin *yavrum*, seni görmedim,’ diyerek konuklarla tanışmasını istemişti.” (Akal, 2020:31).

“ ‘Haydi uyan *yavrum*, geç kalacaksın!’ ” (Akal, 2020:37).

“ ‘Değişmedim de desen, değişiyorsun *yavrum*.’ ” (Akal, 2020:141).

“ ‘Vermedin değil mi anne?’ ‘Bu ne heyecan *yavrum*! Kimin parasını kime vermeyeceğim? Tabii ki vereceğim. Ama o arada artık çok geç olmuştu, kasa işlemleri neredeyse kapamak üzereydi. Yani artık parayı bugün çekmesi mümkün değildi.’ ” (Akal, 2020:144).

İyi Dilek Bildiren İfadeler

inşallah

“Renk renk boyalı şahin, atmaca, güvercin, ispinoz bakışlarının sahipleriyle el sıkışırken, tüm bakışların aynı anda Evren’in üzerinde kilitlenmesine neden olan cümlelerinden birini kullanmıştı annesi: ‘Bu yıl *inşallah* sınıfında ilk üçe gireceksin , öyle değil mi Evrenciğim?’ kendisini aynı anda onlarca kuşun hedefi olan bir tarla faresi gibi hissetmiş, sıkıntıyla, en yakınında duranın bile duyamayacağı bir ses tonuyla yine anlaşılmaz bir şeyler mırıldanmıştı.” (Akal, 2020:31).

“ ‘*İnşallah* tahmin ettiğiniz gibi Evren’i orada buluruz. Yoksa sizinle birlikte benim de başım derde girecek. Üstelik işsiz de kalacağım.’ ” (Akal, 2020:179).

“İçinden, ‘*İnşallah* Evren’i bir an önce buluruz,’ diye geçirdi.” (Akal, 2020:183).

umarım

“ ‘Tamam. Ünlü biriyle röportaj ha! *Umarım* başımız derde girmez.’ ” (Akal, 2020:28).”

“Yener, ‘*Umarım* başımız derde girmez,’ demişti.” (Akal, 2020:28).

“ ‘*Umarım* zamanını yalnızca derslerine verirsin de iyi bir not alırsın.’ ” (Akal, 2020:30).

“Gazete satışlarının bir gün tamamen duracağını ve böylece Evren’in gazeteden vazgeçeceğini *umuyor olmalıydı.*” (Akal, 2020:30).

“ ‘*Umarım* o da fotoraf makinesine film takmayı unutmaz!’ ” (Akal, 2020:73).

“ ‘Ne hoş bir buluş! *Umarım* hepinizin dersleri iyidir.’ ” (Akal, 2020:109).

“ ‘Ooo! Aferin Selin. Evren’in böyle çalışkan arkadaşlarının olması ne iyi! Böylece onun durumu da biraz daha düzelir *umarım.*’ ” (Akal, 2020:109).

“ ‘*Umarım* karşıma çıkan yeşil bereli adamla cırlak sesli kadın olmaz,’ diye düşündü.” (Akal, 2020:152).

“Torpido gözünü izinsiz karıştırıp şapkayı aldığı için kızmayacağını *umarak* kasketi eliyle düzeltti ve başına taktı.” (Akal, 2020:153).

Nezaket Bildiren İfadeler

buyur-/ buyrun

“ ‘Oooo, buyursunlar efendim. *Buyrun buyrun...*’ ” (Akal, 2020:75).

“ ‘Tamam, öyle olsun. *Buyrun*, içeriye girin Süper Gazeteciler...’ ” (Akal, 2020:76).

“ ‘*Buyrun* efendim, beni aramışsınız...’ ” (Akal, 2020:101).

“ ‘Aloo, *buyrun!*’ ” (Akal, 2020:121).

“ ‘*Buyrun* efendim, ben Altay Şen.’ ” (Akal, 2020:121).

hoş

“ ‘Aaa, çok *hoş*. O hayranımı da yanınızda getirin, tanışalım.’ ” (Akal, 2020:102).

“ ‘Ne *hoş* bir buluş! *Umarım* hepinizin dersleri iyidir.’ ” (Akal, 2020:109).

“ ‘*Hoş*, aslında ne anlatacağımızı da bilemiyoruz ya! Biz de bir şey anlayabilmiş değiliz.’ ” (Akal, 2020:120).

“ ‘Çok *hoş* bir kadındır.’ ” (Akal, 2020:131).

“ ‘Ah! Çok *hoşsunuz!* Siz de mi benim gibi aldandınız?’ ” (Akal, 2020:161).

“ ‘*Hoş*, yine de bize yapacaklarını yaptılar, Suat’ı oyalayıp durdular. Neyse müdire hanım parayı pazartesi gününe hazır edeceğine söz verdi.’ ” (Akal, 2020:201).

kusura bakma

“ ‘Daha ilk cümleden de seni kestiğim için *kusura bakma*, ama bence her şey bir akşam öncesinde başladı.’ ” (Akal, 2020:125).

lütfen

“ ‘Teybimi kırmayın *lütfen*. Onu harçlığımla aldım.’ Evren’in bu sözleri üzerine adam pis pis sırttı.” (Akal, 2020:78).

“ ‘Adama gidip, ‘Sayın bayım, *lütfen* kaçırdığınız adamı serbest bırakınız’ mı diyeceğiz? Gözünü kırpmadan bizi de öldürür bu adam!’ ” (Akal, 2020:97).

memnun kal-/ ol-

“Elindeki beyaz maskeyi Yener’e doğru sallarken, öbür eliyle ‘nanik’ yapmıştı. Hiç de büyücüye benzemiyordu; Yener yaşlarında, sarışın sevimli bir oğlandı. Yaptığı gösteriden de çok *memnun kalmış* bir ifadeyle katıla katıla gülüyordu.” (Akal, 2020:16).

“ ‘Derece almak gibi bir sıkıntım yok, halimden *memnunum*, beni rahat bırakın!’ diye bağırıp odasına koşmak geçiyordu aklından, ama annesinin böyle bir davranışa çok kırılacağını biliyordu.” (Akal, 2020:31).

“Sedat Amca esprisinin başarısından o kadar *memnun kalmıştı* ki, çocukların kafeye gitmek istediğine karşı gelmedi.” (Akal, 2020:124).

özür dile-

“ ‘*Özür dilerim* Selin. Şaşkınlıktan ne diyeceğimi bilemedim.’ ” (Akal, 2020:117).

pardon

“ ‘Ah! *Pardon*, yanıldım. Peki, tam olarak ne istemiştiniz Yener Bey?’ ” (Akal, 2020:102).

“ ‘*Pardon*, sizin evlere servisiniz var mı acaba?’ ” (Akal, 2020:154).

rica et-

“ ‘Hayır hayır,’ dedi Selin, ‘senden bir *ricamız* var Sedat Amca.’ ” (Akal, 2020:71).

“ ‘Evet, olabilir. Bugün tekrar arayacağım, ama sizden *ricam*, yeğenimle tekrar konuşup şu röportajı yapmanız.’ ” (Akal, 2020:97).

“ ‘Şey... Altay Bey, benim çocuklar sizin hayranınız. Mümkünse onlar için bir imza *rica edecektim*.’ ” (Akal, 2020:202).

teşekkür et-

“Birkaç kez yapıp her evden yeterli övgü ve *teşekkürü* alınca iş artık angarya olmaya başlamıştı.” (Akal, 2020:23).

“ ‘*Teşekkür ederim*. Hayatımı kurtardın.’ ” (Akal, 2020:81).

“ ‘*Teşekkür ederiz* Altay Bey. İyi ki sizi evde buldum. Gerçi adamınız evde olmadığını, aramamıza gerek olmadığını söylemişti ama...’ ” (Akal, 2020:122).

“ ‘Önce evi bulalım da bana sonra *teşekkür edin*.’ ” (Akal, 2020:180).

“ ‘Peki anne. *Teşekkür ederim*. Seni seviyorum.’ ” (Akal, 2020:182).

“ ‘Hayatımı kurtardınız. Sizlere nasıl *teşekkür edebilirim?*’ ” (Akal, 2020:202).

“Evren şakacı bir tavırla, ‘Valla gerçekten *teşekkür etmek* istiyorsanız, bunun bir yolu var,’ dedi.” (Akal, 2020:202).

“ ‘Evet çocuklar. Size yaptıklarınız için *teşekkür ederim*. İnanın, yeğenimin kötü düşüncelerinden hiç haberim yoktu.’ ” (Akal, 2020:206).

Onaylama/ Reddetme İfadeleri

elbette

“ ‘Sus da dinle. Bir şeyler düşünmüştür *elbet*. Havaya konuşacak değil ya!’ ” (Akal, 2020:87).

“ ‘Haklısınız çocuklar. *Elbette* geleceğim.’ ” (Akal, 2020:98).

“Daha sonra yalnız kaldıklarında Evren neden böyle konuştuğunu açıkladı: Ona haber vermeden gideceğiz *elbette*.’ ” (Akal, 2020:100).

“ ‘Şimdi, bu yeşil bereli adam eğer öğtermenler odasında Oğuzcan Selimoğlu’ndan para almışsa, Altay Şn’in kaçırılma işini o ve adamları tezgâhlamış olabilir *elbette*; ama ya parayı veren Altay Şen’in bahçıvanı ve parayı alan da Oğuzcan Selimoğlu ise?’ ” (Akal, 2020:127).

“Garson çok önemli bir yerde çalışıyor olduğunu çocuklara kanıtlama fırsatı bulduğuna sevinerek gururla yanıtladı: ‘A, *elbette*! Geçenlerde buraya Altay Şen geldi.’ ” (Akal, 2020:131).

“ ‘*Elbette* gerçektir. Sonra senle dün akşam konuştuklarımız geçti aklımdan, hani insanların bir günden ötekine değişebileceğinden söz etmiştik ya...’ ” (Akal, 2020:142).

“ ‘*Elbette*. Yalnız sabah paranın yetişmeyeceğini ve öğleden sonra gelmesini söyledim.’ ” (Akal, 2020:144).

“ ‘Polisler kanıtları *elbette* aldılar, ama bu torbada gerçekten de armağan var. Giderken verecektim, ama sabredemedim çocuklar!’ ” (Akal, 2020:207).

evet

“ ‘*Evet*, ne yaparsın acemilik! Işığın kapımın altından dışarıya sızacağını ne bileyim. Onlar beni çoktan uyudum sanmışlar, ışığı görünce de merak etmişler.’ ” (Akal, 2020:9).

“ ‘Gözünü perdeye dikip dikkatle bakmıştı. *Evet*, orada mutlaka biri vardı ve gizli gizli onu izliyordu.’ ” (Akal, 2020:14).

“ ‘Aaa *evet* biliyorum...’ ” (Akal, 2020:19).

“ ‘*Evet* anne,’ demişti Yener gözleri parlayarak.” (Akal, 2020:20).

“ ‘*Evet evet*, bu ancak ilk sayfa haberi olurdu.’ ” (Akal, 2020:22).

“ ‘*Evet*. Nazmi Amca hayli duygusal konuşmuş, mahalleli etkilenir de belki alışverişlerinin birazını da bakkala ayırır.’ ” (Akal, 2020:26).

“ ‘*Evet* ama benim söylemek istediğim başka.’ ” (Akal, 2020:26).

“ ‘*Evet*, birkaçını örnek olarak yanıma aldım.’ ” (Akal, 2020:38).

“ ‘*Evet* ama gerçeği değildi...’ ” (Akal, 2020:40).

“ ‘*Evet!*’ dedi Evren’le Yener bir ağızdan.” (Akal, 2020:44).

“ ‘*Evet!* Hepsi tamam.’ ” (Akal, 2020:52).

“ ‘Bu kez Evren atılıp durumu kurtardı: ‘*Evet* ama biz imza için gelmedik zaten.’ ” (Akal, 2020:55).

“ ‘*Evet* ama bizce bu konu daha ilginç.’ ” (Akal, 2020:60).

“ ‘*Evet*. Ben herkese kalem kâğıt dağıtıyorum. Hepimiz aklımıza gelen soruları kâğıda yazalım, sonra da birbirimize okuyalım.’ ” (Akal, 2020:68).

“ ‘*Evet* ama teybe kayedilecek bir sürü ayrıntı olacak.’ ” (Akal, 2020:70).

“ ‘*Evet*, öyle!’ ” (Akal, 2020:86).

“ ‘Aa, *evet*, röportaj için gitmişitniz değil mi? Nasıl geçti?’ ” (Akal, 2020:87).

“ ‘*Evet* efendim, biz de böyle düşünmüştük zaten,’ diye destekledi arkadaşını Evren.’ ” (Akal, 2020:94).

“ ‘*Evet* biliyorum. Gittiniz amam geciktiğiniz için içeriye girmekten vazgeçip döndünüz.’ ” (Akal, 2020:94).

“ ‘*Evet*, olabilir. Bugün tekrar arayacağım, ama sizden ricam, yeğenimle tekrar konuşup şu röportajı yapmanız.’ ” (Akal, 2020:97).

“ ‘Şey... ben şey için aramıştım. Röportaj! *Evet*, röportaj...’ ” (Akal, 2020:101).

“ ‘*Evet!* bizim sınıfta bir hayranımız var. Telefonunuzu ondan aldık. Adresiniz de vardı.’ ” (Akal, 2020:102).

“ ‘*Evet*, haklısın. Hele ünlü sanatçıların sağı solu hiç belli olmaz.’ ” (Akal, 2020:104).

“ ‘*Evet*,’ dedi Selin terbiyeli bir tavırla.” (Akal, 2020:109).

“ ‘*Evet* ama şimdilik!’ ” (Akal, 2020:120).

“ ‘*Evet*, üşütmüşüm’ ” (Akal, 2020:121).

“ ‘Hmmm, *evet*...’ ” (Akal, 2020:122).

“Yener, ‘*Evet* arkadaşlar. Şimdi başlayalım. Ben durumu özetleyelim. Siz aklınıza önemli bir ipucu gelirse ilave edin.’ ” (Akal, 2020:124).

“ ‘*Evet*, aralarında ciddi bir anlaşmazlık olduğu belli.’ ” (Akal, 2020:126).

“ ‘A *evet*, bu da var. Bu , biz onu Altay Şen sanarak röportaj teklif etmemizden sonraydı.’ ” (Akal, 2020:127).

“ ‘*Evet*, haklısın. Biraz daha düşünelim.’ ” (Akal, 2020:130).

“ ‘*Evet*, aynen böyle oldu! Hayret, nasıl tahmin edebildin? Benim aklımın ucuna bile gelmezdi.’ ” (Akal, 2020:143).

“ ‘*Evet*, ben çok sevindim ama parayı almaya gelen adamın halini görecektin! Sanki para Altay Şen’in değil de kendininmiş gibi, vermeyeceğimizi söylediğimizde bağırıp çağırmaya başladı. Hatta telsiz telefonu yanına götürüp eline verdim.’ ” (Akal, 2020:143).

“ ‘*Evet* ama... pek öyle sayılmaz.’ ” (Akal, 2020:143).

“Bir süre sesini çıkartmadı. ‘*Evet*, haklısın,’ dedi.” (Akal, 2020:144).

“ ‘*Evet* ama tarihçinin tatilde olduğunu öğrendik ya... Bu durumda kimse daireye giremezdi.’ ” (Akal, 2020:150).

“ ‘*Evet*, doğru.’ ” (Akal, 2020:150).

“ ‘*Evet* ama binaya giren Bermuda Üçgeni’ne düşmüş gibi ortadan kayboluyor. Bence tarihçinin evi, bu işte önemli bir rol oynuyor, gidip baksak çok iyi olacak.’ ” (Akal, 2020:150).

“ ‘*Evet*, var, hangi daire sizinki?’ ” (Akal, 2020:154).

“ ‘Aa, *evet*, Osman Bey’i tanırım. Çok efendi bir adamdır. Geçen gün uğradı, Çarşamba gününü sanırım, tatile gideceğini söyledi. Hatta kendisi gitmek istemiyormuş, okulda dersi mi sınavı mı ne varmış ama yeğeni çok ısrar etmiş.’ ” (Akal, 2020:154).

“ ‘*Evet evet*, aklınıza gelen her gazeteden bir tane... Okuyacak zamanı nereden buluyorlar bilemiyorum.’ ” (Akal, 2020:155).

“ ‘*Evet evet*, tabii, götürürüm. Neden olmasın?’ ” (Akal, 2020:155).

“ ‘*Evet!* Annemden yardım isteyeceğim.’ ” (Akal, 2020:181).

“ ‘*Evet* canım, ben de birazdan seni arayacaktım. İyi misin?’ ” (Akal, 2020:182).

“ ‘*Evet* oğlum.’ ” (Akal, 2020:182).

“ ‘*Evet?*’ ” (Akal, 2020:182).

“ ‘*Evet* anne, ne oldu? Parayı ödedin mi?’ ” (Akal, 2020:183).

“ ‘*Evet*, aradı zaten.’ ” (Akal, 2020:191).

“ ‘*Evet*. Yanımda çalışırdı. Hesaplarıma bakar, bazı ufak tefek işlerimi görürdü. Sesimiz çok benzerdi, ama ben bunu hoş bir rastlantı olarak görürdüm hep. Oysa o bu benzerliği kendine bir fırsat olarak görürmüş demek.’ ” (Akal, 2020:192).

“ ‘*Evet* ya, planımızı bozdunuz. Siz Oğuzcan Selimoğlu’na röportaj teklif edince planımızı derhal bunun üzerine kurduk.’ ” (Akal, 2020:197).

“Böyle bir öneriye *evet* dememeleri için bir neden yok.” (Akal, 2020:203).

“ ‘*Evet* çocuklar. Size yaptıklarınız için teşekkür ederim. İnanın, yeğenimin kötü düşüncelerinden hiç haberim yoktu.’ ” (Akal, 2020:206).

“ ‘*Evet*, gerçekten de o torba çocuklar,’ dedi Altay Şen.” (Akal, 2020:207).

hayır

“ ‘*Hayır*, ama şu röportaj işini konuşacağız herhalde.’ ” (Akal, 2020:65).

“*Hayır*, dalga geçmiyordu.” (Akal, 2020:70).

“ ‘*Hayır hayır*,’ dedi Selin, ‘senden bir ricamız var Sedat Amca.’ ” (Akal, 2020:71).

“Evren, ‘Yok, *hayır*...’ gibisinden bir şeyler gevelemeye çalıştı, ama üzerine doğrultulan silahı görünce hiç düşünmeden kaydedicinin kağıpını açıp kaseti çıkarttı ve adama uzattı.” (Akal, 2020:78).

“ ‘*Hayır*, yeğenim asla böyle bir şey yapmaz.’ ” (Akal, 2020:95).

“ ‘*Hayır*, pazartesinden beri hiç konuşmadık.’ ” (Akal, 2020:96).

“ ‘Hayır, aklımda bu yoktu. Ben Altay Şen’le röportaj yapmaktan söz ediyordum.’ ”
(Akal, 2020:97).

“ ‘Hayır efendim, benim adım Selin.’ ” (Akal, 2020:109).

“ ‘Selin aynı fikirde değildi: ‘Hayır, bu adam okulun oraki kafede gördüğüm adam. Hani şöyle birlikte!...’ ” (Akal, 2020:111).

“ ‘Hayır, yalnızca bayılmışlardır.’ ” (Akal, 2020:118).

“Seher Hanım’ın ağzından çıkan her sözü Evren’in çevresini sarmış olan çocuklar da rahatça duyuyorlardı. Yener kaşlarını kaldırarak Evren’e *hayır* demesini işaret etti. Bir yandan elini de *hayır* anlamında sallıyordu.” (Akal, 2020:122).

“ ‘Hayır... Sözü ettiğim televizyon haberleri.’ ” (Akal, 2020:125).

“Garson pohpohlanmaktan çok hoşlanmış olmalı ki, gevezeliği sürdürdü: ‘Hayır, burada değil. Yoksa siz onu tanımıyor musunuz?’ ” (Akal, 2020:131).

“ ‘Hayır, değil bu kez benim sağduyum. Biraz bekletirsem, belki yine vazgeçermiş gibi geldi. Mevzuata sığınarak biraz oyalamak istedim.’ ” (Akal, 2020:144).

“ ‘Hayır, ben anladım. Üzerinde aynı ceket vardı. Ceketini görür görmez tanıdım!’ ”
(Akal, 2020:156).

“ ‘Hayır, gerekmedi.’ ” (Akal, 2020:156).

“ ‘Hayır anne, bana güven.’ ” (Akal, 2020:182).

“ ‘Hayır, görmedim. Anlaşılan yine yanlış adresteyiz, Evren bu evde de değil.’ ” (Akal, 2020:185).

pekâla

“Gazeteye yapılacak ilk röportaj için televizyon haberlerinde yer alan biri *pekâlâ* seçilebilirdi.” (Akal, 2020:29).

peki

“ ‘Peki, sonunda annen süngeri neden koyduğunu anladı mı?’ ” (Akal, 2020:12).

“ ‘Yeter yeter. Anlaşıldı. Televizyon programlarına döneceğiz desene. *Peki* kiminle başlamayı öneriyorsun?’ ” (Akal, 2020:27).

“ ‘Peki, sonraki sayıda ne olacaktı?’ ” (Akal, 2020:33).

“ ‘Peki, ya Altan Şen’in benzeri?..’ ” (Akal, 2020:34).

“ ‘Peki ama nasıl olur?’ ” (Akal, 2020:58).

“ ‘Peki anne. Teşekkür ederim. Seni seviyorum.’ ” (Akal, 2020:182).

tabi/ tabii/ tabii ki

“ ‘Nasıl olsun işte, ben banyoya doğru yürümeye çalışıyordum ama ayaklarım parkeye yapıştı kaldı, bir türlü kıpırdatamadım. E *tabii* haliyle, annemin konuşmalarını dinlemek zorunda kaldım.’ ” (Akal, 2020:11).

“ ‘Ama o kadarla kalmadı *tabii*. Evle birlikte Yener’in arkadaşları ve okulu da değişti.’ ” (Akal, 2020:13).

“ ‘Yener altta kalmamıştı *tabii*. O da ‘nanik’ yapmış, bir yandan yüzünü buruşturup dilini çıkartmıştı.’ ” (Akal, 2020:16).

“ ‘Seher Hanım şaka ediyordu, oğlunun az önceki duygularını ve aklından geçeneri bilemezdi *tabii*.’ ” (Akal, 2020:17).

“ ‘Aaa kargalar da ardı *tabii*.’ ” (Akal, 2020:22).

“ ‘Ama bunun için kitap kesin gerekliydi *tabii!*’ ” (Akal, 2020:50).

“ ‘Eh, *tabii*, madem aramıza bir kız aldık, bari mutfakta işlerimizi görsün.’ ” (Akal, 2020:67).

“ ‘Polise söylersek bizi günlerce sorguya çekeceklerdir. *Tabii* ailelerimiz de duyacak. Sonra ayıkla pirincin taşını.’ ” (Akal, 2020:85).

“ ‘*Tabii* ki söze öyle gireceğiz. Sen bana bırak...’ ” (Akal, 2020:92).

“ ‘Ah, *tabii* ya, Selin... Derslerin nasıl bakayım? Sınıfta kaçınıcısn?’ ” (Akal, 2020:109).

“ ‘Bu *tabii* sizin bileceğiniz iş Altay Bey. Bilemiyorum acaba bankamızdaki memurlardan biri canınızı mı sıktı.’ ” (Akal, 2020:121).

“ ‘*Tabii* kendisiyle konuşabilmek için sınavı erken bitirmiş olmanız gerek.’ ” (Akal, 2020:136).

“ ‘Vermemek gibi bir seçimin olamazdı *tabii*.’ ” (Akal, 2020:142).

“ ‘Vermedin değil mi anne?’ ‘Bu ne heyecan yavrum! Kimin parasını kime vermeyeceğim? *Tabii* ki vereceğim. Ama o arada artık çok geç olmuştu, kasa işlemleri neredeyse kapamak üzereydi. Yani artık parayı bugün çekmesi mümkün değildi.’ ” (Akal, 2020:144).

“ ‘Evet evet, *tabii*, götürürüm. Neden olmasın?’ ” (Akal, 2020:155).

“*Tabii ki biliyorum.*” (Akal, 2020:173).

“‘Yani bunları bana isim vererek anlatmış değil *tabii*. Bağlantıları ben kurdum. O, konudan genel olarak söz ediyordu. Yüksek miktarda bir meblağ için dengesiz talimatlar alınca durum annemin garibine gitmiş.’” (Akal, 2020:194).

“‘Öyle zekice plan yapmışım ki, senin aklın böyle şeylere ermez *tabii.*’” (Akal, 2020:200).

“‘*Tabii* cesedin üzerinde Oğuzcan Selimoğlu’nun kimliği olacaktı. Böylece cesedin, kaçırılan Oğuzcan Selimoğlu’na ait olduğu düşünülecekti. Ben ise artık gerçek kimliğime kavuşup Altay Şen olacaktım.’” (Akal, 2020:200).

“‘*Tabii* burada kalmaya niyetiniz varsa onu bilemem.’” (Akal, 2020:203).

tamam

“‘*Tamam* canım, şaka yaptık herhalde.’” (Akal, 2020:26).

“‘*Tamam*. Ünlü biriyle röportaj ha! Umarım başımız derde girmez.’” (Akal, 2020:28).

“‘*Tamam*, geliyorum anneciğim,’ diyerek baskı tablasından kayıp sağa sola dağılan sayfaları topladı ve çalışma masasının üzerine yığıdı” (Akal, 2020:29).

“‘*Tamam*, ama hemen karşı çıkma. Neden onu düşündüğümü de anlatacağım.’” (Akal, 2020:40).

“‘*Tamam tamam*, söyle hadi! Söz, karşı çıkmayacağım.’” (Akal, 2020:40).

“‘*Tamam* o zaman, söylüyorum işte: Benim düşündüğüm kişi, Altay Şen!’” (Akal, 2020:40).

“‘Evet! Hepsi *tamam*.’” (Akal, 2020:52).

“‘*Tamam*, biliyorum, ama çok sıkıldım.’” (Akal, 2020:53).

“‘*Tamam* o zaman,’ dedi Selin’e doğru bakarak. ‘Üçünüz... Saat tam üçte. Konu kapanmıştır.’” (Akal, 2020:61).

“‘*Tamam*,’ dedi. ‘Ben çevreyi dikkatle kontrol eder, her şeyi not ederim. O işi bana bırakın.’” (Akal, 2020:70).

“‘*Tamam tamam*, öyle kırmızı kurdeleli bayram koyunları gibi üzgün bakmayın.’” (Akal, 2020:72).

“‘Sen de Yener’in evinde bekle, *tamam* mı?’ ‘*Tamam!*’” (Akal, 2020:74).

“‘*Tamam*, öyle olsun.’” (Akal, 2020:76).

“ ‘Haydi, *tamam*, gidiyoruz. Yürüyün! Kızı da yanımıza alalım, bu iki velet bizi takip ederse kızı gebertiriz.’ ” (Akal, 2020:79).

“ ‘*Tamam* ama ‘Söz veremeyiz, çünkü yeğeniniz kaçırıldı!’ deseydim daha mı iyiydi?’ ” (Akal, 2020:97).

“ ‘*Tamam*, kabul ediyoruz. Sen de gelirsin.’ ” (Akal, 2020:100).

“ ‘*Tamam* Yener Bey, kabul ediyorum.’ ” (Akal, 2020:102).

“ ‘*Tamam*. Hoşça kalın.’ ” (Akal, 2020:103).

“ ‘*Tamam*, yarın görüşürüz. Birkaç soru hazırla, serviste üzerinde çalışalım. Aklına önemli bir soru gelirse not etsin.’ ” (Akal, 2020:103).

“ ‘*Tamam*, hemen gidiyoruz. Bu saatte trafik yoktur, merak etmeyin.’ ” (Akal, 2020:110).

“ ‘*Tamam*, hepimiz çok sinirliyiz, ama birbirimizle böyle kırıncı konuşmayalım.’ ” (Akal, 2020:117).

“ ‘*Tamam*, bu çok iyi. Hemen çıkalım buradan.’ ” (Akal, 2020:123).

“ ‘Ama böyle durmadan ilaveler yaparsanız konuyu bir türlü ortaya koyamayız ki... *Tamam*, sen de haklısın. Olaylar çok öncesinde başlamış, ama biz durumdan ancak iki gün önce haberdar olduk. Yani tarihçinin bize anlattığı kadarıyla, Altay Şen ortaya çıkmaması için benzerine yüklüce bir para ödemiş. Ama benzeri, yani Oğuzcan Selimoğlu, parayı tükettince Altay Şen’den yine para istemiş.’ ” (Akal, 2020:125).

“Yener hemne itiraz etti: ‘Aşkolsun anne! Hani bu konuyu kesecektik?’ ‘*Tamam tamam* canım, şaka ettim yalnızca, biliyorsun. İşte dün akşamki konuşmamız bana ilham verdi. Bugün yeni bir gün diye düşünerek, Altay Şen’in adamı onun evde olmadığını söylemesine rağmen şansımı denedim ve evine telefon ettim. Ne oldu dersin?’ ” (Akal, 2020:143).

“ ‘*Tamam* oğlum. Sana güveniyorum. Çok geç kalma ama...’ ” (Akal, 2020:182).

“ ‘*Tamam* canım, şimdi hazır oluyor.’ ” (Akal, 2020:184).

yok/ yok ya

“ ‘*Yoo*, dün gece bütün yazıları bilgisayara çektim. Üstelik evdekiler çoktan yattım sanmışlardı, hâlâ ayakta olduğumu anlamasınlar diye kör karanlıkta yazdım .’ ” (Akal, 2020:9).

“ ‘O gün de annemi yatıştırma için, benim yaşımıdakilerin henüz oda toplamaya başlamayacakları gibi bir şeyler söylemiş olmalı ki annem,’ ‘*Yok yok*, ben geçen gün de bir değişiklik fark ettim.’ ” (Akal, 2020:10).

“ ‘*Yok* canım! Kapıdan giren havayı engellemeye çalıştığımı sandı.’ ” (Akal, 2020:12).

“ ‘*Yok* ya? Ben kendi kendime mi konuşuyordum burada?’ ” (Akal, 2020:12).

“*Yok*, otuz gazeteyi satamayacak olurlarsa, yine ellerinde kalmazdı.” (Akal, 2020:28).

“*Yoo*, olamaz. Bu aslında çok iyi fikirdi.” (Akal, 2020:28).

“ ‘*Yok yok*, unutulmamış, terk edilmiş...’ ” (Akal, 2020:30).

“*Yok*, olmaz, onlar başkentteydiler.” (Akal, 2020:34).

“ ‘*Yok*, sabah sabah Elif’ten söz ediyorum! Daha dün akşam konuştuk ya! Kimin röportajını yapacağımızı soruyorum.’ ” (Akal, 2020:39).

“*Yok yok*, asıl neden Elif olmalıydı.” (Akal, 2020:46).

“ ‘*Yok* canım, sana niye ihtiyacımız olsun ki! Olmadık yerde zırlı zırlı ağlayacak ya da durup durup kıkırdıyacak bir gürültü makinesi mi taşıyacağız yanımızda?’ ” (Akal, 2020:62).

“ ‘Yener, ‘Öff, bu kızdan kurtuluş *yok!*’ Dercesine Evren’e baktı.’ ” (Akal, 2020:65).

“Evren, ‘*Yok*, hayır...’ gibisinden bir şeyler gevelemeye çalıştı, ama üzerine doğrultulan silahı görünce hiç düşünmeden kaydedicinin kağıpını açıp kaseti çıkarttı ve adama uzattı.” (Akal, 2020:78).

“ ‘Askıdaki eşyalar yerinde *yok!*’ ” (Akal, 2020:82).

“ ‘Geldiğimizde burada kiremit rengi bir pardösü, bir de balıksırtı ceket verdi. Şimdi ikisi de *yok.*’ ” (Akal, 2020:82).

“ ‘Kim demiş kayıtlarımız, resimlerimiz *yok* diye!’ ” (Akal, 2020:85).

“ ‘*Yok* canım, uyanıktım. Ne zaman çıkacaksınız diye hep kapıyı kolluyordum.’ ” (Akal, 2020:88).

“ ‘Hayır, aklımda bu *yoktu*. Ben Altay Şen’le röportaj yapmaktan söz ediyordum.’ ” (Akal, 2020:97).

“ ‘Ben bu işte *yokum* çocuklar. Katillerle röportaja gitmek uzun ömürlü olmak isteyenleri düş kırıklığına uğratabilir.’ ” (Akal, 2020:98).

“ ‘*Yok* bir şey. Aslında önemli bile değil, çok küçük bir ayrıntı. Ama ne bileyim, ben birden çok önemsedim, hep aynı konu üzerinde takılıp kaldım galiba.’ ” (Akal, 2020:104).

“ ‘Neyse, en azından ortada bir ceset *yok*,’ dedi Elif, işin teselli yanını bulmaya çalışarak.” (Akal, 2020:120).

“ ‘Diyelim ki istemiş, ortada bir şantaj *yok*.’ ” (Akal, 2020:125).

“ ‘*Yok ya!* On üç yaşında adama ehliyet verirler mi hiç?’ ” (Akal, 2020:136).

“ ‘Eee? Eeesi *yok* işte! Zili çaldık çaldık, kapı duvar! Biz de geri döndük.’ ” (Akal, 2020:137).

“Yener’in ısrarcılığı karşısında Evren, Elif’i korumak gereği duydu: ‘Yalan söyleyecek değil ya, evde *yok* diyorsa *yoktur*.’ ” (Akal, 2020:137).

“ ‘Yalnızca Süper Gazeteciler olduğumuzu söylemiştik, o kadar. Elinde bizimle ilgili başka bir ipucu *yok*. Süper Gazeteciler’in kim olduğunu asla bulamazlar.’ ” (Akal, 2020:139).

“ ‘*Yok* canım, ne olacak. Öylesine bakıyorum işte. Aslında tarih çalışmam gerekiyor da, içimden bir türlü derse oturmak gelmiyor. Onun için televizyonun karşısında oyalanıp duruyorum.’ ” (Akal, 2020:141).

“Ama anlaşılan aralarında Altay Şen’in kaçırılışıyla ilgili bir habere rastlayan *yoktu*.” (Akal, 2020:147).

“ ‘E, Oğuzcan Selimoğlu’nu dün evine girerken gördük. Altay Şen de evinde rahat rahat oturup programlarını bile kaçırmadığına göre ortada bir sorun *yok*. Biz kaç gündür neden üzülüp duruyoruz, bilmiyorum.’ ” (Akal, 2020:148).

“ ‘Bu doğru. Belki de ortada bir sorun *yok*. Konuyu kapatıp aklımızdan silelim, bitsin.’ ” (Akal, 2020:148).

“Elif, ‘Gözlerimizle gördük ama kapıyı çaldığımızda evde kimse *yoktu!*’ dedi.” (Akal, 2020:149).

“ ‘Onun kaçırılmış olduğundan haberi *yoktu*.’ ” (Akal, 2020:150).

“ ‘Zaten okuldan hep birlikte çıkmamıza imkân *yok*, öyle değil mi?’ ” (Akal, 2020:151).

“ ‘Demek evde *yok*. Yazık!’ ” (Akal, 2020:154).

“ ‘O evde *yok* ama çarşambadan beri her gün evden servis çağırıyorlar.’ ” (Akal, 2020:154).

“ ‘Kaçırıldığını gördüğümüz kişiler ortalarda dolaşıyor diye, böyle bir olay gerçekte *yokmuş* gibi davranamayız.’ ” (Akal, 2020:158).

“ ‘Bence o adamın bahçe işinden anladığı *yok!* Dün bir ara geldi, çalışır gibi yaptı, sonra yine toz oldu ortadan.’ ” (Akal, 2020:162).

“ ‘Suat çocukların elinde teybini falan çekip aldığında Selma’yı görecektin. Neredeyse hüngür hüngür ağlayacaktı. Yok efendim, ‘bırak çocukları’ falan... Neyse, Suat sıkı çıktı, hiç olmazsa ellerinden aletlerini alıp havuza attı. Kullansınlar bakalım.’ ” (Akal, 2020:166).

“ ‘*Yok* yahu! Bir dozluk sıktım.’ ” (Akal, 2020:167).

“ ‘Evren’in çiftlik evinde olduğuna dair elimizde kesin bir delil bile *yok.*’ ” (Akal, 2020:179).

“ ‘*Yok* canım, sen öyle san! Paraları allınca evlenip buradan gideceğiz, bana söz verdi.’ ” (Akal, 2020:188).

“ ‘Bütün bu ayrıntılardan o ana kadar Sedat Amca’nın haberi bile *yoktu.*’ ” (Akal, 2020:195).

“ ‘Şu çocuklara bakar mısınız? Meğer ne haltlar karıştırıyorlarmış da benim haberim *yokmuş!*’ ” (Akal, 2020:195).

“ ‘Ertesi gün Oğuzcan bütün gazeteleri didik didik okuttu bize. Minicik bir haber bile *yoktu.*’ ” (Akal, 2020:197).

“Böyle bir öneriye evet dememeleri için bir neden *yok.*” (Akal, 2020:203).

“ ‘Evet çocuklar. Size yaptıklarınız için teşekkür ederim. İnanın, yeğenimin kötü düşüncelerinden hiç haberim *yoktu.*’ ” (Akal, 2020:206).

“ ‘Yemeğe oturmak üzereyken çocuklar birden ortadan *yok* oldular.’ ” (Akal, 2020:206).

“Kızlar bir sonraki sayı için yemek sırasında ortaya yeni konular atmaya başlamış olsalar da, Yener’le Evren’in planında kızları gazete işine karıştırmak *yoktu.*” (Akal, 2020:208).

Selamlama- Esenleme Bildiren İfadeler

günaydın

“ ‘Ne diyeceğiz?’ ‘*Günaydın!* Acaba dün yeğeninizin kaçırıldığından haberiniz var mı sevgili tarihçimiz?’ ” (Akal, 2020:92).

hoş geldiniz

“ ‘*Hoş geldiniz.* Okulmuza konser vermek için mi geldiniz?’ ” (Akal, 2020:43).

“ ‘Ah, çocuklar *hoş geldiniz.*’ ” (Akal, 2020:109).

“ ‘*Hoş geldiniz*, Süper Gazeteciler siz misiniz? Altay Şen sizi bekliyor. Salonda olacak. Bu yandan geçin.’ ” (Akal, 2020:110).

“ ‘*Hoş geldiniz* çocuklar. Demek Süper Gazeteciler sizlersiniz. Sorularınızı sabırsızlıkla bekliyorum.’ ” (Akal, 2020:111).

“ ‘Aaa, siz misiniz çocuklar? *Hoş geldiniz.*’ ” (Akal, 2020:161).

“ ‘*Hoş geldin* oğlum. Bu saatte burada ne işin var senin?’ ” (Akal, 2020:175).

selam ver-/ verme-/ selam al-/ alma-

“Çocukları okulun kapısında öylece bırakıp kapıdaki görevliye *selam* bile vermeden, çevresine biriken hayran kalabalığını yarararak okul binasına girdi.” (Akal, 2020:45).

hoşça kal

“ ‘Tamam. *Hoşça kalın.*’ ” (Akal, 2020:102).

“Selin’le Elif, Gökhan’dan öğrenebilecekleri her şeyi duyduklarından emin olunca aceleyle ‘*Hoşça kal*’ deyip marketten fırladılar.” (Akal, 2020:173).

“ ‘Şimdilik *hoşça kalın.*’ ” (Akal, 2020:177).

“ ‘Valla, bir tane miyim, bin parça mıyım bilmiyorum ama adam beni öldürecekti neredeyse. Neyse, akşam eve dönünce anlatırım, *hoşça kal.*’ ” (Akal, 2020:183).

iyi günler

“Birden mesleğinin garsonluk olduğunu hatırlayıp müşterilerle fazla gevezelik ettiğini fark etti. Parayı aldı, ‘*İyi günler* efendim,’ diyerek yanlarından ayrıldı.’ ” (Akal, 2020:132).

merhaba

“ ‘Sizi burada görünce yeni taşınacak komşularımız olduğunuzu düşündüm, *merhaba* demeye geldim.’ ” (Akal, 2020:17).

“ ‘Köpek Besleyenlere *Merhaba!*’ konulu yazı herkesin çok hoşuna gitmiş, bir o kadar da yararlı olmuştu.” (Akal, 2020:22).

“ ‘Neden ertelensin? Altay Şen sınıfta konser vermeye gelmedi ya! Bize bir *merhaba* deyip çıkacaktır. Sınavı çatır çatır yapar, görürsün.’ ” (Akal, 2020:45).

“ ‘Aaa, *merhaba* öğretmenim! Ben Yener, hatırladınız mı? 7-B’den.’ ” (Akal, 2020:176).

Sembolik Olarak Ödüllendirme Bildiren İfadeler

aferin

“Yener’e doğru bakıp ‘çok iyi düşündün, *aferin*’ dercesine başını salladı.” (Akal, 2020:49).

“ ‘*Aferin*, çok iyi. Peki ne yapmayı düşünüyorsunuz?’ ” (Akal, 2020:94).

“ ‘Ooo! *Aferin* Selin. Evren’in böyle çalışkan arkadaşlarının olması ne iyi! Böylece onun durumu da biraz daha düzelir umarım.’ ” (Akal, 2020:109).

bravo

“ ‘*Bravo* çocuklar, çok iyi bir iş başardınız.’ ” (Akal, 2020:202).

harika

“ ‘Annemi bizim gazeteye alsak, inan *harika* bir pazarlamacı olur, gazateyi bir an da bütün ülkeye duyururdu.’ ” (Akal, 2020:10).

“ ‘*Harika!* Hep bir sihirbaz olmayı istemişimdir.’ ” (Akal, 2020:18).

“ ‘Bu *harika* bir haber konusu olabilirdi.’ ” (Akal, 2020:22).

“ ‘*Harika!* Eline sağlık! Çok güzel olmuş.’ ” (Akal, 2020:25).

“Üstelik arkadaşı Yener’le birlikte nereyse bir yıldır, on beş günde bir ‘Süper Gazete’ adında *harika* bir gazete hazırlıyordu. Bu anneler daha ne isterler, bilinmezdi!” (Akal, 2020:32).

“ ‘Başardık! *Harika* olmuş.’ ” (Akal, 2020:38).

“ ‘Ben fikir üretmede iyiyim ama uygulamada sen *harikasın*. Sen olmasan benim fikirlerim beş para etmezdi.’ ” (Akal, 2020:41).

“ ‘Bu da *harika* bir fikir! Gözden geçirmem gereken yerler var zaten. Haydi, çalışalım.’ ” (Akal, 2020:41).

“ ‘*Harika* bir fikir bu Yener! Böylece ben teybin şifresini çözerken Selin’in notlarını da kullanabilirim. Bu notlar röportaja farklı bir boyut katmış olacak.’ ” (Akal, 2020:70).

“ ‘Sen *harika* bir bankacısın anneciğim.’ ” (Akal, 2020:145).

“Bu Osman Bey *harika* bir öğretmendi. Bu gidişle öğrencilerin karne notunu sınavsız verecekti.” (Akal, 2020:148).

“İşte *harika* olmuştu. Bu haliyle babası yolda görse onu tanıyamayacağına göre, artık araştırmasını rahatça yapabilirdi.” (Akal, 2020:154).

“ ‘*Harika!* Çok iyi düşünmüşsün.’ ” (Akal, 2020:189).

müthiş

“ ‘Aaa, ne zaman bitirdin? *Müthişsin* sen!’ ‘Sen anneannem gibi dırdır konuşup dururken ben burada çalışıyordum herhalde füze kafa!’ Yener arkadaşını kızdırmak istediğinde bu hızlı değişimin nerede duracağını belli olmadığını ima ederek ona ‘füze kafa’ derdi.” (Akal, 2020:25).

seni seviyorum

“ ‘Peki anne. Teşekkür ederim. *Seni seviyorum.*’ ” (Akal, 2020:182).

Sitem Bildiren İfadeler

allah aşkına

“ ‘Baksana *Allah aşkına*, ben evi böyle bırakmış olabilir miyim?’ ” (Akal, 2020:177).

“ ‘Yapılacak şey mi bu, söyleyin *Allah aşkına*! Her şeyi son ana kadar benden gizlediler.’ ” (Akal, 2020:195).

aşk olsun

“ ‘Aaa, *aşkolsun* anne!’ ” (Akal, 2020:18).

“ ‘Sedat Amca, *aşkolssun*! Röportajımız iyi gitti mi diye hiç sormuyorsun.’ ” (Akal, 2020:87).

“ ‘Aaa, *aşkolsun* Selin! Ben uyumadım diyorsam uyumadım.’ ” (Akal, 2020:88).

“ ‘*Aşkolsun* Sedat Amca. Bak, hep birlikte nasıl eğleniyoruz!’ ” (Akal, 2020:135).

“Yener hemne itiraz etti: ‘*Aşkolsun* anne! Hani bu konuyu kesecektik?’ ‘Tamam tamam canım, şaka ettim yalnızca, biliyorsun. İşte dün akşamki konuşmamız bana ilham verdi. Bugün yeni bir gün diye düşünerek, Altay Şen’in adamı onun evde olmadığını söylemesine rağmen şansımı denedim ve evine telefon ettim. Ne oldu dersin?’ ” (Akal, 2020:143).

“ ‘Aaa, *aşkolsun* Sedat Amca... Sana söylemiş olsak bizi arabana bile bindirmezdin, öyle değil mi? Ne yapalım, çaresiz gizlemek zorunda kaldık.’ ” (Akal, 2020:195).

baş belası

“ ‘Ne *baş belası* şeyler! Her yerde karşımıza çıkıyorlar. Lağım farelerinden beter...’ ” (Akal, 2020:114).

Yemin Bildiren İfadeler

valla

“ ‘*Valla* duruma göre, nakil arabası kaza mı yapar, sistemler mi arızalanır, bunu bilemem.’ ” (Akal, 2020:145).

“ ‘Fatoş Hanım’a birkaç kez sıktınız, kadın zor uyandı *vallaha!* Geberip gidecekti.’ ” (Akal, 2020:167).

“ ‘Şimdi şıp diye nereye gittiklerini de bilirsin *valla.*’ ” (Akal, 2020:173).

“ ‘Yeğenim yurt dışından döndüğünde gözümün miyopu mu ilerlemişti ne, *vallahi* tanıyamadım, sanki bambaşka biriydi.’ ” (Akal, 2020:176).

“ ‘*Valla* adresi pek iyi bilmiyorum çocuğum. Beni arabayla götürüp getirdiler. Ben de bir şey sormadım. Zaten şu sıralar yeğenim pek sinirli. Bir şey sorulmuyor ki!’ ” (Akal, 2020:176).

“ ‘Ay şaşırdım *valla!*’ ” (Akal, 2020:177).

“ ‘*Valla* ne bileyim... Benim bildiğim, hem kayıklıgöl diye bir yer var, hem de Sazlıköy diye. Üstelik ikisinin de yakınında göl var.’ ” (Akal, 2020:179).

“ ‘*Valla*, bir tane miyim, bin parça mıyım bilmiyorum ama adam beni öldürecekti neredeyse. Neyse, akşam eve dönünce anlatırım, hoşça kal.’ ” (Akal, 2020:183).

“ ‘Evren şakacı bir tavırla, ‘*Valla* gerçekten teşekkür etmek istiyorsanız, bunun bir yolu var,’ dedi.’ ” (Akal, 2020:202).

“ ‘Ay çok utanıyorum *valla*, siz de yanılttım.’ ” (Akal, 2020:205).

“ ‘Ay şaka yaptık Fatoş Teyze! Fare falan görmedik. *Vallahi* şaka yaptık!’ ” (Akal, 2020:207).

Diğerleri

eller yukarı

“ ‘Ellerindeki silahları salondakilere doğrultup bağırdılar: ‘*Eller yukarı!* Kıpırdayanı gebertirim.’ ” (Akal, 2020:113).

“ ‘*Eller yukarı!*’ Sedat Amca, iki haydudun aralarında tartışmasından yararlanarak ve onları gafil avlamıştı.’ ” (Akal, 2020:188).

“ ‘Kapıdan girip de ‘*Eller yukarı*’ diye bağırdığın an, kendi kendime ‘İşte’ dedim, ‘bütün albümlerimden birer tane imzalayıp armağan edebileceğim birinin sesi bu.’ Merak etme, buradan kurtulup eve döndüğümüzde sana o kadar çok imza vereceğim ki, sonunda gerçeğinden de bıcağın.’ ” (Akal, 2020:192).

“ ‘*Eller yukarı*, kimse kıpırdamasın!’ Komiserin sert sesinin odada yankılanmasıyla birlikte içeriği bir anda polisler doldurdu.” (Akal, 2020:201).

4.1.6.2. Süper Gazeteciler 2 Parktaki Esrar

Cevaplama Bildiren İfadeler

alo

“ ‘*Alo, alo?* Buyrun...’ ” (Akal, 2020:25).

“ ‘*Alo?* Kim? Kim dediniz? Elif mi?’ ” (Akal, 2020:32).

“ ‘*Alo, alo?* Buyrun...’ ” (Akal, 2020:25).

“ ‘*Alo Selin?* Sana söyleyeceklerim var.’ ” (Akal, 2020:73).

“ ‘Kararın Meclis’ten çıkması gerek, anlamıyor musunuz? *Alo! Alo alo!*’ ” (Akal, 2020:87).

“ ‘*Alo! Alo alo!*’ ” (Akal, 2020:96).

“ ‘*Aloo?* Kim? Kim?’ ” (Akal, 2020:175).

“ ‘*Alo Selin*, sen misin?’ ”

Duygusal Tepkiler Dile Getiren İfadeler

beni aşar

“ ‘*Vaaay*. Bu *beni aşar!*’ ” (Akal, 2020:125).

bir kez olsun

“ ‘Apartmanın parkında *bir kez olsun* görmedim.’ ” (Akal, 2020:100).

çok ayıp

“ ‘Bu zaten benim mektubum. Neden cebinde taşıyorsun? *Çok ayıp.*’ ” (Akal, 2020:156).

delir-

“ ‘*Delirdi mi bunlar?* Adamların silahlı olduklarını görmüyorlar mı?’ ” (Akal, 2020:231).

eyvah

“ ‘*Eyvah*, sorular! Ortada soru falan yok! Ne yapacağız?’ ” (Akal, 2020:55).

“ ‘*Eyvah*, bu muzır çocuk kime, ne zarar verdi acaba?’ diye düşünürken, adam son basamağa kadar indi ve Elif’in karşısında durdu.” (Akal, 2020:68).

“ ‘*Eyvah!* Saat iki buçuk olmuş! Osman Bey’de çok oyalanmışız.’ ” (Akal, 2020:132).

gördüğün gibi

“ ‘Annemle kardeşim de *gördüğünüz gibi* işte!’ ” (Akal, 2020:103).

hay allah

“ ‘*Hay Allah*, elbisem de lekelenmiş...’ ” (Akal, 2020:121).

haydi bre

“ ‘*Haydi bre*, çocuğu kurtarmaya Süper Kahramanlar geliyor!’ ” (Akal, 2020:158).

hey gidi günler hey!

“ ‘Nereye gittiğinize bakmadan kapılardan fırlıyorsunuz böyle *delişişek* gibi. *Hey gidi günler hey!*’ ” (Akal, 2020:126).

hiç de değil

“ ‘*Hiç de değil*. Telefon edecek yerim yok da ondan!’ ” (Akal, 2020:103).

“ ‘*Hiç de değil*. Çok kibar insanlardı. Hele Müdür çok nazikti.’ ” (Akal, 2020:143).

hoppala

“ ‘*Hoppala*. Peki ama nasıl gireceğiz buraya?’ ” (Akal, 2020:161).

“ ‘*Hoppala!* Bunlar ailece tanışıp görüşüyorlar mı gerçekten?’ ” (Akal, 2020:198).

kör değiliz

“ ‘Evet görüyoruz, *kör değiliz* herhalde.’ ” (Akal, 2020:91).

mucize

“ ‘Bu bir *mucize!*’ ” (Akal, 2020:143).

müthiş

“ ‘Çok *müthiş* bir arabaydı ama Müdür’ün kardeşi kaza yaptı, arabyı hurdaya çevirdi.’ ” (Akal, 2020:211).

ne dersiniz deyin

“ ‘*Ne dersiniz deyin*. Ben fabrikanın yaklaşımını çok olumlu buldum.’ ” (Akal, 2020:144).

ne haber?

“ ‘Ben çoktan adam oldum, senin haberin yok. Artık işim bile var, *ne haber?*’ ” (Akal, 2020:67).

“ ‘Kes sesini de bir de sana çarpmayayım! Ne güzel arabaymış! Peh! Bir de Aydın’ın arabasına bak. ama ben işimi biliyordum, formülü kullanarak üretim yaptım, çok da başarılı oldum. Ütün marketler bizim ürünümüzü satıyor, *ne haber?*’ ” (Akal, 2020:232).

ne mutlu

“ ‘*Ne mutlu sana!*’ ” (Akal, 2020:102).

oh be

“ ‘*Oh be!* Yeter yahu! Olimpiyat halter şampiyonu bile bizim kadar ağırlık çalışması yapmıyordur.’ ” (Akal, 2020:102).

pek hoşlanma-

“Elif köpeklerden *pek hoşlanmazdı:*” (Akal, 2020:161).

sessiz olun

“ ‘*Sessiz olun.* İçerde birileri olabilir.’ ” (Akal, 2020:162).

şansa bak

“ ‘*Şansa bak!*’ diye söylendi Evren, annesinin görüş alanına girme hatasını yapmıştı!’ ” (Akal, 2020:175).

vay be

“ ‘*Vay be!* Benim gece yarısı yaşadığım olaydan da heyecanlı bu.’ ” (Akal, 2020:124).

“ ‘*Vay be!* O süslü bebeğin kocası bu muymuş?’ ” (Akal, 2020:205).

vay canına

“ ‘*Vay canına!* Üstelik tahmin et...’ ” (Akal, 2020:200).

Hayırlama- Kutlama Bildiren İfadeler

hayırlı olsun

“ ‘*Hayırlı* şeyler *olsun* inşallah!’ ” (Akal, 2020:24).

“Ama bu iş gerçekten de *hayırlı olacaktı*; çünkü Elif, Süper Gazete için önereceği bir röportaj konusu bulmuştu: ‘Belediye Başkanı!’ ” (Akal, 2020:24).

Hitap Bildiren İfadeler

akıllım

“ ‘*Akıllım*, benim saçım seninkinden gür, baksana.’ ” (Akal, 2020:17).

“ ‘Ben bir iş adamıyım, iş için yaratılmışım, *akıllım!*’ ” (Akal, 2020:65).

canım

“ ‘Ah *canım* kızım, nasıl da düşüncelidir. Sen olmasan ne yaparım?’ ” (Akal, 2020:11).

“ ‘Tamam *canım*. Uzun konuşma ama, telefonu apartman ödemiıyor biliyorsun, bizim ödememiz gerekiyor.’ ” (Akal, 2020:24).

“ ‘Yok *canım*, olur mu öyle şey? Mevsimdendir.’ ” (Akal, 2020:57).

“ ‘Hadi *canım* nazlanmayın. Tamam, sabah uzlaşmaya çalışmadığımızı kabul ediyoruz.’ ” (Akal, 2020:63).

“ ‘*Canım*, adamın karşısına dikileceğiz dedik, diklenip olay çıkaracak değiliz ki.’ ” (Akal, 2020:79).

“ ‘Saçmalma *canım*.’ ” (Akali, 2020:90).

“ ‘Hadi *canım*, buna hiç gerek yok,’ diye düşündü sonra.” (Akal, 2020:95).

“ ‘Tamam *canım*, belediye arazisi diyelim.’ ” (Akal, 2020:95).

“ ‘Neyse ne, sana ne *canım*. Baksana, kadının yanında sevgilisi var.’ ” (Akal, 2020:99).

“ ‘*Canım*, bize ne o kadından.’ ” (Akal, 2020:101).

“ ‘*Canım* ben öyle bir şey demedim.’ ” (Akal, 2020:101).

“ ‘Ne oluyorsun? Ne dedik ki *canım*?’ ” (Akal, 2020:122).

“ ‘Çocuk kaçıran çete de Yener’in balkonunu mu kullanıyor geçiş için *canım*?’ ” (Akal, 2020:160).

“ ‘Her zamanki gibi *canım*. Kredi isteyen bir müşteri işte.’ ” (Akal, 2020:194).

“ ‘Tamam *canım* kalktım işte. Amma kıymetli koltuğun var. Bakan koltuğu mu ne!’ ” (Akal, 2020:213).

“ ‘*Canım* al işte. Parasını almayacağım, armağanım bu sana.’ ” (Akal, 2020:217).

“ ‘Gel *canım*. Gel kucağıma. Gel annene bakayım... *Canım canım*...’ ” (Akal, 2020:217).

“ ‘Aaa, öyle mi? Tamam *canım*, ver onu geri. Ben sana kuru saçlar için olanından vereyim.’ ” (Akal, 2020:218).

“ ‘Tamam *canım*, sen üzülme. Bak, ben de senin annen sayılırım.’ ” (Akal, 2020:219).

“ ‘Yok *canım*! Sizi kandırmaışlar. İmal ettiğimizi sandığımız marka saygın ama sizin imalatınız değil. Sahte şampuan yapıyorsunuz...’ ” (Akal, 2020:224).

“ ‘Evet *canım*. Çocuk sahibi olamk sende öyle saplantı haline gelmişti ki, ben de bu çocuğu sokakta yapayalnız bulunca, sahipsiz diye alıp sana getirdim. Meğer kaçırılmış, ben ne bileyim!’ ” (Akal, 2020:228).

“ ‘Hem... Belediye Başkanı’ndan randevu almak kolay mı *canım*?’ ” (Akal, 2020:43).

efendim

“Elif çok utanmıştı. Hemen yerinden kalkıp hafif bir sesle, ‘Özür dilerim. İsteyerek olmadı *efendim*,’ dedi.” (Akal, 2020:44).

“ ‘Buyrun *efendim*, ne istemiştiniz?’ ” (Akal, 2020:70).

“ ‘*Efendim*?.. Anlayamadım! Yani neden?’ ” (Akal, 2020:71).

“Elif adamın onay bekler gibi gözlerini yüzüne diktiğini fark edince, ‘Peki *efendim*,’ diyebilirdi.’ (Akal, 2020:72).

“O sırada telefon çaldı. Mekanik bir ses, ‘Hatta biri var, *efendim*. Adını söylemek istemiyor,’ dedi.” (Akal, 2020:6).

“ ‘Memnun olurum *efendim*.’ ” (Akal, 2020:105).

“ ‘Çocuk değilim *efendim*. On üç buçuk yaşındayım.’ ” (Akal, 2020:134).

“ ‘Evet *efendim*.’ ” (Akal, 2020:134).

“ ‘Buyrun *efendim*, taksi ücretleriniz.’ ” (Akal, 2020:138).

“ ‘Merak etmeyin *efendim*.’ ” (Akal, 2020:150).

“Bir an durup. ‘Ben ne yapıyorum?’ diye düşünseydin, orada kalkıp ‘Merek etmeyin *efendim*. Çocuğunuza bir şey olmayacak. Onu çok kısa zamanda sağ olarak karşınızda göreceksiniz,’ palavrasını atmazdın.” (Akal, 2020:150).

hayatım

“Nihal Hanım, duyduklarına inanamıyordu. Araya girip kocasını yatıştırmak, eski uysal haline döndürmek için çabaladı: ‘*Hayatım* neden böyle söylüyorsun?’ ” (Akal, 2020:232).

kuzum

“ ‘Nerde kaldın *kuzum*? Bir sattir bekliyorum.’ ” (Akal, 2020:196).

sayın

“ ‘Buyrun *Sayın* Başkan! Sevgili heykeliniz!’ ” (Akal, 2020:147).

sevgili

“ ‘Buyrun Sayın Başkan! *Sevgili* heykeliniz!’ ” (Akal, 2020:147).

“ ‘Söylemişim sana. Bizim *sevgili* başkanımız çok da masum değil!’ ” (Akal, 2020:200).

şekerim

“ ‘*Şekercim*, bana yine süt alıver. Çabuk git gel ama.’ ” (Akal, 2020:216).

“ ‘Çok *şeker* bir çocuktu...’ ” (Akal, 2020:219).

“ ‘Ya, aslında benimkinin canavarlığına bakma sen. Çok *şeker* çocuktur. Çok da iyi kalplidir. Severim miniği.’ ” (Akal, 2020:26).

yavrum

“ ‘*Yavrucuğum* konuşuyor musunuz, susuyor musunuz anlamadım.’ ” (Akal, 2020:74).

“ ‘Bir şey mi istemiştin *yavrum*?’ ” (Akal, 2020:178).

“ ‘Buyur *yavrum*, Aydın Bey benim.’ Evren, iyi anlatamadığını düşündü; biraz daha açıkladı: Ben Genel Müdür olan Aydın Bey’le görüşmek istemiştim.” (Akal, 2020:212-213).

“Adama *hoşça kal* deyip, binaya girdi.” (Akal, 2020:211).

İyi Dilek Bildiren İfadeler

inşallah

“ ‘*İnşallah* bu halimi kimse görmez, sınıfta duyarlarsa rezil olurum.’ ” (Akal, 2020:18).

“ ‘Hayırlı şeyler olsun *inşallah*!’ ” (Akal, 2020:24).

“ ‘İyi o zaman. Babam gibi saçın dökülsün, göbeğin de kocaman olsun *inşallah*!’ ”

“Elif. ‘*İnşallah* birileirni öldürmüyorlardır!’ diye geçirdi içinden. (Akal, 2020:29).

“Taksi şoförü, Yener’in evinin kapısında durup ağaçlı yolun ordan topladığı çocukları arabadan indirirken, ‘*İnşallah* yanlarında paraları vardır da, bana güçlük çıkarmazlar,’ diye düşündü.” (Akal, 2020:159).

şükür

“ ‘Bisiklet göndermelerine *şükür*!’ ” (Akal, 2020:55).

“ ‘Üzülme Elif. Halimize *çok şükür*, işimi var, oturacak evimşz var, sağlığımız da yerinde; geçinip gidiyoruz.’ ” (Akal, 2020:22).

Nezaket Bildiren İfadeler

buyrun

“ ‘Alo, alo? *Buyrun*...’ ” (Akal, 2020:25).

“ ‘*Buyrun!* Aaa, Selin sen misin? Evet, benim kardeşim de bu işte, duyduğun gibi. Ne? Evet, bence de kimse satın almaz.’ ” (Akal, 2020:32-33).

“ ‘Tamam tamam işi tadında bırakalım. *Buyrun* bakalım, ne söyleyecekseniz söyleyin.’ ” (Akal, 2020:52).

“ ‘*Buyrun*, Başkan’ım sizi bekliyor.’ ” (Akal, 2020:55).

“ ‘*Buyrun*, istediğiniz gibi oturun.’ ” (Akal, 2020:58).

“ ‘*Buyrun* efendim, ne istemiştiniz?’ ” (Akal, 2020:70).

“ ‘*Buyrun* içeriye geçin.’ ” (Akal, 2020:70).

“ ‘Aaa tabii, *buyur* gel.’ ” (Akal, 2020:76).

“ ‘*Buyrun* bakın. Eğer bir terslik varsa...’ ” (Akal, 2020:85).

“ ‘*Buyrun*. Evet benim.’ ” (Akal, 2020:86).

“ ‘*Buyrun*.’ ” (Akal, 2020:105).

“ ‘*Buyur*, şöyle otur lütfen.’ ” (Akal, 2020:134).

“ ‘*Buyrun* efendim, taksi ücretleriniz.’ ” (Akal, 2020:138).

“ ‘*Buyrun* Sayın Başkan! Sevgili heykeliniz!’ ” (Akal, 2020:147).

“ ‘*Buyur* yavrum, Aydın Bey benim.’ Evren, iyi anlatamadığını düşündü; biraz daha açıkladı: ‘Ben Genel Müdür olan Aydın Bey’le görüşmek istemiştim.’ ” (Akal, 2020:212-213).

eline sağlık

“ ‘Çok güzel parlatmışsınız, *elinize sağlık*.’ ” (Akal, 2020:210).

hoş

“ ‘Ay çok *hoşsunuz* çocuklar.’ ” (Akal, 2020:207).

lütfen

“ ‘Üç gün. *Lütfen* üç gün verin.’ ” (Akal, 2020:87).

“ ‘Üç gün. *Lütfen* üç gün verin.’ ” (Akal, 2020:96).

“ ‘Buyur, şöyle otur *lütfen*.’ ” (Akal, 2020:134).

“ ‘*Lütfen*... Her kim için çalışıyorsanız, söyleyin ona bir şey yapmasınlar.’ ” (Akal, 2020:149).

memnun ol-

“ ‘*Memnun olurum* efendim.’ ” (Akal, 2020:105).

ne de-

“ ‘Bir dakika! *Ne demek* bu? Sen şimdi röportajdan vazgeçtiğini mi söylemek istiyorsun?’ ” (Akal, 2020:73).

“ ‘Peki ama, ya o eski binaya *ne demeliydi?*’ ” (Akal, 2020:113).

“ ‘Kimsenin yaşamadığı bu evden sızan garip ışıklara *ne demeliydi?*’ ” (Akal, 2020:117).

“ ‘*Ne demek* şimdi bu?’ ” (Akal, 2020:131).

“ ‘Şifre falan mıydı bu? Başkan *ne demek* istiyordu acaba?’ ” (Akal, 2020:149).

“ ‘Biraz daha açık konuşsana. *Ne demek* istiyorsun?’ ” (Akal, 2020:152).

“ ‘Bu da *ne demek?* Buldunuz mu bulmadınız mı?’ ” (Akal, 2020:175).

“ ‘*Ne demek* bu? Sözünü ettiğin o fabrika kiminmiş dersin?’ ” (Akal, 2020:200).

“ ‘Cahil insanlarınız’ da *ne demek* Sümbül Hanım! Olur mu hiç öyle şey? Elif ve Arif gibi pırıl pırıl çocuklar yetiştiren bir anaya ‘cahil’ denebilir mi? Ama...” (Akal, 2020:238).

olur mu hiç öyle şey

“ ‘Cahil insanlarınız’ da *ne demek* Sümbül Hanım! *Olur mu hiç öyle şey?* Elif ve Arif gibi pırıl pırıl çocuklar yetiştiren bir anaya ‘cahil’ denebilir mi? Ama...” (Akal, 2020:238).

önemli değil

“ ‘*Önemli değil.* Merak etme anne.’ ” (Akal, 2020:72).

özür dile-

“Elif çok utanmıştı. Hemen yerinden kalkıp hafif bir sesle, ‘*Özür dilerim.* İsteyerek olmadı efendim,’ dedi.” (Akal, 2020:44).

“ ‘Geciktim, *özür dilerim.*’ ” (Akal, 2020:63).

“ ‘Bizim küçük sizi rahatsız ettiyse *özür dileriz.*’ ” (Akal, 2020:70).

“Birbirlerine ‘Vallahi haklılar!’ bakışları fırlattıktan sonra, kızlara dönüp *özür dileyen* bir ifade takındılar. (Akal, 2020:84).

“ ‘Haklısın, *özür dilerim.*’ ” (Akal, 2020:131).

“ ‘*Özür diler* bir tonda açıklamaya girişti: ‘İçerde çok sıkılmış olmalı, kapıya vuruyordu. Sevmek için aldım.’ ” (Akal, 2020:218-219).

rica et-

“ ‘Çok önmeli bir *ricam* var.’ ” (Akal, 2020:163).

teşekkür et-

“Elif’le Selin *teşekkür ederek*, arabanın arka koltuğuna oturdular.” (Akal, 2020:55).

“Elif, sessizce uzanıp resimleri aldı ve *teşekkür ederek* çantasına koydu.” (Akal, 2020:61).

“*Teşekkür edip* tekrar yola koyulmazdan önce saatine baktı.” (Akal, 2020:159).

“*Teşekküre* geçmeyi beklediğini söylediği.” (Akal, 2020:171).

“ ‘Teşekkür ederim anneciğim.’ ” (Akal, 2020:175).

“ ‘*Teşekkür ederim*. Ama Allah için araba da güzel ha! Parlattıkça parlıyor.’ ” (Akal, 2020:210).

“Evren başıyla *teşekkür ederek*, asansöre yöneldi.” (Akal, 2020:212).

“ ‘O yüzden geri verecektim. Yine de *teşekkür ederim*.’ ” (Akal, 2020:218).

Onaylama- Reddetme Bildiren İfadeler

asla olmaz

“ ‘Aaa, *asla olmaz*.’ ” (Akal, 2020:133).

elbette

“ ‘*Elbette* beceremez. Baksanıza, kendi çocuğunun gürültüsünü bile kesemiyor, apartmanı mı idare edecek?’ ” (Akal, 2020:10).

“ ‘Çağıracağız elbet.’ ” (Akal, 2020:34).

“Aslında yalnızca şaka yapmak istemişti; yoksa Yener’in hangi nedenle eve gittiğini *elbette* anlamıştı.” (Akal, 2020:37).

“ ‘Bunların kitap falan açtığı yok, *elbette* konunun ne olduğunu bile bilmezler.’ ” (Akal, 2020:43).

“ ‘Bu bir iş görüşmesi. *Elbette* bizi makam arabasıyla alacaklar.’ ” (Akal, 2020:48).

“ ‘Yüksel Abi’nin, güzel karısının pahalı bir arabayla yaptığı bu park gezisinden haberi yoktu *elbet*; zavallı adam bütün gün çalışıp dururken, Nihal Abla manken popzlarında orda burda geziyordu demek.’ ” (Akal, 2020:113).

“ ‘Tamam, orası büyücünün şatosu falan değil *elbet*, ama her şey senin sandığın kadar da basit değildi.’ ” (Akal, 2020:123).

“ ‘Bu o kadar kolay değil. Ancak üzerinde çalıştığım bir konuya ait ise, *elbet* tanıtabilirim.’ ” (Akal, 2020:129).

“ ‘*Elbette* hepsi sahte. Gerçeğini nereden ulacaktım ki?’ ” (Akal, 2020:147).

“ ‘*Elbette* eminim! Köpek olsa bütün gece havlardı.’ ” (Akal, 2020:161).

“Ne Selin, ne de Evren , Yener’in Perili Ev’e tek başına gittiğini ve orada hayduklara yakalanıp ölümüne terk edildiğini *elbette* bilemezdi!” (Akal, 2020:176).

“Eserleri gördü. ‘*Elbette* daha sonra ciddi araştırmalar yapılacak ve bulunan eserlerin hangi çağa ait olduğu ortaya çıkarılacak.’ ” (Akal, 2020:190).

“Sedat Amca bu masum sorusuyla Süper Gazeteciler’in arasındaki tartışmayı alevlendireceğini bilemezdi *elbet!*” (Akal, 2020:207).

evet

“ ‘Buyrun! Aaa, Selin sen misin? *Evet*, benim kardeşim de bu işte, duyduğun gibi. Ne? *Evet*, bence de kimse satın almaz.’ ” (Akal, 2020:32-33).

“ ‘*Evet*, heyecan az bir röportaj olsun.’ ” (Akal, 2020:39).

“ ‘*Evet*, ismi nasıl olsa Elif’ten buluruz.’ ” (Akal, 2020:39).

“ ‘*Evet evet*. Bizim gazete için ideal bir röportaj konusu.’ ” (Akal, 2020:46).

“ ‘*Evet*, söylemiş.’ ” (Akal, 2020:48).

“ ‘*Evet*, gelelim şimdi sizin röportaja...’ ” (Akal, 2020:58).

“ ‘*Evet*, sonraki sayıları bağlamaz.’ ” (Akal, 2020:62).

“ ‘*Evet*, ne sandın? Ben iş için yaratılmışım dedim ya!’ ” (Akal, 2020:65).

“ ‘*Evet* buradayım.’ ” (Akal, 2020:73).

“ ‘*Evet*, doğru.’ ” (Akal, 2020:78).

“ ‘*Evet* haklısın.’ ” (Akal, 2020:78).

“ ‘*Evet!* Bir şeyler düşündün mü?’ ” (Akal, 2020:81).

“ ‘Ya *evet*, Belediye Balşkanı her zaman Elif’in evini ziyaret eder.’ ” (Akal, 2020:83).

“ ‘*Evet* biliyoruz, işte burada.’ ” (Akal, 2020:84).

“ ‘Buyrun. *Evet* benim.’ ” (Akal, 2020:86).

“ ‘*Evet, evet*, öyle yapacağım. *Evet, evet. evet* öyle yapacağım.’ ” (Akal, 2020:86).

“ ‘Önce ‘*Evet evet* yapacağım!’ dedi.’ ” (Akal, 2020:88).

“ ‘Bir *evet* diyor bir hayır; tarzı bu belki...’ ” (Akal, 2020:88).

“ ‘Yener’deyiz. *Evet*. Merak etme.’ ” (Akal, 2020:102).

“ ‘*Evet*, olur.’ ” (Akal, 2020:105).

“ ‘*Evet*, tahmin ettiği gibi Arif oradaydı.’ ” (Akal, 2020:108).

“ ‘*Evet* efendim.’ ” (Akal, 2020:134).

“ ‘*Evet*, saç dipleri kızarmış. Büyük olasılıkla şampuandan tahriş olmuştur.’ ” (Akal, 2020:136).

“ ‘*Evet* ama, çok sıkılıyorum.’ ” (Akal, 2020:154).

“ ‘*Evet* o.’ ” (Akal, 2011:154).

“ ‘*Evet* geldi!’ ” (Akal, 2020:154).

“ ‘*Evet* aynen öyle!’ ” (Akal, 2020:161).

“Yener ‘*evet*’ anlamında başını salladı, ama Elif okul çantalarının Yener’de kaldığını hatırladı.” (Akal, 2020:162).

“ ‘*Evet* ama ben yıllardır aynı bayi ile çalışırım. Değiştirmek istemiyorum.’ ” (Akal, 2020:177).

“ ‘*Evet*, dinle bak ne diyeceğim.’ ” (Akal, 2020:191).

“ ‘O! *Evet evet* o! O benim oğlum! İyi miydi, çabuk söyle! Nasıldı?’ ” (Akal, 2020:192).

“ ‘*Evet*, o zehirli kuyunun havasında olsa olsa on dakika yaşar!’ ” (Akal, 2020:224).

“ ‘*Evet* canım. Çocuk sahibi olamk sende öyle saplantı haline gelmişti ki, ben de bu çocuğu sokakta yapayalnız bulunca, sahipsiz diye alıp sana getirdim. Meğer kaçırılmış, ben ne bileyim!’ ” (Akal, 2020:228).

“ ‘*Evet*, yerli araba! Çok umurundaydı sanki. Benim yaptığım işin karşılığı spor Mercedes ya da bir Porsche olmalıydı.’ ” (Akal, 2020:232).

hayır

“ ‘*Hayır*, öyle değil.’ ” (Akal, 2020:59).

“ ‘Hayır, doğru lmaz. Şimdi iş yerinde rahatsız etmeyelim.’ ” (Akal, 2020:64).

“ ‘*Hayır... Hayır*. Geliyor! Buraya geliyor!’ ” (Akal, 2020:67).

“ ‘*Hayır* yok anne, merak etme.’ ” (Akal, 2020:72).

“ ‘*Hayır*, sakın yapmayın. *Hayır hayır* yapmayın.’ ” (Akal, 2020:86).

“Sonra ‘*Hayır hayır* yapmayın!’ dedi.” (Akal, 2020:88).

“ ‘Bir evet diyor bir *hayır*; tarzı bu belki...’ ” (Akal, 2020:88).

“ ‘*Hayır*. Ben bunu toprakta buldum.’ ” (Akal, 2020:109).

“ ‘*Hayır*, park falan olmayacak.’ ” (Akal, 2020:147).

“ ‘*Hayır!* Doğal bir ışıktı.’ ” (Akal, 2020:158).

“ ‘Hayır, kozmetik fabrikasına!’ ” (Akal, 2020:207).

he

“ ‘He ya! Müdür’ün arabası.’ ” (Akal, 2020:210).

imkânsız

“ ‘İmkânsız. Öğleden sonra olsa?’ ” (Akal, 2020:105).

kesinlikle olmaz

“ ‘Kesinlikle olmaz. Yener’le birlikte gazeteyi hazırlayabiliyoruz.’ ” (Akal, 2020:53).

peki

“ ‘Peki ama senin derdin ne? Çamaşırları neden böyle çamurladın?’ ” (Akal, 2020:31).

“ ‘Peki sonra?’ ” (Akal, 2020:33).

“ ‘Peki ama röportaj sırasında fotoğrafları kim çekecek?’ ” (Akal, 2020:33).

“ ‘Peki ya Evren?’ ” (Akal, 2020:34).

“ ‘Peki öyleyse, görürüz bakalım,’ diyerek sınıfa doğru yürüdüler.” (Akal, 2020:53).

“ ‘Peki ama.. sizin göreviniz ne?’ ” (Akal, 2020:60).

“Elif adamın onay bekler gibi gözlerini yüzüne diktiğini fark edince, “Peki efendim,” diyebildi. (Akal, 2020:72).

“ ‘Peki ama Evren’le Yener’e ne vereceğiz?’ ” (Akal, 2020:74).

“ ‘Peki sen elindeki tarihi eseri ne yapmayı düşünüyorsun?’ ” (Akal, 2020:125).

“ ‘Peki... Belediye Başkanı’na sürpriz yapmaya ne dersiniz?’ ” (Akal, 2020:131).

“ ‘Peki o zaman, dinleyin.’ ” (Akal, 2020:46).

“ ‘Sahte mi? Hepsi sahte mi? Peki ama neden?’ ” (Akal, 2020:147).

“ ‘Peki ya o araziyi isteyenler, zaten çoktan arazinin üstüne konmuşlarsa?’ ” (Akal, 2020:152).

“ ‘Peki neden ışık yakmıyorlar?’ ” (Akal, 2020:158).

“ ‘Peki ama Yener nasıl girmiş bahçeye?’ ” (Akal, 2020:160).

“ ‘Hoppala. Peki ama nasıl gireceğiz buraya?’ ” (Akal, 2020:161).

“Peki ama Yener dün gece yarısı içeriye girdiğinde, sihirbaz onun büyü kazanlarını görmesine neden izin vermişti ki?” (Akal, 2020:186).

“ ‘Peki ama ya çıkan eserler sahteyse?’ ” (Akal, 2020:190).

“ ‘Peki ya sahte olduğu kesinleşirse? O zaman arazi ne olacak?’ ” (Akal, 2020:190).

“ ‘Peki ama neden orası olamaz.’ ” (Akal, 2020:192).

“ ‘Peki ama, Başkan’dan hâlâ kuşkulaniyor olmanın nedeni ne?’ ” (Akal, 2020:198).

“ ‘Peki, Yüksek Abi’nin bu resimde işi ne?’ ” (Akal, 2020:205).

tabii

“ ‘*Tabii* başka bir konu da olabilir, ama... ben ağaçları kesmeye kalkışmayan, yeni ağaçlar diken ve bina yerine çocuklar için park yapan bir başkanla röportajın önemli olduğunu düşünmüştüm.’ ” (Akal, 2020:28).

“ ‘*Tabii* önemli olan, bunu Evren’le Yener’e nasıl kabul ettirebileceğimiz...’ ” (Akal, 2020:28).

“Gerçi sağlam bir şeye benziyordu ama... söz dinlemeyip aynı yere bırakmak yerine, Elif’ten gizli, başka bir yere götürüp saklama olasılığı da vardı *tabii*.” (Akal, 2020:110).

“Aaa *tabii*, herkes başlangıçta hata yapar.”(Akal, 2020:32).

“ ‘Ne olduğunu duymak istemiyorsanız, bu sizin bileceğiniz iş *tabii*.’ ” (Akal, 2020:42).

“ ‘İtiraz hakkım var *tabii*.’ ” (Akal, 2020:60).

“ ‘Tabii atlayın, sizi de götürürüm.’ ” (Akal, 2020:63).

“ ‘Aaa *tabii*, buyur gel.’ ” (Akal, 2020:76).

“ ‘*Tabii*, verdiğimiz kararlara karışmadıkları ve hep kendilerinin haklı olduğunu düşünmedikleri sürece.’ ” (Akal, 2020:98).

“Belediye Başkanı başroldeydi *tabii*.” (Akal, 2020:112).

“ ‘*Tabii*, evde yardım bekleyen bir çocuk gerçekten de varsa!..’ ” (Akal, 2020:118).

“ ‘Ama hepsini müzeye teslim ettim *tabii*.’ ” (Akal, 2020:128).

“ ‘Ama *tabii* senin böyle bir sorunun yoktur henüz!’ ” (Akal, 2020:134).

“ ‘Tanıyorum *tabii*.’ ” (Akal, 2020:154).

“ ‘*Tabii* gördüm.’ ” (Akal, 2020:154).

“Eh, artık iş adamı ya, bu kadarını akıl edebiliyordu *tabii*.” (Akal, 2020:155).

“ ‘Bizim ödevi bugün verdiğimizizi bilmiyor *tabii*.’ ” (Akal, 2020:176).

“ ‘*Tabii* Elif olmasaydı...’ ” (Akal, 2020:198).

“ ‘Ama Yener de haklıydı *tabii*.’ ” (Akal, 2020:202).

“ ‘Ee, adamın spor arabalarda gezen öyle cazgır karısı olursa, sesi soluğu çıkmaz olur *tabii.*’ ” (Akal, 2020:205).

“ ‘Herkesi içeriye sokmuyorlar *tabii*, ama ben ne de olsa patron karısıyım, değil mi!’ ” (Akal, 2020:220).

“ ‘*Tabii* yine şişelere koyacaksın!’ ” (Akal, 2020:221).

tamam

“ ‘*Tamam tamam*, hadi gel bakayım yanıma.’ ” (Akal, 2020:16).

“Elif araya girdi: ‘*Tamam* da sonuçta orada ne iş yapacağını anlatmadın.’ ” (Akal, 2020:21-22).

“ ‘*Tamam* canım. Uzun konuşma ama, telefonu apartman ödemiyo biliyorsun, bizim ödememiz gerekiyor.’ ” (Akal, 2020:24).

“ ‘*Tamam* anne.’ ” (Akal, 2020:24).

“ ‘*Tamam* canım. Uzun konuşma ama, telefonu apartman ödemiyo biliyorsun, bizim ödememiz gerekiyor.’ ” (Akal, 2020:24).

“ ‘Çantası... rehberi... Hah *tamam!* Bulmuştu.’ ” (Akal, 2020:26).

“ ‘*Tamam*, bem hazırım. Önerin nedir?’ ” (Akal, 2020:27).

“ ‘*Tamam* Selin, şimdi kapatmam gerek. Bu konuyu düşünelim.’ ” (Akal, 2020:29).

“ ‘Ama bu kez ikisi de yok, *tamam* mı?’ ” (Akal, 2020:40).

“ ‘*Tamam* ama, zaten bütün sınıfın aynı işin peşinde koşmasına gerek yok.’ ” (Akal, 2020:46).

“ ‘*Tamam* işte. Oldu.’ ” (Akal, 2020:48).

“ ‘*Tamam tamam* işi tadında bırakalım. Buyrun bakalım, ne söyleyecekseniz söyleyin.’ ” (Akal, 2020:52).

“ ‘Hadi canım nazlanmayın. *Tamam*, sabah uzlaşmaya çalışmadığımızı kabul ediyoruz.’ ” (Akal, 2020:63).

“ ‘*Tamam*, ben akşam notlarımızı birleştirir, yarın okula getiririm.’ ” (Akal, 2020:64).

“ ‘Anladım, *tamam*. Ama unutma, bu işte bir iş var.’ ” (Akal, 2011:79).

“ ‘*Tamam*. Hoşça kal.’ ” (Akal, 2020:79).

“ ‘*Tamam*. Bırakın ve gidin.’ ” (Akal, 2020:85).

“ ‘*Tamam tamam*, gidiyoruz.’ ” (Akal, 2020:94).

“*Tamam* canım, belediye arazisi diyelim.’ ” (Akal, 2020:95).

“*Tamam*, ev toplu zaten.’ ” (Akal, 2020:102).

“*Tamam* anne, merak etme.’ ” (Akal, 2020:102).

“*Tamam* dedim ya! Fazla gecikmem.’ ” (Akal, 2020:102).

“*Tamam*, bekliyoruz.’ ” (Akal, 2020:105).

“*Tamam* abla, kimseye söylemem. Sen götür yerine bırak.’ ” (Akal, 2020:110).

“*Tamam*, orası büyücünün şatosu falan değil elbet, ama her şey senin sandığın kadar da basit değildi.’ ” (Akal, 2020:123).

“*Tamam*, bu akşam birlikte gidelim.’ ” (Akal, 2020:123).

“*Tamam* geliriz!’ ” (Akal, 2020:127).

“*Tamam* Sedat Amca, dönüşte biz başımızın çaresine bakarız.’ ” (Akal, 2020:145).

“*Tamam* çocuklar, kapışmayın yine. Zaten bir sürü sorunumuz var.’ ” (Akal, 2020:150).

“*Tamam*, ilk işimiz, hırsızlık malından kurtulmak!’ ” (Akal, 2020:151).

“*Tamam*. Biz çevreye bakacağız.’ ” (Akal, 2020:154).

“*Tamam* anne, hemen getiriyorum. Nerede? Odanda... Mavi dosya mı? *Tamam*...’ ” (Akal, 2020:164).

“*Aaa, tamam tamam*. Onu hla sonra konuşurum.’ ” (Akal, 2020:171).

“*Tamam*, çabuk bitir gel, bir şeyler yiyip konuşuruz.’ ” (Akal, 2020:193).

“Evren pes etti: *Tamam tamam*, geri alıyorum. Ama çabuk anlat, beni bayılttın ha.’ ” (Akal, 2020:199).

“*Tamam* işte. Biz de halkız zaten.’ ” (Akal, 2020:209).

“Görevli aldırılmaz bir ifadeyle elini, *Tamam tamam* geç,’ anlamında salladı.” (Akal, 2020:212).

“*Tamam* işte, aradığın Genel Müdür Aydın Bey benim...’ ” (Akal, 2020:213).

“*Tamam* canım kalktım işte. Amma kıymetli koltuğun var. Bakan koltuğu mu ne!’ ” (Akal, 2020:213).

“Çağrı Nihal Hanım’ın dairesinden gelmişti yine. Ses düğmesine basarak, *Tamam* nihal Abla, duydum. Hemen geliyorum,’ dedi.” (Akal, 2020:216).

“ ‘Aaa, öyle mi? *Tamam* canım, ver onu geri. Ben sana kuru saçlar için olanından vereyim.’ ” (Akal, 2020:218).

“ ‘*Tamam* canım, sen üzülme. Bak, ben de senin annen sayılıyorum.’ ” (Akal, 2020:219).

“ ‘*Tamam tamam*. Oraya park yapılacak.’ ” (Akal, 2020:239).

yok

“ ‘Yok yahu, defolu fiyata da satılmaz bu. Bedavaya vereyim.’ ” (Akal, 2020:25).

“ ‘Hele kızlara hiç ihtiyacımız *yok!*’ ” (Akal, 2020:53).

“ ‘Ama bu kez ikisi de *yok*, tamam mı?’ ” (Akal, 2020:40).

“ ‘*Yok yok* beğenmiştik!’ ” (Akal, 2020:46).

“ ‘*Yok* canım, olur mu öyle şey? Mevsimdendir.’ ” (Akal, 2020:57).

“ ‘Yani bir sorun *yok*.’ ” (Akal, 2020:72).

“ ‘Hayır *yok* anne, merak etme.’ ” (Akal, 2020:72).

“ ‘Röportaj da, park da *yok* dedim.’ ” (Akal, 2020:73).

“ ‘*Yoo*, iyiyim. Yalnızca acıktım galiba.’ ” (Akal, 2020:97).

“ ‘Telefon edecek yerim *yok* da ondan!’ ” (Akal, 2020:102).

“ ‘Akşama kadar evde zaten kimse *yok*.’ ” (Akal, 2020:102).

“ ‘Bir dakika. Babamın suçu *yok*.’ ” (Akal, 2020:181).

“ ‘Sen sus bakayım. Bir şey bildiğin *yok!*’ ” (Akal, 2020:181).

“ ‘*Yok!* Heykeli çalmışlar!’ ” (Akal, 2020:181).

“ ‘Burada hiçbir şey *yok!*’ ” (Akal, 2020:186).

“ ‘Bu saatte genç bir kızın markete gitmesini falan düşündüğü *yok*, onun için önemli ille de istediği olsun...’ ” (Akal, 2020:196).

“ ‘*Yok* yahu, bizim Genel Müdür, Aydın Bey’in...’ ” (Akal, 2020:211).

“Kibarlığı bırakıp, kardeşini açitan açığa azarlamaya başladı: ‘Nee? Demek yine arabayı aldın ha? Sana kaç kez söyledim, arabama binmek *yok. Yok!*’ ” (Akal, 2020:214).

“ ‘*Yok* canım! Sizi kandırmaışlar. İmal ettiğinizi sandığımız marka saygın ama sizin imalatınız değil. Sahte şampuan yapıyorsunuz...’ ” (Akal, 2020:224).

Selamlama- Esenleme Bildiren İfadeler

eyvallah

“ ‘Kolay gelsin!’ “*Eyvallah!*’ ” (Akal, 2020:210).

görüürüz

“ ‘Görüürüz!’ ” (Akal, 2020:64).

güle güle

“ ‘Güle güle!’ ” (Akal, 2020:64).

“Bir yandan eliyle kızlara, ‘Siz çantalarınızı alıp *güle güle* gidin, beni beklemeyin, işim uzayabilir,’ diye işaret etti.” (Akal, 2020:163).

günaydın

“ ‘*Günaydın* kızlar. Röportaj hazırsa, verin de bir göz atalım.’ ” (Akal, 2020:81).

“ ‘*Günaydın* Elif. Bu ne surat?’ ” (Akal, 2020:202).

hoşça kal

“ ‘Tamam. *Hoşça kal.*’ ” (Akal, 2020:79).

“Kızlar çantaları yükledi; Yener’e ‘*Hoşça kal,*’ diye el sallayıp kapıyı arkalarından çektiler.” Akal, 2020:163).

iyi akşamlar

“ ‘*İyi akşamlar* Nermin Teyze, ben Yener. Nasılsınız?’ ” (Akal, 2020:170).

iyi günler

“ ‘*İyi günler* Gülsün Abla. Bugün nasılsınız? Diz ağrılarınız geçti mi?’ ” (Akal, 2020:11).

kolay gelsin

“ ‘*Kolay gelsin!*’ “Eyvallah!’ ” (Akal, 2020:210).

Sembolik Ödüllendirme Bildiren İfadeler

aferin

“ ‘*Aferin* kkızım. Kardeşşini bu konuda uyarmana çok sevindim.’ ” (Akal, 2020:31).

“ ‘*Aferin* size.’ ” (Akal, 2020:45).

“ ‘Ooo, *aferin* sana. Çabuk geldin. Şampuana sevindin desene.’ ” (Akal, 2020:217).

harika

“ ‘*Harika* olacak!’ ” (Akal, 2020:28).

“ ‘Çok kısa bir zamanda orada sizler için *harika* bir park kurulacak.’ ” (Akal, 2020:58).

“Onlar, Belediye Başkanı’nı kahraman gibi tanıtacakları *harika* bir röportaj yapacaklarını sanıyorlardı.” (Akal, 2020:60).

“ ‘Belediye başkanının yetkileri ve sorumlulukları hakkında *harika* bir ödev hazırladım.’ ” (Akal, 2020:73).

“ ‘Size *harika* sandviçler hazırlarım.’ ” (Akal, 2020:97).

“ ‘Aklıma *harika* bir fikir geldi.’ ” (Akal, 2020:102).

“ ‘*Harika!* Boş karnımızı da sevindiririz bu arada!’ ” (Akal, 2020:133).

“Bunun *harika* bir fikir olduğuna karar verilip derhâl oy birliğiyle onaylanınca, Sedat Amca çok şaşırıldı.” (Akal, 2020:208).

yaşa

“ ‘Sen çok *yaşa* Elif! Çok akıllısın valla. Seninle iş birliği çok zevkli olacak.’ ” (Akal, 2020:29).

Sitem Bildiren İfadeler

aşk olsun

“ ‘*Aşk olsun* Yener.’ ” (Akal, 2020:163).

“ ‘*Aşk olsun* Evren!’ ” (Akal, 2020:175).

bir türlü

“ ‘Ama plan *bir türlü* uygulamaya konmamış.’ ” (Akal, 2020:58).

“Telefon konuşmasını sürekli aklından geçirdiği, saçlarıyla ilgili ne tür işe yarar öneriler alabileceğini düşündüğü için dikkat dağılıyor, okuduğunu *bir türlü* anlayamıyordu.” (Akal, 2020:106).

“Gece Elif’i *bir türlü* uyku tutmadı.” (Akal, 2020:112).

“Varisleri *bir türlü* ortaya çıkmamış, bu nedenle kendi halinde çürümeye terk edilmiş bir yapıydı.” (Akal, 2020:116).

“Şişeyi oraya bıraktığını işaret edip çıkmayı düşünüyordu, ama *bir türlü* Nazmi Amca ile göz göze gelemedi. (Akal, 2020:177).

ne biçim adamsın

“ ‘Sen *ne biçim adamsın?* Yıllardır sana güvenmekle hata etmişim.’ ” (Akal, 2020:180).

ne dedim de

“ ‘Ne oluyorsun? *Ne dedik ki* canım?’ ” (Akal, 2020:122).

“ ‘Ayıp ayıp, genç kızın duygularıyla oynayıp onu ağlatmaya utanmıyor musunuz? Biz ne dedik ki?’ ” (Akal, 2020:202).

Yemin Bildiren İfadeler

valla

“Yener dayanamayıp atıldı: ‘Yok yok beğenmiştik! Yani çok beğendik. *Valla!*’ ” (Akal, 2020:46).

“Birbirlerine ‘*Vallahi* haklılar!’bakışları fırlattıktan sonra, kızlara dönüp özür dileyen bir ifade takındılar. (Akal, 2020:84).

“ ‘Ben burda kedi yavrularını kurtaracağım diye heyecandan öleyim, o keyif çatsın. İyi *valla!*’ ” (Akal, 2020:169).

“ ‘Çok ince zekâ derim ben buna, helal olsun *valla.*’ ” (Akal, 2020:172).

“ ‘Bilmem *valla!* Belediye Başkanı ile birlikte geldiler.’ ” (Akal, 2020:198).

“ ‘Ben kaçırmadım. *Valla!* Buldum, hemen sana getirdim!’ ” (Akal, 2020:228).

Diğerleri

eller yukarı

“ ‘*Eller yukarı.* Kıpırsan kurşunu yersin.’ ” (Akal, 2020:171).

“ ‘Bu kadar gösteri yeter. *Eller yukarı.* Bırak o çocuğu.’ ” (Akal, 2020:229).

hey

“ ‘*Hey,* bana ne vereceksin? Sana sürprizim var.’ ” (Akal, 2020:156).

kaldır elleri

“ ‘Sizler de, haydi durmayın. *Kaldırın ellerinizi!*’ ” (Akal, 2020:229).

nasıl olsa

“*Nasıl olsa* birazdan apartman sakinlerinden biri bakkaldan bir şeyler isterdi!” (Akal, 2020:35).

“ ‘Evet, ismi *nasıl olsa* Elif’ten buluruz.’ ”(Akal, 2020:39).

“ ‘*Nasıl olsa* Selin de geliyordu. Bir yerine iki kız olmuş, ne fark eder?’ ” (Akal, 2020:40).

“ ‘Benim *nasıl olsa* bir sorunum yok; evim Yener’inkinin hemen karşısında...’ ” (Akal, 2020:98).

“ ‘Fabrikanın adresini biliyorsunuz *nasıl olsa.*’ ” (Akal, 2020:105).

“ ‘Biz çağıralım da... *nasil olsa* korkup gelmezler.’ ” (Akal, 2020:123).

“ ‘Dönüşünü bekler, birlikte gideriz. Vaktimiz var. Belediye *nasil olsa* beşten önce kapanmaz.’ ” (Akal, 2020:133).

“Kızlar olmasa da Yener’le ikisi *nasil olsa* araştırmayı sürdürebilirdi.” (Akal, 2020:162).

“ ‘Açlık ve susuzluktan geberip gitsin. Burda onu kimse bulamaz *nasil olsa*.’ ” (Akal, 2020:173).

“Kısa zamanda bu da anlaşılırdı *nasil olsa*.” (Akal, 2020:182).

“ ‘Babamın suçsuz olduğu *nasil olsa* anlaşılacak.’ ” (Akal, 2020:195).

“Bunu *nasil olsa* anlayacak ve Elif’in babasını serbest bırakacaktı.” (Akal, 2020:203).

“Kediyi ne kadar süre gizli tutabilirdi ki? *Nasil olsa* ortaya çıkacaktı.” (Akal, 2020:217).

neden sonra

“Elif *neden sonra* Arif’in, geldiğinden beri ortalarda görünmediğini fark etti.” (Akal, 2020:107).

sağlığına içelim

“ ‘Haydi, hep birlikte Süper Gazete’ye ve onu yöneten dört yetenekli gencin *sağlığına içelim*.’ ” (Akal, 2020:239).

sözüm söz

“ ‘Ama *sözüm söz*. Sümül Hanım ortaokulu bitirirse, ona evinin yakınında küçük bir parfümeri mağazası açacağım; bizim kozmetik ürünlerimizin bayiliğini vereceğim. Ne diyorsun bu işe Sümül Hanım?’ ” (Akal, 2020:238).

yetti be

“ ‘Şikâyet şikâyet şikâyet, *yetti be!*’ ” (Akal, 2020:172).

4.1.7. Lakaplar

4.1.7.1. Süper Gazeteciler 1

cırlak sesli kadın

“Yeşil bereli adamla *cırlak sesli kadın*, sıralardan fırlayan çocuklar daha sınıf kapısına bile ulaşmadan hızla ortalıktan kayboluverdiler.” (Akal, 2020:55).

“ ‘Ne yapmamışız?’ Selin biraz durdu ve kelimeleri hatırlamaya çalışarak *cırlak sesli kadının* sözlerini tekrarladı: ‘Ne aptal çocuklarsınız siz! Kaçırılma olayını görüp de insan hemen koşup polise haber vermez mi?’ ” (Akal, 2020:138).

“Tarihçi mi, Oğuzcan Selimoğlu mu, yoksa Altay Şen mi? ‘Umarım karşıma çıkan yeşil bereli adamla *cırlak sesli kadın* olmaz,’ diye düşündü.” (Akal, 2020:152).

“Ama onu yanıtlayan şu *cırlak kadın sesiydi*: ‘Aa, şekerim, onun ne suçu var? O geri zekâlı banka müdürü dün zorluk çıkarmasaydı işimiz çoktan biterdi.’ ” (Akal, 2020:165).

“ ‘Bu o *cırlak sesli kadın* olmasın?’ ‘Keşke olsa... Böylece zaman kaybetmeden onları bulmuş olurduk.’ ” (Akal, 2020:184).

“Kapıda, *cırlak sesli kadınla*, az önce pencereden bilgisayarın karşısında oyun oynarken gördüğü adam vardı.” (Akal, 2020:187).

“Konuşmanın bu noktasında, o ana kadar bir köşede elleri ayakları sıkıcı da bağlı, hiç konuşmadan oturan *cırlak sesli kadın* söze karıştı: ‘Vay alçak vay! Kendime ne zaman güzel bir şey almak istesem parasızlıktan yakınıp dururdu.’ ” (Akal, 2020:193).

“Selin *cırlak sesli kadının* sözlerini hatırlattı: ‘Haklısın, asıl amaçlarının bizim olayı görüp polise bildirmemiz olduğunu buradaki güzel sesli bayan bize söylemişti! Bize bu yüzden dokunmadılar.’ ” (Akal, 2020:196).

“ ‘*Cırlak sesli kadın* dayanamayıp araya girdi.’ ” (Akal, 2020:197).

“*Cırlak sesli kadın* Oğuzcan Selimoğlu’nu görünce sevinçle bağırdı: ‘Sevgilim, gel çabuk şu iplerimden kurtar beni!’ ” (Akal, 2020:199).

füze kafa

“ ‘Sen anneannem gibi dırdır konuşup dururken ben burada çalışıyordum herhalde *füze kafa!*’ ” (Akal, 2020:25).

“Yener arkadaşını kızdırmak istediğinde bu hızlı değişimin nerede duracağını belli olmadığını ima ederek ona ‘*füze kafa*’ derdi.” (Akal, 2020:25).

kel

“ ‘Sen zaten *kelsin* ahmak herif! Yürü artık uzatma.’ ” (Akal, 2020:79).

“ ‘Bana çarptığında adamın başındaki bere kaymıştı, gerçi hemen düzeltti ama sanırım adamın *kel* olduğunu Evren’in de görebilecek fırsatı olmuştur.’ ” (Akal, 2020:129).

“ ‘Öteki adamlardan biri de ona ‘sen zaten *kelsin*’ türünden bir şeyler söyledi.’ ” (Akal, 2020:129).

“ ‘Bereyle dolaşan saygısız bir adam. *Kafası kelse kel...* Her yere bere giyilir mi?’ ” (Akal, 2020:176).

“ ‘O yokken dairesini de o *kel kafalı* arkadaşına vermiş kullanması için.’ ” (Akal, 2020:176).

ufaklık

“ ‘Ne yapacaksın *ufaklık*? Çok merak ettim...’ ” (Akal, 2020:79).

“ ‘Bu resimlerle sergi mi açacaksın *ufaklık*?’ ” (Akal, 2020:80).

“ ‘Öbür *ufaklıklar* da buraya doluşmadan toparlanıp gidelim.’ ” (Akal, 2020:157).

4.1.7.2. Süper Gazeteciler 2 Parktaki Esrar

aşk çocuğu

“ ‘Öff, romantik ayrıntılar sende kalsın, bana olanları anlat *aşk çocuğu!*’ ” (Akal, 2020:198).

füze kafa

“ ‘Bilgisayar korsanı gibi saldırıp konumu çökerttin, *füze kafa* sende!’ ” (Akal, 2020:199).

4.1.8. Terimler

4.1.8.1. Süper Gazeteciler 1

coğrafya

“ ‘Evet ama binaya giren *Bermuda Üçgeni*’ne düşmüş gibi ortadan kayboluyor.’ ” (Akal, 2020:150).

edebiyat

“ ‘Hani duyan da oğlunun *Nobel Barış Ödülü*’nü falan aldığını sanır; öyle övünüp duruyor.’ ” (Akal, 2020:12).

“ ‘Düşünsene, ülke sanatçı dolu. Bir sayıda şarkıcı, bir başka sayıda film yıldızı, tiyatro sanatçısı, *yazar*, ünlü bir piyanist, ressam...’ ” (Akal, 2020:27).

“ ‘Son sayılarda *gazete* fotoğraflarını kendileri çekmeye başlamışlar, *ansiklopedi* ve *dergi* karıştırarak uygun bir resim aramaktan kurtulmuşlardı.’ ” (Akal, 2020:33).

müzik

“ ‘Ses, salondan üst kattaki yatak odalarına öyle bir yankılanır ki, hani Devlet Operası gelip bizim evde oyun sahnelese *ses düzenine, mikrafona* falan gerek duymazlar.’ ” (Akal, 2020:11).

“ ‘Düşünsene, ülke sanatçı dolu. Bir sayıda *şarkıcı*, bir başka sayıda film yıldızı, tiyatro sanatçısı, yazar, ünlü bir *piyanist*, ressam...’ ” (Akal, 2020:27).

“Sihirbazlık numaraları yaparak herkesi eğlendirir, *gitar* çalar, judo dersleri alırdı.” (Akal, 2020:32).

resim

“ ‘Düşünsene, ülke sanatçı dolu. Bir sayıda *şarkıcı*, bir başka sayıda film yıldızı, tiyatro sanatçısı, yazar, ünlü bir *piyanist*, *ressam*...’ ” (Akal, 2020:27).

sanat

“ ‘Elimde teybimle adamın önünde taş gibi durup *Arkeoloji Müzesi’ndeki Apollon heykelini* mi oynayacağım?’ ” (Akal, 2020:69).

spor

“Sihirbazlık numaraları yaparak herkesi eğlendirir, *gitar* çalar, *judo* dersleri alırdı.” (Akal, 2020:32).

teknoloji

“Okulda tiyatro ve *bilgisayar* kulübü başkanıydı.” (Akal, 2020:32).

tıp

“ ‘Ne söylenip duruyorsun? Bayılıcımın nasıl kullanılacağını bilsem *narkozitör* olurum.’ ” (Akal, 2020:167).

“ ‘Sana da *doktor önlüğü* pek yakıştırdı hani...’ ” (Akal, 2020:167).

“ ‘Hadi ya! Kesin şamatayı. Zaten üç yıl boyunca yeterince *beyaz önlüklü* gördüm, yetti artık.’ ” (Akal, 2020:167).

tiyatro

“ ‘Ses, salondan üst kattaki yatak odalarına öyle bir yankılanır ki, hani Devlet Operası gelip bizim evde *oyun sahnelese* ses düzenine, mikrafona falan gerek duymazlar.’ ” (Akal, 2020:11).

“ ‘Düşünsene, ülke sanatçı dolu. Bir sayıda *şarkıcı*, bir başka sayıda *film yıldızı*, *tiyatro sanatçısı*, yazar, ünlü bir *piyanist*, ressam...’ ” (Akal, 2020:27).

“Okulda *tiyatroy* ve bilgisayar kulübü başkanıydı.” (Akal, 2020:32).

“ ‘Bedavadan *iki perdelik bir oyun* desene.’ ” (Akal, 2020:41).

4.1.8.2. Süper Gazeteciler 2 Parktaki Esrar

dans

“Şarkıcılar, film yıldızları, tiyatro sanatçıları... Son zamanlarda balerinler, baletler ve opera sanatçılarının da isimlerini not etmeye başlamıştı”. (Akal, 2020:23).

ekonomi

“Dosyayı toplantı masasının üzerinde açıp, bilançolarla ilgili bazı detaylara girmiştım; o sırada sayfaların arasından bir zarf düştü.” (Akal, 2020:194).

müzik

“Şarkıcılar, film yıldızları, tiyatro sanatçıları... Son zamanlarda balerinler, baletler ve opera sanatçılarının da isimlerini not etmeye başlamıştı.” (Akal, 2020:23).

tiyatro

“Şarkıcılar, film yıldızları, tiyatro sanatçıları... Son zamanlarda balerinler, baletler ve opera sanatçılarının da isimlerini not etmeye başlamıştı.” (Akal, 2020:23).

“Dördü de adeta bir tiyatro sahnesinde ilk kez bir oyun sergilemeye kalkışan beceriksiz bir karakter oyuncusuyla karşı karşıyaymışlar gibi Belediye Başkanı’na şaşkınlıkla baktılar.” (Akal, 2020:87).

“ ‘Hepimiz bu duruma çok şaşırdık ve olaylar bizim kurduğumuz senaryoya uymadığı için kızgınız.’ ” (Akal, 2020:131).

4.1.9. Yabancı Sözcükler

4.1.9.1. Süper Gazeteciler 1

Veri bulunamadı.

4.1.9.2. Süper Gazeteciler 2 Parktaki Esrar

bmw

“ ‘Daha önce de siyah BMW vardı. Cabrio. Çok müthiş bir arabaydı ama Müdür’ün kardeşi kaza yaptı, arabayı hurdaya çevirdi.’ ” (Akal, 2020:211).

cabrio

“ ‘Daha önce de siyah BMW vardı. Cabrio. Çok müthiş bir arabaydı ama Müdür’ün kardeşi kaza yaptı, arabayı hurdaya çevirdi.’ ” (Akal, 2020:211).

ferrari

“Şuna bakın, on iki silindirli bir Ferrari! Hem de kırmızı!” (Akal, 2020:98).

“On iki silindirli Ferrari, çoktan gözden kaybolmuştu...” (Akal, 2020:99).

“Kırmızı, spor bir arbaydı. On iki silindirli bir Ferrari!” (Akal, 2020:210).

“On iki silindirli Ferrari...” (Akal, 2020:210).

freelance

“Biz Elif’le bağımsız gazeteci olarak çalışıyoruz. Yani ‘Freelance’ diyorlar bizim yöntemimize.” (Akal, 2020:52).

“Havaya konuşmadım. Gerçekten freelance olarak çalışacağız.” (Akal, 2020:53).

“İyi fikir. Ne deniyordu bize? Free ne?” (Akal, 2020:56).

“Freelance.” (Akal, 2020:56).

“Freelance gazeteciler... Çok garip bir isim.” (Akal, 2020:56).

mercedes- porsche

“Mercedes?” “Şaka ediyorsun!” (Akal, 2020:54-55).

“Evet, yerli araba! Çok umurundaydı sanki. Benim yaptığım işin karşılığı spor Mercedes ya da bir Porsche olmalıydı.” (Akal, 2020:232).

mizanpaj

“Yener ise mizanpajda ustaydı.” (Akal, 2020:37).

stand-up

“İleride stand-up yapacağım, beni izlemek için tonla para ödeyeceksiniz.” (Akal, 2020:82).

BÖLÜM V

5. SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

5.1. SONUÇ VE TARTIŞMA

Bu çalışmada çocuk edebiyatı yazarlarından olan Aytül Akal'ın Süper Gazeteciler adlı çocuk romanı serisinden seçilen Süper Gazeteciler 1 ve Süper Gazeteciler 2 Parktaki Esrar adlı romanlar esas alınarak; argo ve kaba, atasözleri, deyimler, doldurma sözler, ikilemeler, kalıp sözler (ilişki sözleri), lakaplar, terimler ve yabancı sözcükler başlıkları altında tasnif edilen söz varlığı doküman incelemesi yöntemiyle incelenmiş ve içerik analizi yoluyla da yorumlanmıştır. Bu inceleme sonucunda şu bulgular elde edilmiştir:

Argo ve Kaba Sözler: Her ne kadar hoş karşılanmasa da argo ve kaba sözler de hayatın bir parçası, hayata dahildir. Bireyleri de bir cam fanus içerisinde yaşatarak bu söz varlıklarından uzak tutulamaz. Bu yüzden çocuk edebiyatı veya yetişkinler için kaleme alınan eserlerde sayıca çok olmamak kaydıyla bu tür ifadelerin bulunmasında büyük bir sakınca yoktur. Bu ince çizgiye özellikle de çocuk edebiyatı eserlerinde özen gösterilmesi gerekmektedir. Çünkü çocuk edebiyatı eserlerinin bir özelliği de çocuğu hayata hazırlamaktır. Hayatın içerisinde de argo ve kaba sözler de yer almaktadır. Eserin hitap ettiği çocuk kitlesinin yaş ve gelişim özellikleri dikkate alınarak argo sözcüklere yer verilebilir.

Argo ve kaba sözlerin Süper Gazeteciler 1 adlı eserde 43, Süper Gazeteciler 2 Parktaki Esrar adlı eserde 32 tane olduğu tespit edilmiştir.

Atasözleri: Atalardan geçmiş ve gelecek kuşaklara miras bırakılan söz varlığı unsuru denilebilir. Atasözleri içerisinde bir kültürü, binlerce tecrübeyi, dilin inceliklerini barındıran en önemli kültür vesikalarıdır. Bu yüzden nesillere kültürü aktarmak amacıyla çocuklar için kaleme alınan eserlerde de çokça kullanılmasında büyük faydalar vardır. Atasözleri çocukların dil gelişiminde hem düşünceleri açık, net ve kısa olarak ifade edebilmeyi öğretir hem de onların kişisel sözcük dağarcıklarına önemli bir katkıda bulunur.

Süper Gazeteciler 1 adlı eserde 1 tane atasözüne rastlanılmıştır. Süper Gazeteciler 2 Parktaki Esrar adlı eserde ise hiç rastlanılmamıştır.

Deyimler: Deyimlerde tıpkı atasözleri gibi geçmiş ve gelecek kuşaklara bırakılan bir söz varlığı mirasıdır. Çocukların dil gelişiminde mecaz anlam ve soyut kavramları kavrama yeteneğini geliştirir.

Deyim şeklindeki söz varlığına eserde çokça yer verildiği tespit edilmiştir. Süper Gazeteciler 1 adlı eserde 342, Süper Gazeteciler 2 Parktaki Esrar adlı eserde 361 farklı deyim tespit edilmiştir. Eserin, okullarda deyimleri öğretmek için yardımcı kaynak ya da ders kitaplarında okuma parçası olarak küçük pasajların alıntılanabileceği nitelikte olduğu kanısına varılmıştır.

Doldurma Sözcükler: “İıı, şey, hmm, mmm, eee...” gibi ifadeler hayatımızın hemen hemen her anında başvurulan ifadelerdir. Bu tür ifadeler, her ne kadar gündelik konuşma sırasında konuşmanın akıcılığını bozduğu için hoş karşılanmasa da bu tür ifadelerin hikâye, roman gibi edebi türlerde üslup bakımından olumlu bir etkisi vardır. Bu tür ifadelerin eserde bulunması gündelik konuşma dilini anımsatacağından eseri okuyan çocuk kitlesi üzerinde samimi bir üslup etkisini bırakacaktır. İster yetişkin isterse çocuklar için yazılmış romanlarda bu türden ifadelerin özellikle de karşılıklı konuşma pasajlarında çokça geçmesi edebi açıdan yadırganacak bir durum değildir. Nitekim romanlarda ağız özelliklerinden bu tür doldurma sözlere kadar dilin her türlü imkânının kullanıldığı ve sergilendiği görülür. Bu da okuyucu üzerinde çoğunlukla samimi bir üslûpla yazıldığı izlenimini bırakır ve romanın okunurluğunu ve okuyucuya vermek istediği mesajın yerine ulaşmasını olumlu yönde etkiler.

Süper Gazeteciler 1 adlı eserde 28, Süper Gazeteciler 2 Parktaki Esrar adlı eserde 29 tane doldurma sözlere rastlanılmıştır.

İkilemeler: İkilemeler cümlenin anlamını kuvvetleştirmek için bir kelimenin art arda iki defa söylenmesidir. Türkçede ikilemelerin yapı ve anlam bakımından zengin ve sistematik kuruluş yolları vardır. (zıt anlamlı kelimelerin bir araya getirilmesiyle, eş anlamlı kelimelerin bir araya getirilmesiyle, zarf-fiil ekleriyle vb.) Bu bağlamda Türkçede ikilemeler gramer yapısıyla ilgili bilgilerde içerir.

İncelenen Süper Gazeteciler 1 adlı eserde 146, Süper Gazeteciler 2 Parktaki Esrar adlı eserde ise 119 tane ikileme bulunmuştur.

Kalıp Sözcükler (ilişki sözcükleri): Kalıp sözcükler konuşmaların her anında kullanılan sözcüklerdir. Bu nedenle bu ifadelere ne kadar fazla yer verilirse eser açısından o nedenle güzel olunacağı düşünülmektedir. Ayrıca küçük yaştan itibaren bireyler birtakım konuşma kurallarını bu sözcük sayesinde öğrenmiş olurlar.

Seçilen iki eserde de kalıp sözlere sayısal olarak şöyle yer verilmiştir: Süper Gazeteciler 1 adlı eserde 59, Süper Gazeteciler 2 Parktaki Esrar adlı eserde 82 tane kalıp söz ifadeleri tespit edilmiştir.

Lakaplar: İnsanların herhangi bir özelliğinden dolayı kimi zaman gülünç olan, kimi zaman utanç verici olan, kimi zaman övünç verici olan asıl isimlerinin dışında sonradan verilen isimlere lakap denir. Genel olarak toplumda hoş karşılanmayan bir durumdur. Ancak lakaplar hayatın bir gerçeğidir. Hatta lakaplarla ilgili genel kavrayış atasözlerimize dahi yansımıştır. Nitekim “Yiğit lakabıyla anılır,” atasözü de buna örnektir. Lakap denilince hep olumsuz anlamlar akla gelse de olumlu yönler üzerinden oluşturulmuş lakaplar da vardır. Mesela Mucit Hasan lakabı takılan kişinin yenilikler üreten, çözümler keşfeden birisi olduğu anlaşılır bu da lakabın olumlu yanını ortaya koyar. Bu nedenle eserlerde gerek lakapların özelliklerini göstermek gerekse hayatın içinde lakapların olduğunu anlatmak için yer verilmelidir.

İncelenen iki eserde de lakaplara sayısal olarak şöyle yer verilmiştir. Süper Gazeteciler 1’de 4, Süper Gazeteciler 2 Parktaki Esrar 2’ de 2 tane de olduğu tespit edilmiştir.

Terimler: Bir sözcüğün herhangi bir alanda kazandığı, genellikle sadece o alanın uzmanlarınca bilinen ve kullanılan şeklidir.

İncelenmiş olan Süper Gazeteciler 1 adlı eserde 9, Süper Gazeteciler 2 Parktaki Esrar adlı eserde 4 tane bulunmuştur.

Yabancı Sözcükler: Başka bir dilden alınmış başka bir dilin içerisine girmiş olan sözcüklere yabancı sözcükler denir. Yabancı sözcükler hiçbir değişiklik olmadan bir dilin içerisine girerse dilde yozlaşma başta olmak üzere o dile büyük bir zararı olur. Bu nedenle yabancı sözcüklerin girmiş oldukları dilde eritilmeleri ve girdikleri dilin özelliklerine çevrilerek kullanılmaları gerekmektedir. Özellikle de içinde Türk alfabesinde kullanılmayan w, x, q gibi harflerin kullanıldığı, cafe-kafe örneğinde olduğu gibi harflerin yazıldıkları gibi okunmadığı Türkçeye aykırı özelliklerin bulunduğu kelimelere mecbur kalınmadıkça yer verilmemelidir. Eserlerin içerisinde kullanılan yabancı sözcükler ne kadar az olursa o kadar iyi olacağı düşüncesindeyiz.

Süper Gazeteciler 1 adlı eserde yabancı sözcüğe rastlanılmamıştır. Bu durum, eserin bilinçli bir Türkçe kullanıcısı tarafından kaleme alındığını göstermekle birlikte aynı bilinci

okuyucu çocuk kitlesine dolaylı olarak da olsa aşılacağı kanaatini uyandırmaktadır. Süper Gazeteciler 2 Parktaki esrar adlı eserde ise 7 tane yabancı sözcüğe rastlanılmıştır.

Türkiye’de çocuk hikâye ve romanlarının söz varlığını inceleyen bazı çalışmalar şunlardır:

Zeliha Fidan’ın, Cahit Uçuk’un “Türk İkizleri” ve “Gümüş Kanat” Çocuk Romanlarının Söz Varlığı Açısından Değerlendirilmesi adlı yüksek lisans tez çalışmasında Cahir Uçuk’un eserlerinin söz varlığı açısından diğer çalışmalara yol gösterici olduğu tespit edilmiş.

Serkan Çelebi’nin Peyami Safa’nın Osmanlıca-Türkçe-Uydurmacave Fatih Harbiye Adlı Eserlerinin Söz Varlığı Bakımından İncelemesi adlı yüksek lisans tez çalışmasının sonunda seçilen bu eserlerin Türkçe’nin zenginliğini ortaya koyduğu sonucuna ulaşılmış.

Mahmut Akkuş, Seza Kutlar Akasoy ‘un Öykülerinde Söz Varlığı adlı yüksek lians tez çalışmasında yazarın öykülerinde bazı söz varlığı başlıklarının zengin olduğu ve eğitisel açıdan kullanılabileceği bulgusu elde edilmiştir.

Söz varlığı alanında yapılan diğer çalışmalarda göz önüne alındığında inceleme yapılan eserlerin Türkçe eğitiminde söz varlığını geliştirici olarak genel anlamda kullanılabileceği sonucuna varılmıştır. Ancak yapılan çalışmaların sayısına bakıldığında yeterli düzeyde olmadığı görülmüştür. Söz varlığı çalışmalarının ülkemizde artırılması gerektiği kanısına varılmıştır. Bu nedenle yapılan çalışmanın söz varlığı alanında olması kararına varılmıştır.

Aytül Akal’ın seçilen iki eseri üzerinde yapılan bu incelemenin sonucunda bu eserlerin deyimler ve ikilemeler başta olmak üzere Türkçe eğitiminde söz varlığını zenginleştirici kaynak olarak kullanılabilecek düzeyde olduğu sonucuna varılmıştır.

5.2. ÖNERİLER

Aytül Akal’ın Süper Gazeteciler 1 ve Süper Gazeteciler 2 Parktaki Esrar adlı çocuk edebiyatı eserleri deyimler ve ikilemeler bakımından diğer sözcük türlerine göre daha çeşitli ve zengindir. Bu bağlamda okul ders kitaplarındaki okuma metinlerinde veya deyimler ve ikilemelerin öğretiminde öğrencinin sözcük dağarcığını geliştirici materyal olarak kullanılabilir.

Çalışmada ayrıca önemli söz varlıklarımız olan atasözlerine az yer verildiği tespit edilmiş bu konuda yazarların daha dikkat etmesi gerektiği düşüncesine varılabilir.

KAYNAKÇA

- Abdullah, S. (2020). *Sabahattin Ali'nin Kürt Mantolu Madonna Adlı Romanının Söz Varlığı – İnceleme, Sözlük- Madonna” –Review, Dictionary-* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Kırklareli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kırklareli.
- Akkuş, M. (2019). *Seza Kutlar Aksoy'un Öykülerinde Söz Varlığı*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Erciyes Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Kayseri.
- Aksan, D. (1995). *Her Yönüyle Dil (Ana Çizgileriyle Dil Bilim)*. Ankara: TDK.
- Aksan, D. (2001). *Türkiye Türkçesinin Dünü, Bugünü, Yarını*. Ankara: Bilgi Yayınevi.
- Aksan, D. (2006). *Türkçenin Söz Varlığı*. Ankara: Engin.
- Aksoy, Ö. A. (1997). *Atasözleri ve Deyimler Sözlüğü I: Atasözleri Sözlüğü*. İstanbul: İnkılap.
- Aksoy, Ö. A. (1997). *Atasözleri ve Deyimler Sözlüğü II: Deyimler Sözlüğü*. İstanbul: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Aktunç, H. (1998). *Türkçenin Büyük Argo Sözlüğü*. İstanbul: YKY.
- Arslan Kutlu, H. (2006). *MEB İlköğretim 6, 7, ve 8. Sınıf Türkçe Ders Kitaplarında Yer Alan Metinlerin Söz Varlığı Açısından Değerlendirilmesi* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Aydemir, T. (2020). *Sabahattin Ai'nin “Değirmen” Adlı Hikâye Kitabı Söz Varlığı-İnceleme, Sözlük* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Kırklareli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kırklareli.
- Aytan, T. (2016). *Türk Çocuk Edebiyatı Üzerine Bir Söz Varlığı Çalışması: Atasözleri*. Milli Eğitim Dergisi 45 (210), 425-445.
- Aytan, T.(2016). Türk Çocuk Edebiyatı Üzerine Bir Söz Varlığı Çalışması: Atasözleri. *Millî Eğitim Dergisi*. 45 (210), 425-445.
- Aytan, T., Özcan, Ö. (2018). Ortaöğretim Öğrencilerinin Söz Varlığını Geliştirmede Çevresel Öğrenmenin Etkisi. *Ercincan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 11 (4), 213-232.
- Baş, B. (2006). *1985-2005 Yılları Arasında Çocuk Edebiyatı Sahasında Yazılmış Tahkiyeli Metinlerin Söz Varlığı Üzerine Bir Araştırma* (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Baş, B. (2011). Söz Varlığı İle İlgili Çalışmalarda Kullanılacak Ölçütler. *Türklük Bilimi Araştırmaları*. 29, 27-61.
- Baş, B., Demirci, S. (2015). 2. Sınıf Türkçe Ders İtabındaki Metinlerle Çalışma Kitaplarındaki Etkinliklerin Söz Varlığı Açısından Karşılaştırılması. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 3 (1), 17-29.
- Baş, B., Karadağ, Ö. (2012). Söz Varlığı ÜzerineYurt Dışında ve Türkiye’de yapılan temel Araştırmalar. *Milli Eğitim Dergisi* 41 (193), 81-105.
- Baştürk, M. (2004). *Dil Edinim Kuramları ve Türkçenin Anadili Olarak Edinimi*. Ankara: Pegem Yayıncılık.

- Calp, M. (2005). *Özel Öğretim Alanı Olarak Türkçe Öğretimi*. Konya: Eğitim Kitabevi
- Cemiloğlu, M. (1998). *İlköğretim Okullarında Türkçe Öğretimi*. Bursa: Uludağ Üniversitesi.
- Çelebi, S. (2019). *Peyami Safa'nın Osmanlıca-Türkçe-Uydurmaca ve Fatih Harbiye Adlı Eserlerinin Söz Varlığı Bakımından İncelenmesi* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sivas.
- Çetinkaya, S. (2020). *Ayla Çınaroğlu'nun Masal ve Hikâyelerinin Türkçe Öğretimi Bağlamında Söz Varlığı Açısından İncelenmesi* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Fırat Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Elazığ.
- Çiftçi, M. (2005). *Bir Grup Yüksek Öğrenim Öğrencisi Üzerinde Kelime Serveti Araştırması* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Çotuksöken, Y. (2004). *Türkçe Atasözleri ve Deyimler Sözlüğü*. İstanbul: Toroslu Kitaplığı.
- Demir, C. (2006). Türkçe / Edebiyat Eğitimi Ve Kişisel Kelime Serveti. *Milli Eğitim Dergisi*, 34 (169), 207-225.
- Demir, C. (2016). Türkçe Eğitim-Öğretim Programları ve Kişisel Söz Varlığı. *Millî Eğitim Dergisi*, 45 (210), 141-161.
- Demirel, Ö. (2002). *Türkçe Öğretimi*. Ankara: Pegem.
- Develi, H. (2006). *Dil Doktoru*. İstanbul: 3F.
- Dilidüzgün, S., Sever, S., Öztürk, A., Adıgüzel, Ö. (2002). *Çocuk Edebiyatı*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayını.
- Ekmen, H. (2009). *2005 Programına Göre Hazırlanan 7. Sınıf Türkçe Ders Kitabının Söz Varlığı Bakımından İncelenmesi* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyonkarahisar.
- Erkul, A,B. (2008). İlköğretim 8. Sınıf Türkçe Kitaplarındaki Olaya Dayalı Metinlerin Öğrencilerin Söz Varlığını Geliştirmedeki Etkisi (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Erol, Ç. (2007). *Türkiye Türkçesinde Kalıp Sözler Üzerine Bir İnceleme* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Esgin, A. (2016). Yurt Dışında Yapılmış Söz Varlığı Çalışmalarının Yöntemleri Üzerine Bir Değerlendirme. *Milli Eğitim Dergisi*, 45 (210), 55-83.
- Fidan, Z. (2019). *Cahit Uçuk'un "Türk İkiizleri" ve "Gümüş Kanat" Çocuk romanlarının Söz Varlığı Açısından değerlendirilmesi* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sivas.
- Göçen, G., Okur, A. (2015). Ortaokula Yönelik Söz Varlığı Araştırmalarının İncelenmesi: Tezler. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 3 (1), 64-79.
- Göçer, A. (2009). Türkçe Eğitiminde Öğrencilerin Söz Varlığını Geliştirme Etkinlikleri Ve Sözlük Kullanımı. *Electronic Turkish Studies*, 4 (4), 1025-1055.
- Göçer, A. (2010). Türkçe Eğitiminde Öğrencilerin Söz Varlığını Geliştirme Etkinlikleri Ve

- Sözlük Kullanımı. *Turkish Studies*, 5 (1), 1026-1048.
- Göğüş, B. (1978). *Orta Dereceli Okullarımızda Türkçe ve Yazın Eğitimi*. Ankara: Gül.
- Gökdayı, H. (2008). Türkçede Kalıp Sözler. *Bilig*, 44, 89-110.
- Hatipoğlu, V. (1981). *Türk Dilinde İkileme*. Ankara: Ankara Üniversitesi Basımevi.
- Kalaçay, Ş.B. (2020). *Aka Gündüz'ün Türk Kalbi Adlı eserinin Harf Aktarımı ve Söz Varlığı İncelemesi (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi)*. Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Karatay, H. (2016). 6-8. Sınıf Öğrencilerini Mecazlı Dili Anlama Düzeyleri. *Millî Eğitim Dergisi, Söz Varlığı Özel Sayısı*, 210, 285-286, Ankara.
- Karatay, H.(2007). Kelime Öğretimi. *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 27 (1), 141-153, Ankara.
- Kemancı, E. (2019). *Aytül Akal'ın Öykülerinin Çocuklara Eleştirel Düşünme Becerisi Kazandırması Bağlamında İncelenmesi (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi)*. Mersin Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Mersin.
- Kendzhalieva, S. (2020). *İsmal Gaspıralı'nın Eserlerinin Kavramlar Tasnifi ve Söz Varlığı (Yayımlanmamış Doktora Tezi)*. Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya.
- Koca, B. (2020). *7. Sınıf Öğrencilerinin Hedef Söz Varlığı ve Türkçe Sözlüğü (Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi)*. Tokat Gziosman Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Tokat.
- Korkmaz, Z. (1992). *Gramer Terimleri Sözlüğü*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- MEB (1985). *Türkçe Eğitimi ve Öğretimi Kılavuzu*. Ankara: MEB.
- Nas, R. (2003). *Türkçe Öğretimi*. Bursa: Ezgi Kitabevi.
- Öksüz, D. (2021). *Hakkas Türkçesine Ait Altın Arıç Destanı'nın söz Varlığı (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi)*. Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Ankara.
- Öz, G. (2012). *İlköğretim Sekizinci Sınıf Türkçe Ders Kitaplarının Söz Varlığı Bakımından İncelenmesi. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi)*. İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Malatya.
- Özbek, Erdem. (2015). Türkiye'de” Söz Varlığı” Çalışmaları Ve Bunlar Üzerine Genel Bir Değerlendirme. *Akademik Kaynak* 3 (5), 23-38.
- Özen, E.İ. (2020). *Sabahattin Ali'nin Şiirlerinde Söz Varlığı (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi)*. Kırklareli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kırklareli.
- Özer, M. (2005). *İlköğretim 6. Sınıf Türkçe Ders Kitaplarının Kelime Serveti Bakımından Değerlendirilmesi (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi)*. Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyonkarahisar.
- Pilancı, H. (2009). 7-9 Yaş Arasındaki Türk Öğrencilerin Kelime Dağarcığı Gelişimi. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*. 9, 349-357.
- Rahmzadehasl, F. (2019). *Aytül Akal ve Susan Taghdis'in Çocuk Hikâyeleri Üzerine*

Karşılaştırmalı Tematik Bir İnceleme (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Sekman, A. (2020). *Orhan Veli Kanık'ın Öykülerinin Söz Varlığı Açısından İncelenmesi* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Sever, S. (1997). *Söz ve Diksiyon Sanatı*. Ankara: Yapı Kredi Yayınları.

Sever, S. (2015). *Çocuk ve Edebiyat*. Ankara: Tudem.

Tekin, D. (2020). *Raif Necdet Ketelli'nin "Resimli Türkçe Kamıs"unda Söz Varlığı İncelemesi* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Turhan, H. (2010). *8. Sınıf Türkçe Ders Kitaplarındaki Metinlerin Söz Varlığı Açısından İncelenmesi* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Türkben, T. (2018). Söz Varlığını Belirlemeye Ve Geliştirmeye Yönelik Araştırmaların Değerlendirilmesi. *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 22, 993-1032.

Türkçe Sözlük, (2011). Ankara: TDK Yayınları.

Uzuner Yurt, S. (2016). Aytül Akal'ın Gökyüzünde Balonlar Adlı Öykü Kitabının Söz Varlığı. *Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18 (1), 425-444.

Yıldıran, M. (2020). *H. Nihal Atsız'ın Sözlüğü ve Söz Varlığı* (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya.

Yiğit, U. (2020). *Yaşar Kemal'in "Çakırcalı Efe" Romanındaki Söz Varlığı* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kırşehir.

Yurttaş, H. (1995). Çocuk ve Edebiyatı. *Aylık Edebiyat ve Kültür Dergisi*, 1058, 2-6.

www.aytulakal.com

www.cogem.com

www.türkiye'de çocuk edebiyatı.com

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Adı, Soyadı : Merve Ay

Doğum Yeri ve Yılı :

Yabancı Dili : İngilizce

E-posta :

Taranmış

Fotoğraf (isteğe bağlı)

(3.5cm x 3cm)

Eğitim Durumu

Lisans : Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkçe Öğretmenliği

Yüksek Lisans: AEÜ, Sosyal Bilimleri Enstitüsü, Türkçe Eğitimi